

1.7

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

1.7.1 Υποδομές για την Εκπαίδευση

Στο Δήμο Ηρακλείου λειτουργούν υποδομές που αντιπροσωπεύουν όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Πιο συγκεκριμένα:

ΣΧΟΛΕΙΑ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

ΔΗΜΟΣ	ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΑ
Δ.Ε. ΓΟΡΓΟΛΑΪΝΗ	4	3
Δ.Ε. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	84 (2 ΕΙΔΙΚΑ)	61 (3 ΕΙΔΙΚΑ & 1 ΚΩΦΩΝ)
Δ.Ε. ΝΕΑΣ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΟΥ	10	5
Δ.Ε. ΠΑΛΙΑΝΗΣ	1	1
Δ.Ε. ΤΕΜΕΝΟΥΣ	3	2
ΣΥΝΟΛΟ	101	72

Πηγή : Τμήμα Παιδείας και δια βίου μάθησης

ΣΧΟΛΕΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

ΔΗΜΟΣ	ΓΥΜΝΑΣΙΑ	ΛΥΚΕΙΑ	ΤΕΕ-ΕΠΑΛ- ΣΕΚ-ΙΕΚ- ΕΕΕΕΚ-ΠΕΚ
Δ.Ε. ΓΟΡΓΟΛΑΪΝΗ	1	1	-
Δ.Ε. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	16 (1 ΕΙΔΙΚΟ)	13	13
Δ.Ε. ΝΕΑΣ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΟΥ	1	1	-
Δ.Ε. ΠΑΛΙΑΝΗΣ	1	-	-
Δ.Ε. ΤΕΜΕΝΟΥΣ	1	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	20	15	13

Πηγή : Τμήμα Παιδείας και δια βίου μάθησης

ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

1. Ιατρική Σχολή

2. Σχολή Θετικών και Τεχνολογικών Επιστημών

- Τμήμα Φυσικής
- Τμήμα Βιολογίας
- Τμήμα Χημείας
- Τμήμα Εφαρμοσμένων Τεχνών
- Τμήμα Μαθηματικών
- Τμήμα Επιστήμης και Υπολογιστών
- Τμήμα Επιστήμης Τεχνολογίας Υλικών

ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

1. ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ (ΣΤΕΦ)

- Τμήμα Μηχανολογίας
- Τμήμα Πολιτικών Δομικών Έργων
- Τμήμα Ηλεκτρολογίας
- Τμήμα Εφαρμοσμένης πληροφορικής και Πολυμέσων

2. ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (ΣΔΟ)

- Τμήμα Λογιστικής
- Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων
- Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων

3. ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ (ΣΤΕΓ)

- Τμήμα Φυτικής Παραγωγής
- Τμήμα Θερμοκηπιακών Καλλιεργειών και Ανθοκομίας

4. ΣΧΟΛΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ (ΣΕΥΠ)

- Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας
- Τμήμα Νοσηλευτικής

5. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

- Τμήμα Εμπορίας και Διαφήμισης του Παραρτήματος Ιεράπετρας
- Τμήμα Χρηματοοικονομικής και ασφαλιστικής του παραρτήματος Αγίου Νικολάου
- Τμήμα Διατροφής και Διαιτολογίας του Παραρτήματος Σητείας
- Τμήμα Μουσικής Τεχνολογίας και Ακουστικής του Παραρτήματος Ρεθύμνου
- Τμήμα Ηλεκτρονικής του Παραρτήματος Χανίων
- Τμήμα Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος του Παραρτήματος Χανίων

Α΄ ΔΗΜΟΣΙΟ ΙΕΚ

1. Ειδικός Αεροπορικών Εταιρειών
2. Νοσηλευτική μονάδων εντατικής θεραπείας
3. Τεχνικός Εφαρμογών Ιατρικής πληροφορικής
4. Τεχνικός Θερμικών και Υδραυλικών Εγκαταστάσεων
5. Τεχνικός συστημάτων τηλεπικοινωνιών και μετάδοσης πληροφορίας
6. Τεχνικός τηλεπληροφορικής
7. Προσχολική Αγωγή Δημιουργίας και Έκφρασης Δραστηριοτήτων
8. Διοικητικό και Οικονομικό Στέλεχος Επιχειρήσεων
9. Ειδικός Εφαρμογών διαιτητικής
10. Ειδικός Ναυτιλιακής κατεύθυνσης
11. Ειδικός νοσηλευτικής τραυματολογίας
12. Τεχνικός Εφαρμογών Πληροφορικής με πολυμέσα
13. Τεχνικός Αυτοκινήτων Οχημάτων
14. Τεχνικός Η/Υ επικοινωνίας και δικτύων

Β΄ ΔΗΜΟΣΙΟ ΙΕΚ

1. Κινησιοθεραπείας
2. Ειδικός Φοροτεχνικού Γραφείου
3. Τεχνικός Εφαρμογών Πληροφορικής
4. Τεχνικός Συντήρησης Έργων Τέχνης
5. Τεχνικός Διακόσμησης

6. Ειδικός Εφαρμογών Αισθητικής
7. Ειδικός Εμπορίας Διαφήμισης και προώθησης προϊόντων (μάρκετινγκ)
8. Τεχνικός Δικτύων Υπολογιστών
9. Τεχνικός Δομικών Έργων
10. Γραμματείας Νομικών Επαγγελματιών

1.7.2 Υποδομές Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας

Στα διοικητικά όρια του Δήμου Ηρακλείου λειτουργούν και εξυπηρετούν ιατρικά και νοσηλευτικά το σύνολο σχεδόν του νησιού, **το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ηρακλείου (ΠΑΓΝΗ) και το Βενιζέλειο Νοσοκομείο.**

Με την προσπάθεια καθιέρωσης του Εθνικού Συστήματος Υγείας στη χώρα μας το 1983, επιχειρήθηκε για πρώτη φορά η άρση των ανισοτήτων μεταξύ κέντρου και περιφέρειας, με την πλήρη και ισότιμη παροχή υπηρεσιών υγείας στους Έλληνες πολίτες μέσα και έξω από το Νοσοκομείο, με την δυνατότητα πρόσβασης των χρηστών, την ποιοτική αναβάθμιση και την σωστότερη λειτουργία των Μονάδων υγείας. Η άμβλυνση αυτή επιχειρήθηκε με τον Ν. 1397/83, όπου καθιερώθηκε η ανέγερση και λειτουργία νέων μονάδων - κέντρα υγείας και νέα Νοσοκομεία, για την εξειδικευμένη και υψηλού επιπέδου παροχή υπηρεσιών υγείας - δευτεροβάθμια, τριτοβάθμια. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο στρατηγικής ανάπτυξης των υπηρεσιών υγείας εντάχθηκε και η ανέγερση και λειτουργία του **Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Ηρακλείου (ΠΑΓΝΗ)**. Η σύμβαση κατασκευής του Νοσοκομείου κυρώθηκε με τον Νόμο 1398/7-10-83 και ανατέθηκε στην κατασκευάστρια Γερμανική εταιρεία Philipp Holzmann AG με επιβλέπουσα αρχή την Δημόσια Επιχείρηση Ανέγερσης Νοσηλευτικών Μονάδων (ΔΕΠΑΝΟΜ). Ο γηπεδικός χώρος του Νοσοκομείου είναι περίπου 84.000 τ. μ. Ένα μέρος, 65.475 τ.μ. περίπου, έχει παραχωρηθεί η κυριότητά τους από το Πανεπιστήμιο Κρήτης και τα υπόλοιπα έχουν απαλλοτριωθεί από το Υπουργείο Υγείας. Με τον παραπάνω Νόμο η κατασκευάστρια εταιρεία είχε αναλάβει να αποπερατώσει το έργο μέσα σε τριάντα πέντε (35) μήνες . Εκτός από τις κτιριολογικές και ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις η εταιρεία παρέδωσε το Νοσοκομείο με πλήρη ξενοδοχειακό και βιοϊατρικό εξοπλισμό. **Η συνολική κάλυψη του Νοσοκομείου ανέρχεται σε 60.837 τ.μ. και η δυναμικότητα κατά τη μελέτη κατασκευής σε 672 κλίνες .**

Τα εγκαίνια έγιναν στις 21-5-89, ενώ η λειτουργία των πρώτων Εξωτερικών Ιατρείων είχε αρχίσει από 17-5-89. Ακολούθησαν τα εργαστηριακά τμήματα σταδιακά από 14-6-89 και τα νοσηλευτικά τμήματα από 21-10-89 με εξήντα (60)

περίπου κρεβάτια. Από τότε μέχρι σήμερα το Νοσοκομείο βρίσκεται σε συνεχή ανοδική πορεία με την αύξηση των δραστηριοτήτων του σε όλα τα επίπεδα υγείας.

BENIZELEIO-ΠΑΝΑΝΕΙΟ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Το Γενικό Νοσοκομείο Ηρακλείου "BENIZELEIO - ΠΑΝΑΝΕΙΟ", οφείλει το όνομά του στο μεγάλο Εθνάρχη Ελευθέριο Βενιζέλο. Δημιουργήθηκε το 1953 από δωρεά των Κρητών της Αμερικής και λειτούργησε αρχικά για Πνευμονολογικές Παθήσεις. Σήμερα λειτουργεί ως Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με 500 οργανικές κλίνες.

Στόχος του νοσοκομείου είναι η παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών υγείας στους πολίτες μέσα σε ένα φιλικό και ανθρώπινο περιβάλλον.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ:

ΠΑΝΑΝΕΙΟ

Βρίσκεται στη δυτική πλευρά του Ηρακλείου απέναντι από τον Προμαχώνα Βηθλεέμ επί της Λεωφόρου Νικολάου Πλαστήρα.

1892 Ο Παναγός Θεοδουλάκης και η σύζυγός του Αθηνά, προσφέρουν στο δήμο Ηρακλείου μεγάλη ακίνητη περιουσία, οικόπεδα και χρήματα με σκοπό να χτιστεί στην πόλη ένα δημοτικό νοσοκομείο. Ανακηρύσσονται μεγάλοι Ευεργέτες της πόλης.

1902 Εγκαινιάζεται το νέο νοσοκομείο. Ονομάζεται ΠΑΝΑΝΕΙΟ προς τιμήν των δωρητών του και δωρίζεται στον Ιερό ναό του Αγίου Μηνά.

1939 Με αναγκαστικό νόμο το Πανάνειο παραχωρείτε οριστικά στο Δήμο Ηρακλείου.

1987 Κηρύσσεται διατηρητέο μνημείο της πόλης.

Σε όλα τα χρόνια της λειτουργίας του το Πανάνειο είχε αναπτύξει όλες τις βασικές ιατρικές ειδικότητες όπως χειρουργική, παθολογία, μαιευτική και τα ανάλογα εργαστήρια. Σε άλλο κτίριο πλησίον του κεντρικού λειτουργούσε παράρτημα Λοιμωδών.

BENIZELEIO

Βρίσκεται στη βόρεια πλευρά του αρχαιολογικού χώρου της Κνωσού. Με τη μακρόχρονη και ποιοτική λειτουργία του αλλά και τον Παγκρήτιο χαρακτήρα του ως το μεγαλύτερο Νοσοκομείο της Κρήτης, κατέχει ιδιαίτερη θέση στην καρδιά του Ηρακλειώτικου και του Κρητικού λαού.

1936 Η Παγκρήτια Ένωση των Κρητών Αμερικής αποφάσισε να κατασκευάσει ένα μεγάλο έργο στη μνήμη του Εθνάρχη Ελευθερίου Βενιζέλου το οποίο να έχει παγκρήτιο χαρακτήρα.

1949 Συνάπτεται σύμβαση μεταξύ της Ελληνικής Κυβέρνησης, Αμερικανικής Αντιπροσωπείας, της Παγκρήτιας Ένωσης των Κρητών των ΗΠΑ και του Δήμου Ηρακλείου για την κατασκευή του έργου. Οι τρεις πρώτοι αναλαμβάνουν την χρηματοδότηση και ο Δήμος Ηρακλείου παραχωρεί το οικόπεδο.

1953 Εγκαινιάζεται στις 22 Αυγούστου 1953 το νέο νοσοκομείο και ονομάζεται ΠΑΓΚΡΗΤΙΟ ΒΕΝΙΖΕΛΕΙΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΦΥΜΑΤΙΩΝΤΩΝ. Λειτουργεί αρχικά σαν σανατόριο.

1967 Μετατρέπεται σε Γενικό Νοσοκομείο με 200 κρεβάτια και λειτουργεί με τις βασικές ιατρικές ειδικότητες.

1973 Συγχώνευση του ΠΑΝΑΝΕΙΟΥ με το ΒΕΝΙΖΕΛΕΙΟ Νοσοκομείο. Λειτουργεί με 270 κρεβάτια.

1986 Λειτουργεί ως ΝΠΔΔ και εντάσσεται στο ΕΣΥ με 500 οργανικά κρεβάτια, με τίτλο ΓΕΝΙΚΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ "ΒΕΝΙΖΕΛΕΙΟ - ΠΑΝΑΝΕΙΟ".

Στη Δ.Ε. Παλιανής έχει έδρα ένα Περιφερειακό Ιατρείο το οποίο λειτουργεί καθημερινά εκτός Σαββατοκύριακο με δύο μόνιμους Ιατρούς γενικής Ιατρικής και μία νοσοκόμα. Το Ιατρείο στεγάζεται σε Δημοτικό χώρο, στο Βενεράτο, χωρίς να διαθέτει τον απαραίτητο εξοπλισμό και έτσι η ιατρική περίθαλψη που παρέχεται στους κατοίκους του Δήμου, περιορίζεται σε εξετάσεις ρουτίνας και στη χορήγηση φαρμάκων. Τα σοβαρότερα περιστατικά καλύπτονται από το Κέντρο Υγείας Αγίας Βαρβάρας και από το Περιφερειακό Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ηρακλείου που λειτουργούν σε μικρή απόσταση από το πρώην Δήμο Παλιανής. Αξίζει να σημειωθεί ότι στην περιοχή του Δήμου δεν υπάρχουν Ιατρεία ιδιωτών – ελεύθερων επαγγελματιών ιατρών. Όμως λόγω της κοντινής απόστασης με το Κέντρο Υγείας Αγίας Βαρβάρας, το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ηρακλείου, τα υπόλοιπα Νοσοκομεία και ιδιωτικά ιατρεία της πόλης του Ηρακλείου τα προβλήματα υγείας των κατοίκων αντιμετωπίζονται έγκαιρα και αποτελεσματικά.

Οι κάτοικοι της ευρύτερης περιοχής της Δ.Ε. Τεμένους εξυπηρετούνται τα Αγροτικά ιατρεία που λειτουργούν στον Προφήτη Ηλία, στο Κυπαρίσσι και τον Άγιο Σύλλα, ενώ στη Δ.Ε. Γοργολαΐνη εντάσσονται δύο Αγροτικά ιατρεία στον Α.Μύρωνα και στις Κάτω Ασίτες.

Επίσης έχει υπογραφεί από το 2009 **Πρωτόκολλο Συνεργασίας μεταξύ Δήμου Ηρακλείου, της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Ηρακλείου**, που αφορά στην **οργάνωση και λειτουργία των Δημοτικών Ιατρείων** που λειτουργούν με στόχο την αναβάθμιση της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας καθώς και την υποστήριξη της έρευνας στον τομέα αυτό. Επίσης σε συνεργασία με τον τομέα Κοινωνικής Ιατρικής και αξιοποιώντας αντίστοιχα Ευρωπαϊκά Προγράμματα θα γίνεται εκτίμηση των αναγκών υγείας των κατοίκων.

Τα **Δημοτικά Ιατρεία** παρέχουν υπηρεσίες κυρίως σε άτομα χωρίς ιατροφαρμακευτική κάλυψη, με χαμηλό εισόδημα και ανασφάλιστους. Αναπτύσσεται με την ευκαιρία αυτή και η Μονάδα Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας που προβλέπεται στον οργανισμό του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου. Το γεγονός αυτό θα επιτρέψει τη διασύνδεση των Δημοτικών Ιατρείων με τις Πανεπιστημιακές Κλινικές μέσω των οποίων θα επιτυγχάνεται υψηλού επιπέδου, ποιότητας παρεχομένων υπηρεσιών σε όλα τα επίπεδα. Με την πρωτοβουλία του αυτή ο **Δήμος Ηρακλείου** στοχεύει στην ανακούφιση των ασθενέστερων κοινωνικών ομάδων και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στην περιοχή ευθύνης του. Η μονάδα αυτή θα υποστηρίζεται από γιατρούς του τμήματος ιατρικής καθώς και προσωπικό από τα Κέντρα Υγείας.

Το **πρώτο Δημοτικό Ιατρείο** λειτουργεί στα **Δυτικά Προάστια** σε χώρο όμορο του 3^{ου} Δημοτικού Διαμερίσματος (χώρος της ΕΓΣΗ). Ο Δήμος με τις υπηρεσίες του έχει διαμορφώσει τους απαραίτητους χώρους που ξεπερνούν τα 100 τ.μ. Βούληση της **Δημοτικής Αρχής** είναι να παρέχονται υπηρεσίες ποιότητας σε χώρους που θα είναι άνετοι και πλήρως εξοπλισμένοι. Με την πρωτοβουλία του αυτή ο Δήμος αναπτύσσει μια σημαντική και πρωτοπόρα συνεργασία με το Πανεπιστήμιο και το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο, με στόχο την καλύτερη εξυπηρέτηση των Πολιτών και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στην Πόλη μας.

Στο Δήμο Ηρακλείου λειτουργούν οι παρακάτω κοινωνικές υπηρεσίες εκ των οποίων οι δύο είναι σε μόνιμη βάση, σε άλλες βρίσκεται σε εξέλιξη η λειτουργία τους και άλλες λειτουργούν μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων.

Ο Δήμος Ηρακλείου στο πλαίσιο της πολιτικής για την προαγωγή και την προάσπιση της δημόσιας υγείας υλοποιεί δράσεις που απευθύνονται σε ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, έχοντας ως μέλημα τη στήριξη του παιδιού και της οικογένειας και την κοινωνική συνοχή. Τα δυο τελευταία χρόνια έχει δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στη λειτουργία του **Ιατροκοινωνικού Κέντρου**, που εποπτεύεται από την κοινωφελή επιχείρηση και απευθύνεται, πλέον, και σε άλλες

ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, όπως για παράδειγμα τους μετανάστες. Γίνεται συστηματική προσπάθεια κυρίως σε θέματα υγείας, με εμβολιασμούς παιδιών, τεστ παπ, προληπτικούς ελέγχους, ιατρικές παραπομπές και εξετάσεις, που στόχο έχουν αφενός την πρόληψη ή τη θεραπεία και αφετέρου τη βελτίωση της υγιεινής και τη θωράκιση της υγείας. Ενδεικτικές δράσεις του Ιατροκοινωνικού Κέντρου είναι:

- **ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ**

Με πρωτοβουλία του Δήμου Ηρακλείου σε συνεργασία με την Phizer Hellas πραγματοποιήθηκε καρδιαγγειακός έλεγχος (χοληστερόλη, τριγλυκερίδια, HDL, LDL, έλεγχος αρτηριακής πίεσης, γλυκόζης αίματος κ.α.) σε ενήλικες Ρομά καθώς και στον ευρύτερο πληθυσμό στον χώρο του Ιατροκοινωνικού Κέντρου, στις 17 Ιουνίου του 2013.

- **ΕΜΒΟΛΙΑΜΟΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟ.**

Πραγματοποίηση εμβολιασμών σε παιδιά Ρομά με την υποστήριξη του Υγειονομικού (παροχή εμβολίων & επίσκεψη ιατρού και επισκεπτριών υγείας), στο χώρο του Κέντρου.

- **ΓΙΑΤΡΟΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ**

Επίσκεψη κλιμακίου γιατρών των «Γιατρών του Κόσμου» στο Ιατροκοινωνικό Κέντρο στο πλαίσιο του προγράμματος «Υγεία για όλους» την Δευτέρα 22 Απριλίου 2013.

Το πρόγραμμα περιελάμβανε : Γυναικολογική εξέταση και παιδιατρικό διαγνωστικό έλεγχο και εμβολιασμό σε άτομα με δυσκολία πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας για οικονομικούς ή κοινωνικούς λόγους. Για γυναικολογικό έλεγχο προσήλθαν και εξετάστηκαν 38 γυναίκες, εκ των οποίων 18 έκαναν test pap.

Στο παιδιατρικό προσήλθαν 48 παιδιά, εκ των οποίων 41 εμβολιαστήκαν.

- **ΑΝΤΙΓΡΙΠΙΚΟΣ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΣ ΣΕ ΕΝΗΛΙΚΕΣ**

Πραγματοποιήθηκαν 32 αντιγριπικά εμβόλια σε ενήλικες Ρομά, που ανήκουν σε ομάδες υψηλού κινδύνου. Η συγκεκριμένη δράση πραγματοποιείται κάθε χρόνο.

- **ΔΡΑΣΗ ΣΠΙΡΟΜΕΤΡΗΣΗΣ ΣΤΟΝ ΠΛΗΘΥΣΜΟ ΤΩΝ ΡΟΜΑ**

Πραγματοποιήθηκαν σπιρομετρήσεις στο χώρο του ιατρείου του Κέντρου σε συνεργασία με το τμήμα σπιρομετρησης του ΠΑΓΝΗ στον πληθυσμό των Ρομά.

- **ΤΕΣΤ ΠΑΠ ΣΕ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΡΟΜΑ**

Στο πλαίσιο του Εθνικού προγράμματος προσυμπτωματικού ελέγχου για τον καρκίνο του τραχήλου της μήτρας- ΤΕΣΤ ΠΑΠ του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για γυναίκες 25-65 ετών, που υλοποιείται από τον Δ. Ηρακλείου.

- **ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΜΑΝΤΟΥΧ ΚΑΙ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΣ BCG ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΡΟΜΑ.**

Το Ιατροκοινωνικό Κέντρο σε συνεργασία με το Αντιφυματικό Ιατρείο Βενιζελείου πραγματοποίησε στην περιοχή του Καταυλισμού, το Σεπτέμβριο του 2012, δράση εμβολιασμού BCG. Συνολικά, έκαναν την δοκιμασία 54 παιδιά, ενώ εμβολιάστηκαν με το εμβόλιο BCG, 40 παιδιά. Κατά το προηγούμενο διάστημα είχαν κάνει την δοκιμασία mantoux επιπλέον 54 παιδιά (14 μηνών- 4 ετών) με παραπομπή στο Αντιφυματικό Ιατρείο Βενιζελείου.

- ✓ Το Κέντρο Φροντίδας Οικογένειας το οποίο ανήκει στο νέο ΝΠΔΔ για τους παιδικούς σταθμούς και τον αθλητισμό, έχει την έδρα του στην οδό Παπαδοπούλου 4 στη Χανιώπορτα και υποστηρίζεται από μία κοινωνική λειτουργό και μία ψυχολόγο, λειτουργεί δε σε μόνιμη βάση.
- ✓ Το **ΚΕΣΑΝ (Κέντρο Συμβουλευτικής Αγωγής Νέων)** το οποίο δημιουργήθηκε ως δομή με απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου το 1989. Από το 1991 λειτουργούσε ως τμήμα της Δ/σης Κοινωνικών - Πολιτιστικών Λειτουργιών και από το 2011 μέχρι και σήμερα, ως τμήμα της Δ/σης Πολιτισμού – Αθλητισμού. Το Νοέμβριο του 2005, ο Δήμος Ηρακλείου σε συνεργασία με τον Οργανισμό Κατά των Ναρκωτικών (ΟΚΑΝΑ) - Εθνικός Συντονιστικός Φορέας για τη χάραξη της εθνικής πολιτικής στο πρόβλημα των εξαρτήσεων - προχώρησε στην ίδρυση Αστικής μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας με εταίρους το Δήμο Ηρακλείου και άλλους εννέα φορείς για την ενίσχυση της χρηματοδότησης του ΚΕΣΑΝ (το 50% του προϋπολογισμού καλύπτεται από το Υπουργείο Υγείας μέσω και δια του ΟΚΑΝΑ και κατά 50% από το Υπουργείο Εσωτερικών, μέσω και δια της ΕΕΤΑΑ Α.Ε.) χωρίς να πάψει το ΚΕΣΑΝ να ανήκει σε Τμήμα Δ/σης του Δήμου Ηρακλείου.
- ✓ Το **Γραφείο Παροχής Κοινωνικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών** το οποίο υποστηρίζεται από μία κοινωνιολόγο και μία ψυχολόγο και έχει την έδρα του στην οδό Μάχης Κρήτης & Ηφαίστου γωνία στον Γ' όροφο. Το γραφείο αυτό λειτουργεί με την οικονομική υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Ταμείου κατά 75% και κατά το 25% από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Εντάσσεται στο Μέτρο 3.1 του Επιχειρησιακού Προγράμματος Υγείας –Πρόνοιας 2000-2006 ενώ φορέας υλοποίησης είναι η ΑΜΚΕ

«Κοινοπολιτεία Κρήτης». Το πρόγραμμα αυτό είναι διετές και ξεκίνησε στις 25-9-2006. Όταν ολοκληρωθεί η διετία και εφόσον έχουν επιτευχθεί οι στόχοι όπως αναφέρεται οι Δήμοι και οι κοινότητες που έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να στηρίξουν αυτόνομα την περαιτέρω λειτουργία του.

- ✓ Το Γραφείο **Ενημέρωσης για την Απασχόληση, Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία** είναι μια πρωτοποριακή υπηρεσία του Δήμου Ηρακλείου που έρχεται να συμβάλλει στην ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας. Στόχος της Δημοτικής Αρχής είναι να στηρίξει και να ενθαρρύνει το τοπικό εργατικό δυναμικό και να ενισχύσει την επιχειρηματική πρωτοβουλία, προσεγγίζοντας τον κάθε ενδιαφερόμενο ως ξεχωριστή προσωπικότητα με ιδιαίτερες ανάγκες και επιθυμίες. Εξειδικευμένα στελέχη, σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς στον τομέα της εργασίας, αξιοποιούν τη σύγχρονη τεχνολογία και τις ευκαιρίες που δίνουν τα ευρωπαϊκά προγράμματα για να βοηθήσουν τους πολίτες που ψάχνουν για δουλειά και τους επιχειρηματίες να βελτιώσουν την επιχείρησή τους. Βασικό εργαλείο-καινοτομία του γραφείου είναι η ανάπτυξη και χρήση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας που συνδέει αυτόματα την προσφορά με τη ζήτηση εργασίας και ενημερώνει αντίστοιχα τους ενδιαφερόμενους.
- ✓ **ΑΜΕΑ.** Στον Οργανισμό Εσωτερικής Λειτουργίας του Δήμου προβλέπεται η σύσταση γραφείου ΑμεΑ το οποίο θα λειτουργήσει σε μόνιμη βάση με την εξεύρεση του κατάλληλου χώρου.
- ✓ **Παραβατικότητα.** Έχει συσταθεί με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου το Νέο Τοπικό Συμβούλιο Παραβατικότητας το οποίο αποτελείται από επιστήμονες και λειτουργούς που διαμένουν στην περιφέρεια του Δήμου και διαθέτουν ειδικές γνώσεις στον τομέα της παραβατικότητας όπως δικαστικούς λειτουργούς και ιατρούς καθώς και εκπροσώπους παραγωγικών τάξεων και κοινωνικών φορέων. Έργο του ως άνω συμβουλίου είναι η κατάρτιση προγράμματος πρόληψης της παραβατικότητας στη δημοτική περιφέρεια, η συνεργασία με τις άλλες κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου, η ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης, η συνεχής μέσω των τοπικών μέσων μαζικής επικοινωνίας ενημέρωση των κατοίκων, καθώς και η εκδήλωση κάθε άλλης σχετικής δραστηριότητας.
- ✓ **«ΚΥΨΕΛΗ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ»**, μια δομή στήριξης του εθελοντισμού με σκοπό την καταγραφή των ενεργών ομάδων εθελοντισμού στο Ηράκλειο, την

προβολή και ενημέρωση σε κεντρικά σημεία της πόλης και στα μέσα μαζικής ενημέρωσης δράσεων εθελοντισμού με σκοπό την ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση νέων εθελοντών, την διεξαγωγή σεμιναρίων εκπαίδευσης από καταρτισμένα άτομα για τον εθελοντισμό.

- ✓ Ο Δήμος Ηρακλείου ανέλαβε δημόσια επίσημη δέσμευση για την προώθηση της αρχής της Ισότητας των Φύλλων, υπογράφοντας την **Ευρωπαϊκή Χάρτα για την Ισότητα των Φύλλων στις Τοπικές Κοινωνίες**. Κάθε υπογράφουσα αρχή αναλαμβάνει να καταρτίσει ένα Σχέδιο Δράσης για ένταξη της ισότητας των φύλλων, στο οποίο καθορίζονται οι προτεραιότητες, οι ενέργειες και τα μέσα για το σκοπό αυτό.
- ✓ Ο Δήμος Ηρακλείου στο πλαίσιο της αρμοδιότητας για την προαγωγή της δημόσιας υγείας συμμετέχει στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τον Καρκίνο με δράσεις τόσο ενημέρωσης όσο και ελέγχου του πληθυσμού.
- ✓ Ένα σημαντικό βήμα για την εμπέδωση των δημοκρατικών θεσμών αλλά την προώθηση της κοινωνικής συνοχής και της ομαλής ένταξης των νομίμων μεταναστών γίνεται με την απόφαση της Δημοτικής Αρχής να προχωρήσει στη σύσταση του **Συμβουλίου Ένταξης Μεταναστών** εφαρμόζοντας τη σχετική διάταξη του νόμου 3852/2010. Αντικείμενο του Συμβουλίου Ένταξης Μεταναστών αποτελεί η καταγραφή και η διερεύνηση προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες που κατοικούν μόνιμα στον Δήμο ως προς την ένταξή τους στην τοπική κοινωνία και την επαφή τους με δημόσιες υπηρεσίες ή τη δημοτική αρχή.

ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

- 1) ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΟΑΣΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ
- 2) ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗ ΖΩΗ
- 3) ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ Α.Μ.Ε.Α.
- 4) ΖΩΟΦΙΛΗ ΔΡΑΣΗ
- 5) ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΝΟΣΟΥ ALZHEIMER ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΔΙΑΤΑΡΑΧΩΝ
- 6) ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ (ΟΦΕΑΚ)
- 7) ΠΑΓΚΡΗΤΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΔΩΡΗΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΣΩΜΑΤΟΣ
- 8) ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
- 9) ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΚΡΗΤΗΣ (ΣΠΟΚ)

- 10) ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
- 11) ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΑΓΙΟΣ ΡΑΦΑΗΛ»
- 12) ΑΓΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝΑΣ-ΚΕΝΤΡΟ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ
- 13) ΟΜΑΔΑ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΡΙΑΔΝΗ
- 14) ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΑΛΚΟΟΛ ΑΤΟΜΩΝ «ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ»
- 15) ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ (ΠΑΣΑΠ) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΡΗΤΗΣ
- 16) ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ
- 17) ΑΡΩΓΗ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ
- 18) Χ.Ε.Ν. (Χριστιανική Ένωση Νέων)
- 19) ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΡΕΥΜΑΤΟΠΑΘΩΝ ΚΡΗΤΗΣ
- 20) Κ.Ε.Θ.Ι. (Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας)
- 21) ΞΕΝΩΝΑΣ ΑΛΚΥΟΝΙΔΑ ΨΥΧΑΡΓΩ
- 22) ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΥΦΛΩΝ ΚΡΗΤΗΣ
- 23) ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΦΙΛΟΣ ΤΟΥ ΠΟΔΗΛΑΤΟΥ & ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
- 24) ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΜΕΛΩΝ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ «ΞΕΝΩΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΚΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΓΥΝΑΙΚΑ»
- 25) ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ
- 26) ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΛΛΙΠΑΤΕΙΡΑ
- 27) ΚΕΝΤΡΟ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
- 28) ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΕΥ ΖΩ ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΡΚΙΝΟ»
- 29) ΠΑΙΔΙΚΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
- 30) «ΡΟΔΑΥΓΗ» (ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΝΕΛΕ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ)
- 31) ΣΩΜΑ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΣΑΜΑΡΕΙΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ
- 32) ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ (ΤΟΜΕΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ)
- 33) ΚΕΝΤΡΟ ΝΕΟΤΗΤΑΣ ΑΓΙΟΥ ΤΙΤΟΥ
- 34) ΣΩΜΑ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ

- 35) ΣΟΡΟΠΤΙΜΙΣΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
- 36) ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΘΗΛΕΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
- 37) ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΝΟΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (ΣΠΠΕΝΗ)
- 38) ΛΥΚΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ
- 39) ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
- 40) ΖΩΟΔΟΧΟΣ ΠΗΓΗ

ΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ

Παιδαγωγικό Αναπτυξιακό Κέντρο Ηρακλείου στη Δ.Ε. Ηρακλείου.

1.7.3 Ειδικές Πληθυσμιακές Ομάδες

Στην Π.Ε. 39 Δύο Αοράκια, νότια της νέας εθνικής οδού (Β.Ο.Α.Κ.), επί της Ε.Ο. Ηρακλείου – Αγ. Νικολάου, σε μια έκταση δημοτικής ιδιοκτησίας εμβαδού 30 περίπου στρ, έχει δημιουργηθεί μια τσιγγάνικη γειτονιά τουλάχιστον πριν από 25 χρόνια, όπως προκύπτει από στοιχεία διαχρονικής ανάλυσης από αεροφωτογραφίες (Χωροδυναμική 2000) και όπου σύμφωνα με την απογραφή που είχε γίνει στο πλαίσιο της προαναφερθείσας μελέτης έχουν συγκεντρωθεί 127 οικογένειες και συνολικός πληθυσμός 528 άτομα περίπου. Ζουν σε άθλιες συνθήκες, σε καλύβες κατασκευασμένες από πρόχειρα υλικά και χωρίς καμιά τεχνική υποδομή πλην μιας υδροδότησης η οποία είναι εξαιρετικά πλημμελής. Η γειτονιά αποτελείται στην συντριπτική πλειοψηφία από εδραιωποιημένες και ελάχιστες εποχιακά διαμένουσες οικογένειες, που επιμερίζονται χωρικά σε δύο ενότητες, ως έκφραση του επιμερισμού τους σε δύο φάρες, σε δύο κοινωνικές ομάδες οι οποίες μεταξύ τους έχουν διαφοροποιημένα κοινωνικά χαρακτηριστικά. Κάποιες οικογένειες Ρομά, έχουν εγκατασταθεί και σε δημοτική έκταση νότια του Πάρκου Κυκλοφοριακής Αγωγής.

Οι οικογένειες αυτές στην συντριπτική τους πλειοψηφία έχουν απορροφηθεί από την τοπική οικονομία, απασχολούμενοι κυρίως ως πλανόδιοι έμποροι στους οικισμούς της ευρύτερης περιοχής Ηρακλείου, αλλά και στις Λαϊκές Αγορές του Ηρακλείου. Ταυτόχρονα όμως ζουν σε ένα καθεστώς κοινωνικού αποκλεισμού, απομακρυσμένοι από τον οικιστικό και κοινωνικό ιστό της πραγματικής πόλης της Αλικαρνασσού, και επομένως από τις υποδομές που παρέχονται στον οικισμό για τον υπόλοιπο πληθυσμό.

Από το έτος 2003 έχει γίνει μια μεγάλη προσπάθεια κοινωνικής ένταξης των Ρομά μέσω του προγράμματος χρηματοδότησης για πρώτη κατοικία από το Υπουργείο

Εσωτερικών με στόχο την ενσωμάτωσή τους στο κοινωνικό σύνολο. Έχουν εγκριθεί όλες οι αιτήσεις που έχουν κατατεθεί στο Υπουργείο Εσωτερικών, εκτός από περίπου 15 οικογένειες (σύμφωνα με στοιχεία των εκπροσώπων τους) που λόγω έλλειψης ταυτοτήτων απαγορεύθηκε η κατάθεση αιτήσεων, αλλά το μεγαλύτερο μέρος των δικαιούχων εξακολουθούν και στεγάζονται στους καταυλισμούς.

1.7.4 Υποδομές και Δραστηριότητες για τον Πολιτισμό

Χώροι Αρχαιολογικού Ενδιαφέροντος

Η Κνωσός είναι ο σπουδαιότερος αρχαιολογικός χώρος της Κρήτης. Κατέχει την δεύτερη θέση, μετά την Ακρόπολη στην προσέλκυση επισκεπτών. Απέχει μόλις 5 χλμ. από την πόλη του Ηρακλείου. Η Κνωσός κατοικείται από την 7η χιλιετηρίδα π.Χ. Πρόκειται για τον αρχαιότερο πολιτισμό της Νεολιθικής περιόδου στη Κρήτη. Κατά την 3η χιλιετηρίδα π.Χ. μια προμινωική πόλη χτίστηκε πάνω από τον συνοικισμό της Νεολιθικής περιόδου. Το πρώτο ανάκτορο της Κνωσού κατασκευάστηκε γύρω στο 1950 π.Χ. αλλά καταστράφηκε από σεισμό περίπου το 1700 π.Χ. Ένα δεύτερο παλάτι, εντυπωσιακότερο και μεγαλοπρεπέστερο από το πρώτο αναγέρθηκε αμέσως μετά, όμως είχε και αυτό την ίδια τύχη με το προηγούμενο στην μεγάλη καταστροφή του 1400 π.Χ. Η Κνωσός συνέχισε να κατοικείται μέχρι τα Ρωμαϊκά χρόνια. Οι κτιριακές εγκαταστάσεις με τις διάφορες αναστηλώσεις που βλέπει κανείς σήμερα ανήκουν στο δεύτερο ανάκτορο.

Τα Ενετικά Τείχη είναι το μεγαλύτερο και σημαντικότερο οχυρωματικό μνημείο της Ανατολικής Μεσογείου. Ο οχυρωματικός περίβολος του βενετσιάνικου Χάνδακα του 15ου αι., που σώζεται μέχρι τις μέρες μας, αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα μνημεία του είδους του και λόγω της έκτασης και του βαθμού διατήρησης του, σε ολόκληρη τη μεσογειακή λεκάνη. Σήμερα τα τείχη οριοθετούν την παλιά πόλη του Ηρακλείου καταλήγοντας στα ανατολικά στο επιβλητικό θαλάσσιο φρούριο του Κούλε, ένα επίσης σημαντικό μνημείο της περιόδου της ενετοκρατίας. **Πρόσφατα, τα Ενετικά Τείχη εντάχθηκαν στον Ενδεικτικό Καταλόγο Μνημείων της Ελλάδας που προτείνονται για ένταξη στο καλεντάρι των Μνημείων Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO.**

Ο σχεδιασμός και η κατασκευή της νέας οχύρωσης του Χάνδακα έγινε σε διάφορες φάσεις και κράτησε σχεδόν δύο αιώνες ξεκινώντας από τα μέσα περίπου του 15ου αιώνα. Ο σχεδιασμός έγινε με βάση τις νέες αρχές της οχυρωματικής τέχνης με την καθιέρωση του προμαχωνικού συστήματος και τις ανάγκες που προέκυψαν από την εφεύρεση της πυρίτιδας. Ο νέος αμυντικός περίβολος, που έχει σχήμα

τριγώνου με βάση στη θάλασσα, έχει περίμετρο περίπου 5 χιλιόμετρα. Την οχύρωση συμπλήρωνε, από την πλευρά του χερσαίου τμήματος, τάφρος και άλλα εξωτερικά οχυρά. Χαρακτηριστικό στοιχείο του οχυρωματικού σχεδιασμού αποτελούσαν οι προμαχώνες (Fronte Bastionato) που ήταν συνολικά επτά από ανατολικά προς τα δυτικά: ο Προμαχώνας Σαμπιονάρα (της Άμμου, που ανακατασκευάστηκε από τους Τούρκους), ο Προμαχώνας Βιτούρι, ο Προμαχώνας Ιησού, ο Προμαχώνας Μαρτινέγκο, ο Προμαχώνας Βηθλεέμ, ο Προμαχώνας Παντοκράτορα και ο Προμαχώνας Αγ. Ανδρέα (επίσης ανακατασκευασμένος από τους Τούρκους). Οι Προμαχώνες ενώνονταν μεταξύ τους με ευθύγραμμα τμήματα (cortina) και στα σημεία ένωσης σχηματίζονταν δύο χαμηλές πλατείες, χαμηλότερα από το επίπεδο του ίδιου του προμαχώνα και ψηλότερα από την τάφρο. Στους **ανοικτούς αυτούς** χώρους υπήρχαν κτιστές κανονιοθυρίδες, όπου τοποθετούνταν κανόνια που προστάτευαν την τάφρο και τον απέναντι προμαχώνα. Στις χαμηλές Πλατείες υπήρχαν δύο ανοίγματα με στοές, το ένα οδηγούσε στο εσωτερικό της πόλης και το άλλο στην τάφρο. Ένα άλλο χαρακτηριστικό στοιχείο του οχυρωματικού περιβόλου, που επιβλήθηκε, σε ορισμένες περιπτώσεις, για λόγους μεγαλύτερης ασφάλειας και προστασίας των αμυνομένων, εξαιτίας της ανομοιομορφίας του φυσικού εδάφους έξω από την τάφρο, ήταν η κατασκευή επιπρομαχώνων (cavalieri). Κατασκευάστηκαν τρεις μεγάλοι επιπρομαχώνες: ο επιπρομαχώνας Βιτούρι, ο επιπρομαχώνας Μαρτινέγκο και ο επιπρομαχώνας Τζάνε απέναντι από τον προμαχώνα Σαμπιονάρα.

Οι Τούρκοι τέλος, όταν κατέλαβαν τον Χάνδακα και ανακατασκεύασαν τον προμαχώνα του Αγίου Ανδρέα, πρόσθεσαν έναν επιπρομαχώνα. Το παραθαλάσσιο τμήμα των τειχών κατασκευάστηκε και εδράστηκε πάνω στην υπάρχουσα βραχώδη ακτή. Προς την ανατολική πλευρά το τείχος κατέληγε στο μεγάλο φρούριο που προστάτευε το λιμάνι, το λεγόμενο Castello del Molo (Κούλε).

ΠΥΛΕΣ ΕΝΕΤΙΚΩΝ ΤΕΙΧΩΝ

Οι πύλες της ενετικής οχύρωσης που σώζονται μέχρι τις μέρες μας αποτελούν σημαντικά αρχιτεκτονικά μνημεία της περιόδου της ενετοκρατίας και εξυπηρετούσαν στη σύνδεση της πόλης με τα προάστια και την εξοχή. Ειδικότερα: Η **πύλη του Αγ. Γεωργίου** (επίσης γνωστή και ως πύλη του Μαρουλά ή του Λαζαρέτο) για την επικοινωνία με τις ανατολικές περιοχές, σήμερα σώζεται μόνο η έξοδός της στη λεωφόρο Ικάρου, ενώ η πρόσοψή της προς την πόλη υπήρξε μνημειακή, κατεδαφίστηκε όμως το 1917. Έχει ολοκληρωθεί το έργο της σύνδεσής της με την πλατεία Ελευθερίας και χρησιμοποιείται ως εκθεσιακός χώρος αλλά και ως πέρασμα.

Η **πύλη Ιησού** που βρίσκεται στο νότιο τμήμα του περιβόλου (γνωστή σαν Καινούρια Πόρτα), για την επικοινωνία με τις νότιες περιοχές.(έχει ολοκληρωθεί η μελέτη αναστήλωσης καθώς και η Μουσειολογική μελέτη και θα φιλοξενηθεί η έκθεση για τη ζωή και το έργο του Ν. Καζαντζάκη)

Η **Πύλη του Παντοκράτορα**, γνωστή και ως Χανιόπορτα, ένωνε την Πόλη του Χάνδακα της εποχής της Ενετοκρατίας με τις δυτικές επαρχίες του νησιού και το αντίστροφο. Το όνομά της οφείλεται στη μικρή εκκλησία του Παντοκράτορα που βρισκόταν στο εσωτερικό της οχύρωσης και κοντά στην πύλη. Πάνω από την Πύλη υπάρχει ανάγλυφο με τη μορφή του Παντοκράτορα σε μετάλλιο και κάτω ανάγλυφος λέοντας, σύμβολο των ενετών. Ο Παντοκράτορας φέρει επιγραφή σε λατινικούς χαρακτήρες, ενώ στο αντίστοιχο ανάγλυφο πάνω από την έξοδο της Πύλης οι χαρακτήρες στο μετάλλιο είναι γραμμένοι στην ελληνική γραφή. Χρονολογία της κατασκευής της είναι το 1567. Η πρόσοψη της πύλης είναι μνημειακού χαρακτήρα και ο σχεδιασμός της οφείλεται στον ενετό αρχιτέκτονα Michele Sanmicheli. Στον εικοστό αιώνα πλάι στην Πύλη κατεδαφίστηκε τμήμα του τείχους και δημιουργήθηκε πέρασμα για τα αυτοκίνητα και τους πεζούς. Η γεφύρωσή του έγινε το 1915 με ευρύ τοξωτό άνοιγμα κάτω από το οποίο διέρχεται ο οδικός άξονα της Πόλης. Έχει δημοπρατηθεί το έργο αναστήλωσής της και έχει ενταχθεί στο ΕΣΠΑ.

Εκτός αυτών υπήρχαν και δευτερεύουσες πύλες στρατιωτικού ή βοηθητικού χαρακτήρα όπως είναι η **βόρεια του Παντοκράτορα**, η **βόρεια Βηθλεέμ** στην οποία φιλοξενείται η έκθεση του GRECO Επιστροφή στην πατρίδα, η **νότια Βηθλεέμ** όπου λειτουργεί ως Δημοτικός θερινός κινηματογράφος, η **νοτιοανατολική Μαρτινέγκο** η οποία φιλοξενεί το Μουσείο Ιστορίας και Μνήμης, η **Βιττούρι** η οποία **χρησιμοποιείται ως εκθεσιακός χώρος αλλά και ως πέρασμα**. Όλες έχουν στερεωθεί αποκατασταθεί από τα συνεργεία του Τμήματος Ενετικών Τειχών. Η ανατολική Ιησού (κηποθέατρο Μ. Χατζηδάκη αναστηλώνεται), η βορειοδυτική Μαρτινέγκο (αναστηλώνεται). Υπήρχαν, τέλος, πύλες που συνδέανε την πόλη με το λιμάνι, τα νεώρια και τη θάλασσα. Απ' αυτές σήμερα σώζονται η Πύλη του Δερματά στο μέσον περίπου του θαλάσσιου τείχους, στον ομώνυμο κόλπο (διασώζεται η έξοδός της προς την πόλη και έχει αναστηλωθεί) που βοηθούσε στην επικοινωνία με τη θάλασσα, και η πύλη της Σαμπιονάρα στον ομώνυμο προμαχώνα (η οποία μετά την κατεδάφιση των Κτισμάτων έγινε ανασκαφή και αποκαλύφθηκε έγινε μελέτη και αναμένεται έγκριση του ΚΑΣ προκειμένου να δημοπρατηθεί). Εκτός αυτών η Πύλη του Μόλου και η Πύλη των Νεωρίων που δεν σώζονται σήμερα, εξυπηρετούσαν τη σύνδεση με το λιμάνι και

τα νεώρια. Ο φρουριακός περίβολος του Χάνδακα αποτελεί έργο θαυμαστό όσον αφορά την έμπνευση και το σχεδιασμό του για ολόκληρη τη μεσογειακή λεκάνη. Άντεξε πάνω από 20 χρόνια την πολιορκία από τους Τούρκους και αποτελεί πλέον ένα σημαντικό ιστορικό μνημείο για την πόλη του Ηρακλείου. Για το σκοπό αυτό από το 1989 λειτουργεί στο Δήμο ειδικό Γραφείο με σκοπό την αναστύλωση και αποκατάσταση των Ενετικών Τειχών, μέσα από το θεσμικό πλαίσιο μιας Προγραμματικής Σύμβασης που έχει συναφθεί μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού, του Ταμείου Αρχαιολογικών Πόρων και του Δήμου Ηρακλείου. Με εργολαβίες, έργα αυτεπιστασίας και ειδικές μελέτες ο Δήμος προσπαθεί να αποκαταστήσει και να αναδείξει τον οχυρωματικό περίβολο και την τάφρο, να δημιουργήσει χώρους πρασίνου, παιδικής χαράς και αθλοπαιδιών, χώρους περιπάτου και αναψυχής, έτσι ώστε ο σημερινός περιπατητής και επισκέπτης να συνδεθεί με το ιστορικό παρελθόν της πόλης και τα μνημεία της.

Η στοά Μακάσι βρίσκεται κάτω από τον Προμαχώνα Μαρτινέγκο (Τάφος Καζαντζάκη) απέναντι από το Πολιτιστικό Συνεδριακό Κέντρο Ηρακλείου, είναι συνολικού μήκους 110μ. και ένωνε το εσωτερικό της πόλης με το χώρο της ανατολικής χαμηλής πλατείας του προμαχώνα Μαρτινέγκο. Είναι μία από τις πολλές στρατιωτικές στοές του ενετικού οχυρωματικού περιβόλου που εξυπηρετούσε αποκλειστικά στη διακίνηση των στρατιωτών. Από το εσωτερικό της πόλης προς τον ανοιχτό χώρο της χαμηλής πλατείας του αντίστοιχου προμαχώνα όπου τοποθετούνταν τα κανόνια που προστάτευαν τον απέναντι προμαχώνα και την αντίστοιχη τάφρο. Η συγκεκριμένη στοά χρησιμοποιήθηκε ως προσωρινός χώρος συγκέντρωσης αιχμαλώτων από τα ναζιστικά στρατεύματα, κατά την διάρκεια της γερμανικής κατοχής και στο Μεγάλο Μπλόκο του 1943. Ο Δήμος Ηρακλείου μετέτρεψε τη Στοά σε Χώρο Ιστορίας και Μνήμης, τιμώντας έτσι τους αιχμαλώτους αγωνιστές της αντίστασης.

Η αρχιτεκτονική μελέτη του έργου «Χώρος Ιστορίας και μνήμης της πόλης στην ανατολική στοά του προμαχώνα Μαρτινέγκο- στοά Μακάσι» τιμήθηκε με το βραβείο αρχιτεκτονικής 2010 στον τομέα «Εικαστική Παρέμβαση».

Σύμφωνα με τη μελέτη προστασίας και ανάδειξης της παλιάς πόλης προτείνονται:

1. Η δημιουργία ιστορικού, αρχαιολογικού, περιηγητικού, φυσιολατρικού και αθλητικού περιπάτου στα τείχη και στους προμαχώνες.
2. Η ανάδειξη και λειτουργική αξιοποίηση των χαμηλών πλατειών και η σύνδεση μέσω αυτού του συστήματος, των τειχών και της τάφρου, με την εντός και εκτός των τειχών πόλη

3. Η αξιοποίηση της τάφρου με τη δημιουργία χώρων πρασίνου, πάρκων κ.α.
4. Η δημιουργία στον προμαχώνα του Αγ. Ανδρέα πάρκου για παιδιά, με θέμα τα οχυρωματικά έργα και την τέχνη της πολιορκίας.
5. Η ανάδειξη των εσωτερικών χώρων του τείχους και της δομής του στον προμαχώνα στην πύλη Παντοκράτορα
6. Η επανάχρηση των βιομηχανικών κτηρίων των αποθηκών στον προμαχώνα του Παντοκράτορα
7. Η διάνοιξη της Πύλης Sabionara ¹και η απομάκρυνση κτισμάτων και σύνδεση του προμαχώνα με το Πάρκο Νεολαίας.
8. Η οργανική σύνδεση του Τείχους και του ιστού της παλιάς πόλης.

Το Κάστρο ή Κουλές είναι χτισμένο στην είσοδο του βενετσιάνικου λιμανιού με σκοπό να το προστατεύει από τις επιδρομές. Στις πλευρές του διατηρούνται τα εντοιχισμένα, ανάγλυφα λιοντάρια του Αγίου Μάρκου που το στόλιζαν. Είναι ανοιχτό για επισκέψεις από το κοινό και στο επάνω μέρος του έχει διαμορφωθεί υπαίθριο θέατρο. Το όνομα Κουλές είναι τούρκικο. Οι Βενετοί το ονόμαζαν Rocca al Mare.

Ο ναός του Αγίου Τίτου, προστάτη Αγίου του νησιού, στην ομώνυμη πλατεία. Είναι κράμα ανατολικών και δυτικών αρχιτεκτονικών στοιχείων. Χτίστηκε αρχικά από τους Βυζαντινούς. Μετά από μετατροπές από τους Βενετούς και τους Τούρκους, που τον χρησιμοποίησαν οι μεν σαν καθολικό μητροπολιτικό ναό, οι δε σαν τζαμί, καταστράφηκε από το μεγάλο σεισμό του 1856. Το 1872 ξαναχτίστηκε πάνω στα παλιά του θεμέλια και αργότερα έγιναν ορισμένες τροποποιήσεις για να λειτουργήσει και πάλι σαν ορθόδοξη εκκλησία. Εδώ φυλάσσεται η ιερή κάρα του Αγίου Τίτου.

Ο ναός του Αγίου Μάρκου, στην πλατεία Βενιζέλου ή Πλατεία Κρήνης (Λιονταριών). Χτίστηκε από τους Βενετούς που τον αφιέρωσαν στον προστάτη τους. Οι Τούρκοι μετά την άλωση του Ηρακλείου τον μετέτρεψαν σε τζαμί προσθέτοντας του μιναρέ. Το 1956 αποκαταστάθηκε στην ενετική μορφή του. Σήμερα χρησιμοποιείται ως Δημοτική Πινακοθήκη.

¹ Η διάνοιξη και η απομάκρυνση έχουν πραγματοποιηθεί.

Ο μητροπολιτικός ναός του Αγίου Μηνά, στην πλατεία Αγίας Αικατερίνης. Εντυπωσιακός ναός, από τους μεγαλύτερους στην Ελλάδα. Έχει σταυρικό σχήμα με τέσσερις ίσες κεραίες, μεγαλοπρεπή τρούλο και δύο πανύψηλα κωδωνοστάσια. Στη βορειοδυτική γωνιά του σώζεται η παλιά εκκλησία του Αγίου Μηνά και της Υπαπαντής.

Ο **Ιερός Ναός του Αγίου Πέτρου των Δομηνικανών** είναι διατηρητέο μνημείο της εποχής της Φραγκοκρατίας που χρονολογείται από τα μέσα του 13ου αιώνα με αλληπάλληλες οικοδομικές φάσεις μέχρι και την Τουρκοκρατία. Οι σημαντικότερες μορφολογικές αλλαγές που υπέστη το μνημείο οφείλονται σε σημαντικές καταστροφές και ανοικοδομήσεις μετά από μεγάλους σεισμούς, καθώς και σε διαδοχικές προσθήκες 6 παρεκκλησίων στην περίοδο μέχρι και τον 17ο αι. Οι εργασίες αποκατάστασης του μνημείου πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ από την ΔΑΒΜΜ του Υπουργείου Πολιτισμού. Το επόμενο διάστημα ο Δήμος Ηρακλείου σε συνεργασία με την 13η Εφορία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων θα ανοίξουν της πύλες του Ναού για το κοινό, πραγματοποιώντας από κοινού έκθεση με τα ιδιαίτερος σημαντικά και διαχρονικά από τα παλαιοχριστιανικά χρόνια μέχρι πρόσφατα ευρήματα του Αγ. Πέτρου των Δομηνικανών και της Καστέλα.

Η Λότζια, ορθογώνιο, διώροφο κτίριο, το κομψότερο από τα βενετσιάνικα κτίσματα της πόλης. Σήμερα στεγάζει το Δημαρχείο. Χτίστηκε το 1626-1628 από το Γενικό Προβλεπτή Φραγκίσκο Μοροζίνη, που κατασκεύασε και την ομώνυμη κρήνη. Κατά την ενετοκρατία ήταν τόπος συγκέντρωσης και αναψυχής των ευγενών και από τους εξώστες της ο Δούκας προσφωνούσε το λαό ή παρακολουθούσε διάφορες τελετές. Το σημερινό κτίριο είναι αναστήλωση του κατεστραμμένου παλιού μεγάρου.

Κρήνη Μοροζίνη: Βρίσκεται στο κέντρο της πλατείας Βενιζέλου που ονομάζεται και πλατεία Λιονταριών. Η πλατεία αυτή ήταν μικρογραφία της πλατείας του Αγίου Μάρκου στη Βενετία και αποτελούσε το κέντρο της βενετσιάνικης Candia με εντυπωσιακά διοικητικά μέγαρα και το παλάτι του Δούκα (Palazzo Duxale). Ήταν επόμενο λοιπόν να έχει στολιστεί ανάλογα. Το νερό ερχόταν εδώ από το υδραγωγείο που είχε κατασκευαστεί επίσης από τον Μοροζίνη. Στη σημερινή της μορφή η κρήνη έχει μία κεντρική λεκάνη που Βαστάζεται στις ράχες τεσσάρων λιονταριών. Το νερό χύνεται μέσα σε οκτώ λεκάνες που επικοινωνούν μεταξύ τους και είναι στολισμένες με ανάγλυφες διακοσμήσεις από την ελληνική μυθολογία. Αρχικά είχε στο κέντρο της άγαλμα του θεού Ποσειδώνα με τρίαίνα στο χέρι σε υπερφυσικό μέγεθος, γι' αυτό λεγόταν κρήνη του Γίγαντα (Τσιγάντε). Το άγαλμα αυτό πιθανόν καταστράφηκε σε σεισμό.

Η Κρήνη Μπέμπο στην πλατεία Κορνάρου, είναι η παλιότερη σωζόμενη κρήνη. Πήρε το όνομα της από τον Βενετό Βδίο που την έχτισε το 1588 και φρόντισε να στολιστεί με ανάγλυφα ενετικά οικόσημα κι ένα εντοιχισμένο, ρωμαϊκό άγαλμα ανδρός, χωρίς κεφάλι. Στην πρόσοψη έχει παραστάδες και κίονες.

Η Κρήνη Πριούλι ή Ντελιμάρκου, χτισμένη σύμφωνα με επιγραφή το 1666 από το γενικό προβλεπτή Antonio Priuli που βρήκε μία φλέβα νερού μέσα στην τάφρο.

Μνημεία Δ.Ε. Γοργολαΐνη

ΑΓΙΟΣ ΜΥΡΩΝΑΣ

Τα μνημεία της περιοχής είναι: η εκκλησία του Αγίου Μύρωνος καθώς και το εκκλησάκι των Αγίων Αποστόλων με **σημαντικές αγιογραφίες**. Επίσης ενδιαφέρον παρουσιάζει το εκκλησάκι της Αγίας Παρασκευής που ανήκει στην περιουσία του Αγίου Όρους, και έχει έναν υπεραιωνόβιο ευκάλυπτο που βρίσκεται στον περίβολο της εκκλησίας. Υπάρχουν επίσης **3 πέτρινες κρήνες** που χρονολογούνται στις αρχές του 20ου αιώνα και αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της λαϊκής κληρονομιάς μας αφού είναι συνδεδεμένες με το έθιμο του **Κλήδονα**.

Υπάρχουν τρία σπήλαια στην περιοχή: το Αγίασμα, το Ανώνυμο, και ο Μανουρά σπήλιος.

ΑΣΙΤΕΣ

Στο χωριό Άνω Ασίτες υπάρχει το μικρό **βυζαντινό εκκλησάκι του Αγίου Αντωνίου, στο ομώνυμο φαράγγι**, σε μια εκπληκτικής ομορφιάς τοποθεσία από την οποία περνάει το **Ευρωπαϊκό Ορειβατικό Μονοπάτι Ε4** που οδηγεί στο **καταφύγιο του Ορειβατικού Συλλόγου Ηρακλείου, στη θέση "Πρίνος"** (όπου υπάρχει δάσος από πρίνους) σε υψόμετρο 1100 μέτρων. Το μεγαλύτερο μέρος της έκτασής του αποτελείται από **δασικές εκτάσεις στον ορεινό όγκο του Ψηλορείτη**

Το εκκλησάκι του Αγίου Αντωνίου, ανήκει στο σπάνιο αρχιτεκτονικό τύπο του δίκροχου ναού, ο οποίος έχει ανατολική προέλευση και η διάδοσή του σημειώνεται στη Δύση από τον 9ο έως το 13ο αι. Εσωτερικά, ο κυρίως ναός διακρίνεται από το ιερό με λίθινο τέμπλο, το οποίο αποτελείται από αρχιτεκτονικά μέλη δεύτερης χρήσης. Ο ναός είναι χτισμένος και ενσωματωμένος κατά το ήμισυ (ανατολική και νότια πλευρά) στη βάση ενός σπηλαιώδους βράχου. Στη ΝΑ γωνία του ναού και κάτω από το ιερό, υπάρχει μια πηγή με συνεχόμενη ροή νερού, το οποίο διοχετευόταν μέσω δύο υποδαπέδιων καναλιών. Απέναντι από το εκκλησάκι στην δυτική πλευρά του φαραγγιού βρίσκεται **ο Νυχτεριδόσπηλιος**.

Ο Νυχτεριδόσπηλιος είναι ένα σπήλαιο, που όπως άλλωστε και η μεγάλη πλειοψηφία των σπηλαίων, έχει σχηματιστεί σε ασβεστόλιθο. Ο ασβεστόλιθος αυτός σχηματίστηκε πριν από 11 με 7 εκατομμύρια χρόνια. Η ανάπτυξη του Νυχτεριδόσπηλιου είναι γραμμική. Το εξωτερικό τμήμα του σπηλαίου αναπτύσσεται με διεύθυνση ΝΔ-ΒΑ, ενώ το κύριο τμήμα του σπηλαίου έχει διεύθυνση Α-Δ. Το σπηλαίο δημιουργήθηκε, , από την διεύρυνση δύο μεγάλων διακλάσεων (μεγάλων ρωγμών) στον ασβεστόλιθο που είχαν αντίστοιχα τις παραπάνω διευθύνσεις.

Στο πρώτο τμήμα του σπηλαίου η νότια πλευρά του δεν αποτελείται πλέον από συμπαγές ασβεστόλιθο, αλλά από συσσωρευμένους βράχους λόγω κατάρρευσης του τοιχώματος αυτού. Στο δεύτερο τμήμα του σπηλαίου παρατηρείται σταγονοροή που γίνεται πιο έντονη κατά τους χειμερινούς μήνες, με αποτέλεσμα σε ορισμένα σημεία του δαπέδου να κατακρατείται νερό και να σχηματίζονται λιμνούλες. Στο τμήμα αυτό επίσης παρατηρείται ο σχηματισμός σπηλαιοδιάκοσμου, που αποτελείται κυρίως από μικρών διαστάσεων και όχι εκτεταμένους σταλακτίτες και σταλαγμίτες. Η ηλικία του σπηλαίου γεωλογικά μπορεί να χαρακτηριστεί ως πρόσφατη και συνεπώς μπορούμε να θεωρήσουμε ότι ο Νυχτεριδόσπηλιος βρίσκεται ακόμα σε ένα στάδιο "νεότητας" και στο απώτερο μέλλον περιμένουμε την περαιτέρω εξέλιξη του σπηλαίου. Ο Νυχτεριδόσπηλιος των Άνω Ασιτών είναι από τα 4 σημαντικότερα σπήλαια του Ψηλορείτη για τις νυχτερίδες. Αποτελεί καταφύγιο για το είδος *Rhinolophus ferrumequinum* όλο το χρόνο και μάλιστα στις αρχές του καλοκαιριού εκατοντάδες θηλυκά μαζεύονται εκεί για να γεννήσουν. Παρόν στο σπήλαιο όλο το χρόνο είναι και το *Rhinolophus hipposideros*, είδος αρκετά όμοιο με το *Rhinolophus ferrumequinum*, αλλά πολύ μικρότερο (Όλα τα είδη αυτά που συναντάμε στο Νυχτεριδόσπηλιο των Άνω Ασιτών κινδυνεύουν σε παγκόσμιο επίπεδο και προστατεύονται από την ευρωπαϊκή νομοθεσία Το ευρωπαϊκό μονοπάτι E4 διασχίζει το φαράγγι του Α. Αντωνίου.

Κατευθυνόμενος ο επισκέπτης νότια του οικισμού των Ασιτών και διαμέσω αυτού (δυτικά του μονοπατιού E4) και διασχίζοντας το E4 , φτάνει **στο φαράγγι του Α. Χαραλάμπους.**

Κάτω από ένα τεράστιο βράχο κατά τόπους καφέ και κατά τόπους γκρί, βρίσκεται το εκκλησάκι του Α. Χαραλάμπους και το ομώνυμο σπήλαιο. Το σπήλαιο έχει απόσταση από το έδαφος 15 μέτρα περίπου. Περισσότερες πληροφορίες δεν υπάρχουν γιατί το σπήλαιο δεν έχει εξερευνηθεί.

Υπάρχουν επίσης και άλλα σημαντικά σπήλαια στην περιοχή, όπως ο **"κυνηγόσπηλιος"** στον Κόκκινο Δέτη και τα "σιδερόσπηλια" στην ομώνυμη θέση.

Έχουν εντοπιστεί σημαντικά κατάλοιπα της ρωμαϊκής εποχής που οδήγησαν ορισμένους μελετητές να ταυτίσουν τις Ασίτες με την αρχαία πόλη Πάννονα, πόλη που σύμφωνα με τις πηγές έχασε την αυτονομία της και προσαρτήθηκε μάλλον από τη Γόρτυνα. Στην περιοχή υπάρχουν τα ρωμαϊκά λουτρά κοντά στον οικισμό που βρισκόταν η αρχαία πόλη Ριζηνία. Υπάρχει επίσης το νεκροταφείο της αρχαίας πόλης στο οποίο έχουν αποκαλυφθεί 680 τάφοι τριών συνεχόμενων χρονικών φάσεων, που χρονολογούνται από το τέλος της μινωικής εποχής έως και τα μέσα του 6ου αιώνα καθώς και μία τέταρτη κατά τη ρωμαϊκή περίοδο.

Τα παραπάνω ευρήματα αποκαλύπτουν ένα σημαντικό κέντρο του τέλους της προϊστορικής εποχής με αξιοσημείωτο ρόλο στην κεντρική Κρήτη, έως και τα ελληνορωμαϊκά χρόνια.

Η νεκρόπολη στη θέση Σιδερόσπηλια μας βεβαιώνει την αδιάσπαστη ανθρώπινη παρουσία για πάνω από 1000 χρόνια και οι πληροφορίες που αντλούμε από τη μελέτη της τοπικής αρχιτεκτονικής και των αντικειμένων είναι σημαντικές, ιδιαίτερα για περιόδους που τα αρχαιολογικά δεδομένα είναι λίγα.

Κάτω Ασίτες

Η μονή Γοργολαΐνη η οποία υπήρξε έδρα της επανάστασης και είναι από τις αρχαιότερες μονές της Κρήτης οφείλει το όνομα του ο πρώην Δήμος Γοργολαΐνη

Είναι ένα σημαντικό μοναστήρι που υπάρχει τουλάχιστον από τα χρόνια της Ενετοκρατίας. Η αρχαιότερη μνεία της ανάγεται τον 13ο αιώνα. Ιδρυτής του φέρεται ο αρχιερέας Σίλβεστρος. Το καθολικό είναι αφιερωμένο στον άγιο Γεώργιο ο ναός του οποίου αποπερατώθηκε το 1627.

Κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας υπήρξε κέντρο επαναστατικών κινημάτων λόγω της θέσης της και πυρπολήθηκε από τους Τούρκους. Τον Αύγουστο του 1822 στη μονή έγινε μάχη ανάμεσα σε 5.000 επαναστάτες και 22.000 Τούρκους. Το 1830 ανοικοδομήθηκε από τον ηγούμενο Μεθόδιο και το μοναχό Νεόφυτο. Το 1866 συγκλήθηκε εκεί συνέλευση των επαναστατών από το Μιχαήλ Κόρακα. Οι Τούρκοι πληροφορήθηκαν το γεγονός και εξαπέλυσαν επίθεση, αποκρούστηκαν όμως από τους επαναστάτες και τράπηκαν σε φυγή. Το 1867, έπειτα από αιματηρή μάχη, οι αγωνιστές ηττήθηκαν και ο Κόρακας έφυγε αναγκαστικά από το μοναστήρι. Την περίοδο εκείνη σκοτώθηκε και ο οπλαρχηγός Μαστραχάς. Στη μονή βρίσκεται ο τάφος του συμπολεμιστή του Καπετάν Κόρακα, **Φραγκιού Μαστραχά** που

σκοτώθηκε ηρωικά αγωνιζόμενος σε μάχη του 1868. Στον περίβολο της εκκλησίας υπάρχει ένα φτερωτό λιοντάρι του Αγίου Μάρκου που χρονολογείται το 1617 μ.Χ. Υπάρχουν τρία δέντρα που έχουν κριθεί διατηρητέα, ένας πλάτανος και ένα κυπαρίσσι στην Ιερά Μονή Γοργολαΐνη και ένας δρυς στη θέση που σκοτώθηκε ο Μαστραχάς.

Η **Ιερά Μονή του Αγίου Γεωργίου του Γοργολεήμονος** βρίσκεται σε υψόμετρο 500 μέτρων, και ήταν αυτή που επιβίωσε περισσότερο από τα υπόλοιπα μοναστήρια της περιοχής, κατά τις διάφορες επαναστάσεις την περίοδο της Τουρκοκρατίας.

Καθώς η μικρή μοναστική κοινότητα επιμένει να μη χρησιμοποιεί μικρόφωνα και ηλεκτροφωτισμό στην εκκλησία, οι λειτουργίες και οι εσπερινοί εδώ, διατηρούν την αυθεντικότητα του παρελθόντος. Άξιο αναφοράς είναι το παλιό ξυλόγλυπτο τέμπλο, έργο λαϊκής εκκλησιαστικής ξυλογλυπτικής του 19ου αιώνα ενώ τα παλιά κελιά έχουν αντικατασταθεί, καθώς στη μονή λειτούργησε για χρόνια κατά τη δεκαετία του 1960 η παιδική κατασκήνωση της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κρήτης.

Οι Κάτω Ασίτες διαθέτουν 9 εκκλησίες, με εκείνη της Αγίας Παρασκευής (Πολιούχο του χωριού) να είναι η πιο φημισμένη. Σύμφωνα με την παράδοση, την περίοδο της Οθωμανικής αυτοκρατορίας, ένας Τούρκος επιχείρησε να σκοτώσει την νύφη κατά τη διάρκεια ενός κρητικού γάμου, ωστόσο η σφαίρα από το όπλο του εξοστρακίστηκε στον τοίχο της εκκλησίας καταλήγοντας στο στομάχι του και προκαλώντας το θάνατό του.

Σημαντικά σπήλαια της περιοχής είναι ο "**Λέστα σπήλιος**" στη θέση Μαριάς αλώνι, ο "**Αστυράκου σπήλιος**" ή "**Σαρακήνα**", ο "**Κατσιβλή σπήλιος**" στη θέση Λυσσογκρέμια, και το σπήλαιο "**Μέλισσα**".

Σημαντικά μνημεία της περιοχής αποτελούν η εκκλησία της Παναγιάς (800 ετών), του Αγίου Αντωνίου (1000 ετών), του Αγίου Γεωργίου του Χωστού και της Αγίας Παρασκευής. Σημαντικό αξιοθέατο αποτελούν επίσης τα θερμά λουτρά του βασιλιά του Πρινιά που χτίστηκαν πριν τη ρωμαϊκή εποχή. Ένας από τους σημαντικότερους εγκαταλελειμμένους οικισμούς του Νομού Ηρακλείου, η Νίση, με παραδοσιακά σπίτια που έχουν έντονο αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον, βρίσκεται κοντά στις Κάτω Ασίτες.

Μνημεία Δ.Ε. Παλιανής

Η Ιερά Μονή Παλιανής

Είναι γυναικείο μοναστήρι, σταυροπηγιακό, σε υψόμετρο 280 μ. και σε γραφικό τοπίο. Οι μοναχές που ζουν στη μονή αποζούν από τις εργασίες τους, κεντώντας υφάσματα, κουβέρτες και υπάρχει διαρκή έκθεση με πλεκτά και κεντήματα. Ο ναός έχει τρία κλίτη. Αποτελεί ένα από τα παλαιότερα μοναστήρια της Κρήτης και ανάγεται στην πρώτη βυζαντινή περίοδο. Το [2001](#) απεγράφησαν 34 άτομα. Κυρίαρχο ρόλο στη λατρευτική παράδοση της Μονής Παλιανής διαδραματίζει η «αγία μυρτιά της Παλιανής». ένα αιωνόβιο δέντρο που βρίσκεται παράλληλα με το ναό δίπλα σε πηγή που διατηρείται μέχρι σήμερα και ονομάζεται από τις μοναχές "**καβούσι**" στο Ν.Δ. τμήμα του μοναστηριού. Η εικόνα της Παναγίας βρίσκεται πάντα στο ειδικό εικονοστάσι, στον κορμό του δέντρου και το καντήλι της μυρτιάς ανάβει συνέχεια! Η «Αγία Μυρτιά», όπως αποκαλείται από τις μοναχές, γιορτάζει ξεχωριστά απ' το ναό. Καθιερώθηκε δηλαδή ειδική γιορτή για την **Παναγία τη Μυρτιδιώτισσα, στις 24 Σεπτεμβρίου**. Είναι χαρακτηριστικό ότι η ευλογία των άρτων γίνεται κάθε χρόνο κάτω από το ιερό αυτό δέντρο και ως τράπεζα χρησιμοποιείται ένα αρχαίο κιονόκρανο! (Προέρχεται από την πρωτοχριστιανική βασιλική). Τα πιο χαμηλά κλαδιά του έχουν εντελώς απογυμνωθεί από τα φύλλα του. Τα κόβουν οι προσκυνητές της Παλιανής. Άλλοι κατασκευάζουν φυλαχτά, άλλοι τα κρεμούν στα εικονοστάσια τους. Η λατρεία της «Αγίας Μυρτιάς» αποτελεί επιβίωση πανάρχαιων λατρευτικών συνηθειών και πιο συγκεκριμένα της λατρείας των ιερών δέντρων της Μινωικής θρησκείας. Το ιερό δέντρο της Παλιανής αποτελεί επίκεντρο της λατρείας ιδιαίτερα κατά τη περίοδο του 15ης Αυγούστου. Κάθε απόγευμα όλες οι μοναχές κάνουν παρακλήσεις κάτω από την Αγία Μυρτιά και προσεύχονται. Η τελετουργία αυτή αποκτά μια ξεχωριστή σημασία για τα δεδομένα της Ορθόδοξης Χριστιανικής παράδοσης. Η υπαίθρια τελετουργία κάτω από το ιερό δέντρο είναι φαινόμενο ίσως και μοναδικό για τα εκκλησιαστικά δεδομένα. Αλλά και ξεχωριστά κάθε μοναχή θεωρεί ότι ανάμεσα στα καθήκοντα της συμπεριλαμβάνεται και η τακτική προσευχή κάτω από την Αγία Μυρτιά. Οι μοναχές κόβουν το κλαδιά του δέντρου και σχηματίζουν με αυτά μικρούς σταυρούς. Ένας τέτοιος σταυρός θεωρείται ότι περικλείει θαυματουργές ιδιότητες και μπορεί να ακούσει κανείς στην Παλιανή αναρίθμητες σχετικές παραδόσεις. Τα τελευταία χρόνια οι πιο χαμηλοί κλώνοι του δέντρου έχουν εντελώς απογυμνωθεί από φύλλα τα οποία κόβουν και παίρνουν μαζί τους οι προσκυνητές. Στον κορμό έχει τοποθετηθεί εικονοστάσι και δίπλα του μπορεί να δει κανείς άφθονα αφιερώματα, τα οποία είτε αφήνουν στον κορμό είτε κρεμούν στα κλαδιά του δέντρου.

Άλλα μνημεία της περιοχής είναι:

- Το εξωκλήσι της Παναγίας Φανερωμένης, τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, το εξωκλήσι του Αγίου Σίλα, ερειπωμένη εκκλησία των πρώτων Χριστιανικών χρόνων. Άλλες εκκλησίες είναι αυτή του Αγ. Γεωργίου στο κέντρο του χωριού και ο ενοριακός ναός της Ζωοδόχου Πηγής, στο ψηλότερο σημείο του οικισμού.
- Το αναπαλαιωμένο κτήριο του τέως Δημοτικού Σχολείου, στον περίβολο του οποίου υπάρχει και ο τάφος του Καπετάν Χαραλάμπου Βλαχάκη που έδρασε εναντίον των Οθωμανών.
- Ο λόφος Κυπαρίσσι και λόφος Χαλέπα, με θέα μέχρι το νησί Ντία.

Πολιτιστικές Υποδομές

⇒ Πολιτιστικό Συνεδριακό Κέντρο Ηρακλείου (ΠΣΚΗ):

Στην τελική φάση κατασκευής του βρίσκεται το Πολιτιστικό και Συνεδριακό Κέντρο Ηρακλείου (ΠΣΚΗ). Πρόκειται για ένα πολυώροφο κτιριακό συγκρότημα που βρίσκεται επί της λεωφόρου Πλαστήρα στο Ηράκλειο και διαθέτει άμεση σύνδεση με το μνημείο των Ενετικών Τειχών, στον προμαχώνα Μαρτινέγκο όπου βρίσκεται και ο τάφος του Ν. Καζαντζάκη. Το Συγκρότημα, διαθέτει συνολικό εμβαδόν 23.175 τ.μ. που περιλαμβάνει:

- Μία πλήρως εξοπλισμένη Αίθουσα Θεάτρου και Πολλαπλών Χρήσεων, χωρητικότητας 800 μόνιμων θέσεων, που διατάσσονται σε πλατεία, θεωρεία και εξώστη.
- Μία πλήρως εξοπλισμένη Αίθουσα Συναυλιών, χωρητικότητας 237 μόνιμων θέσεων, που διατάσσονται σε πλατεία και εξώστη.
- Ένα πλήρως εξοπλισμένο Μικρό Θέατρο, χωρητικότητας 121 μόνιμων θέσεων.
- Μία πλήρως εξοπλισμένη Αίθουσα Πολλαπλών Χρήσεων με φουαγιέ (Πειραματικό θέατρο), μέσου μεγέθους, με κινητές θέσεις και χωρητικότητα 175-250 θέσεων ανάλογα με την εκδήλωση.
- Τρεις διαχωριζόμενους χώρους εκδηλώσεων με ευελιξία μεγέθους / χρήσης, με κινητά καθίσματα συνολικής χωρητικότητας 230 θέσεων.
- Φουαγιέ, χώρους παραμονής κοινού και χώρους εξυπηρέτησης των ανωτέρω λειτουργιών.
- Εκθεσιακούς χώρους.

- Χώρους εστίασης - αναψυχής που μπορούν να εξυπηρετήσουν μέχρι 1030 άτομα.
- Καταστήματα, Τράπεζα, Καφενείο, Καφετερία και 5 τοπικά Bar.
- Ειδικά διαμορφωμένο αίθριο εσωτερικό χώρο 700 τ.μ.
- Χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων (σε 4 υπόγεια επίπεδα), δυναμικότητας 219 θέσεων.
- Λοιπούς βοηθητικούς χώρους εξυπηρέτησης του κτιριακού συγκροτήματος.

Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα της κατασκευής, ότι το ΠΣΚΗ θα είναι έτοιμο προς χρήση το 2014 και θα μπορεί να υποστηρίζει στους χώρους του, Συνέδρια, Θεατρικές παραστάσεις, Συναυλίες, Εκθέσεις, Σεμινάρια, Δεξιώσεις, Κοινωνικές εκδηλώσεις κ.λ.π.

Το ΣΠΚΗ είναι μια επενδυτική πρωτοβουλία που η ολοκλήρωση της θα συμβάλει στην πολιτιστική, κοινωνική και οικονομική ανάταση του τόπου με νέες θέσεις εργασίας σ' ένα αξιοπρεπές περιβάλλον.

Είναι γεγονός ότι η κατασκευή του ΣΠΚΗ έχει δώσει αξία στην πόλη, τόσο σε θέματα πολιτισμού όσο και από οικονομική άποψη. Οι αξίες των ακινήτων στην περιοχή από τις εμπορευματικές πράξεις δείχνουν κατακόρυφη άνοδο τα τελευταία χρόνια παρά την οικονομική ύφεση. Η ολοκλήρωση της κατασκευής σε συνδυασμό με τα έργα ανάπλασης των οδών Πλαστήρα, Γιαννίκου και της πλατείας της Παναγίας Φανερωμένης θα βοηθήσει στην ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής και σε νέα άνοδο της τιμής των ακινήτων. Έτσι το ΣΠΚΗ αφενός βοηθάει στην άνοδο της ποιότητας ζωής στην πόλη και σε ολόκληρο το νησί και αφετέρου προσθέτει διαρκώς αυξανόμενη αξία στα παλιά περιουσιακά στοιχεία-ακίνητα.

Η βελτίωση της καθημερινότητας στην πόλη μας έχει άμεση σχέση με την κατασκευή και ολοκλήρωση του ΠΣΚΗ. Οι κλειστοί υπόγειοι χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων, με έργα πολιτισμού και τέχνης στην επιφάνεια, πράσινων χώρων με αναπλάσεις και δενδροφυτεύσεις δίνουν αναπνοές στην πόλη. Η μείωση των σταθμευμένων αυτοκινήτων συνδυάζεται με πολιτιστικές, οικονομικές, κυκλοφοριακές, περιβαλλοντολογικές και θετικές επιπτώσεις που βοηθούν στην απόκτηση με άμεσα και έμμεσα οφέλη.

Η ολοκλήρωση του ΣΠΚΗ βοηθά :

- Στην αναθέρμανση της οικονομικής δραστηριότητας στην πόλη μας.
- Στην φάση κατασκευής και ολοκλήρωσης δίνει εργασίας σε πολλούς εργαζομένους; διαφόρων ειδικοτήτων.
- Με την ολοκλήρωση του, στην φάση της διαχείρισης και λειτουργίας θα δημιουργήσει μόνιμες θέσεις εργασίας σε πολλούς εργαζομένους.
- Θα αποτελέσει κορυφαίο πνευματικό κέντρο όλης της Κρήτης και θα βοηθήσει στην ανάπτυξη του πνευματικού επιπέδου του τόπου μας αλλά και την επαφή του με άλλους πολιτισμούς και τέχνες σε όλη την διάρκεια του έτους. Στη βελτίωση και διαφοροποίηση του παρεχόμενου πολιτιστικού προϊόντος και

υπηρεσιών στην ευρύτερη περιοχή, τόσο για τους κατοίκους αυτής όσο και για τους επισκέπτες, έτσι ώστε αυτό να καταστεί περισσότερο ελκυστικό, ιδιαίτερα για ομάδες «στόχος» με ειδικά ενδιαφέροντα και υψηλή μέση τουριστική δαπάνη.

- Στην ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού.
- Στην διάχυση πολλαπλασιαστικών επιπτώσεων με τη δημιουργία νέων επενδύσεων σε υποδομές στον τομέα και τους κλάδους του πολιτισμού – τουρισμού στο νησί.
- Στη συμβολή στην προσέλευση επιστημονικού τουριστικού ρεύματος με εκπαιδευτικό και ερευνητικό χαρακτήρα.
- Στη συμβολή για την διασύνδεση των ελληνικών πολιτιστικών στοιχείων με τις σύγχρονες διεθνείς και ευρωπαϊκές τάσεις και αντιλήψεις της πολιτιστικής παραγωγής.

Έτσι σε μια περιοχή με ελάχιστες προοπτικές αξιοποίησης, το ΠΣΚΗ βοηθά στην δημιουργία προοπτικών αξιοποίησης και αναπτυξιακών ευκαιριών ενώ προσθέτει κύρος και αίγλη στην πόλη μας τόσο σε τοπικό, εθνικό αλλά και σε διεθνές επίπεδο.

Φιλοδοξία της Δημοτικής Αρχής είναι το 2014 που είναι έτος Θεοτοκόπουλου να δοθούν και οι πρώτες παραστάσεις και στις μεγάλες αίθουσες των 850 ατόμων και 250 αντίστοιχα. Ο χώρος αυτός σε συνδυασμό με το εξωτερικό περιβάλλον, τα Ενετικά τείχη, το Μαρτινέγκο, το τάφο του Καζαντζάκη και γενικότερα η ανάπλαση όλης της περιοχής ένα έργο που δημοπρατείται άμεσα θα αλλάξει τα δεδομένα για το Ηράκλειο αφού θα δημιουργηθεί **μια διαδρομή Πολιτισμού και τέχνης όπου, άνθρωποι του πνεύματος αλλά και καλλιτέχνες όλων των ηλικιών θα έχουν την ευκαιρία να παρουσιάζουν το έργο τους.**

⇒ **ΑΧΤΑΡΙΚΑ:**

Ένα πραγματικό κόσμημα για το Ιστορικό Κέντρο του Ηρακλείου θα αποτελέσει το κτίριο **Αχτάρικα** που θα στεγάσει τη **Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη** το οποίο βρίσκεται στην τελική φάση της ολοκλήρωσής του. Ανταποκρίνεται σε **υψηλές αισθητικές, αρχιτεκτονικές, ποιοτικές και λειτουργικές προδιαγραφές ενώ διαθέτει και υπερσύγχρονο εξοπλισμό.** Ένα κτίριο **Διαχρονικό** το οποίο θα αποτελέσει άλλο ένα σημείο **Πνευματικής και Πολιτιστικής αναφοράς, μια νέα κυψέλη δημιουργίας, κόσμημα** για το Ηράκλειο και **πόλο έλξης** για τους **νέους, τους πολίτες** και τους ανθρώπους του Πνεύματος και της Έρευνας.

Στο ισόγειο και κεντρικά επί της οδού 25ης Αυγούστου δημιουργείται η κύρια είσοδος της βιβλιοθήκης με κλιμακοστάσιο και δύο πλέον ανελκυστήρες, από ένα που υπήρχε πριν. Ο χώρος καταλαμβάνει επιφάνεια 116τ.μ. έχει ύψος 5,10 μ. και, για πρώτη φορά επικοινωνεί με την στοά που συνδέει την Λεωφόρο Δικαιοσύνης με την οδό Δαιδάλου.

Ο μεγάλος χώρος του κτιρίου στο ισόγειο που είναι σε επαφή με την στοά διατίθεται στην Βικελαία Βιβλιοθήκη και καλύπτει τις ανάγκες του Παιδικού

Τμήματος. Η θέση είναι ιδανική διότι η πρόσβαση μέσω της στοάς στο επίπεδο του πεζού είναι άμεση, και προστατεύεται από το θόρυβο του δρόμου καθώς βρίσκεται στο πίσω μέρος του κτιρίου. Δημιουργείται επίσης πατάρι για επιπλέον χώρους αναγνωστήριων και βιβλιοστασίων. Η παιδική βιβλιοθήκη προσφέρει χώρο 186τ.μ. στο ισόγειο και 70τ.μ. στον ημιώροφο. Στην περιοχή αυτή τοποθετείται και δεύτερο κλιμακοστάσιο, απαραίτητο για λόγους πυρασφάλειας.

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΟΡΟΦΟΣ φιλοξενεί την γενική βιβλιοθήκη. Εκεί υπάρχει η είσοδος της βιβλιοθήκης, ο χώρος υποδοχής, το τμήμα δανεισμού και ο χώρος μη δανειζόμενων βιβλίων. Η δυτική πλευρά του κτιρίου προσφέρεται για την τοποθέτηση των βιβλιοστασίων, ενώ ο χώρος στην βόρεια πλευρά είναι ιδανικός λόγω φυσικού φωτισμού και λόγω σχήματος για αναγνωστήριο. Η γενική βιβλιοθήκη καταλαμβάνει επιφάνεια 510τ.μ.

Στον ίδιο πυρήνα με το κεντρικό κλιμακοστάσιο τοποθετούνται οι χώροι υγιεινής με ειδικό χώρο για ΑΜΕΑ. Το επίπεδο του πρώτου ορόφου διαμορφώνεται σε δύο στάθμες, λόγω υψομετρικής διαφοράς 60 εκ. . Η μετάβαση από την μία στάθμη στην άλλη, γίνεται από τον κοινόχρηστο διάδρομο μέσω ράμπας με κλίση 6% και εσωτερικά από την βιβλιοθήκη με τρία σκαλοπάτια. Στον πρώτο όροφο βρίσκεται επίσης ο χώρος της καταλογογράφησης στην νότια πλευρά του κτιρίου, επιφάνειας 66τ.μ.

ΣΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΟΡΟΦΟ στην περιοχή που βρίσκεται πάνω από την κεντρική είσοδο δημιουργείται ενιαίος χώρος υποδοχής, που λειτουργεί ως «Φουαγιέ» για την αίθουσα εκδηλώσεων που είναι χωρητικότητας 170 ατόμων (205 τ.μ.). Βρίσκεται στην βορειοδυτική γωνία του κτιρίου και καταλαμβάνει όλη την όψη επί της οδού Δαιδάλου. Στο πίσω μέρος της αίθουσας τοποθετούνται βοηθητικοί χώροι όπως το control room και η αποθήκη. Στην ίδια στάθμη βρίσκονται η βιβλιοθήκη Σεφέρη - Βικέλα προς την μεριά του ακάλυπτου με εμβαδόν 116τ.μ., και το Αρχείο Τζεδάκη - Σπανάκη προς την Λεωφόρο Δικαιοσύνης με εμβαδόν περίπου 70τ.μ. Δίπλα στην υποδοχή βρίσκονται τα γραφεία της βιβλιοθήκης και ο χώρος για τα περιοδικά. Επίσης τοποθετούνται χώροι υγιεινής στην ίδια θέση που βρίσκονται και στον πρώτο όροφο.

Η αντικατάσταση της οροφής της αίθουσας εκδηλώσεων έχει επιτρέψει την κατασκευή παταριού στο οποίο η πρόσβαση γίνεται μέσω του κεντρικού και του βοηθητικού κλιμακοστασίου, αφού βρίσκεται στην ίδια στάθμη με το σημερινό δώμα του κτιρίου. Ο χώρος αυτός 110τ.μ. διατίθεται για τα οπτικοακουστικά μέσα της βιβλιοθήκης.

Το υπάρχον κτίσμα στο δώμα ανακατασκευάζεται και λειτουργεί ως εντευκτήριο 85τ.μ. Ο χώρος της βεράντας που απομένει χρησιμοποιείται για μηχανολογικό εξοπλισμό, στο πίσω μέρος προς τον ακάλυπτο, ενώ προς την οδό 25ης Αυγούστου διαμορφώνεται ως επέκταση του εντευκτηρίου.

ΤΟ ΥΠΟΓΕΙΟ μετά την στατική ενίσχυση και την κατάλληλη διαμόρφωση για την ανάδειξη των σπουδαίων αρχαιολογικών ευρημάτων. Θα χρησιμοποιηθεί για την φύλαξη και ανάδειξη του πολύτιμου Τούρκικου (Τ.Α.Η.) και Βενετσιάνικου (Β.Α.Η.) αρχείου, του Αρχείου της Δημογεροντίας, παλαιοτύπων, κλειστών συλλόγων κλπ.

Τα αρχεία τοποθετούνται σε χώρο συνολικής επιφάνειας 300τ.μ.. Δημιουργούνται επίσης εργαστήρια μικροφωτογράφισης συντήρησης και βιβλιοδέτησης. Ο ακάλυπτος χρησιμεύει για τις κατακόρυφες επικοινωνίες μηχανολογικών παροχών.

Τέλος κατά μήκος της οδού 25ης Αυγούστου και στο εσωτερικό του υπογείου δημιουργούνται οπές με γυάλινο δάπεδο και κατάλληλο φωτισμό με σκοπό την ανάδειξη του τείχους και άλλων ευρημάτων στους περαστικούς αλλά και στους επισκέπτες.

⇒ **Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη:**

Η Β.Δ.Β. έχει περάσει τα όρια της βιβλιοθήκης και έχει μετεξελιχθεί σε πολιτιστικό και πνευματικό κέντρο με εκδόσεις, πολιτιστικές εκδηλώσεις, συνέδρια κλπ. Σ' αυτό το πλαίσιο εντάσσεται και η αναβάθμιση και η πολύπλευρη ανάπτυξη, ιδίως κατά τα τελευταία τριάντα χρόνια, της «Β.Δ.Β.», σχεδιάζοντας ή και αναλαμβάνοντας πολλές άλλες, μη τυπικές για μια παραδοσιακή ελληνική βιβλιοθήκη, πολιτιστικές δραστηριότητες, όπως οι ενδιαφέρουσες και επιμελημένες εκδόσεις της, η διοργάνωση μεγάλων επιστημονικών και καλλιτεχνικών εκδηλώσεων και η συστηματική συγκέντρωση, καταλογογράφηση και διαφύλαξη του σχετικού με την Κρήτη αρχειακού υλικού. Παράλληλα με την επέκταση της, η Βιβλιοθήκη οργανώνεται σε διάφορα αυτόνομα τμήματα με καθορισμένο περιεχόμενο και δραστηριότητες.

Το Τμήμα μη Δανειζομένων Βιβλίων: Περιλαμβάνει τα παλαιά βιβλία, αυτά που δεν κυκλοφορούν πια στο εμπόριο και ικανό αριθμό σύγχρονων εκδόσεων, όπως και όλες τις μεγάλες δωρεές: Δημήτρη Βικέλα, Μάρκου Αυγέρη, Έλλη Αλεξίου, Γιώργου Σεφέρη και άλλων. Ο επισκέπτης μπορεί να τα διαβάσει μόνο στο Αναγνωστήριο της Βιβλιοθήκης. Το σύνολο των διαθεσίμων τίτλων του τμήματος είναι περίπου 150.000 δηλαδή ανέρχονται σε περίπου 180.000 τόμους και τα τελευταία χρόνια έχει ξεκινήσει η αναδρομική ψηφιακή του καταλογογράφηση.

Το Τμήμα Δανειζομένων βιβλίων: Οι επισκέπτες, με την κάρτα μέλους που αποκτούν, μπορούν να δανειστούν τα βιβλία του τμήματος, το οποίο εμπλουτίζεται συνεχώς από τις τρέχουσες κυρίως εκδόσεις. Στο τμήμα αυτό λειτουργεί και Παιδικό - Δανειστικό. Το σύνολο των διαθέσιμων τίτλων του τμήματος ανέρχεται στους 25.000 περίπου. Το τμήμα είναι πλήρως μηχανογραφημένο και υπάρχει δυνατότητα αναζήτησης βιβλίων και κράτησης τους μέσω διαδικτύου.

Το Τμήμα Εφημερίδων και Περιοδικών: Περιλαμβάνει εφημερίδες και περιοδικά από τον προ-προηγούμενο αιώνα μέχρι σήμερα. Εμπλουτίζεται από παλιό υλικό όπως και από τον καθημερινό και περιοδικό Τύπο. 1500 είναι οι τίτλοι που εμπεριέχονται στο τμήμα αυτό δηλαδή διαθέτει περίπου 4.000 τόμους.

Το Τμήμα Μικροφωτογράφισης: Από το 1988 έγινε προσπάθεια όλο το σπάνιο υλικό της «Β.Δ.Β.» να μικροφωτογραφηθεί για λόγους προφύλαξης των πρωτοτύπων. Με την πρόοδο της τεχνολογίας, οι συσκευές μικροφωτογράφισης αντικαταστάθηκαν από Scanner και το αρχειακό υλικό αποθηκεύεται σε ψηφιακά αρχεία υψηλής ανάλυσης.

Το Τμήμα Οπτικοακουστικών Μέσων: Αρχειοσυλλεκτικός ο χαρακτήρας του σε οπτικό και ακουστικό υλικό, με παράλληλη εξυπηρέτηση όλων των εκδηλώσεων της Βικελαίας με τα σύγχρονα ηλεκτρονικά - οπτικοακουστικά μέσα που διαθέτει. Στο πλαίσιο της λειτουργίας του Τμήματος, ιδρύθηκε σε συνεργασία με στελέχη της παλαιάς Κινηματογραφικής Λέσχης Ηρακλείου και επί μια οκταετία λειτούργησε η "Κινηματογραφική Λέσχη" προβάλλοντας σπουδαίες ταινίες, συνεργάστηκε δε, με ειδικούς μουσικολόγους και επί τρία χρόνια σε εβδομαδιαία βάση παραδόθηκαν στους φίλους-μέλη της Βιβλιοθήκης μαθήματα για την κλασσική μουσική, την Τζαζ, την New Age κα. Ηχογραφούνται και βιντεοσκοποούνται όλες οι δραστηριότητες της Βιβλιοθήκης αλλά και οι λοιπές σημαντικές για την διατήρηση σε αρχείο εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται σε δημοτικές αίθουσες και ανοικτά θέατρα. Έγινε καταγραφή σε βιντεοταινίες μιας σειράς «ζωντανών» μαρτυριών για τα γεγονότα της Κατοχικής Περιόδου. Συνεργάζεται με ειδικούς καθηγητές του Πανεπιστημίου Αιγαίου και του Πανεπιστημίου Κρήτης και πραγματοποιεί ηχογραφήσεις και βιντεοσκοπήσεις επιστημονικού ενδιαφέροντος, όχι μόνο για την ευρύτερη περιοχή του Ηρακλείου αλλά και την εκτός Κρήτης -όπως στη Γαύδο, στη Χίο και στη Σάμο. Ντοκιμαντέρ που παρήχθησαν για το σκοπό αυτό, βραβεύθηκαν σε ανάλογα φεστιβάλ όπου προβλήθηκαν.

Το Τμήμα Αρχείων: Σε αυτό στεγάζονται όλα τα αρχεία και αρχειακές συλλογές, που υπήρχαν αλλά και αποκτήθηκαν τα τελευταία χρόνια. Το Αρχειακό υλικό που

καλύπτει μία περίοδο από το 1217 έως το 1975 είναι συγκεντρωμένο σε αυτό το τμήμα και είναι τακτοποιημένο και αρκετό μέρος του καταλογογραφημένο. Σ' αυτό έχει συγκεντρωθεί ο βασικός κορμός του αρχειακού υλικού που «παρήχθη» στην Κρήτη από τους κατακτητές της, στη διάρκεια επτά περίπου αιώνων (1217-1898) και το σύνολό του είναι προσιτό στους ερευνητές.

Οι κυριότερες συλλογές δημοσίων εγγράφων του Τμήματος Αρχείων της «Β.Δ.Β.» είναι:

- **Το Βενετσιάνικο Αρχείο:** Περιλαμβάνει αρχεία που αποκτήθηκαν σε μικροφίλμ και είναι σχετικά με την περίοδο της Βενετοκρατίας.
- **Το Τουρκικό Αρχείο Ηρακλείου.** Αποτελείται, κατά βάση, από χειρόγραφους Κώδικες του Ιεροδικείου Ηρακλείου, που εκτείνονται σε χρονικό διάστημα 230 ετών και είναι γραμμένοι στην τουρκική γλώσσα με την παλιά αραβική γραφή -γλώσσα την οποία μπορούν να διαβάσουν μόνον όσοι την έχουν σπουδάσει ειδικά. Στους κώδικες αυτούς οι κατήδεις καταχωρούν όλα τα σχετικά έγγραφα με τη δημόσια λειτουργία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.
- **Το Αρχείο της Δημογεροντίας Ηρακλείου:** Ο θεσμός των «δημογεροντιών» ίσχυσε στα τελευταία σαράντα χρόνια της τουρκικής κυριαρχίας (1858-1900). Πρόκειται για ένα μόρφωμα θεσμού κοινοτικής αυτοδιοίκησης, στα πλαίσια των προνομίων που παρείχαν οι Οθωμανοί στους Χριστιανικούς κυρίως πληθυσμούς, για την αποφυγή έξαρσης εθνικών επαναστατικών αγώνων.
- **Το Αρχείο Γερμανικής Κατοχής:** Τη δεκαετία 1993-2003 η «Β.Δ.Β.» προχώρησε στις ενέργειες για την απόκτηση των γερμανικών αρχείων κατοχής 1941-1945. Στο Φράιμπουργκ εντοπίσαμε όσα έγγραφα συναποτελούσαν ότι αποκαλείται «Γερμανικό Αρχείο Κατοχής της Κρήτης» και δώσαμε την εντολή για την αναπαραγωγή τους. Την περίοδο αυτή μεταφράζονται και θα ακολουθήσει η έκδοση τους σε τόμους.

Βεβαίως, αυτό που θα ήταν εντελώς άδικο να παραληφθεί είναι η ξεχωριστή δραστηριότητα που έχει επιδείξει η «Β.Δ.Β.» κατά την τελευταία εικοσιπενταετία στον τομέα των εκδόσεων, στο πλαίσιο αυτής της δραστηριότητας έχουν συνεργαστεί με την «Β.Δ.Β.» τουλάχιστον τρεις εκατοντάδες, συνήθως διαπρεπείς, φιλόλογοι, ιστορικοί και λογοτέχνες, και έτσι έχει προσφερθεί στο αναγνωστικό κοινό ένα μεγάλο σύνολο βιβλίων ποιότητας, κάτι που δεν συμβαίνει τακτικά σε

βιβλιοθήκες, - ούτε του κέντρου ούτε της περιφέρειας. Συνολικά έχουμε εκδώσει περίπου 130 βιβλία.

Η βιβλιοθήκη αναλαμβάνει τη διοργάνωση σε συνεργασία με: το "Μορφωτικό Ίδρυμα της Εθνικής Τραπέζης", το Μορφωτικό Τμήμα της Ισπανικής Πρεσβείας, την Ιταλική Αρχαιολογική Σχολή, την Αγγλική Αρχαιολογική Σχολή, κ.α., ανάλογες εκθέσεις και συνέδρια.

Το 2006 πραγματοποιήθηκε το «1ο Παγκόσμιο Φιλοσοφικό Συνέδριο» που αποτέλεσε το βήμα για μια εποικοδομητική ανταλλαγή ιδεών σχετικά με θεμελιώδη ζητήματα που αφορούν στη σχέση μεταξύ ηθικής και πολιτικής. Οι συμμετέχοντες προήλθαν από είκοσι χώρες και περιέλαβε μερικούς από τους κορυφαίους στοχαστές του κόσμου στους τομείς της φιλοσοφίας, των ανθρωπιστικών σπουδών, των κοινωνικών επιστημών και της βιοηθικής. Το «1ο Παγκόσμιο Φιλοσοφικό Συνέδριο» συνιστά την έναρξη του θεσμού του παγκόσμιου συνεδρίου Φιλοσοφίας, που θα πραγματοποιείται στο Ηράκλειο ανά τριετία.

Το 2008 για το Ηράκλειο είχε κηρυχθεί «Έτος Δημητρίου Βικέλα» και η βιβλιοθήκη με μια σειρά εκδηλώσεων τιμά τη μνήμη του Δημήτριου Βικέλα, με τη συμπλήρωση εκατό χρόνων από το θάνατό του. Τις εκδηλώσεις έκλεισε επιστημονικό συνέδριο που είχε ως θέμα: «Ο Δημήτριος Βικέλας και η Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη Ηρακλείου (1908-2008)».

Με το έργο «**Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Ιστορικών Εγγράφων**» ψηφιοποιήθηκαν σε αρχεία υψηλής ανάλυσης, και προβάλλονται μέσω του διαδικτύου μέρος από τρεις πολύ σημαντικές Συλλογές Δημοσίων Εγγράφων της βιβλιοθήκης: το Τουρκικό Αρχείο Ηρακλείου, το Αρχείο της Δημογεροντίας Ηρακλείου και το Αρχείο Εφημερίδων και Περιοδικών. Μέσω αυτού του προγράμματος, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ψάξει στην βάση δεδομένων και με κριτήρια πολλαπλής αναζήτησης να βρει το αποτέλεσμα που επιθυμεί.

Τα άμεσα αναμενόμενα αποτελέσματα από την υλοποίηση των έργων αυτών είναι:

- Η προβολή του Δήμου Ηρακλείου στον Ευρωπαϊκό, αλλά και τον υπόλοιπο διεθνή χώρο.
- Η διαφύλαξη και ανάδειξη του παραδοσιακού πολιτισμού της πόλης και της ιστορίας της.
- Η διάθεση των ψηφιακών συλλογών μέσω διαδικτύου.
- Η διευκόλυνση ερευνητικών δραστηριοτήτων με την παροχή πληροφοριών εξ αποστάσεως και τη δυνατότητα για συγκριτικές μελέτες.

- ⇒ **Βασιλική Αγίου Μάρκου:** Πραγματοποιούνται εκθέσεις έργων τέχνης, διαλέξεις, ρεσιτάλ, συνέδρια, παρουσιάσεις βιβλίων, προβολές επιστημονικών εργασιών, τιμητικές εκδηλώσεις. Χτίστηκε το 1239 στην ανατολική πλευρά της Πλατείας Δημητριάκων, σημερινή Πλατεία Ελ. Βενιζέλου. Ήταν τρίκλιτη, ξυλόστεγη βασιλική με το μεσαίο κλίτος ψηλότερο από τα άλλα. Αποτελούσε την επίσημη Δουκική Εκκλησία του Χάνδακα. Στο νοτιοδυτικό άκρο υπήρχε ψηλό καμπαναριό με ρολόι. Το αρχικό οικοδόμημα καταστράφηκε με το μεγάλο σεισμό του 1303 και ανοικοδομήθηκε. Το 1508 έπαθε πάλι μεγάλες ζημιές από το σεισμό και επισκευάστηκε ξανά. Οι κίονές του, από πράσινη πέτρα, πιστεύεται πως προέρχονται από ελληνορωμαϊκά μνημεία της Κνωσού. Μετά την κατάκτηση του Χάνδακα από τους Τούρκους, ο Άγιος Μάρκος παραχωρήθηκε από τον Κιοπρουλή στον Δεφτερδάρ Αχμέτ Πασά, αρχηγό των Οικονομικών και γι' αυτό, στην Τουρκοκρατία ήταν γνωστός με το όνομα Δεφτερδάρ Τζαμί. Οι Τούρκοι κατεδάφισαν το καμπαναριό και στη θέση του έφτιαξαν μιναρέ, που έπεσε με το σεισμό του 1767, όπως αναφέρεται σε τουρκικό έγγραφο. Οι Τούρκοι κατέστρεψαν τις τοιχογραφίες του ναού. Μέχρι το 1915 ήταν τζαμί. Με την ανταλλαγή πληθυσμών το πήρε η Εθνική Τράπεζα και μετά παραχωρήθηκε στο Δήμο για να χτιστεί στη θέση του Δημοτικό Θέατρο. Τελικά το 1956 ύστερα από σύμβαση του Δήμου και της Εταιρείας Κρητικών Ιστορικών Μελετών, το μνημείο, με τη βοήθεια της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας αποκαταστάθηκε στην αρχική του μορφή, με σκοπό να χρησιμοποιείται ως αίθουσα διαλέξεων, τελετών, εκθέσεων και για παρόμοιες πνευματικές εκδηλώσεις.
- ⇒ **Αίθουσα Ανδρόγεω:** Πραγματοποιούνται διαλέξεις, ρεσιτάλ, συνέδρια, παρουσιάσεις βιβλίων, προβολές επιστημονικών εργασιών, τιμητικές εκδηλώσεις.
- ⇒ **Θεατρικός Σταθμός:** Πραγματοποιούνται θεατρικές παραστάσεις, παρουσιάσεις βιβλίων, προβολές επιστημονικών εργασιών κλπ.
- ⇒ **Μεγάλο Κηποθέατρο «Ν. Καζαντζάκης»:** Μεγάλες μουσικές εκδηλώσεις, συναυλίες, μοντέρνος κλασσικός χορός από ελληνικά και ξένα συγκροτήματα, παραστάσεις τοπικών σχολών χορού.
- ⇒ **Μικρό Κηποθέατρο «Μάνος Χατζηδάκης»:** Θεατρικές παραστάσεις, κονσέρτα, μουσικές εκδηλώσεις (χορωδίες συγκροτήματα κλπ.).

- ⇒ **Οικία Χρονάκη:** Παλαιά τούρκικη οικία ανακαινισμένη από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου Ηρακλείου. Φιλοξενεί γκραβούρες, έργα του ζωγράφου Μαρκογιαννάκη, σειρά φωτογραφιών του Μπεχσεντίν, διάφορα αρχεία κλπ.
- ⇒ **Μουσείο Μάχης Κρήτης:** Εκθέματα από την περίοδο της κατοχής και της Εθνικής Αντίστασης.
- ⇒ **Ναός της Αγίας Αικατερίνης Σιναϊτών** που λειτουργεί ως εκθεσιακός χώρος της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κρήτης με αντιπροσωπευτικά έργα της Κρητικής Αναγέννησης ανάμεσα στα οποία ξεχωριστή θέση κατέχουν οι φορητές εικόνες του Μιχαήλ Δαμασκηνού.
- ⇒ **Αίθριο της Ενετικής Λότζια:** Διάφορες εκθέσεις λαϊκής και σύγχρονης τέχνης (παζάρια από συλλόγους κοινωφελούς χαρακτήρα και σχολεία).
- ⇒ **Εργαστήρι Ψηφιδωτού Δήμου Ηρακλείου.** Εκμάθηση της τέχνης του ψηφιδωτού σε σπουδαστές της Σχολής Καλών Τεχνών και σε δημότες.
- ⇒ **Θερινός Κινηματογράφος στην Πύλη Βηθλεέμ** με προβολές επιλεγμένων ταινιών ποιότητας.
- ⇒ Εκθεσιακός χώρος στην **Πύλη Αγίου Γεωργίου.**
- ⇒ **Συλλογή έργων τέχνης του Δήμου Ηρακλείου** [πίνακες ζωγραφικής (συλλογή Φανουράκη, Μαρκογιαννάκη), γλυπτά, χάρτες, γκραβούρες, κλπ.].
- ⇒ Λαογραφικό Μουσείο στις Άνω Ασίδες. Σκοπός του μουσείου είναι να διαφυλάξει την πολιτιστική παράδοση και κληρονομιά του τόπου και παράλληλα να μπορέσει να την παρουσιάζει όχι μόνο στον ντόπιο πληθυσμό και στην νεολαία της περιοχής

Το **Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου** θεωρείται ως ένα από τα σημαντικότερα μουσεία στην Ευρώπη. Το σημερινό κτήριο οικοδομήθηκε την περίοδο 1933-1937 σε σχέδια του Π. Καραντινού, στη θέση του μεγαλοπρεπή ενετικού μοναστηριού του Αγίου Φραγκίσκου που καταστράφηκε από το σεισμό του 1856.

Στο Μουσείο έχουν συγκεντρωθεί αρχαιολογικά ευρήματα απ' όλη την Κρήτη, καλύπτοντας την ιστορία του νησιού για περισσότερο από 5500 χρόνια. Κυρίαρχη θέση ανάμεσα σε αυτά κατέχουν οι θησαυροί του μινωικού πολιτισμού, τον οποίο εδώ μπορεί κανείς να θαυμάσει σε όλη την ιστορική του συνέχεια. Η συλλογή με τις μινωικές αρχαιότητες είναι μάλιστα η σημαντικότερη στον κόσμο και το μουσείο δίκαια θεωρείται το κατ' εξοχήν μουσείο του μινωικού πολιτισμού.

Από το Νοέμβριο 2006 το Μουσείο παραμένει κλειστό στο κοινό λόγω εργασιών ανακαίνισης που εκτελούνται στο εσωτερικό του, **με εξαίρεση τα εμβληματικότερα εκθέματα της μινωικής περιόδου, που φιλοξενούνται προσωρινά σε αίθουσα ενός ορόφου..** Μια μικρή προσωρινή έκθεση με τα σημαντικότερα εκθέματα του Μουσείου μπορεί κανείς να δει στην ειδική αίθουσα που έχει διαμορφωθεί στη βορινή πλευρά του Μουσείου, επί της οδού Ι. Χατζηδάκι. Εκεί μεταξύ άλλων εκτίθενται οι Θεές των Όφεων, ο Δίσκος της Φαιστού, η τοιχογραφία της Παριζιάνας, των Ταυροκαθαψίων, το «Δακτυλίδι του Μίνωα».

Το **Ιστορικό Μουσείο Κρήτης (Ι.Μ.Κ.)** που ιδρύθηκε το 1953 από την Εταιρία Κρητικών Ιστορικών Μελετών (Ε.Κ.Ι.Μ.) παρουσιάζει μια συνολική εικόνα της ιστορίας της Κρήτης από τους πρώτους χριστιανικούς αιώνες έως τη σύγχρονη εποχή και ήταν άλλοτε κατοικία του ευεργέτη της πόλης Ανδρέα Καλοκαιρινού. Το **Ιστορικό Μουσείο Κρήτης** παρουσιάζει μια συνολική εικόνα της ιστορίας της Κρήτης από τους πρώτους χριστιανικούς αιώνες έως τη σύγχρονη εποχή. Το μουσείο διαθέτει μια από τις πλουσιότερες συλλογές του Παλαιοχριστιανικού και Μεσαιωνικού πολιτισμού καθώς και αντικείμενα λαϊκής τέχνης, στον ελλαδικό χώρο. Επίσης, στο Μουσείο φιλοξενούνται ενθυμήματα του Νίκου Καζαντζάκη, καθώς και ο πίνακας «Βάφτιση» του Δομίνικου Θεοτοκόπουλου. Στεγάζεται σε δώροφο νεοκλασικό κτήριο, το οποίο κατασκευάστηκε το 1903 στη θέση παλαιότερου μεγάρου της οικογένειας Καλοκαιρινού. Το νέο κτήριο, σε σχέδια Κ. Τσαντηράκη, σαφώς επηρεασμένο από τις μορφολογικές λύσεις του παλαιότερου, έχει χαρακτηριστεί ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο. Η επέκταση του Μουσείου προς τα δυτικά, αποτέλεσε εγχείρημα συνδυασμού της μοντέρνας με την παραδοσιακή αρχιτεκτονική.

Με την υποστήριξη του ΠΕΠ Κρήτης 2000-2006 δημιουργήθηκε **Χώρος ιστορίας και μνήμης της πόλη του Ηρακλείου** στην ανατολική πλευρά του Προμαχώνα Μαρτινέγκο (Στοά Μακάσι). Ο χώρος αυτός χρησιμοποιείτο κατά την περίοδο της Γερμανικής κατοχής για την προσωρινή κράτηση Εβραίων και αντιστασιακών του Ηρακλείου, πριν τη μεταφορά τους σε στρατόπεδα συγκέντρωσης.

Το **Μουσείο Εικαστικών Τεχνών Ηρακλείου (Μ.Ε.Τ.Η.)**, ιδρύθηκε για την στήριξη κάθε πολιτιστικής και καλλιτεχνικής δραστηριότητας και ιδιαίτερα την προαγωγή και ενδυνάμωση των εικαστικών τεχνών και την προβολή του έργου των Κρητών καλλιτεχνών. Αποτελεί ένα χώρο συγκέντρωσης και γόνιμης συνδιαλλαγής δημιουργών, φιλότεχνων αλλά και φίλων, ένας χώρος ανάπτυξης πνεύματος αλληλεγγύης, συνεργασίας και ομοψυχίας αλλά και πνευματικής και

αισθητικής καλλιέργειας, επιμόρφωσης και ψυχαγωγίας. Προς αυτή την κατεύθυνση σχεδιάζονται: η διοργάνωση επιμορφωτικών και εκπαιδευτικών σεμιναρίων και διαλέξεων σε θέματα καλλιτεχνικής δημιουργίας, συνέδρια, συναυλίες, σεμινάρια, εκδόσεις, ενώ ο χώρος προσφέρεται και για εκθέσεις εικαστικών τεχνών, ανταλλαγές συλλογών, συνεργασίες με άλλα ιδιωτικά ή κρατικά μουσεία τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Ένα ακόμα σημαντικό μουσείο που λειτουργεί στην πόλη είναι το **Μουσείο Φυσικής Ιστορίας**. Το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης, υφίσταται θεσμικά από το 1980. Ιδρύθηκε με Προεδρικό Διάταγμα το Δεκέμβριο του 1980 στα πλαίσια της Σχολής Θετικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κρήτης. Περιλαμβάνει πέντε Τμήματα: Ζωολογικό, Βοτανικό, Ανθρωπολογικό, Παλαιοντολογικό - Γεωλογικό και Ορυκτολογικό. Το Μουσείο διοικείται από τους διευθυντές των πέντε τμημάτων του, οι οποίοι εκλέγουν και τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου. Από το 1985 καταβάλλονται μεγάλες προσπάθειες αρχικά για τη δημιουργία και στη συνέχεια για τον εμπλουτισμό και την ταξινόμηση των συλλογών του Μουσείου. Σήμερα οι συλλογές του Μουσείου περιλαμβάνουν δείγματα από την Ελλάδα και τη Μεσόγειο. Ένα μεγάλο τμήμα τους προέρχεται από δωρεές των προσωπικών συλλογών των ερευνητών του Μουσείου. Εκτός από το υλικό που συλλέγεται στα πλαίσια των ερευνητικών προγραμμάτων, κάθε χρόνο οργανώνονται εκδρομές για δειγματοληψίες τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Εκτός από τις συλλογές και τα εργαστήρια, σημαντικός στόχος του Μουσείου υπήρξε και η δημιουργία εκθεσιακού χώρου όπου το κοινό θα είχε την ευκαιρία να έρθει σε επαφή με τις συλλογές του Μουσείου και να ενημερωθεί για το φυσικό περιβάλλον. Για το λόγο αυτό από το 1994 μέχρι το 1997 πραγματοποιήθηκαν πέντε προσωρινές εκθέσεις για το φυσικό περιβάλλον της Κρήτης και του ευρύτερου νησιωτικού χώρου του Αιγαίου. Τον Ιούνιο του 1998 πραγματοποιήθηκε ένα μεγάλο άλμα καθώς το Μουσείο ενοικίασε, επισκεύασε και διαρρύθμισε ένα κτίριο 800 τετραγωνικών μέτρων στο Ηράκλειο (λεωφόρος Κνωσού 157) το οποίο λειτούργησε ως εκθεσιακός χώρος, μέχρι τον Ιούνιο του 2005. Στην έκθεση, προσεγγίζεται ο πολύπλοκος από γεωλογική, οικολογική και πολιτιστική άποψη, χώρος της ανατολικής Μεσογείου με ρεαλιστικές αναπαραστάσεις οικοσυστημάτων, εκθέματα από τις συλλογές του Μουσείου, φωτογραφικό υλικό, σχεδιαγράμματα και επεξηγηματικά κείμενα. Σήμερα το μουσείο στεγάζεται στο κτίριο της παλαιάς ηλεκτρικής Ηρακλείου το οποίο έχει παραχωρηθεί από το Δήμο Ηρακλείου στο Πανεπιστήμιο Κρήτης για το σκοπό αυτό.

Στη Δ.Ε. Νέας Αλικαρνασσού, λειτουργεί το Πολύκεντρο Νεολαίας δίπλα από το γήπεδο του Ηρόδοτου στο οποίο φιλοξενούνται πολιτιστικές εκδηλώσεις, ενώ και στη Δ.Ε. Τεμένους λειτουργεί Πολύκεντρο Νεολαίας όπου λειτουργούν τμήματα ενόργανης γυμναστικής, κρητικής λύρας, λαγούτου, κρητικού χορού και εκμάθησης Η/Υ.

Τέλος στον πρώην Δήμο Τεμένους λειτουργεί το Ιστορικό Αρχείο Τεμένους, το οποίο ιδρύθηκε το 2003 με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου και λειτουργεί στα πλαίσια της πολιτιστικής εταιρίας. Το Ιστορικό Αρχείο έχει διατηρήσει τα δημοτολόγια και τα επίσημα βιβλία των πρώην κοινοτήτων που αποτελούν τον πρώην δήμο Τεμένους. Επίσης, καταγράφει σε ψηφιακή μορφή: φωτογραφικό υλικό, δημοσιεύματα τύπου, εκδόσεις, βιβλιογραφία, χειρόγραφα και μαρτυρίες που αφορούν την περιοχή του δήμου Τεμένους. Στα πλαίσια του Ιστορικού Αρχείου κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους παρουσιάζεται **εκπαιδευτικό πρόγραμμα** για μαθητές Γυμνασίων και Λυκείων με τίτλο: «Η Βυζαντινή Κρήτη στα χρόνια του Νικηφόρου Φωκά».

Πολιτιστικές Δραστηριότητες

- ⇒ Καθιέρωση Παγκόσμιου Φιλοσοφικού Συνεδρίου (το 2006 πραγματοποιήθηκε το 1^ο).
- ⇒ Απονομή Βραβείου Καζαντζάκη κάθε τέσσερα χρόνια.
- ⇒ Εργαστήρι Ελευθέρων Σπουδών Βικελαίας Δημοτικής Βιβλιοθήκης.
- ⇒ Εκθέσεις ζωγραφικής.
- ⇒ Διαλέξεις, ομιλίες.
- ⇒ Τιμητικές εκδηλώσεις, παρουσιάσεις βιβλίων.
- ⇒ Επιστημονικό Συνέδριο «Ο Ν. Καζαντζάκης και ο Κρητικός Πολιτισμός».
- ⇒ Έκθεση Φωτογραφίας «Ο Ν. Καζαντζάκης συναντά τον Δομήνικο Θεοτοκόπουλο».
- ⇒ Συμμετοχή του Δήμου Ηρακλείου στα γυρίσματα της ταινίας του Γ. Σμαραγδή «El Greco», (α' παγκόσμια προβολή της ταινίας στο Ηράκλειο).
- ⇒ Φωτογράφιση και καταγραφή των πινάκων ζωγραφικής του Δήμου Ηρακλείου και σε ηλεκτρονική μορφή.
- ⇒ Μαθητικό Φεστιβάλ
- ⇒ Καστρινό Καρναβάλι

- ⇒ **Φεστιβάλ «Ηράκλειο-Καλοκαίρι»:** Κατά τη διάρκεια του Φεστιβάλ Ηράκλειο – Καλοκαίρι που γίνεται κάθε χρόνο στο μεγάλο και στο μικρό Κηποθέατρο γίνονται μεγάλες μουσικές εκδηλώσεις & συναυλίες από διεθνώς αναγνωρισμένα συγκροτήματα, ή και μεμονωμένους καλλιτέχνες της σύγχρονης ή παραδοσιακής μουσικής. Δίνονται παραστάσεις θεατρικών έργων από τοπικά θέατρα ή της πρωτεύουσας. Παραστάσεις διαφόρων συγκροτημάτων μοντέρνου, κλασσικού, παραδοσιακού χορού από το εξωτερικό και το εσωτερικό.
- ⇒ **Πολιτιστικοί Αγώνες:** Διαγωνισμοί Φωτογραφίας, Λογοτεχνικοί Αγώνες, Θεατρικά Σεμινάρια, Φεστιβάλ Θεάτρου με παραστάσεις από θεατρικές ομάδες της Κρήτης στο Θεατρικό Σταθμό Ηρακλείου.
- ⇒ **Λειτουργία Θερινού Δημοτικού Κινηματογράφου στην Πύλη Βηθλεέμ:** Για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα γίνονται προβολές επιλεγμένων ταινιών ποιότητας.
- ⇒ **Αποκριάτικες εκδηλώσεις:** Συναυλίες συγκροτημάτων, ακροβάτες, ταχυδακτυλουργοί, οργάνωση του παιχνιδιού «το κυνήγι του κρυμμένου θησαυρού», συναυλία από τη φιλαρμονική του Δήμου, μουσικό αποκριάτικο πρόγραμμα γνωστών καλλιτεχνών, συναυλίες κρητικών συγκροτημάτων. Αποκριάτικα παιδικά πάρτι και καντάδες στους πεζόδρομους και τους κεντρικούς δρόμους του Ηρακλείου από χορωδίες. Το αποκριάτικο πρόγραμμα τελειώνει την Καθαρή Δευτέρα στο κηποθέατρο Ν. Καζαντζάκης με μουσικοχορευτικά δρώμενα και με την προσφορά νηστίσιμων παραδοσιακών εδεσμάτων και ποτών.
- ⇒ **Κύκλος Πολιτιστικών Εκδηλώσεων Χριστουγέννων-Πρωτοχρονιάς:** Θεατρικές παραστάσεις, μουσικοθεατρικά δρώμενα και θεατρικά παιχνίδια στο πνεύμα των Χριστουγέννων, για παιδιά. Παραδοσιακά κάλαντα και χριστουγεννιάτικες μελωδίες από την φιλαρμονική από χορωδίες του Δήμου και χορωδίες διαφόρων συλλόγων. Συναυλίες από διακεκριμένους καλλιτέχνες του εξωτερικού ή του εσωτερικού, και από συλλόγους καλλιτεχνών κρητικής μουσικής. Συγκροτήματα με κρητικούς παραδοσιακούς χορούς, μπαλέτα, και λοιπά.
- ⇒ **Ανεξάρτητες Εικαστικές Εκδηλώσεις:** π.χ. Έκθεση «Νίκος Καζαντζάκης Βίος και Πολιτεία» στην Βασιλική του Αγίου Μάρκου.

Πολιτιστικές Δραστηριότητες στη Δ.Ε. Γοργολαΐνη

- ⇒ Στον Α.Μύρωνα , κάθε χρόνο στις 8 Αυγούστου γιορτάζεται η μνήμη **του Αγίου Μύρωνα** και διοργανώνεται από τον πολιτιστικό σύλλογο πολιτιστική εβδομάδα με έμφαση στο μεγάλο πανηγύρι την παραμονή της εορτής του Α.Μύρωνα
- ⇒ Ο πολιτιστικός σύλλογος επίσης διοργανώνει κάθε χρόνο εκδηλώσεις για τον εορτασμό του εθίμου του **Κλήδονα**.
- ⇒ Στις Α.Ασίτες κάθε χρόνο διοργανώνεται από τον Πολιτιστικό Σύλλογο , μεγάλο πανηγύρι στις 29 Αυγούστου, για τον εορτασμό του πολιούχου του χωριού Α.Ιωάννη του Ρηγολόγου. Στο πλαίσιο του εορτασμού του Αγίου Ιωάννη, πολιούχου πραγματοποιούνται κάθε χρόνο εκδηλώσεις και περιλαμβάνουν:
 - ⇒ αγώνες ποδηλασίας
 - ⇒ αγώνες τσουβαλοδρομίας
 - ⇒ διαγωνισμός «ξερής»
 - ⇒ ομιλίες και προβολή ταινιών
 - ⇒ θεατρική παράσταση
 - ⇒ εκθέσεις ντόπιων καλλιτεχνών

Στις Κ.Ασίτες επίσης διοργανώνεται κάθε χρόνο πολιτιστική εβδομάδα με έμφαση στον εορτασμό της Προστάτιδας των Κ.Ασιτών **Α.Παρασκευής** στις 26 Ιουλίου, που κορυφώνεται με παραδοσιακό πανηγύρι

- ⇒ Ο πολιούχος του Πενταμοδίου είναι ο Άγιος Νικόλαος. Κάθε χρόνο γίνεται πανηγύρι στις **26 Ιουλίου**.
- ⇒ Πολιούχος του χωριού Πετροκέφαλο είναι η Παναγία και γίνεται **πανηγύρι κάθε χρόνο στις 8 Σεπτεμβρίου**
- ⇒ Ο πολιούχος της Πυργούς είναι η Παναγία και γίνεται **πανηγύρι κάθε χρόνο στις 15 Αυγούστου**.

Στη Δ.Ε. Παλιανής πραγματοποιείται το **Διεθνές Συμπόσιο Γλυπτικής**, ενός θεσμού που σήμερα έχει αξιόλογο παρελθόν και πολύ περισσότερο μέλλον. Γλύπτες από διάφορες χώρες φιλοξενούνται στην Δημοτική Ενότητα Παλιανής κι επί περίπου μήνα σμιλεύουν τα έργα τους μπροστά στα μάτια του φιλότεχνου κοινού. Τα έργα παραμένουν στην δημοτική ενότητα και τα πνευματικά

δικαιώματα στους καλλιτέχνες. Το καλοκαίρι του 2006, διοργανώθηκε για πρώτη φορά, ενώ το 2ο Διεθνές Συμπόσιο Γλυπτικής Παλιανής πραγματοποιήθηκε το καλοκαίρι του 2007 με την υποστήριξη της Ένωσης Ηρακλείου. Γλύπτες από τη Γερμανία, την Ιταλία και την Ελλάδα δούλεψαν στο χώρο του Πρότυπου Οινοποιείου Παλιανής, που τότε ήταν εργοτάξιο, για να αποδώσουν θαυμάσια έργα με θέμα «Ύμνος στον Οίνο και τους Ανθρώπους του». Τα έργα εκτίθενται στο χώρο τέχνης του σύγχρονου οινοποιείου. Το 3ο, το 4^ο και το 5^ο διεθνές συμπόσιο Γλυπτικής το 2008, το 2009 και το 2010 αντίστοιχα, πραγματοποιήθηκαν στο χώρο που βρίσκεται στην είσοδο της τοπικής κοινότητας Βενεράτου, με τη συμμετοχή καλλιτεχνών από την Ελλάδα και διάφορες χώρες και με θέμα «το κρασί.»

Θεσμό επίσης για την περιοχή αποτελεί το Καρναβάλι στην Παλιανή.

Όσα αναφορά στο κομμάτι των πολιτιστικών συλλόγων στη Δ.Ε. Νέας Αλικαρνασσοῦ δραστηριοποιούνται οι εξής πολιτιστικοί σύλλογοι:

- Πολιτιστικός Σύλλογος η "Αρτεμισία", ο οποίος έχει την σημαντικότερη προσφορά στα πολιτιστικά δρώμενα του Δήμου Αλικαρνασσοῦ. Ιδρύθηκε το 1979. Τα εγγεγραμμένα μέλη του είναι 800 δημότες της Νέας Αλικαρνασσοῦ, αλλά τα ενεργά είναι περίπου τα μισά. Ο Σύλλογος στεγάζεται σε κτίριο που ανήκει στον Δήμο. Οι πόροι του προέρχονται από συνδρομές των μελών, διάφορους χορηγούς και τον Δήμο. Ο Σύλλογος έχει δημιουργήσει χορωδία μικρασιατικής μουσικής και σχολή εκμάθησης παραδοσιακών χορών (αλλά και χορούς από την Μικρά Ασία). Τα "Αλικαρνάσσια" είναι ένας πολιτιστικός θεσμός που έχει καθιερωθεί από τον Σύλλογο. Πρόκειται για ένα επταήμερο πολιτιστικών εκδηλώσεων στα μέσα του Αυγούστου. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει θεατρικές παραστάσεις, εκθέσεις, μουσικές βραδιές, χορό, και διαγωνισμούς μαγειρικής. Η "Αρτεμισία" έχει συμμετάσχει ενεργά σε διάφορα αναγνωρισμένα φεστιβάλ με την χορωδία και το χορευτικό συγκρότημα.
- Περιβαλλοντικός και Εξωραϊστικός Σύλλογος
- Πολιτιστικός Σύλλογος Καλλιθέας
- Πολιτιστικός και Οικολογικός Σύλλογος Πρασσάς
- Πολιτιστικός Σύλλογος Αγ. Φωτεινής
- Πολιτιστικός Σύλλογος Αγ. Γεωργίου
- Πολιτιστικός Σύλλογος Αγ. Νεκταρίου
- Πολιτιστικός Σύλλογος Αγ. Ιωάννη

Λοιποί Πολιτιστικοί σύλλογοι: Υπάρχουν Πολιτιστικοί σύλλογοι σχεδόν σε όλες τις δημοτικές και τοπικές κοινότητες του νέου Δήμου. Οι πολιτιστικοί σύλλογοι δραστηριοποιούνται κυρίως με την οργάνωση Πολιτιστικών και Κοινωνικών Εκδηλώσεων.

Τέλος, να σημειωθεί ότι ο νέος Δήμος Ηρακλείου χορηγεί και θέτει υπό την αιγίδα του με τεχνική και οικονομική βοήθεια κάθε χρόνο μεγάλο αριθμό εκδηλώσεων.

1.7.5 Αθλητικοί Χώροι και Δραστηριότητες

Παγκρήτιο Στάδιο

Το Παγκρήτιο Στάδιο βρίσκεται στο Ηράκλειο, στη δυτική πλευρά της πόλης, σε μια αναπτυσσόμενη περιοχή κοντά σε μεγάλους οδικούς άξονες και πρόσβαση από κάθε πλευρά της πόλης, έχει χωρητικότητα 26.240 θεατών και είναι από τα πιο σύγχρονα στάδια της χώρας.

Το Παγκρήτιο Στάδιο βρίσκεται στο Ηράκλειο στη δυτική πλευρά της πόλης, σε μία αναπτυσσόμενη περιοχή κοντά σε μεγάλους οδικούς άξονες. Έχει πρόσβαση από κάθε πλευρά της πόλης, με χωρητικότητα 26.240 θεατών και είναι από τα πιο σύγχρονα στάδια της χώρας.

Ως ολυμπιακή εγκατάσταση των αγώνων του ΑΘΗΝΑ 2004 φιλοξένησε πέντε προκριματικούς αγώνες ποδοσφαίρου ανδρών, πέντε γυναικών, έναν προημιτελικό ανδρών και ένα ημιτελικό γυναικών. Χρησιμοποιείται ως προπονητικό κέντρο της ομάδας ΠΑΕ ΕΡΓΟΤΕΛΗΣ και ως έδρα αγώνων του Κυπέλλου Ελλάδος και Πρωταθλήματος SUPERLEAGUE Ελλάδος. Έχει φιλοξενήσει διεθνείς αγώνες της Εθνικής ομάδας ποδοσφαίρου, την διοργάνωση στίβου "Tsiklitiria 2004" και τους διεθνείς αγώνες στίβου των Νήσων της Μεσογείου. Σε αυτό έχουν υλοποιηθεί συναυλία των Deep Purples, μεγάλων ελλήνων συνθετών και ερμηνευτών καθώς και δεκάδες πανελλήνιοι και τοπικοί αγώνες περισσότερων από δέκα ολυμπιακών αθλημάτων.

Το Παγκρήτιο Στάδιο ως ένα πολυδύναμο αθλητικό κέντρο με το έμπειρο προσωπικό και τις σύγχρονες εγκαταστάσεις του, έχει τη δυνατότητα να μπορεί να φιλοξενήσει οποιαδήποτε αθλητική-πολιτιστική και καλλιτεχνική εκδήλωση παρέχοντας υψηλού επιπέδου υπηρεσίες.

Περιλαμβάνει: δύο γήπεδα ποδοσφαίρου διεθνών προδιαγραφών, στίβο οκτώ διαδρομών και βοηθητικό στίβο έξι διαδρόμων, δημοτικό κλειστό γυμναστήριο, δημοτικό κλειστό κολυμβητήριο, αίθουσες πολλαπλών χρήσεων, αίθουσα πάλης πυγμαχίας, ξιφασκίας, χορού, άρσης βαρών, σκοποβολής, ΤΑΕ KWO DO,

προσομοιωτή κωπηλασίας, ιατρείο, φυσιοθεραπευτήριο με σάουνα και υδρομασάζ, αίθουσες σεμιναρίων-συνεδριάσεων, χώρο εστίασης, εκθεσιακό χώρο με φωτογραφίες και εκθέματα από τους ολυμπιακούς αγώνες ΑΘΗΝΑ 2004 και SPECIAL OLYMPICS 2011. Το Παγκρήτιο Στάδιο είναι ένα πολυδύναμο αθλητικό κέντρο ικανό να φιλοξενήσει διεθνής και εθνικές διοργανώσεις και ταυτόχρονα να είναι πόλος έλξης για ψυχαγωγικές και πολιτιστικές δραστηριότητες για όλη την οικογένεια.

Δημοτικό Αθλητικό και Πνευματικό Κέντρο Ηρακλείου (ΔΑΠΚΗ):

Το Δημοτικό Αθλητικό και Πνευματικό Κέντρο Ηρακλείου (ΔΑΠΚΗ) είναι ένας υπερσύγχρονος χώρος φυσικής δραστηριότητας για άτομα όλων των ηλικιών. Βρίσκεται στη περιοχή των Πατελών, βρίσκεται σε οικόπεδο έκτασης 5.000 τ.μ. και έχει συνολικό εμβαδόν 1.800 τμ. Το κέντρο αποτελεί πόλο έλξης καθημερινά μεγάλου αριθμού πολιτών.

Περιλαμβάνει: πλήρη σειρά μηχανημάτων αερόβιας άσκησης και μυϊκής ενδυνάμωσης, αίθουσα ομαδικών προγραμμάτων, ιατρείο, αποδυτήρια, χώρους υγιεινής, αναψυκτήριο, άνετο χώρο στάθμευσης, αίθουσα σεμιναρίων, αίθουσα αθλοπαιδιών και αθλημάτων σάλας, ιατρείο, κλιματισμό-θέρμανση. Επίσης είναι προσβάσιμο για ΑΜΕΑ και τους παρέχει ιατρείο, αποδυτήρια, χώρους υγιεινής, κυλικείο. Φιλοξενεί αθλητικές δραστηριότητες των τοπικών συλλόγων ομαδικών αθλημάτων, ενώ το εξειδικευμένο προσωπικό το κέντρου βρίσκεται στη διάθεση σας για τη διαμόρφωση κατάλληλου προγράμματος εκγύμνασης ανάλογα με το σωματότυπο, τις ανάγκες σας και την προπονητική σας εμπειρία. Διαθέτει επίσης σε όλα τα μέλη του δωρεάν πρόσβαση στη χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών του άρτια εξοπλισμένου Internet Point. Το ΔΑΠΚΗ αποτελεί ένα πολυχρηστικό κέντρο με έμπειρο προσωπικό και έχει τη δυνατότητα να μπορεί να φιλοξενήσει αθλητικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις παρέχοντας υψηλού επιπέδου υπηρεσίες.

Επίπεδο 1:

- Ιατρείο
- Αίθουσα υδρομασάζ
- Κυλικείο
- Αποδυτήρια με χώρους υγιεινής
- Αποδυτήρια και χώροι υγιεινής ΑμΕΑ
- Γυμναστήριο ενδυνάμωσης
- Χώρους αποθήκευσης
- Μηχανοστάσιο

Επίπεδο 0:

- Γραφεία διοίκησης
- Κυλικείο
- Χώρους υγιεινής
- Χώρο αναμονής και εστίασης

Επίπεδο 1:

- Γραφεία διοίκησης
- Ενιαίο Χώρο εμβαδού 160 τ.μ. για αεροβική άσκηση, συνέδρια και εκδηλώσεις
- Ενιαίο χώρο εμβαδού 90 τ.μ. για τα μηχανήματα αεροβικής

Επίπεδο 2:

- Κλειστό γυμναστήριο για αγωνίσματα σάλας και εκδηλώσεις
- Αποδυτήρια
- Γραφεία
- Χώρους αποθήκευσης
- Χώρους υγιεινής

Επίπεδο 3:

- Κερκίδα 120 -150 φιλάθλων, θεατών

Περιβάλλον χώρος:

- Θέσεις στάθμευσης
- Αίθριο κατάλληλο για εκδηλώσεις και ανάπαυση
- Μεγάλες νησίδες πρασίνου
- Χώρους στάσης

Σε όλο το κτίριο υπάρχει πρόσβαση για ΑμΕΑ

Οι δραστηριότητες για τις οποίες διατίθεται το Δημοτικό Αθλητικό και Πνευματικό Κέντρο Ηρακλείου είναι:

1. Αθλητικές δραστηριότητες:

- Αθλοπαιδιές σάλας (Μπάσκετ, Βόλει, Ποδόσφαιρο σάλας κ.λ.π)
- Γυμναστική – Aerobic
- Ρυθμική και ακροβατική γυμναστική
- Πάλη
- Judo
- Karate
- Παραδοσιακούς χορούς
- Αθλητισμό για όλες τις ηλικίες
- Οποιαδήποτε άλλη αθλητική δραστηριότητα

2. Μη αθλητικές εκδηλώσεις - δραστηριότητες:

- Ημερίδες – Διημερίδες

- Συνέδρια
- Εμπορικές – Καλλιτεχνικές εκθέσεις
- Πολιτιστικές εκδηλώσεις
- Κοινωνικές εκδηλώσεις
- Συνδικαλιστικές – Πολιτικές συναντήσεις

Προτεραιότητα στη χρήση του ΔΑΠΚΗ έχουν οι αθλητικές δραστηριότητες και οι δραστηριότητες του Δήμου Ηρακλείου και του Δημοτικού Αθλητικού Οργανισμού (ΔΑΟΗ).

ΜΕΓΑΛΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (2 ΑΟΡΑΚΙΑ)

Το Μεγάλο Κλειστό Ηρακλείου βρίσκεται στην τοποθεσία Δύο Αοράκια στην περιοχή Νέας Αλικαρνασσού σε απόσταση αναπνοής από το αεροδρόμιο και το λιμάνι Ηρακλείου. Η χωρητικότητα του μεγάλου Κλειστού Ηρακλείου είναι 5.222 θέσεων. Είναι η μόνη κλειστή αθλητική εγκατάσταση στην Κρήτη που μπορεί να φιλοξενήσει μεγάλα αθλητικά γεγονότα διεθνούς κύρους (Ευρωπαϊκά και Παγκόσμια) στα

Αθλήματα: Μπάσκετ, Βόλεϊ, Χάντμπολ, Ενόργανης γυμναστικής και Τραμπολίνο, Αθλημάτων Ακροβατικής γυμναστικής, Πυγμαχίας, Πάλης, Ξιφασκίας, Μπάντμιντον, επιτραπέζιας Αντισφαίρισης, Judo-Αθλημάτων επαφής, Άρσης βαρών, Ρυθμικής γυμναστικής, Αθλημάτων Α.Μ.Ε.Α.

Διαθέτει κεντρική σάλα διεθνών προδιαγραφών, βοηθητικό γυμναστήριο/προπονητήριο με δύο σάλες αθλοπαιδιών διεθνών προδιαγραφών στο οποίο μπορούν να φιλοξενοούνται ταυτόχρονα μέχρι και δύο διαφορετικές ομάδες οποιασδήποτε αθλοπαιδιάς ή αθλήματος. Επίσης διαθέτει αίθουσα ενδυνάμωσης, ιατρείο, αίθουσα VIP, αίθουσα συνεντεύξεων, σύστημα ηλεκτρονικής παρακολούθησης, υπερσύγχρονο σύστημα κλιματισμού και θέρμανσης, σύγχρονα ηχητικά συστήματα, χώρους στάθμευσης, και ηλεκτρονικούς πίνακες αποτελεσμάτων, πρόσβαση ΑΜΕΑ σε όλους τους χώρους.

Όλα τα παραπάνω του δίνουν τη δυνατότητα να μπορεί να φιλοξενήσει οποιαδήποτε καλλιτεχνική-πολιτιστική εκδήλωση όπως συναυλίες, θέατρο και μεγάλες αθλητικές διοργανώσεις,

ΛΟΙΠΑ ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Αθλητικό Κέντρο Εφόδου: 3.600 τ.μ. Γήπεδο μπάσκετ και Βόλεϊ με quick

Αθλητικό Κέντρο Κατσαμπά: 2.600 τ.μ. Γήπεδο μπάσκετ και Βόλεϊ με quick

Αθλητικό κέντρο Βουτών: 5.470,13τμ εμβαδόν οικοπέδου

- Γήπεδο ποδοσφαίρου 5*5
- Γήπεδο καλαθοσφαίρισης διαστάσεων 19,00μ*32,00μ
- Συγκρότημα αποδυτηρίων

Αθλητικό κέντρο Σκαλανίου: 2.600,00 τ.μ. εμβαδόν οικοπέδου

- Γήπεδο ποδοσφαίρου 5*5
- Συγκρότημα αποδυτηρίων

Αθλητικό κέντρο Φορτέτσας: 13.907,80 τ.μ. εμβαδόν οικοπέδου

- Γήπεδο ποδοσφαίρου 5*5
- Γήπεδο μπάσκετ

- Συγκρότημα αποδυτηρίων
- Β' φάση
- Κολυμβητήριο με πισίνα 33,00μ*25,00μ και πισίνα εκμάθησης και αποδυτήρια

Αθλητικό κέντρο Σταυρακίων: 2.637,62 τ.μ. εμβαδόν οικοπέδου

- Γήπεδο μπάσκετ
- Γήπεδο ποδοσφαίρου 5x5
- Εγκαταστάσεις αποδυτηρίων

Αθλητικό κέντρο Δαφνών: 21.460,83 τ.μ. εμβαδόν οικοπέδου

- Γήπεδο ποδοσφαίρου 11*11
- Συγκρότημα αποδυτηρίων

Αθλητικό κέντρο Αγίου Βλάσση: 8.670,99 τ.μ εμβαδόν οικοπέδου

- Γήπεδο ποδοσφαίρου 8x8
- Συγκρότημα αποδυτηρίων
- Το έργο εκτελείται και αναμένεται η παράδοση προς χρήση το 2008

Αθλητικό κέντρο στην Αγία Αικατερίνη: 5.154,06 τ.μ εμβαδόν οικοπέδου

- Γήπεδο ποδοσφαίρου 5*5, γήπεδο μπάσκετ και κερκίδες
- Συγκρότημα αποδυτηρίων

Αθλητικό κέντρο στον Άγιο Ιωάννη: 14.000,00 τ.μ εμβαδόν οικοπέδου

- Γήπεδο ποδοσφαίρου 8*8 με συνθετικό χλοοτάπητα
- Γήπεδο μπάσκετ
- Γήπεδο τένις-βόλεϊ
- Πισίνα 33μ

Το μεγαλύτερο μέρος της Αθλητικής υποδομής της Δ.Ε. Νέας Αλικαρνασσοῦ βρίσκεται εκτός του εγκεκριμένου σχεδίου της Αλικαρνασσοῦ και συγκεκριμένα περιλαμβάνει :

- Το Κλειστό Γυμναστήριο "Μελίνα Μερκούρη", που περιλαμβάνει γήπεδα μπάσκετ και βόλεϊ και ανήκει στην εποπτεία της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού. Το συγκεκριμένο γυμναστήριο καλύπτει τις ευρύτερες ανάγκες του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Ηρακλείου.
- Το πρώην εκθεσιακό κέντρο (ΤΟΛ), που περιλαμβάνει γήπεδα μπάσκετ και τένις, τραπέζια πινγκ- πονγκ, αίθουσα πάλης και αίθουσα γυμναστικής.
- Το Γήπεδο ποδοσφαίρου του Ηροδότου.
- Το Γήπεδο ποδοσφαίρου "Μαυσώλου" (πρώην βοηθητικό Ηροδότου), το οποίο χρησιμοποιείται ευρέως για την φιλοξενία αθλητικών εκδηλώσεων.

Στις **περιφερειακές Δημοτικές Ενότητες** υπάρχουν οι ακόλουθες αθλητικές εγκαταστάσεις:

- ✚ Δύο γήπεδα με αθλητικές εγκαταστάσεις στα μεγάλα χωριά Α.Μύρωνα και Κ.Ασίτες.
- ✚ Στη δημοτική ενότητα Παλιανής, υπάρχει αθλητικό στάδιο (ποδοσφαίρου) στο οποίο προπονείται η ποδοσφαιρική ομάδα της Δημοτικής ενότητας. Στον ίδιο χώρο λειτουργεί επίσης και ακαδημία ποδοσφαίρου για παιδιά και εφήβους.
- ✚ Στη Δ.Ε. Τεμένους λειτουργεί ένα γήπεδο 5 χ5 στον Προφήτη Ηλία με πλαστικό χορτοτάπητα και ένα γήπεδο για ποδόσφαιρο χωρίς υποδομές.

1.8

ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

1.8.1 Σύνθεση οικονομικά ενεργού πληθυσμού

Το ανθρώπινο δυναμικό και η ανεργία αποτελούν δυο από τους πιο σημαντικούς παράγοντες που προσδιορίζουν τη δυναμική ανάπτυξης και το επίπεδο ευημερίας μιας περιοχής. Το κομμάτι αυτό εξετάζει την υφιστάμενη κατάσταση του Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού (Απασχολούμενοι & Άνεργοι), της απασχόλησης και της ανεργίας στο νέο Δήμο Ηρακλείου, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ.

Ο Πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει ανά χωρική ενότητα την κατανομή του εργατικού δυναμικού του νέου Δήμου Ηρακλείου.

Οικονομικώς ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός						
Γεωγραφικά διαμερίσματα, νομοί, δήμοι / κοινότητες, δημοτικά / κοινοτικά διαμερίσματα, φύλο, ομάδες ηλικιών	Πεδινά (Π), ημιορεινά (Η) και ορεινά (Ο) Δ.Δ ή Κ.Δ	Οικονομικώς ενεργοί				Οικονο- μικώς μη ενεργοί
		Σύνολο	Απασχο- λούμενοι	Ανεργοί		
				Σύνολο	Από αυτούς "νέοι"	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ		261.665	233.685	27.980	11.316	272.512
ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ		129.001	115.162	13.839	5.785	130.748
ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ		69.442	62.006	7.436	3.012	68.914
Δ.Ε. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ		61.149	54.541	6.608	2.630	60.631
Δ.Κ.Ηρακλείου	Π	59.305	52.887	6.418	2.554	58.302
Βασιλειών	Η	501	469	32	11	439
Βουτών	Η	365	344	21	14	381
Δαφνών	Ο	253	212	41	12	724
Σκαλανίου	Π	439	406	33	24	450
Σταυρακίων	Η	286	223	63	15	335
Δ.Ε. ΝΕΑΣ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΟΥ		5.345	4.725	620	255	5.606
Δ.Κ.Νέας Αλικαρνασσοῦ	Π	4.906	4.348	558	234	5.242
Καλλιθέας	Π	439	377	62	21	364
Δ.Ε. ΓΟΡΓΟΛΑΙΝΗ		1.413	1.321	92	61	1.398
Άνω Ασιτών	Ο	232	216	16	7	170
Πενταμοδίου	Π	110	106	4	3	132
Πετροκεφάλου	Π	56	56	0	0	71
Πυργούς	Π	159	146	13	0	151
Δ.Ε. ΠΑΛΙΑΝΗΣ		1.070	1.006	64	30	1.119
Βενεράτου	Ο	446	410	36	12	433
Αυγενικής	Η	352	335	17	12	368
Κερασίων	Η	150	147	3	3	190
Σίβας	Π	122	114	8	3	128

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΔΗΜΟΣ ΤΕΜΕΝΟΥΣ		1.535	1.419	116	66	1.279
Προφήτη Ηλία	Π	734	686	48	26	557
Αγίου Σύλλα	Η	378	336	42	25	393
Κυπαρίσσου	Ο	423	397	26	15	329

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

1.8.2 Κατανομή ενεργού πληθυσμού κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας και θέση στο επάγγελμα

Στον παρακάτω Πίνακα απεικονίζεται ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός, κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας και κατά θέση στο επάγγελμα, σε επίπεδο Περιφέρειας Κρήτης, Νομού Ηρακλείου & νέου Δήμου Ηρακλείου.

Από τα στοιχεία του πίνακα προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα:

- Στο σύνολο του οικονομικά ενεργού πληθυσμού το ποσοστό των εργοδοτών για την Περιφέρεια Κρήτης είναι 11,2%, για το Νομό Ηρακλείου το ίδιο και για το νέο Δήμο Ηρακλείου ελαφρώς αυξημένο σε ποσοστό 12,4% (Δ.Ε Ηρακλείου 12,5%, Ν.Αλικαρνασσού 13,2%, Παλιανής και Γοργολαίνη 5%, και Δ.Ε Τεμένους 21,2%). Το ποσοστό των αυτοαπασχολούμενων για την Περιφέρεια Κρήτης είναι 20,2% , για το Νομό Ηρακλείου 20,6% και για το νέο Δήμο Ηρακλείου το ποσοστό ανέρχεται στο 12,9% (Δ.Ε Ηρακλείου 11,5%, Ν.Αλικαρνασσού 11,%, Παλιανής 49,9% Γοργολαίνη 41,3%, και Δ.Ε Τεμένους 24,5%) . Οι μισθωτοί αποτελούν το 57,7% σε επίπεδο Περιφέρειας , το 56,9% σε επίπεδο Νομού και το 67,3% σε επίπεδο Δήμου Ηρακλείου (Δ.Ε Ηρακλείου 69,5%, Δ.Ε Ν.Αλικαρνασσού 68% Παλιανής 37,8%, Γοργολαίνη 35,1% και Τέμενος 30%). Πολύ μικρά είναι τα ποσοστά των εργαζομένων που βοηθούν στην οικογενειακή επιχείρηση και δεν αμείβονται καθώς και οι νέοι που συμμετέχουν στην παραγωγή. Ο κύριος όγκος δηλαδή των εργαζομένων του νέου Δήμου Ηρακλείου ανήκει στην κατηγορία των μισθωτών και πολύ μικρότερο ποσοστό ανήκει σε άλλες κατηγορίες απασχολούμενων.
- Με ευκολία μπορούμε να συμπεράνουμε ότι το μεγαλύτερο μέρος των εργαζομένων απασχολείται στον Τριτογενή Τομέα παραγωγής. Συγκεκριμένα για τη Περιφέρεια Κρήτης η κατανομή των εργαζομένων στους τομείς παραγωγής είναι η εξής: για τον Πρωτογενή Τομέα 24%, για το Δευτερογενή 16,4% και για τον Τριτογενή 59,6%. Ανάλογα είναι τα ποσοστά και σε επίπεδο Νομού Ηρακλείου , ενώ στον νέο Δήμο Ηρακλείου , παρά την συμμετοχή των περιφερειακών Δημοτικών Ενοτήτων στην παραγωγή του πρωτογενή τομέα (Παλιανή 54,8%, Γοργολαίνη 55,9% και Τέμενος 67,1%) , η συμμετοχή των εργαζομένων στον Πρωτογενή τομέα είναι πολύ μικρή (7,6%) και είναι ιδιαίτερα υψηλή στην παραγωγή του τριτογενή τομέα (73,2%).

- Συνοψίζοντας τις δύο παρατηρήσεις που προηγήθηκαν μπορούμε να συμπεράνουμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των εργαζομένων αφορά σε μισθωτούς του Τριτογενή Τομέα παραγωγής. Το συμπέρασμα αυτό είναι ανησυχητικό για την μελλοντική ανάπτυξη μιας οικονομίας γιατί συνήθως την οδηγεί σε στασιμότητα αλλά και καθίζηση.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Οικονομικώς ενεργός πληθυσμός κατά ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας και θέση στο επάγγελμα							
Κατηγορία	Γεωγραφικά διαμερίσματα, ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας (ΣΤΑΚΟΔ - 91)	Σύνολο	Θέση στο επάγγελμα				
			Εργοδότες	Εργαζόμενοι για δικό τους λογαριασμό	Μισθωτοί	Συμβοηθούντα και μη αμειβόμενα μέλη νοικοκυριού	Νέοι
	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	261.665	29.247	52.803	151.094	17.205	11.316
A	Γεωργία, κτηνοτροφία, θήρα, δασοκομία.	56.095	2.591	32.547	7.990	12.967	0

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Β	Αλιεία.	709	69	317	149	174	0
Γ	Ορυχεία και λατομεία.	219	20	7	189	3	0
Δ	Μεταποιητικές βιομηχανίες.	14.981	2.617	2.249	9.463	652	0
Ε	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου και νερού.	1.819	22	17	1.778	2	0
ΣΤ	Κατασκευές.	22.304	2.411	3.808	15.855	230	0
Ζ	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή αυτοκινήτων, οχημάτων, μοτοσυκλετών και ειδών ατομικής	31.641	10.853	3.497	15.944	1.347	0

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

	και οικιακής χρήσης.						
Η	Ξενοδοχεία και εστιατόρια.	30.383	4.979	1.001	23.419	984	0
Θ	Μεταφορές, αποθήκευση και επικοινωνίες.	13.367	944	1.867	10.407	149	0
Ι	Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί.	3.963	98	278	3.579	8	0
Κ	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, εκμισθώσεις και επιχειρηματικές δραστηριότητες.	11.153	1.619	2.726	6.612	196	0
Λ	Δημόσια διοίκηση	16.453	0	0	16.453	0	0

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

	και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση.						
M	Εκπαίδευση.	14.486	622	530	13.323	11	0
N	Υγεία και κοινωνική μέριμνα.	10.854	378	1.075	9.385	16	0
Ξ	Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών υπέρ του κοινωνικού ή ατομικού χαρακτήρα.	7.025	793	971	5.175	86	0
O	Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό προσωπικό.	2.285	0	100	2.185	0	0

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Π	Ετερόδοικοι οργανισμοί και όργανα.	42	0	0	42	0	0
	Νέοι	11.316	0	0	0	0	11.316
	Δήλωσαν ασαφώς ή δε δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας	12.570	1.231	1.813	9.146	380	0
	ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	129.001	14.419	26.511	73.451	8.835	5.785
Α	Γεωργία, κτηνοτροφία, θήρα, δασοκομία.	27.122	1.202	16.152	3.001	6.767	0
Β	Αλιεία.	137	12	73	18	34	0
Γ	Ορυχεία και	66	7	3	55	1	0

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

	λατομεία.						
Δ	Μεταποιητικές βιομηχανίες.	8.151	1.338	1.143	5.341	329	0
Ε	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου και νερού.	832	14	15	802	1	0
ΣΤ	Κατασκευές.	10.184	1.099	1.889	7.090	106	0
Ζ	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή αυτοκινήτων, οχημάτων, μοτοσυκλετών και ειδών ατομικής και οικιακής χρήσης.	17.130	5.647	1.991	8.778	714	0

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Η	Ξενοδοχεία και εστιατόρια.	14.510	2.225	413	11.436	436	0
Θ	Μεταφορές, αποθήκευση και επικοινωνίες.	7.297	530	1.045	5.640	82	0
Ι	Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί.	1.961	44	151	1.764	2	0
Κ	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, εκμισθώσεις και επιχειρηματικές δραστηριότητες.	5.992	815	1.429	3.636	112	0
Λ	Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική	6.367	0	0	6.367	0	0

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

	ασφάλιση.						
Μ	Εκπαίδευση.	7.332	312	234	6.777	9	0
Ν	Υγεία και κοινωνική μέριμνα.	5.570	181	575	4.807	7	0
Ξ	Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών υπέρ του κοινωνικού ή ατομικού χαρακτήρα.	3.685	401	502	2.733	49	0
Ο	Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό προσωπικό.	942	0	49	893	0	0
Π	Ετερόδοκοι οργανισμοί και	2	0	0	2	0	0

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

	όργανα.						
	Νέοι	5.785	0	0	0	0	5.785
	Δήλωσαν ασαφώς ή δε δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας	5.936	592	847	4.311	186	0
	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	70.512	8.768	9.098	47.466	2.138	3.042
	Δ.Ε. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	61.149	7.614	7.019	42.474	1.412	2.630
A	Γεωργία, κτηνοτροφία, θήρα, δασοκομία.	2.386	106	1.420	432	428	0
B	Αλιεία.	81	7	44	13	17	0

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Γ	Ορυχεία και λατομεία.	37	5	2	30	0	0
Δ	Μεταποιητικές βιομηχανίες.	4.775	811	574	3.214	176	0
Ε	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου και νερού.	536	7	6	523	0	0
ΣΤ	Κατασκευές.	5.216	563	840	3.768	45	0
Ζ	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή αυτοκινήτων, οχημάτων, μοτοσυκλετών και ειδών ατομικής και οικιακής	10.154	3.281	1.058	5.433	382	0

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

	χρήσης.						
Η	Ξενοδοχεία και εστιατόρια.	7.218	962	156	5.965	135	0
Θ	Μεταφορές, αποθήκευση και επικοινωνίες.	4.403	304	542	3.509	48	0
Ι	Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί.	1.342	32	111	1.197	2	0
Κ	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, εκμισθώσεις και επιχειρηματικές δραστηριότητες.	3.964	568	1.005	2.325	66	0
Λ	Δημόσια διοίκηση	3.653	0	0	3.653	0	0

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

	και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση.						
M	Εκπαίδευση.	5.015	222	164	4.622	7	0
N	Υγεία και κοινωνική μέριμνα.	3.815	133	427	3.249	6	0
Ξ	Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών υπέρ του κοινωνικού ή ατομικού χαρακτήρα.	2.091	251	258	1.555	27	0
O	Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό προσωπικό.	638	0	34	604	0	0

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Π	Ετερόδοικοι οργανισμοί και όργανα.	1	0	0	1	0	0
	Νέοι	2.630	0	0	0	0	2.630
	Δήλωσαν ασαφώς ή δε δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας	3.194	362	378	2.381	73	0
	Δ.Ε. ΝΕΑΣ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΟΥ	5.345	707	586	3.632	165	255
A	Γεωργία, κτηνοτροφία, θήρα, δασοκομία.	127	12	73	20	22	0
B	Αλιεία.	7	1	4	0	2	0
Γ	Ορυχεία και	1	0	0	1	0	0

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

	λατομεία.						
Δ	Μεταποιητικές βιομηχανίες.	529	85	49	363	32	0
Ε	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου και νερού.	30	2	1	26	1	0
ΣΤ	Κατασκευές.	799	96	120	577	6	0
Ζ	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή αυτοκινήτων, οχημάτων, μοτοσυκλετών και ειδών ατομικής και οικιακής χρήσης.	1.089	306	173	547	63	0

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Η	Ξενοδοχεία και εστιατόρια.	801	103	12	661	25	0
Θ	Μεταφορές, αποθήκευση και επικοινωνίες.	436	23	46	363	4	0
Ι	Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί.	61	0	4	57	0	0
Κ	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, εκμισθώσεις και επιχειρηματικές δραστηριότητες.	238	29	49	154	6	0
Λ	Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική	299	0	0	299	0	0

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

	ασφάλιση.						
M	Εκπαίδευση.	207	8	6	193	0	0
N	Υγεία και κοινωνική μέριμνα.	158	6	13	139	0	0
Ξ	Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών υπέρ του κοινωνικού ή ατομικού χαρακτήρα.	167	25	23	117	2	0
Ο	Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό προσωπικό.	35	0	6	29	0	0
	Νέοι	255	0	0	0	0	255

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

	Δήλωσαν ασαφώς ή δε δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας	106	11	7	86	2	0
	Δ.Ε. ΠΑΛΙΑΝΗΣ	1.070	54	534	404	48	30
A	Γεωργία, κτηνοτροφία, θήρα, δασοκομία.	543	0	474	22	47	0
Δ	Μεταποιητικές βιομηχανίες.	72	12	6	54	0	0
E	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου και νερού.	8	0	1	7	0	0
ΣΤ	Κατασκευές.	33	2	8	23	0	0

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Z	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή αυτοκινήτων, οχημάτων, μοτοσυκλετών και ειδών ατομικής και οικιακής χρήσης.	74	22	10	42	0	0
H	Ξενοδοχεία και εστιατόρια.	68	9	0	59	0	0
Θ	Μεταφορές, αποθήκευση και επικοινωνίες.	47	1	7	39	0	0
I	Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί.	17	1	1	15	0	0

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Κ	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, εκμισθώσεις και επιχειρηματικές δραστηριότητες.	30	1	7	22	0	0
Λ	Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση.	30	0	0	30	0	0
Μ	Εκπαίδευση.	29	1	0	28	0	0
Ν	Υγεία και κοινωνική μέριμνα.	15	0	0	15	0	0
Ξ	Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών υπέρ του κοινωνικού ή	22	2	3	17	0	0

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

	ατομικού χαρακτήρα.						
Ο	Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό προσωπικό.	3	0	1	2	0	0
	Νέοι	30	0	0	0	0	30
	Δήλωσαν ασαφώς ή δε δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας	49	3	16	29	1	0
	Δ.Ε. ΓΟΡΓΟΛΑΪΝΗ	1.413	67	583	496	206	61
Α	Γεωργία, κτηνοτροφία,	742	8	486	46	202	0

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

	θήρα, δασοκομία.						
Γ	Ορυχεία και λατομεία.	1	0	0	1	0	0
Δ	Μεταποιητικές βιομηχανίες.	69	4	15	48	2	0
Ε	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου και νερού.	1	0	0	1	0	0
ΣΤ	Κατασκευές.	87	8	28	50	1	0
Ζ	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή αυτοκινήτων, οχημάτων, μοτοσυκλετών και ειδών ατομικής	105	27	16	61	1	0

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

	και οικιακής χρήσης.						
Η	Ξενοδοχεία και εστιατόρια.	73	14	9	50	0	0
Θ	Μεταφορές, αποθήκευση και επικοινωνίες.	55	5	9	41	0	0
Ι	Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί.	15	0	0	15	0	0
Κ	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, εκμισθώσεις και επιχειρηματικές δραστηριότητες.	17	0	6	11	0	0
Λ	Δημόσια διοίκηση	54	0	0	54	0	0

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

	και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση.						
M	Εκπαίδευση.	40	0	3	37	0	0
N	Υγεία και κοινωνική μέριμνα.	46	0	2	44	0	0
Ξ	Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών υπέρ του κοινωνικού ή ατομικού χαρακτήρα.	23	1	4	18	0	0
O	Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό προσωπικό.	2	0	0	2	0	0

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

	Νέοι	61	0	0	0	0	61
	Δήλωσαν ασαφώς ή δε δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας	22	0	5	17	0	0
	Δ.Ε. ΤΕΜΕΝΟΥΣ	1.535	326	376	460	307	66
Α	Γεωργία, κτηνοτροφία, θήρα, δασοκομία.	964	253	336	73	302	0
Δ	Μεταποιητικές βιομηχανίες.	61	10	10	41	0	0
Ε	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου και νερού.	2	0	0	2	0	0

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΣΤ	Κατασκευές.	51	6	4	41	0	0
Ζ	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή αυτοκινήτων, οχημάτων, μοτοσυκλετών και ειδών ατομικής και οικιακής χρήσης.	94	24	8	60	2	0
Η	Ξενοδοχεία και εστιατόρια.	68	13	3	51	1	0
Θ	Μεταφορές, αποθήκευση και επικοινωνίες.	53	13	3	36	1	0
Ι	Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί.	4	0	0	4	0	0

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Κ	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, εκμισθώσεις και επιχειρηματικές δραστηριότητες.	27	3	4	20	0	0
Λ	Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση.	30	0	0	30	0	0
Μ	Εκπαίδευση.	19	0	0	19	0	0
Ν	Υγεία και κοινωνική μέριμνα.	38	1	1	36	0	0
Ξ	Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών υπέρ του κοινωνικού ή	24	3	2	19	0	0

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

	ατομικού χαρακτήρα.						
Ο	Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό προσωπικό.	2	0	0	2	0	0
	Νέοι	66	0	0	0	0	66
	Δήλωσαν ασαφώς ή δε δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας	32	0	5	26	1	0

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

1.8.3 Παραγωγικοί Τομείς και η Συμβολή τους στην Τοπική Οικονομία

Δ.Ε. Ηρακλείου

Οι οικονομικές δραστηριότητες της Δ.Ε. Ηρακλείου συγκεντρώνονται κυρίως στον δευτερογενή και τριτογενή τομέα, ενώ περιορίζεται σημαντικά η ενασχόληση με τον πρωτογενή τομέα.

Πρωτογενής τομέας

Οι εκτάσεις που υπάρχουν γύρω από το Ηράκλειο χρησιμοποιούνται για ετήσιες καλλιέργειες, για δενδρώδεις καλλιέργειες από τις οποίες το μεγαλύτερο ποσοστό είναι καλλιέργεια ελιάς, αμπελιών και σταφιδαμπέλων.

Μεταποίηση

Το Ηράκλειο συγκεντρώνει το μεγαλύτερο μερίδιο βιομηχανικής και βιοτεχνικής δραστηριότητας σε ολόκληρη την Κρήτη. Περισσότερο από 60% των βιομηχανικών μονάδων του Νομού είναι εγκατεστημένες γύρω από την πόλη. Εξάλλου με την απόφαση 22292/4915/1999 (ΦΕΚ1768/Β/20.9.99) των Υπουργών Ανάπτυξης και ΠΕΧΩΔΕ καθορίστηκαν για την περιοχή Ηρακλείου οι παρακάτω περιοχές για εγκατάσταση βιομηχανιών – βιοτεχνιών:

- Περιοχή ΒΙΠΕΗ (Αλικαρνασσός), η οποία είναι οργανωμένη βιομηχανική περιοχή, όπου λειτουργούν περισσότερες από 100 επιχειρήσεις και
- Περιοχή Φοινικιάς (Ηράκλειο).

Τριτογενής τομέας

Ο τριτογενής τομέας κατέχει με βάση τον αριθμό των απασχολούμενων, την πρώτη θέση στην οικονομία. Στο συγκεκριμένο τομέα εμφανίζεται το μεγαλύτερο ποσοστό απασχόλησης σε μισθωτούς, σε σχέση με τον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα. Τα υψηλά ποσοστά οφείλονται, στο γεγονός των απασχολούμενων σε υπηρεσίες της Δημόσιας Διοίκησης. Κυρίαρχη θέση στον τριτογενή τομέα κατέχουν και οι κλάδοι του λιανικού εμπορίου και των εστιατορίων – ξενοδοχείων.

Τουριστική Υποδομή

Η συγκέντρωση των μονάδων εντοπίζεται μέσα στο συνεκτικό ιστό των κατοικημένων περιοχών της Δ.Ε. Οι περισσότερες ξενοδοχειακές μονάδες λειτουργούν σε ετήσια βάση και εξυπηρετούν, όχι μόνο τους τουρίστες αλλά και αυτούς που μετακινούνται για επαγγελματικούς ή άλλους λόγους.

Εξέλιξη Διάρθρωσης κατά τομέα του Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού

Δ.Ε. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ
1981	9,46	33,61	51,87
1991	4,61	20,57	64,67
2001	4,35	17,14	69,07

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει μείωση του Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού (Ο.Ε.Π.) που απασχολείται στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα, από δεκαετία σε δεκαετία (1981-1991-2001), και αύξηση στον τριτογενή τομέα.

Στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφεται ο αριθμός των επιχειρήσεων ανά τομέα και κλάδο οικονομικής δραστηριότητας.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΛΑΔΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕ ΩΝ
ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	
Γεωργία, κτηνοτροφία, θήρα και συναφείς βοηθητικές δραστηριότητες	85
Δασοκομία, υλοτομία και συναφείς δραστηριότητες	4
Αλιεία, ιχθυοκαλλιέργεια και συναφείς βοηθητικές δραστηριότητες	9
Άντληση αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου· βοηθητικές δραστηριότητες συναφείς με την άντληση πετρελαίου και φυσικού	2

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

αερίου, με εξαίρεση τις μελέτες	
Άλλες εξορυκτικές και λατομικές δραστηριότητες	6
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	
Βιομηχανία τροφίμων και ποτών	226
Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών	44
Κατασκευή ειδών ένδυσης κατεργασία και βαφή γουναρικών	51
Κατεργασία και δέψη δέρματος· κατασκευή ειδών ταξιδιού (αποσκευών), τσαντών, ειδών σελλοποιίας, ειδών σαγματοποιίας και υποδημάτων	23
Βιομηχανία ξύλου και κατασκευή προϊόντων από ξύλο και φελλό, εκτός από τα έπιπλα· κατασκευή ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής	125
Παραγωγή χαρτοπολτού, χαρτιού και προϊόντων από χαρτί	6
Εκδόσεις, εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων εγγραφής ήχου και εικόνας και μέσων πληροφορικής	56
Παραγωγή οπτάνθρακα (κωκ), προϊόντων διύλισης πετρελαίου και πυρηνικών καυσί	6
Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων	15
Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες	12
Κατασκευή άλλων προϊόντων από μη μεταλλικά ορυκτά	63
Παραγωγή βασικών μετάλλων	7
Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού	260

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού μ.α.κ.	78
Κατασκευή μηχανών γραφείου και ηλεκτρονικών υπολογιστών	2
Κατασκευή ηλεκτρικών μηχανών και συσκευών μ.α.κ.	27
Κατασκευή εξοπλισμού και συσκευών ραδιοφωνίας, τηλεόρασης και επικοινωνιών	13
Κατασκευή ιατρικών οργάνων, οργάνων ακριβείας και οπτικών οργάνων, κατασκευή ρολογιών κάθε είδους	11
Κατασκευή αυτοκινήτων οχημάτων· κατασκευή ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων	4
Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών	6
Κατασκευή επίπλων· λοιπές βιομηχανίες μ.α.κ.	269
Ανακύκλωση	1
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και ζεστού νερού	22
Συλλογή, καθαρισμός και διανομή νερού	4
Κατασκευές	2025
ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	
Εμπόριο, συντήρηση και επισκευή αυτοκινήτων οχημάτων και μοτοσυκλετών·	573
Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από το εμπόριο αυτοκινήτων οχημάτων και μοτοσυκλετών	1108
Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο αυτοκινήτων οχημάτων και μοτοσυκλετών· επισκευή ειδών ατομικής και οικιακής χρήσης	3291

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Ξενοδοχεία και εστιατόρια	1176
Χερσαίες μεταφορές, Μεταφορές μέσω αγωγών	470
Υδάτινες μεταφορές	18
Εναέριες μεταφορές	2
Βοηθητικές και συναφείς προς τις μεταφορές δραστηριότητες· δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων	179
Ταχυδρομεία και τηλεπικοινωνίες	42
Ασφαλίσεις και συνταξιοδοτικά ταμεία, εκτός από την υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	16
Δραστηριότητες συναφείς με τις δραστηριότητες ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών	32
Δραστηριότητες σχετικές με ακίνητη περιουσία	82
Εκμίσθωση μηχανημάτων και εξοπλισμού χωρίς χειριστή εκμίσθωση ειδών ατομικής και οικιακής χρήσης	98
Πληροφορική και συναφείς δραστηριότητες	100
Έρευνα και ανάπτυξη	56
Άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητες	1592
Δημόσια διοίκηση και άμυνα· υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	18
Εκπαίδευση	99
Υγεία και κοινωνική μέριμνα	52
Διάθεση λυμάτων και απορριμμάτων· υγιεινή και παρόμοιες δραστηριότητες	10

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Δραστηριότητες οργανώσεων με μέλη μ.α.κ.	38
Ψυχαγωγικές, πολιτιστικές και αθλητικές δραστηριότητες	215
Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	486
Ετερόδοκοι οργανισμοί και όργανα	1

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Στον πρωτογενή τομέα δραστηριοποιούνται συνολικά 106 επιχειρήσεις εκ των οποίων ο μεγαλύτερος αριθμός ασχολείται με τη γεωργία και κτηνοτροφία. Στον δευτερογενή τομέα δραστηριοποιούνται συνολικά 3.356 επιχειρήσεις εκ των οποίων ο μεγαλύτερος αριθμός ασχολείται με τις κατασκευές. Στον τριτογενή τομέα δραστηριοποιούνται 9754 επιχειρήσεις εκ των οποίων ο μεγαλύτερος αριθμός ασχολείται με τα ξενοδοχεία και εστιατόρια.

Στον γεωργικό τομέα οι αμιγώς γεωργικές εκμεταλλεύσεις αποτελούν το 98,6% των συνολικών εκτάσεων της Δ.Ε. Ηρακλείου, ενώ δεν υπάρχουν σχεδόν καθόλου αμιγώς κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις. Η πλειοψηφία των εκμεταλλεύσεων αφορά σε δενδρώδεις καλλιέργειες (ελαιόδεντρα) και αμπέλια και σταφιδάμπελα.

Δ.Ε. Νέας Αλικαρνασσού

Πρωτογενής τομέας

Η ανάλυση του πρωτογενή τομέα στηρίχθηκε στα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, τα οποία είναι διαθέσιμα σε επίπεδο Τοπικών Κοινοτήτων.

Σε σύνολο 285 αγροτικών εκμεταλλεύσεων (γεωργικών, κτηνοτροφικών και μεικτών), το 56,1% βρίσκονται στις Ν. Αλικαρνασσού και το υπόλοιπο 43,9% στο Δ.Δ. Καλλιθέας. Οι εκμεταλλεύσεις αυτές καταλαμβάνουν συνολική έκταση 3.781 στρ. εκ των οποίων το 39,9% βρίσκεται στο Δ.Δ. Ν Αλικαρνασσού και το 60,1% βρίσκεται στο Δ.Δ. Καλλιθέας. Παρατηρούμε ότι παρόλο που οι Ν Αλικαρνασσού συγκεντρώνει τον μεγαλύτερο αριθμό εκμεταλλεύσεων, η συνολική έκταση που καταλαμβάνουν αυτές είναι μικρότερη από την αντίστοιχη έκταση που καταλαμβάνουν οι εκμεταλλεύσεις στη Καλλιθέας. Αυτό σημαίνει ότι οι εκμεταλλεύσεις στην Καλλιθέας είναι μεγαλύτερου μεγέθους από τις αντίστοιχες της Ν. Αλικαρνασσού (Βλ. Διάγραμμα 12). Ο αριθμός των συνολικών αγροτικών εκμεταλλεύσεων του πρώην Δήμου αντιστοιχεί στο 0,8% των εκμεταλλεύσεων του

νομού Ηρακλείου και αντίστοιχα η έκταση που καταλαμβάνουν αυτές αντιστοιχεί στο 0,4% των εκτάσεων του νομού. Δηλαδή η Δ.Ε. έχει πολύ μικρή συμμετοχή στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις κάτι που είναι αναμενόμενο λόγω της μικρής έκτασης που καταλαμβάνει ο Δήμος συνολικά, αλλά και λόγω των πολλών εκτατικών χρήσεων που υπάρχουν εντός του Δήμου και οι οποίες έχουν περιορίσει σημαντικά την αγροτική δραστηριότητα.

Σε σύνολο 2.430 στρ. καλλιεργούμενων εκτάσεων το 89,4% ανήκει στο Δ.Δ. Καλλιθέας ενώ το υπόλοιπο 10,6% ανήκει στο Δ.Δ. Ν. Αλικαρνασσού. Αυτή η μεγάλη διαφορά στις καλλιεργούμενης έκτασης καταδεικνύει εν μέρει και τον διττό χαρακτήρα του Δήμου που έχει αναφερθεί και προηγούμενα. Δηλαδή το Δ.Δ. Καλλιθέας έχει αγροτικό χαρακτήρα σε αντίθεση με το Δ.Δ. Ν. Αλικαρνασσού το οποίο έχει αστικό χαρακτήρα. Οι καλλιεργούμενες εκτάσεις της Δ.Ε. αντιστοιχούν στο 0,2% των συνολικά καλλιεργούμενων εκτάσεων στον νομό Ηρακλείου.

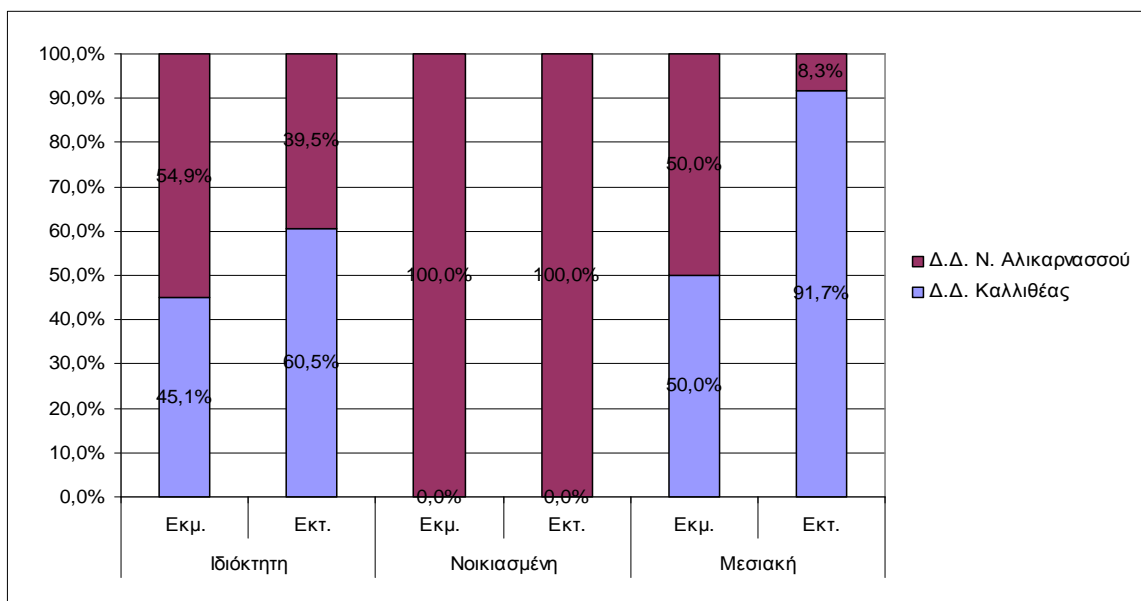
Ο συνολικός αριθμός αγροτεμαχίων που απογράφτηκαν στον πρώην Δήμο Νέας Αλικαρνασσού από της ΕΣΥΕ είναι 1.011 εκ των οποίων το 46,8% βρίσκεται στο Δ.Δ. Καλλιθέας, ενώ το υπόλοιπο 53,2% ανήκουν στο Δ.Δ. Ν. Αλικαρνασσού. Ο αριθμός των αγροτεμαχίων του πρώην Δήμου αντιστοιχεί στο 0,3% των αγροτεμαχίων σε σύνολο νομού. Η μέση έκταση κατά αγροτεμάχιο είναι 2,9 στρ. στο Δ.Δ. Ν. Αλικαρνασσού και 4,8 στρ στο Δ.Δ. Καλλιθέας. Το μέσο μέγεθος αγροτεμαχίου στο νομό Ηρακλείου είναι 4,1 στρ.

Όσον αφορά στο ιδιοκτησιακό καθεστώς των αγροτικών εκμεταλλεύσεων (Διάγραμμα) παρατηρούνται τα εξής:

- Οι ιδιόκτητες εκμεταλλεύσεις είναι περισσότερες στο Δ.Δ. Ν. Αλικαρνασσού, ωστόσο καταλαμβάνουν συνολικά μικρότερη έκταση από αυτές του Δ.Δ. Καλλιθέας, κάτι που ισχύει και στο συνολικό αριθμό εκμεταλλεύσεων του Δήμου
- Οι ενοικιαζόμενες εκμεταλλεύσεις εντοπίζονται αποκλειστικά στο Δ.Δ. Ν. Αλικαρνασσού. Είναι 10 στο αριθμό και καταλαμβάνουν έκταση 84 στρ.
- Οι μεσιακές εκμεταλλεύσεις μοιράζονται στα δύο Δ.Δ., ωστόσο η έκταση που καταλαμβάνουν οι εκμεταλλεύσεις στο Δ.Δ. Καλλιθέας είναι κατά πολύ μεγαλύτερη από την αντίστοιχη των εκμεταλλεύσεων στο Δ.Δ. Ν. Αλικαρνασσού (55 στρ έναντι 5 στρ. αντίστοιχα).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ – Ποσοστιαία κατανομή των αγροτικών εκμεταλλεύσεων

Τα καλλιεργούμενα είδη που κυριαρχούν τόσο σε επίπεδο πρώην Δήμου και Τοπικών Κοινοτήτων, όσο και σε επίπεδο νομού είναι οι δενδρώδεις καλλιέργειες και τα αμπέλια που υπερिशύουν σε αριθμό εκμεταλλεύσεων, αλλά και σε σύνολο εκτάσεων. Όπως φαίνεται στον Πίνακα 10 ο συνολικός αριθμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων είναι μικρότερος από τον συνολικό αριθμό εκμεταλλεύσεων όλων των καλλιεργούμενων ειδών, γεγονός που οφείλεται στο ότι σε πολλές εκμεταλλεύσεις καλλιεργούνται περισσότερα από ένα είδη, δηλαδή εντός των δενδρωδών καλλιεργειών υπάρχουν αμπέλια, ή λαχανόκηποι, κτλ. Έτσι πολλές εκμεταλλεύσεις προσμετρούνται περισσότερες από μία φορές, κάτι που δεν ισχύει όμως με τις εκτάσεις. Για τον λόγο αυτό η ποσοστιαία κατανομή γίνεται μόνο σε επίπεδο εκτάσεων η οποία είναι η μόνη ικανή να αποδώσει συγκριτικά αποτελέσματα, δεδομένου ότι σε αντίθεση με τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις τα ποσοστά των εκτάσεων των καλλιεργούμενων ειδών, αθροιζόμενα δίνουν 100%.

Το ποσοστό των εκτάσεων που καταλαμβάνουν οι δενδρώδεις καλλιέργειες υπερτερεί σημαντικά τόσο στα Δημοτικά Διαμερίσματα του Δήμου όσο και συνολικά στον νομό Ηρακλείου. Οι ετήσιες καλλιέργειες στον πρώην Δήμο Νέας Αλικαρνασσοῦ καταλαμβάνουν πολύ μικρό ποσοστό καλλιεργούμενων εκτάσεων (κάτω του 1%), αντίθετα στο νομό Ηρακλείου ανέρχονται στο 5% περίπου. Το ποσοστό των εκτάσεων όπου καλλιεργούνται αμπέλια είναι 13% περίπου για τον Δήμο έναντι 22% περίπου σε σύνολο Νομού. Οι λοιπές καλλιεργούμενες εκτάσεις

καταλαμβάνουν σημαντικό ποσοστό στο Δ.Δ. Καλλιθέας (16,5%), σχεδόν μηδενικό ποσοστό στο Δ.Δ. Ν. Αλικαρνασσού και 14,1% σε επίπεδο νομού.

Οι εκμεταλλεύσεις που υπερτερούν στον πρώην Δήμο Νέας Αλικαρνασσού είναι τα προβατοειδή και τα αιγοειδή που ξεπερνούν το 30%. Ωστόσο σε αριθμό κεφαλιών υπερτερούν τα βοοειδή και ακολουθούν τα προβατοειδή. Σε επίπεδο νομού υπερσχύουν τα προβατοειδή και τα αιγοειδή τόσο σε επίπεδο εκμεταλλεύσεων όσο και σε επίπεδο αριθμού κεφαλιών. Σημαντικό ποσοστό επίσης καταλαμβάνουν και οι εκμεταλλεύσεις χοιροειδών.

Δευτερογενής τομέας

Για την ανάλυση του δευτερογενούς τομέα χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία από τη Δ/νση Βιομηχανίας της Ν.Α. Ηρακλείου. Έτσι, σε σύνολο 217 μονάδων εγκατεστημένων στον Δήμο Ν. Αλικαρνασσού:

- Οι 187 είναι εγκατεστημένες εντός της ΒΙΠΕ.
- Οι 17 είναι εγκατεστημένες εντός των εγκεκριμένων ορίων του οικισμού Ν. Αλικαρνασσού.
- Οι 2 είναι εγκατεστημένες εντός των εγκεκριμένων ορίων του οικισμού Καλλιθέα.
- και 1 μονάδα έχει εγκατασταθεί εντός των εγκεκριμένων ορίων του οικισμού Πρασά.

Εντός της ΒΙΠΕ από τις 187 μονάδες:

- Οι 159 είναι άνω των 16 HP και για την λειτουργία τους απαιτείται άδεια από την Δ/νση Βιομηχανίας.
- Οι 28 είναι κάτω των 16 HP και για τη λειτουργία τους δεν απαιτείται η σχετική άδεια.

Οι κλάδοι στους οποίους ανήκουν οι μεταποιητικές μονάδες εντός της ΒΙΠΕ φαίνονται στον Πίνακα. Στον ίδιο πίνακα φαίνονται και τα ποσοστά των μονάδων κατά κλάδο. Έτσι, προκύπτει ότι οι κλάδοι που συγκεντρώνουν τις περισσότερες μονάδες εντός της ΒΙΠΕ είναι:

Βιομηχανία τροφίμων και ποτών	18,2%
Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού	12,8%
Κατασκευή προϊόντων από πλαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες	10,2%
Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού	8,6%
Κατασκευή άλλων προϊόντων από μη μεταλλικά ορυκτά	8%
Ακολουθούν οι υπόλοιπες κατηγορίες με μικρότερα ποσοστά	

Πηγή: ΕΣΥΕ

Από τα διαθέσιμα στοιχεία, πληροφορίες για την εγκατεστημένη ισχύ και τον αριθμό των απασχολούμενων υπάρχουν μόνο για τις μονάδες εντός της ΒΙΠΕ που είναι άνω των 16HP, δηλαδή σε σύνολο 159 μονάδων όπως ήδη αναφέρθηκε. Η

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

συνολική εγκατεστημένη ισχύς των μονάδων αυτών είναι 45.495 HP και ο συνολικός αριθμός απασχολουμένων 2.253 άτομα.

ΠΙΝΑΚΑΣ – Κατανομή των μονάδων εντός της ΒΙΠΕ κατά κλάδο

Κωδ. ΕΣΥΕ	Κλάδος (ΕΣΥΕ - ΣΤΑΚΟΔ 90)	Αρ. Μονάδων	Ποσοστό μονάδων
15	Βιομηχανία τροφίμων και ποτών	34	18,2%
17	Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών	4	2,1%
20	Βιομηχανία ξύλου και κατασκευή προϊόντων από ξύλο και φελλό εκτός από τα έπιπλα - κατασκευή ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής	5	2,7%
21	Παραγωγή χαρτοπολτού, χαρτιού και προϊόντων από χαρτί	4	2,1%
22	Εκδόσεις, εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγραμμένων μέσων εγγραφής ήχου και εικόνας	10	5,3%
23	Παραγωγή προϊόντων διύλισης πετρελαίου	2	1,1%
24	Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων	6	3,2%
25	Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες	19	10,2%
26	Κατασκευή άλλων προϊόντων από μη μεταλλικά ορυκτά	15	8,0%
27	Παραγωγή βασικών μετάλλων	1	0,5%
28	Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού	24	12,8%
29	Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού	16	8,6%
31	Κατασκευή ηλεκτρικών μηχανών και συσκευών	3	1,6%
34	Κατασκευή αυτοκινήτων οχημάτων - Κατασκευή ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων	3	1,6%
35	Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών	1	0,5%
36	Κατασκευή επίπλων	16	8,6%
37	Ανακύκλωση	1	0,5%
51	Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια εκτός από το εμπόριο αυτοκινήτων οχημάτων και μοτοσικλετών	2	1,1%
55	Ξενοδοχεία και εστιατόρια	3	1,6%
63	Αποθήκευση	4	2,1%

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

72	Πληροφορική και συναφείς δραστηριότητες	1	0,5%
74	Άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητες	7	3,7%
92	Ψυχαγωγικές, πολιτιστικές και αθλητικές δραστηριότητες	4	2,1%
93	Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	2	1,1%
Σύνολο		187	100,0%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Οι περισσότερες μονάδες που είναι εγκατεστημένες εντός των εγκεκριμένων ορίων του οικισμού της Ν. Αλικαρνασσού ανήκουν στον κλάδο της βιομηχανίας τροφίμων και ποτών και ειδικότερα αφορούν σε αρτοποιεία και ζαχαροπλαστεία. Έτσι ο κλάδος αυτός καταλαμβάνει το 45% των μονάδων και ακολουθούν οι κλάδοι:

ΠΙΝΑΚΑΣ
Κατανομή κατά κλάδο των μονάδων που είναι εγκατεστημένες στον
οικισμό της Ν. Αλικαρνασσού

Κωδ. ΕΣΥΕ	Κλάδος (ΕΣΥΕ - ΣΤΑΚΟΔ 90)	Αρ. Μονάδων	Ποσοστό μονάδων
15	Βιομηχανία τροφίμων και ποτών	12	46,2%
20	Βιομηχανία ξύλου και κατασκευή προϊόντων από ξύλο και φελλό εκτός από τα έπιπλα - κατασκευή ειδών καθαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής	5	19,2%
22	Εκδόσεις, εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προγεγραμμένων μέσων εγγραφής ήχου και εικόνας	1	3,8%
28	Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού	3	11,5%
31	Κατασκευή ηλεκτρικών μηχανών και συσκευών	1	3,8%
33	Κατασκευή ιατρικών οργάνων, οργάνων ακριβείας και οπτικών οργάνων	1	3,8%
36	Κατασκευή επίπλων	3	11,5%
Σύνολο		26	100,0%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Τέλος υπάρχουν επιπλέον δύο μονάδες:

- μία βιοτεχνία μαρμάρου που λειτουργεί εντός των εγκεκριμένων ορίων του οικισμού Καλλιθέα και
- μία μονάδα επεξεργασίας και τυποποίησης αγροτικών προϊόντων που λειτουργεί εντός των εγκεκριμένων ορίων του οικισμού Πρασά

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Δ/σης Βιομηχανίας όλες οι μονάδες που είναι εγκατεστημένες εκτός της ΒΙΠΕ έχουν εγκατεστημένη ισχύ μικρότερη των 16 HP

και γι' αυτό τον λόγο δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για τον αριθμό των απασχολουμένων.

Τριτογενής τομέας

Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για τα καταστήματα του τριτογενή τομέα διαπιστώθηκε ότι καταγράφηκαν 366 καταστήματα συνολικά τα οποία είχαν τζίρο 188.669.465 €.

Λόγω έλλειψης διαθέσιμων στοιχείων των καταστημάτων κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας από την ΕΣΥΕ, αναφέρονται στη συνέχεια στοιχεία από την μελέτη του ΤΑΠ Ν. Αλικαρνασσοῦ. Έτσι, ο κλάδος του εμπορίου – εστιατορίων – ξενοδοχείων συγκεντρώνει το μεγαλύτερο τμήμα των καταστημάτων σε ποσοστό 73,4%. Σημαντικός είναι επίσης και ο αριθμός των καταστημάτων που ανήκει στον κλάδο των λοιπών υπηρεσιών, ο οποίος περιλαμβάνει δραστηριότητες όπως φροντιστήρια, κομμωτήρια, ιδιωτικά ιατρεία, κτλ. με ποσοστό 17,1%. Μικρός αριθμός καταστημάτων ανήκει στους κλάδους:

- Τραπεζών – ασφαλειών – διεκπεραιώσεων με ποσοστό 5,7% και
- Μεταφορών – αποθηκεύσεων – επικοινωνιών με ποσοστό 3,8%

Σύμφωνα με την ως άνω μελέτη η κατανομή των εμπορικών καταστημάτων κατά τομέα, περιλαμβάνει:

- στον τομέα της διατροφής ανήκει το 34,4% των καταστημάτων
- το εμπόριο ειδών οικιακής χρήσης περιλαμβάνει το 17,6% αντίστοιχα
- το εμπόριο οχημάτων αντιπροσωπεύει το 11%
- το εμπόριο καυσίμων – ορυκτελαίων – χημικών αντιπροσωπεύει το 7,5%
- ο τομέας των χρωμάτων – εργαλείων – σιδηρικών περιλαμβάνει το 5,7%
- τα σχολικά είδη – χαρτικά – είδη δώρων περιλαμβάνει το 4%
- η ένδυση – υπόδηση το 3,1%
- οι λοιπές εμπορικές δραστηριότητες περιλαμβάνουν το 16,7% των καταστημάτων.

Ιδιαίτερης σημασίας είναι τα στοιχεία αυτά για την μορφή εξάρτησης που έχει ο Δήμος Ν. Αλικαρνασσοῦ από το Ηράκλειο. Σε επίπεδο εμπορίου η Ν. Αλικαρνασσός έχει έναν σημαντικό βαθμό αυτονομίας σε αντίθεση με τις υπόλοιπες κατηγορίες δραστηριοτήτων.

Στον τριτογενή τομέα, ιδιαίτερη σημασία έχει για τη Δ.Ε. Ν. Αλικαρνασσοῦ ο κλάδος του Τουρισμού. Ο τουρισμός έχει αναπτυχθεί στην παραλία του Δήμου και συγκεκριμένα στον Καρτερό που δίνει τον χαρακτήρα της ανάπτυξης του τουρισμού στον πρώην Δήμο. Έτσι για τη Δ.Ε. Ν. Αλικαρνασσοῦ καταγράφηκαν:

- 1.328 κλίνες σε ξενοδοχεία όλων των κατηγοριών για το 2002 και
- 1.562 κλίνες το 2003 αντίστοιχα.

Παρατηρείται, επομένως μια αύξηση κατά 17,6% στον αριθμό των κλινών των ξενοδοχείων. Από την απογραφή αυτή δεν προκύπτει άλλο είδος καταλύματος στη Δ.Ε. Ν. Αλικαρνασσού.

Στη Δ.Ε. Ν. Αλικαρνασσού δραστηριοποιούνται τρεις ξενοδοχειακές μονάδες, εκ των οποίων η μία ανήκει στην Α΄ κατηγορία και οι άλλες δύο στην Β΄ κατηγορία. Ο συνολικός αριθμός κλινών το 1991 ήταν 243 κλίνες, παρουσίασε πτώση το 1995 φθάνοντας τις 213 κλίνες για να αυξηθεί ξανά το 1997 στις 226 κλίνες. Επίσης από τα στοιχεία της μελέτης αυτής προκύπτει ότι το 1991 λειτουργούσαν πέντε μονάδες ενοικιαζόμενων δωματίων οι οποίες αυξήθηκαν στις οκτώ το 1994 και το 1997. Ανάλογη αύξηση παρατηρήθηκε και στον αριθμό των κλινών των ενοικιαζόμενων δωματίων οι οποίες από 91 το 1991 αυξήθηκαν στις 137 το 1994 και 191 το 1997. Από τα διαθέσιμα στοιχεία της ΕΣΥΕ για το 2002 και 2003 δεν προκύπτουν μονάδες ενοικιαζόμενων δωματίων στον Δήμο Ν. Αλικαρνασσού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΣΥΕ, το 2003 καταγράφηκαν 7.931 αφίξεις επισκεπτών και 23.129 διανυκτερεύσεις. Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι:

- Σε συντριπτικό ποσοστό οι επισκέπτες ήταν Έλληνες, με ποσοστό αφίξεων 81,6% και ποσοστό διανυκτερεύσεων 87,4%. Οι υπόλοιποι επισκέπτες ήταν αλλοδαποί προερχόμενοι κυρίως από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Οι αφίξεις και διανυκτερεύσεις Ελλήνων και Αλλοδαπών επισκεπτών αυξήθηκαν σε ποσοστά που κυμαίνονται από 10,6% μέχρι 27,1%, αντίθετα μειώθηκαν οι αφίξεις και διανυκτερεύσεις Ελλήνων που είναι μόνιμοι κάτοικοι (διάγραμμα 2.2.3.2.).
- Οι αφίξεις και διανυκτερεύσεις Ελλήνων μόνιμων κατοίκων παρουσιάζουν μεγάλη ποσοστιαία μείωση 44,4% και 7,1% αντίστοιχα γεγονός όμως που οφείλεται στο ότι τα απόλυτα μεγέθη είναι μικρά αφού οι αφίξεις από 27 μειώθηκαν στις 15, ενώ οι διανυκτερεύσεις από 237 μειώθηκαν σε 231.

Το μεγαλύτερο μέρος των **Περιφερειακών Ενοτήτων Γοργολαΐνη, Παλιανής, Τεμένους** αποτελείται από καλλιεργημένες εκτάσεις (ελιές και αμπέλια) , και η οικονομία της περιοχής έχει γεωργικό χαρακτήρα αφού το μεγαλύτερο ποσοστό των εισοδημάτων προέρχεται από τον **πρωτογενή τομέα**. Κυριαρχούν οι καλλιέργειες της ελιάς και του αμπελιού. Τα αμπέλια (Σουλτανίνα) καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό στην συνολική παραγωγή και προορίζονται για σταφίδα, σαν επιτραπέζια και για οινοποίηση.

Οι υπόλοιπες κατηγορίες φυτικής παραγωγής παίζουν ασήμαντο ρόλο στην οικονομία της περιοχής, ικανοποιώντας κυρίως τις ανάγκες των αγροτικών νοικοκυριών. Επίσης ένα μικρό ποσοστό των κατοίκων της περιοχής ασχολούνται με την κτηνοτροφία.

Ο δευτερογενής τομέας δεν παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον αφού υπάρχει στην περιοχή μελέτης περιορισμένος αριθμός παραγωγικών μονάδων, κατέχοντας ασήμαντη θέση στην οικονομία της περιοχής. Ουσιαστικά λειτουργούν ελάχιστες μικρές μεταποιητικές μονάδες κυρίως στον κλάδο των ποτών (ρακί-κρασί) και εντοπίζονται κυρίως στις πρώην κοινότητες Βενεράτου και Ασιτών.

Βασική κατεύθυνση για την στήριξη της βιοτεχνίας είναι η τυποποίηση των αγροτικών προϊόντων, αφού σήμερα είναι περιορισμένη με αποτέλεσμα να υπάρχει έντονο πρόβλημα εμπορίας, διάθεσης αφού μέχρι τώρα τα προϊόντα διατίθενται ανώνυμα στην αγορά. Το επώνυμο τοπικό προϊόν, με δεδομένο την υψηλή του ποιότητα, αποτελεί πλέον μονόδρομο για να μπορεί να «σταθεί» στην αγορά και να αντέξει τον έντονο ανταγωνισμό.

Το εμπόριο εξυπηρετεί, στην περιοχή μελέτης, κυρίως τις ανάγκες των κατοίκων, σε καταναλωτικά αγαθά και είδη πρώτης ανάγκης (παντοπωλεία, κρεοπωλεία) είδη ένδυσης (ρούχα) καθώς και σε ζωοτροφές και φυτοφάρμακα. Απουσιάζουν άλλων ειδών καταστήματα, αφού η εξυπηρέτηση των κατοίκων γίνεται από το Ηράκλειο, που βρίσκεται σε σχετικά μικρή απόσταση. Η γειτνίαση με την πόλη του Ηρακλείου δεν διαμορφώνει ευνοϊκές συνθήκες για την ανάπτυξη του εμπορίου. Σε σχέση με **τον τουρισμό** δεν υπάρχει σημαντικός αριθμός επισκεπτών παρόλο που η περιοχή αποτελεί μια σαφή ανθρωπογεωγραφική και φυσική ενότητα με πλούσιο φυσικό, παραδοσιακό, ιστορικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

1.9

**ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ**

Από την ανάλυση που προηγήθηκε προκύπτει ότι η χωρική ενότητα του νέου Δήμου Ηρακλείου διαθέτει έντονο αναπτυξιακό χαρακτήρα, γεγονός που προκύπτει τόσο από τα δημογραφικά και οικονομικά χαρακτηριστικά της όσο και από άλλες παραμέτρους, όπως η γεωγραφική θέση, οι τεχνικές υποδομές και οι αναπτυξιακοί φορείς που εδρεύουν στο Δήμο αλλά αναπτύσσουν υπερτοπική δράση.

Ο Δήμος Ηρακλείου μετεξελίσσεται πλέον σε Μητροπολιτικό Πόλο Διεθνούς Ακτινοβολίας, με άξονα την πράσινη ανάπτυξη στο τομέα παροχής υπηρεσιών με έμφαση στην έρευνα –τεχνολογία σε σύνδεση με τους τρεις παραγωγικούς τομείς, αλλά και στον πολιτισμό - τουρισμό, με κατεύθυνση το περιβάλλον, την πράσινη τεχνολογία για την οποία πρέπει να αναπτυχθεί επιχειρηματικό ενδιαφέρον ευρύτερης εμβέλειας – διεθνών επενδύσεων, στην εφαρμογή των αποτελεσμάτων της έρευνας ώστε το Ηράκλειο να κατακτήσει περαιτέρω υψηλή θέση διεθνούς εξειδίκευσης με την συμμετοχή σε πανευρωπαϊκά ερευνητικά δίκτυα επιστήμης και τεχνολογίας. **Το Ηράκλειο χαρακτηρίζεται ως πρωτεύων εθνικός πόλος, στους τομείς της ανώτατης εκπαίδευσης, της έρευνας-τεχνολογίας, του αθλητισμού και της υγείας, του τουρισμού, σε συνδυασμό με την ανάδειξη των σημαντικών, τοπικών, φυσικών και πολιτιστικών πόρων, των δραστηριοτήτων του πρωτογενή τομέα, της μεταποίησης και της διακίνησης προϊόντων, των μεταφορών.**

Κατέχει ιδιαίτερα σημαντική θέση, όσον αφορά την ανάπτυξη των σχέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τα υπόλοιπα κράτη της Μεσογείου στο πλαίσιο της Ευρω-Μεσογειακής συνεργασίας και κομβική θέση στο πλαίσιο της ανάπτυξης της «θαλάσσιας λεωφόρου» της Νότιο-Ανατολικής Ευρώπης. **Υπάρχει πλούσια πολιτιστική κληρονομιά, απόρροια μιας μακράς ιστορικής διαδρομής και μεγάλων πολιτισμών, στοιχεία που ανέδειξαν την περιοχή σε ελκυστικό τουριστικό προορισμό.**

Η πόλη του Ηρακλείου αποτελεί το μεγαλύτερο αστικό κέντρο της Κρήτης και αναγνωρίζεται ως ένας διεθνώς αναγνωρίσιμος προορισμός. Είναι η πρωτεύουσα και το οικονομικό κέντρο του νησιού. Είναι μια δυναμική και κοσμοπολίτικη πόλη, την καλοκαιρινή περίοδο δέχεται εκατοντάδες χιλιάδες επισκέπτες που κατακλύζουν την αγορά, τα μουσεία, τους αρχαιολογικούς χώρους, παραλίες και άλλα ενδιαφέροντα αξιοθέατα. Το Ηράκλειο αποτελεί έναν από τους πιο δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς της χώρας και της Μεσογείου. Η πόλη του Ηρακλείου

είναι γνωστό επιστημονικό κέντρο σε όλη την Ευρώπη, ενώ αποτελεί και σπουδαίο εμπορικό και οικονομικό κέντρο του νησιού. Κατέχει στρατηγική και γεωπολιτική θέση στη νοτιοανατολική μεσόγειο, συνδέοντας τρεις ηπείρους και πολλαπλούς διαφορετικούς πολιτισμούς. **Μια πόλη – πόλος όπου συναντώνται η κουλτούρα, η ιστορία, η γνώση και η τεχνολογική ανάπτυξη.**

Σήμερα το Ηράκλειο κατέχει εξέχουσα θέση ως πρωτεύουσα αλλά και ως έδρα της Περιφέρειας Κρήτης, βρίσκεται στο κέντρο της βόρειας ακτής του νησιού και αποτελεί κεντρικό κόμβο με το διεθνές αεροδρόμιο «Νίκος Καζαντζάκης», το Δεύτερο Διεθνές Αεροδρόμιο της χώρας, πρώτο σε ναυλωμένες πτήσεις (charter) και το δεύτερο σε κίνηση λιμάνι της χώρας, έχουν ως επακόλουθο το μεγαλύτερο μέρος της τουριστικής κίνησης που καταφθάνει στην Κρήτη να περνά από το Ηράκλειο τουλάχιστον 2 φορές. Επιπλέον, το λιμάνι το οποίο περιλαμβάνει μαρίνα, αλιευτικούς & εμπορικούς προβλήτες καθώς και επισκευαστική ζώνη, **αποτελεί κέντρο διαμετακομιστικού εμπορίου και διακίνησης μεγάλου αριθμού επιβατών και εμπορευμάτων προς όλη την Ελλάδα και το εξωτερικό.** Λόγω των λιμενικών του υποδομών που συνεχώς αναβαθμίζονται, η πόλη του Ηρακλείου τείνει να αναδειχθεί σε **εμπορευματικό κέντρο της Νοτιοανατολικής Μεσογείου.** Επίσης δέχεται ολοένα και περισσότερες επισκέψεις κρουαζιερόπλοιων τονώνοντας ακόμη περισσότερο την τοπική οικονομία.

Θέματα πολιτισμικού και καλλιτεχνικού ενδιαφέροντος βρίσκουν έκφραση μέσα από τις οργανωμένες εκδηλώσεις τόσο της **Βικελαίας Δημοτικής Βιβλιοθήκης, του Πολιτιστικού Συνεδριακού Κέντρου** (που αποτελούν κέντρα δημιουργίας και ανάδειξης της πολιτιστικής ταυτότητας του Δήμου) όσο και άλλων φορέων και πολιτιστικών οργανώσεων της ευρύτερης περιοχής. Τα διάφορα Μουσεία (Αρχαιολογικό, Ιστορικό, Μάχης Κρήτης, Φυσικής Ιστορίας) καθώς και οι αρχαιολογικοί χώροι με προεξέχοντα **το μινωικό ανάκτορο της Κνωσού** ελκύουν, σε ετήσιο επίπεδο, χιλιάδες επισκέπτες του εσωτερικού και του εξωτερικού που κατακλύζουν κυρίως τις βόρειες ακτές του νησιού, γεύονται την περιώνυμη «κρητική κουζίνα» και απολαμβάνουν τις φυσικές ομορφιές της περιοχής. Η αποκατάσταση, ανάδειξη και επανάχρηση των Ενετικών Τειχών (Πύλες, Θολοσκεπείς Στοές, χαμηλές πλατείες) **το μεγαλύτερο και καλύτερα σωζόμενο Μνημείο Οχυρωματικής Αρχιτεκτονικής της Ανατολικής Μεσογείου,** έχουν αλλάξει και βελτιώσει τη συνολική τους εικόνα με αποτέλεσμα το μνημείο να έχει ενταχθεί στο καλεντάρι των Μνημείων Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO.

Ο Δήμος Ηρακλείου υπάγεται διοικητικά στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηρακλείου της οποίας αποτελεί και έδρα, είναι το διοικητικό κέντρο της Περιφέρειας Κρήτης καθώς και έδρα της Αρχιεπισκοπής Κρήτης. Είναι το μεγαλύτερο αστικό κέντρο της Κρήτης, με έκταση 244.613 τετρ. χιλιόμετρα και 4^η μεγαλύτερη πόλη της χώρας με πληθυσμό που ανέρχεται στους 173.993 κατοίκους, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή. Ο πληθυσμός της αυξήθηκε την τελευταία εικοσαετία (1981-2001) κατά 30% περίπου ενώ προβλέπεται να αυξηθεί περαιτέρω κατά 20% έως το 2021.

Η μεγάλη αύξηση της έκτασης του Δήμου, τον κατέστησε από αμιγώς αστικό σε αστικό-αγροτικό Δήμο.

Η Δ.Ε. Νέας Αλικαρνασσοῦ διεκδικεί σημαντικό μερίδιο από τον νέο στρατηγικό ρόλο του Ηρακλείου όπως αυτός σκιαγραφείται μέσα από το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδίου Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας (ΠΠΧΣΑΑΠ) Κρήτης, αλλά και από τις αναπτυξιακές πολιτικές που ακολουθούνται τα τελευταία χρόνια στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και που εξειδικεύονται ακόμη περισσότερο για το μέλλον. Η Δ.Ε. Νέας Αλικαρνασσοῦ είναι παραλιακή που δεν έχει αξιοποιήσει τον παραλιακό της χαρακτήρα, πέρα από την κατασκευή του παραλιακού δρόμου (από την Περιφέρεια Κρήτης και τον ΟΛΗ) που δεν έχει ακόμη παραληφθεί. Σε ένα μεγάλο κομμάτι γης ανατολικά στεγάζεται το Διεθνές Αεροδρόμιο «Νίκος Καζαντζάκης» περιορίζοντας την ανάπτυξη του πρώην Δήμου, όχι μόνο με την ηχορύπανση και επικινδυνότητα της χωρικής του ύπαρξης σε πυκνοκατοικημένη περιοχή, αλλά και εμποδίζοντας την διάνοιξη παραλιακού δρόμου που θα ένωνε τη Δ.Κ. Νέας Αλικαρνασσοῦ με τον οικισμό Καρτερού, δίνοντας τη δυνατότητα στους επισκέπτες να απολαύσουν την παραλιακή βόλτα τους. Η λειτουργία στρατοπέδων στην περιοχή του Δήμου δυσκολεύει την ανάπτυξη των περιοχών γύρω από τα στρατόπεδα. Πρόσφατα έχουν έρθει στη κυριότητα του Δήμου δύο στρατόπεδα τα οποία ο Δήμος θα αξιοποιήσει στο μέγιστο, δημιουργώντας δομές και υπηρεσίες για τους πολίτες.

Οι αναπτυξιακές δυνατότητες που έχει ο Δήμος Ν. Αλικαρνασσοῦ είναι σημαντικές. Με το Γ.Π.Σ. η ρύθμιση και η οργάνωση του χώρου οφείλει να λάβει υπόψη τις αναπτυξιακές δυνατότητες, αλλά ταυτόχρονα να εξορθολογήσει τις αρνητικές επιπτώσεις που προκαλεί η πολυμορφία των παραγωγικών δραστηριοτήτων. Πρέπει να συνδυασθεί η τριτογενοποιημένη οικονομία των οικισμών Νέας Αλικαρνασσοῦ και Καρτερού στο βόρειο μέτωπο, με τον δευτερογενή τομέα που έχει εστιασθεί στη ΒΙΠΕ, αλλά και τον αγροτικό χαρακτήρα της ενδοχώρας του πρώην Δήμου. Σ' αυτή την ολοκληρωμένη αναπτυξιακή διαδικασία πρέπει να ληφθεί υπόψη η αναμενόμενη περαιτέρω ανάπτυξη της οικοδομικής

δραστηριότητας λόγω της ήδη προδιαγεγραμμένης τάσης του προσανατολισμού του Δήμου ως οικιστικός υποδοχέας του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Ηρακλείου (Π.Σ.Η.) στην εκτός σχεδίου περιοχή και στους οικισμούς του Πρασά, της Καλλιθέας και του Καρτερού, κυρίως ως α΄ κατοικίας και συμπληρωματικά ως β΄ κατοικίας.

Φαίνεται ότι λόγω του κορεσμού της ΒΙΠΕ και των ήδη υφιστάμενων δεσμεύσεων στην εκτός σχεδίου περιοχή, ο δευτερογενής τομέας αναμένεται να έχει μια σταθεροποιημένη εξέλιξη ακόμα κι αν δοθεί μια σχετική διέξοδος με κάποια επέκταση των ορίων της ΒΙΠΕ. Οι κλάδοι οι οποίοι υπάρχουν στην ΒΙΠΕ δεν είναι γενικά φθίνοντες και έτσι φαίνεται ότι η προαναφερθείσα εξέλιξη αποτελεί ένα σενάριο ιδιαίτερα ρεαλιστικό. Ο συνεχώς φθίνων πρωτογενής τομέας πρέπει να τονωθεί με ιδιαίτερα μέτρα και συγκεκριμένες προτάσεις που εστιάζονται στο χωρικό επίπεδο με ταυτόχρονη αναβάθμιση της ενδοχώρας – του νότιου τμήματος του Δήμου – με την πρόβλεψη υποδομών που δυνητικά θα προκαλέσουν την υπεραπασχόληση. Η προστασία της γεωργικής γης στην κοιλάδα του Καρτερού αποτελεί βασική συνιστώσα, όπου η αγροτική δραστηριότητα μπορεί να βρει διέξοδο με επιχειρηματικές προοπτικές. Οι καλλιέργειες μπορούν να συνδυαστούν με μεταποιητική δραστηριότητα, δηλαδή την συσκευασία τους και την πώλησή τους σε ειδικό καταναλωτικό κοινό, είτε στην ίδια την περιοχή παραγωγής τους, είτε και σε ευρύτερη περιοχή. Η ενδοχώρα αυτή δύναται και πρέπει σύντομα να αξιοποιηθεί οικότουριστικά σε συνδυασμό με το επίκεντρο μιας τέτοιας δραστηριότητας, τον ποταμό Καρτερό. Στον ποταμό αυτό, μετά την οριοθέτησή του δύναται να προβλεφθεί ένα έργο, το οποίο να εξασφαλίζει την κατά μήκος του πεζή βατότητα από τις εκβολές του μέχρι το φαράγγι, όπου στην τερματική αυτή θέση θα μπορούσε να φθάνει ένας δρόμος βατός από οχήματα, ως κλάδος του δρόμου που οδηγεί προς τον οικισμό Σκαλάνι της Δ.Ε. Ηρακλείου, η χάραξη του οποίου υπάρχει ήδη τουλάχιστον στο μεγαλύτερο τμήμα του. Εκεί θα προβλεφθούν οικότουριστικές εγκαταστάσεις για ανάπαυση, ήπια αναψυχή και εστίαση, ακόμα και για διανυκτέρευση σε λυόμενες κατασκευές από ξύλο.

Στο πλαίσιο μιας τέτοιας αναπτυξιακής κατεύθυνσης, θα μπορούσε να συνδυασθεί το εμπόριο των πρότυπων προϊόντων, για το οποίο αναφερθήκαμε, με προϊόντα οικοτεχνίας της περιοχής μελέτης και της ευρύτερης περιοχής.

Η αναπτυξιακή προοπτική ωστόσο της ενδοχώρας φαίνεται να είναι μακροπρόθεσμα πολύ σημαντική, καθώς η ανάπτυξη του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Ηρακλείου (Π.Σ.Η.) γενικότερα αναμένεται ότι θα γίνει πλέον κατά του άξονα βορά – νότου / Ηράκλειο – Κνωσός – Καστέλι, όπου προβλέπεται

όπως ήδη αναφέρθηκε η μελλοντική μεταφορά του αεροδρομίου. Η δια αυτού του λόγου αναγκαιότητα της ανατολικής παρακαμπτηρίου του Π.Σ.Η, με κατεύθυνση το ανατολικό τμήμα του νομού και της Περιφέρειας, φαίνεται ότι είναι ένα έργο αιχμής που θα συμπαρασύρει την περαιτέρω οικιστική ανάπτυξη α΄ κατοικίας.

Οι αναπτυξιακές δυνατότητες του βορείου τμήματος του πρώην Δήμου Νέας Αλικαρνασσοῦ είναι εξίσου πολύ σημαντικές αν αξιοποιηθούν κατάλληλα και προγραμματισμένα οι δυνατότητες που δίδονται από τα προγραμματικά πλαίσια και συγκεκριμένα εστιάζοντας πλέον στο Δ΄ ΚΠΣ (ΕΣΠΑ) και ιδιαίτερα αν αυτή η δυνατότητα συνδυασθεί με το πλήθος των δημόσιας και δημοτικής ιδιοκτησίας εκτάσεων που βρίσκονται εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου.

Η μέγιστη αξιοποίηση του Προγράμματος Ευρυζωνικών συνδέσεων που συμμετέχουν οι Δ.Ε. Ηρακλείου-Νέας Αλικαρνασσοῦ είναι σημαντική, δεδομένου ότι οι πρώην Δήμοι θα είναι οι πρώτοι που θα εφαρμόσουν τη σύζευξη – διασύνδεση και επικοινωνία των Δημοτικών και Δημόσιων Υπηρεσιών μεταξύ τους. Η εφαρμογή επιχειρηματικού σχεδίου όπως έχει διατυπωθεί στο εγκεκριμένο Τεχνικό Δελτίο Έργου θα έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία επιχείρησης για την αξιοποίηση και ανάπτυξη του Δικτύου.

Το αναπτυξιακό προφίλ του νέου Δήμου Ηρακλείου ενισχύεται ακόμα περισσότερο από το γεγονός ότι ένα πλήθος οικονομικών και αναπτυξιακών φορέων εδρεύει και δραστηριοποιείται εντός των διοικητικών του ορίων, όπως το Εμποροβιομηχανικό Επιμελητήριο Ηρακλείου, το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδος - Τμήμα Ανατολικής Κρήτης (ΟΕΕ/ΤΑΚ), το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος-Παράρτημα Κρήτης, το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος-Τμήμα Ανατολικής Κρήτης (ΤΕΕ/ΤΑΚ), ο Οργανισμός Ανάπτυξης Ανατολικής Κρήτης (ΟΑΝΑΚ Α.Ε.) η Αγροαναπτυξιακή Ηρακλείου, η Αναπτυξιακή Κρήτης, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια των Τηλεπικοινωνιακών Δικτύων (ENISA) και το Κέντρο Επιχειρηματικής και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (ΚΕΤΑ Κρήτης).

1.10

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ-ΝΕΑΣ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΟΥ ΚΑΙ ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ο στρατηγικός σχεδιασμός για τη βιώσιμη ανάπτυξη μιας περιοχής πρέπει να στηριχθεί τόσο στα εσωτερικά (ενδογενή) της χαρακτηριστικά, όσο και στα εξωτερικά στοιχεία που την επηρεάζουν, δεδομένου ότι κάθε χωρική ενότητα, μικρής ή μεγάλης κλίμακας εντάσσεται σε ένα γενικότερο περιβάλλον και επηρεάζεται λιγότερο ή περισσότερο από τις εθνικές, ευρωπαϊκές και διεθνείς

εξελίξεις και συγκυρίες. Στο πλαίσιο αυτό, η κατάρτιση ενός επιχειρησιακού προγράμματος οφείλει να λάβει υπόψη του τις εθνικές και ευρωπαϊκές κατευθύνσεις, οι οποίες έχουν πλέον άμεση επιρροή στον κοινωνικοοικονομικό ιστό της περιοχής μελέτης.

Η μέθοδος της Ανάλυσης SWOT εξασφαλίζει ακριβώς τη σύνδεση των δύο επιπέδων ανάλυσης, δηλαδή τη σύνδεση των εσωτερικών παραγόντων ανάπτυξης (μικροκλίμακα ανάλυσης) με τους παράγοντες του γενικού περιβάλλοντος (εξωτερικό περιβάλλον, μακροοικονομική κλίμακα ανάλυσης). Και στα δύο επίπεδα ανάλυσης (εσωτερικό και εξωτερικό) καταγράφονται τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της περιοχής.

Σύμφωνα λοιπόν με τα βασικά φυσικογεωγραφικά, κοινωνικοοικονομικά και αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της περιοχής του νέου Δήμου Ηρακλείου, όπως παρουσιάστηκαν στις προηγούμενες ενότητες, αλλά και τις εκτιμήσεις-απόψεις των στελεχών του δήμου, ανάλογα με την ειδικότητα και τις αρμοδιότητες τους, πραγματοποιήθηκε η ανάλυση SWOT με απώτερο στόχο να αναδειχθούν τα κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης, ανά θεματικό τομέα, με βάση τα οποία πρέπει να προσδιοριστεί στη συνέχεια ο στρατηγικός σχεδιασμός του Δήμου.

A. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- 1. Πλεονεκτήματα (Strengths):** Πρόκειται για τις ενδογενείς συνθήκες και τα χαρακτηριστικά της ίδιας της περιοχής που ενισχύουν την αναπτυξιακή προσπάθεια και σχετίζονται άμεσα με τη δυναμική, χάρη στην οποία διαφαίνονται αναπτυξιακές προοπτικές. Τα πλεονεκτήματα αυτά αφορούν τους πόρους, τους συντελεστές παραγωγής, την οργάνωση, τη λειτουργία και τη διάρθρωση του κοινωνικοοικονομικού ιστού, και γενικά όλους τους παράγοντες που καθορίζουν την αποτελεσματικότητα των παραγωγικών δραστηριοτήτων.
- 2. Αδυναμίες (Weaknesses):** Πρόκειται για τα ενδογενή χαρακτηριστικά της περιοχής που εμποδίζουν την αναπτυξιακή προσπάθεια. Οι παράγοντες αυτοί, με την αρνητική τους επιρροή, μειώνουν την απόδοση και την αποτελεσματικότητα είτε ορισμένων, είτε όλων των κλάδων της οικονομικής δραστηριότητας και ταυτόχρονα καταγράφονται ως προβλήματα για την περιοχή μελέτης. Όπως ισχύει και για τα πλεονεκτήματα, οι αδυναμίες συσχετίζονται με όλους τους παράγοντες που άμεσα ή έμμεσα επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα των δραστηριοτήτων.

Β. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- 1. Ευκαιρίες (Opportunities):** Πρόκειται για τις τρέχουσες, καθώς και μελλοντικές συνθήκες του γενικού περιβάλλοντος, μέσα στο οποίο υφίσταται και λειτουργεί η περιοχή μελέτης, συνθήκες που έχουν ή τείνουν να έχουν θετική επιρροή στην αναπτυξιακή διαδικασία και βοηθούν τις εσωτερικές προσπάθειες για πρόβλεψη και προώθηση των οικονομικών αλλαγών, αναδιάρθρωση του τοπικού προϊόντος, αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής, βελτίωση και επέκταση των προσφερόμενων κοινωνικών υπηρεσιών κ.ά..
- 2. Απειλές (Threats):** Πρόκειται για τις τρέχουσες ή μελλοντικές συνθήκες του γενικού περιβάλλοντος που ασκούν αρνητική επιρροή στις προσπάθειες ανάπτυξης της περιοχής. Με λίγα λόγια αναφέρονται σε παράγοντες που απειλούν τη βιώσιμη ανάπτυξη με την έννοια ότι αποτελούν προβλήματα στη μέχρι σήμερα οργάνωση και λειτουργία των οικονομικών δραστηριοτήτων και δυσκολεύουν τις προσπάθειες για μελλοντική βελτίωσή τους.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Η ομάδα έργου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης για τη Δ.Ε. Ηρακλείου.

Θεματικός τομέας : Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Προστασία υδατικών πόρων

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Τα υδροφόρα στρώματα απειλούνται από τις ρυπογόνες δραστηριότητες (λύματα οικισμών, ελαιοουργείων, οينوποιείων, χοιροτροφείων και βιοτεχνιών).2. Η υπεράντληση (υπερεκμετάλλευση των υδροφορέων προκαλεί προβλήματα υφαλμύρισης λόγω	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Η Νομοθεσία δίνει τις δυνατότητες στο Δήμο, στη ΔΕΥΑΗ και στις αρμόδιες Υπηρεσίες (Δ/νση Υγείας , Δ/νση Υδάτων, Δ/νση Περιβάλλοντος) για τον έλεγχο και την προστασία των υδροφορέων.2. Η ΔΕΥΑΗ έχει δρομολογήσει Βιολογικούς Καθαρισμούς σε όλες

<p>ανεξέλεγκτης εισροής θαλασσινού νερού. Το πρόβλημα είναι ιδιαίτερα οξύ το θέρος οπότε οι ανάγκες είναι μεγάλες σε πόσιμο νερό και οι στάθμες νερού είναι στα κατώτερα επίπεδα.</p> <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <p>1. Η υποβάθμιση των υπόγειων υδροφορέων (λόγω ρύπανσης ή λόγω υπαλμύρισης) είναι τεράστιος κίνδυνος διότι :</p> <p>A) Το παραγόμενο νερό είναι ακατάλληλο για πόσιμη χρήση και επικίνδυνο για την υγεία των καταναλωτών και συχνά η επεξεργασία είναι δύσκολη ή οικονομικά ανέφικτη για να γίνει το νερό κατάλληλο.</p> <p>B) Η υποβάθμιση των υδροφορέων πολλές φορές δεν είναι αναστρέψιμη (από μεγάλη ρύπανση ή υπαλμύριση) και τελικά η ζημιά είναι τεράστια για την κοινωνία και την ανάπτυξη.</p>	<p>τις περιοχές ευθύνης της.</p> <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <p>1. Η ΔΕΥΑΗ, ο νεός Δήμος σε συνεργασία με αρμόδιες Υπηρεσίες μπορούν και πρέπει να προετοιμάσουν πλήρεις διαχειριστικές μελέτες για το συνεχή έλεγχο και προστασία των υδροφορέων (καλλιέργεια και προστασία πηγών), έλεγχο στάθμης γεωτρήσεων και ποιοτικό έλεγχο όλων των νερών με τηλεμετρία και νέες τεχνολογίες ώστε σε κάθε μορφή υποβάθμισης να γίνεται παρέμβαση για προστασία του υδροφορέα , σταμάτημα των αντλήσεων και λειτουργία εναλλακτικών και εφεδρικών συστημάτων.</p> <p>2. Τα μεγάλα έργα (διαδημοτικά) με τη λογική της Ενιαίας Διαχείρισης για υπερκάλυψη όλων των αναγκών στην ευρύτερη περιφέρεια Ηρακλείου – Βόρειου Οδικού Άξονα με αειφόρο συνδυασμό όλων των λύσεων (φράγματα, δεξαμενές – γεωτρήσεις , αφαλάτωση κλπ) μπορούν να εξασφαλίσουν την περιοχή για το μέλλον.</p> <p>3. Η ανάπτυξη της Κρήτης, προϋποθέτει υπερεπάρκεια νερού για όλες τις χρήσεις, η οποία μπορεί να εξασφαλιστεί με σωστή προστασία, αειφόρο διαχείριση, συνδυασμό και αξιοποίηση με νέες</p>
--	--

	τεχνολογίες όλων των νερών σε βάση Ενιαίας Διαχείρισης με μεγάλα έργα.
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<ol style="list-style-type: none">1. Είναι άμεση ανάγκη η αποτελεσματική προστασία όλων των υπόγειων νερών από κάθε μορφής ρύπανση2. Η ελεγχόμενη άντληση των υδροφόρων στρωμάτων είναι επιτακτική ανάγκη με εξασφάλιση εναλλακτικών πηγών υδροδότησης (φράγματα , αφαλάτωση κλπ) ώστε το θέρος να υπάρχουν εφεδρείες και να αναπαύονται οι υδροφορείς όταν πλησιάσουν οι στάθμες τα όρια ασφαλείας.3. Πρέπει να εφαρμοσθεί η Νομοθεσία για τον έλεγχο όλων των αποβλήτων προς κάθε κατεύθυνση (αστικών, βιομηχανικών και γεωργοκτηνοτροφικών αποβλήτων) για όλους τους Δήμους και τις δραστηριότητες.4. Αξιοποίηση πόρων από το Ε.Π. «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013» και το ΠΕΠ Κρήτης 2007-2013.5. Η αντικατάσταση όλων των δικτύων ύδρευσης που παρουσιάζουν προβλήματα6. Η 24ωρη παροχή νερού7. Η πλήρης αξιοποίηση της τριτοβάθμιας επεξεργασίας των λυμμάτων για άρδευση8. Η κατασκευή μικρών βιολογικών καθαρισμού σε όλες τις Τοπικές Κοινότητες, που δεν διαθέτουν.	

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Ενέργεια και χρήση ΑΠΕ

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Έλλειψη μακροπρόθεσμων στόχων και στρατηγικών αποφάσεων για την εξοικονόμηση ενέργειας και τη διαχείριση των ΑΠΕ.2. Μη χρήση ΑΠΕ.	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Πληθυσμός της πόλης δεκτικός σε νέες προτάσεις.2. Ενδιαφέρον των πολιτών για τις μεθόδους που προάγουν την ποιότητα ζωής.

<p>3. Η άντληση νερού από μεγάλα βάθη για την υδροδότηση του Ηρακλείου και η λειτουργία των αντλιοστασίων λυμάτων και του Βιολογικού Καθαρισμού είναι ιδιαίτερα ενεργοβόρες δραστηριότητες με αποτέλεσμα το αξιοσημείωτο κόστος επιβάρυνσης του συνολικού κόστους της ΔΕΥΑΗ με συνέπεια και την επιβάρυνση των Δημοτών.</p> <p>4. Το ενεργειακό ισοζύγιο της Κρήτης είναι προβληματικό, ιδιαίτερα το θέρος λόγω του τουρισμού. Οι συχνές διακοπές ΔΕΗ προκαλούν σοβαρά προβλήματα στην ομαλή υδροδότηση της πόλης, ιδιαίτερα το θέρος.</p> <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <p>1. Αδιαβροχοποίηση του εδάφους- Έλλειψη πρασίνου με όλες τις συνέπειες που το φαινόμενο αυτό αποφέρει στην ποιότητα ζωής, στη δημόσια υγεία, στην αισθητική και τη λειτουργικότητα της πόλης.</p> <p>2. Αύξηση των επικίνδυνων ρύπων με αποτέλεσμα την απειλή της δημόσιας υγείας.</p> <p>3. Ελλείπει προβλέψεων για την ανάπτυξη της πόλης, δεν υπάρχουν δεδομένα. Οποιαδήποτε εφαρμογή μελέτης κατά την ολοκλήρωσή της κρίνεται ανεπαρκής.</p>	<p>3. Λόγω των κλιματολογικών συνθηκών του νομού ευνοείται η χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.</p> <p>4. Η ΔΕΥΑΗ εξετάζει τη δυνατότητα εναλλακτικής ηλεκτροδότησης ορισμένων εγκαταστάσεων. Μετά από μετρήσεις του αιολικού δυναμικού στην περιοχή Κέρης, υπολογίστηκε ότι, η εγκατάσταση αιολικού πάρκου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για αυτοκατανάλωση (άντληση νερού γεωτρήσεων) είναι συμφέρουσα οικονομοτεχνικά.</p> <p>5. Η ΔΕΥΑΗ αξιοποιεί το παραγόμενο αέριο (βιοαέριο) από τη χώνευση λάσπης στο Βιολογικό Καθαρισμό για παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος και εξοικονόμηση μέχρι 20% της καταναλισκομένης ενέργειας.</p> <p>6. Η ΔΕΥΑΗ σχεδίασε τους Βιολογικούς Καθαρισμούς των μικρών οικισμών με τεχνολογίες ήπιες που δεν καταναλώνουν πολύ ηλεκτρική ενέργεια (χαλικόφιλτρα – φυσικά συστήματα).</p> <p>7. Η ΔΕΥΑΗ χρησιμοποιεί φωτοβολταϊκά για μικρές τοπικές καταναλώσεις σε απομακρυσμένες περιοχές (χλωρίωση νερού κλπ.).</p> <p>8. Ο Δήμος συμμετέχει, με την Περιφέρεια Κρήτης και την ΕΕΔΕ, στο Μοντέλο Διαχείρισης «Δέσμευση στην Επιχειρηματική Αριστεία-</p>
--	---

	<p>Ενεργειακός Τομέας» για την εξοικονόμηση ενέργειας σε εγκαταστάσεις του Δήμου. Υπάρχει πρόθεση για επέκταση του προγράμματος σε σχολικά κτήρια.</p> <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Χρηματοδοτήσεις από το ΕΣΠΑ2. Μελέτες σε εξέλιξη με σεβασμό στο περιβάλλον3. Εκπαίδευση και ενημέρωση των πολιτών με προγράμματα της Ε.Ε για την απόκτηση οικολογικής και κοινωνικής συνείδησης.4. Η ΔΕΥΑΗ προγραμματίζει στο ΕΣΠΑ (4^ο ΚΠΣ) ένταξη έργων επέκτασης των συστημάτων του Βιολογικού Καθαρισμού για καλύτερη αξιοποίηση του βιοαερίου.5. Για την ελαχιστοποίηση των προβλημάτων από τις διακοπές ΔΕΗ, προβλέπεται πλήρης αυτοματισμός των γεωτρήσεων και δεξαμενών, καθώς και συστήματα μείωσης καταναλώσεων και εξοικονόμησης ενέργειας (μέση τάση – διόρθωση συνημίτονου φ κλπ).6. Υπάρχει προβληματισμός για αιολικό πάρκο παραγωγής ενέργειας για αυτοκατανάλωση σε γεωτρήσεις.
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
1.	Η αυξανόμενη ρύπανση και μόλυνση του αστικού περιβάλλοντος και της ευρύτερης περιοχής του νομού λόγω της ανεξέλεγκτης κατανάλωσης ενέργειας.

2. Η ασυνείδητη, επιβλαβής και ασύδοτη χρήση των ενεργειακών πόρων.
3. Η ενημέρωση των πολιτών για τις ΑΠΕ
4. Αξιοποίηση πόρων από το Ε.Π. «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013»

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Φυσικοί αποδέκτες (έδαφος, θάλασσα, ατμόσφαιρα, ακτές και ρέματα)

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Προβλήματα μόλυνσης στο εδάφος, στη θάλασσα, στις ακτές, στην ατμόσφαιρά και στα ρέματα2. Δεν είναι τελειοποιημένο το Σύστημα Ανακύκλωσης και δεν υπάρχει ενημέρωση των δημοτών3. Ο κανονισμός Καθαριότητας του Δήμου Ηρακλείου χρειάζεται βελτιώσεις, λόγω παλαιότητας4. Δεν υπάρχουν επόπτες καθαριότητας.5. Δεν υπάρχει παιδεία από τους Δημότες πάνω σε θέματα καθαριότητας και εναπόθεσης των απορριμμάτων στους κάδους6. Η κακότεχνη, μη στεγανή κατασκευή των σηπτικών δεξαμενών συμβάλει στην υποβάθμιση των φυσικών αποδεκτών. <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p>	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Η Νομοθεσία και οι Ευρωπαϊκές Οδηγίες μπορούν να βοηθήσουν το νέο Δήμο να επιβάλει μέτρα για να προλάβει την περαιτέρω υποβάθμιση αλλά κυρίως για να δημιουργήσει μηχανισμούς πρόληψης, ελέγχου, εφαρμογής νομοθεσίας και Κανονισμών, αστυνόμευσης και κατάλληλων διορθωτικών παρεμβάσεων.2. Ο Δήμος με το επιχειρησιακό πρόγραμμα μπορεί να σχεδιάσει , να μελετήσει, να δρομολογήσει και να υλοποιήσει δράσεις για προστασία , έλεγχο , καθαρισμούς, συντήρηση και καθημερινά καλύτερη διαχείριση των αποδεκτών.3. Ο Δήμος συμμετέχει σε πρόταση που έχει υποβληθεί στο Πρόγραμμα INTERREG IV, με τίτλο «Coastal Atlas Network», με το ΙΤΕ, το ΕΘΙΑΓΕ και άλλους ευρωπαίους εταίρους, για την αξιοποίηση και

<p>1. Τα προβλήματα ρύπανσης ή υποβάθμισης των αποδεκτών (έδαφος, θάλασσα, ακτές, ρέματα, ατμόσφαιρα) αποτελούν <u>μόνιμη απειλή</u>:</p> <p>A) Για τη Δημόσια Υγεία</p> <p>B) Για το Φυσικό Περιβάλλον</p> <p>Γ) Για τον τουρισμό</p> <p>Δ) Για την εικόνα της ευρύτερης περιοχής Ηρακλείου τόσο για τους κατοίκους όσο και για τους επισκέπτες – τουρίστες και την προβολή του Ηρακλείου στην Ευρώπη.</p> <p>2. Επίσης η κάθε είδους υποβάθμιση μπορεί να συντελέσει δυσμενώς στην ένταξη του Ηρακλείου και της Κρήτης από την Ευρωπαϊκή Ένωση.</p> <p>3. Κάθε καταδίκη μπορεί να αναστείλει χρηματοδοτικά προγράμματα ή να επισύρει βαριά πρόστιμα για την περιοχή ή τη χώρα μας.</p>	<p>προστασία των ακτών.</p> <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <p>1. Αν ο νέος Δήμος σχεδιάσει σωστά, αξιοποιώντας όλα τα δεδομένα, τις Υπηρεσίες, τη Νομοθεσία, αν συνθέσει ολοκληρωμένα σχέδια δράσης μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none">❖ Να δει με σωστό βλέμμα και σε βάθος όλα τα προβλήματα με τις πραγματικές τους διαστάσεις, με τόλμη και αληθινή πρόθεση ανάδειξης των θεμάτων και όχι συγκάλυψης των προβλημάτων, των αιτιών, των μηχανισμών, των επιπτώσεων και των συνεπειών που υποθηκεύουν το μέλλον.❖ Να διεκδικήσει με αξιώσεις ανταγωνιστικά προγράμματα Εθνικά και Κοινοτικά.❖ Να διαμορφώσει ένα πλαίσιο λειτουργίας και πλήρους ανάπτυξης ενός σύγχρονου μητροπολιτικού Δήμου που θα πρωτοστατήσει στην Κρήτη του 2030 και στην Ανατολική Μεσόγειο.
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<p>1. Πρέπει να εφαρμοσθεί η Νομοθεσία για τον έλεγχο όλων των αποβλήτων προς κάθε κατεύθυνση (αστικών, βιομηχανικών και γεωργοκτηνοτροφικών αποβλήτων) για όλους τους Δήμους και τις δραστηριότητες.</p> <p>2. Η σωστή διαχείριση των απορριμμάτων, το κλείσιμο και η αποκατάσταση σκουπιδότοπων είναι άμεση – επιτακτική ανάγκη.</p>	

3. Η προστασία των ρεμάτων από την κάθε μορφής ρύπανση πρέπει να γίνει πράξη με αστυνόμευση συνεργασία όλων των όμορων δραστηριοτήτων και φορέων και επιβολή κυρώσεων.
4. Αξιοποίηση πόρων από το Ε.Π. «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013» και το ΠΕΠ Κρήτης 2007-2013.

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Ύδρευση

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p style="text-align: center;"><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Ασυνεχής ροή στα δίκτυα ύδρευσης λόγω οριακής επάρκειας νερού, διακοπών ΔΕΗ και εποχιακά αυξημένες ανάγκες.2. Απώλειες λόγω διαρροών δικτύων, κλοπών νερού και σφαλμάτων υδρομέτρων.3. Παρά τις προσπάθειες των συνεργείων η απόλυτα δίκαιη διανομή νερού μερικές φορές είναι ανέφικτη λόγω δύσκολου ανάγλυφου (μορφολογίας) του Ηρακλείου και ανεπαρκών δυνατοτήτων ορισμένων συστημάτων και υποδομών.4. Η ραγδαία αύξηση του πληθυσμού και των δραστηριοτήτων στο Ηράκλειο είχε σαν συνέπεια την τεράστια αύξηση των αναγκών σε πόσιμο νερό. Παρά τη μεγάλη επέκταση σε υποδομές ύδρευσης υπάρχουν ακόμα ελλείψεις και αδυναμίες κυρίως σε νέα δίκτυα και	<p style="text-align: center;"><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Η ΔΕΥΑΗ έχει προγραμματίσει την αξιοποίηση πολλών εναλλακτικών νέων πηγών υδροδότησης : Α) Νέα υδραγωγεία και γεωτρήσεις από ορισμένες περιοχές. Β) Νέες ποσότητες νερού από την περιοχή Αλμυρού (αφαλάτωση με αντίστροφη ώσμωση, με υδρομαστευτική στοά ή άλλη μέθοδο).2. Επίσης η ΔΕΥΑΗ ολοκληρώνει σύντομα ειδικό πρόγραμμα ελέγχου διαρροών και θα είναι δυνατός ο εντοπισμός και η επισκευή των σημαντικότερων διαρροών.3. Από νέα προγράμματα σε εξέλιξη γίνεται προσπάθεια για ένταξη έργων αντικατάστασης παλαιών δικτύων με νέα αρίστης ποιότητας για μείωση των διαρροών, απωλειών και κλοπών νερού.4. Με νέες τεχνολογίες είναι

<p>αντικαταστάσεις παλαιών.</p> <p>5. Η συντήρηση των γεωτρήσεων και των πηγών είναι ιδιαίτερα δύσκολη και δαπανηρή.</p> <p>6. Η μεγάλη διασπορά των υδραγωγείων (δεξαμενών – γεωτρήσεων – αγωγών) έχει σαν συνέπεια τη δυσκολία απολύμανσης σε 11 διαφορετικά σημεία και απόλυτου ελέγχου των συστημάτων.</p> <p>7. Η μη χρηματοδότηση δικτύων ύδρευσης από Κοινοτικά Προγράμματα δυσχέρανε την ολοκλήρωση νέων έργων ύδρευσης και αντικατάσταση των παλαιών δικτύων.</p> <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <p>1. Η διακοπτόμενη υδροδότηση δεν είναι ασφαλής για την ποιότητα του νερού που φθάνει στον καταναλωτή. Η διακοπτόμενη υδροδότηση προκαλεί προβλήματα στους κατοίκους, τον τουρισμό και τη Βιοτεχνία – Βιομηχανία της περιοχής. Η μεταφορά νερού με βυτία ιδιωτών δεν λύνει τα προβλήματα, διότι τα νερά που μεταφέρονται δεν είναι όλα καθαρά και είναι αδύνατος ο πλήρης έλεγχος τους για την προστασία των Δημοτών.</p> <p>2. Με τη διακοπτόμενη ροή αυξάνονται οι ζημιές στα δίκτυα ύδρευσης και</p>	<p>οικονομική σήμερα η παραγωγή νερού υψηλής ποιότητας για υπερκάλυψη των αναγκών. Επίσης είναι δυνατή η πλήρης αυτοματοποίηση όλων των συστημάτων.</p> <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <p>1. Η ΔΕΥΑΗ διεκδικεί την ένταξη έργων σε μεγάλα χρηματοδοτικά προγράμματα (ΕΣΠΑ, ΠΕΠ κλπ) για την εξυπηρέτηση όλων των περιοχών του Ηρακλείου (διαδημοτικά έργα που θα καλύψουν σωστά την υδροδότηση του Ηρακλείου δηλαδή του 35% του πληθυσμού της Κρήτης).</p> <p>2. Με επαρκείς ποσότητες καθαρού νερού σε συνεχή ροή η ΔΕΥΑΗ θα υποστηρίξει σωστά την ανάπτυξη της περιοχής, με πλήρη ανταποδοτικότητα, ώστε βιώσιμα να παρέχει υψηλές υπηρεσίες ύδρευσης και να ανταποκρίνεται στους σκοπούς ύπαρξής της σύμφωνα με τη Νομοθεσία και τις προσδοκίες των κατοίκων – πελατών της.</p>
--	--

στα υδρόμετρα.	
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<ol style="list-style-type: none">1. Έλεγχος διαρροών δικτύων, κλοπών νερού και σφαλμάτων υδρομέτρων2. Αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών για παραγωγή νερού υψηλής ποιότητας, για κάλυψη των αναγκών και αυτοματοποίηση όλων των συστημάτων.3. Αξιοποίηση των πόρων του ΕΣΠΑ (Ε.Π. «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013» και ΠΕΠ Κρήτης 2007-2013).4. Εφαρμογή της Πολιτικής του Δήμου «Ηράκλειο-Πράσινη Πόλη»	

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Καθαριότητα και Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Πολλές περιοχές του Δήμου έχουν αναπτυχθεί άναρχα με στενούς ή αδιάνοιχτους δρόμους όπου δεν μπορεί να αναπτυχθεί εύκολα ικανοποιητικό σύστημα συλλογής χωρίς να δημιουργεί οχλήσεις στους πολίτες.2. Δεν έχει αναπτυχθεί ακόμα ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα διαχείρισης απορριμμάτων που να λειτουργεί και οι κάτοικοι να συμμετέχουν στους σκοπούς του προγράμματος αυτού. <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Οι πολίτες είναι δύσπιστοι πολλές φορές με δράσεις του Δημοσίου φορέα, ένα λόγο παραπάνω όταν	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Η δημιουργία του ΕΣΔΑΚ από τους Δήμους της Κρήτης η ύπαρξη του Πολυτεχνείου Κρήτης και του ΤΕΙ Κρήτης με εξειδικευμένους καθηγητές σε θέματα προστασίας περιβάλλοντος και διαχείρισης στερεών αποβλήτων, η πολύ καλή πορεία της ανακύκλωσης στο Δήμο Ηρακλείου δημιουργούν τις προϋποθέσεις για αλλαγή του κλίματος στις σχέσεις εμπιστοσύνης Δήμου – Κράτους – Πολίτη που θα βοηθήσει στην κοινωνική αποδοχή εγκαταστάσεων Διαχείριση απορριμμάτων. <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Το ΕΣΠΑ πρέπει να αξιοποιηθεί εντονότερα και να ενταχθούν τα

αυτές αφορούν τα απορρίμματα. Αποτέλεσμα αυτής της δυσπιστίας είναι να αντιδρούν σε προσπάθειες για την χωροθέτηση των εγκαταστάσεων που θα διαχειριστούν τα απορρίμματα. Δημιουργείτε κίνδυνος για παράταση της εκκρεμότητας.	απαραίτητα έργα.
---	------------------

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

1. Πλύσιμο κάδων και συχνό καθαρίσμα στους χώρους γύρω από αυτούς
2. Πρόσβαση και θεσμοθετημένη συνεργασία του Δήμου Ηρακλείου με το Εθνικό Κτηματολόγιο για την εύρεση των ιδιοκτητών ακάθαρτων οικοπέδων, που χρειάζονται καθαρίσμα
3. Πλύσιμο πεζοδρόμων και πεζοδρομίων, κατά τις νυκτερινές ώρες
4. Αξιοποίηση της εμπειρίας του τμήματος καθαριότητας, όπως αυτή λειτουργήσει κατά τους Ολυμπιακούς Αγώνες, για τον καθαρισμό των οικοπέδων
5. Αξιοποίηση πόρων από το Ε.Π. «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013» και το ΠΕΠ Κρήτης 2007-2013.

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Διαχείριση Υγρών Αποβλήτων

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<u>Προβλήματα</u> 1. Παρά το ότι έχουν κατασκευαστεί τα περισσότερα δίκτυα αποχέτευσης των πολεοδομημένων περιοχών των οικισμών Ηρακλείου και Ν. Αλικαρνασσού, υπάρχουν ακόμη κάποιες περιοχές που δεν εξυπηρετούνται με αποχέτευση. Στις περιοχές αυτές δεν έχει γίνει πολεοδόμηση και δεν υπάρχουν	<u>Δυνατότητες</u> 1. Υπάρχουν δυνατότητες αντιμετώπισης των λυμάτων των οικισμών σε τοπικά συστήματα επεξεργασίας και διάθεσης των λυμάτων. Τα καθαρισμένα λύματα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για ανάπτυξη κι συντήρηση πρασίνου ή για ορισμένες δενδροκομικές καλλιέργειες.

<p>θεσμοθετημένοι δρόμοι ώστε να είναι δυνατή η εκπόνηση μελετών και η δρομολόγηση των απαραίτητων έργων.</p> <p>2. Επίσης σε ορισμένους μικρούς οικισμούς δεν υπάρχουν πολεοδομικές μελέτες.</p> <p>3. Σε μερικές περιπτώσεις είναι ανέφικτη η κατασκευή αποχετεύσεων (ανάγλυφο, μεγάλες αποστάσεις κλπ).</p> <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <p>1. Σε περιοχές που δεν υπάρχει αποχέτευση συνήθως κατασκευάζονται ιδιωτικά (μεμονωμένα) συστήματα λυμάτων (σηπτικοί – απορροφητικοί βόθροι κλπ).</p> <p>2. Κακότεχνη , μη στεγανή κατασκευή των ιδιωτικών συστημάτων λυμάτων είναι συνηθισμένο φαινόμενο.</p> <p>3. Οι υπερχειλίσσεις βόθρων στα ρέματα και κάθε ανεξέλεγκτη διάθεση λυμάτων είναι απειλές για το περιβάλλον, τα υπόγεια νερά και τη δημόσια υγεία. Σε μερικές περιπτώσεις οι πρόχειρες, υφιστάμενες αποχετεύσεις διοχετεύουν τα λύματα στα ρέματα. Η ανεξέλεγκτη και αυθαίρετη διάθεση λυμάτων είναι παράνομη, αντιαισθητική και επικίνδυνη.</p> <p>4. Προβλέπεται σύντομα να καλυφθεί η δυναμικότητα του συστήματος.</p>	<p><u>Ευκαιρίες</u></p> <p>1. Η ΔΕΥΑΗ έχει εντάξει τις αποχετεύσεις των οικισμών και των επεκτάσεων του σχεδίου πόλης σε διάφορα προγράμματα. Αν ολοκληρωθούν εγκαίρως οι πολεοδομήσεις μπορεί να διεκδικήσει και νέες χρηματοδοτήσεις για τη δημιουργία υποδομών αποχέτευσης στις περιοχές οικισμών ή νέων επεκτάσεων σχεδίου πόλης.</p> <p>2. Η ΔΕΥΑΗ ετοιμάζει μελέτες για την αναβάθμιση και επέκταση του Κεντρικού Βιολογικού Καθαρισμού.</p> <p>3. Η Ευρωπαϊκή και η Ελληνική Νομοθεσία επιβάλλουν την πλήρη αντιμετώπιση των λυμάτων των οικιστικών περιοχών και την πλήρη αδρανοποίηση της λάσπης ή την παραγωγή υλικού κατάλληλου στη γεωργία .</p> <p>4. Η ένταξη όλων των έργων στο ΕΣΠΑ (4^ο ΚΠΣ) είναι σοβαρή προϋπόθεση για τη δυνατότητα ολοκλήρωσης των έργων τα οποία είναι υψηλού κόστους και εξυπηρετούν τρεις Δήμους (Ν. Αλικαρνασσού , Ηρακλείου και Γαζίου.)</p>
--	---

Βιολογικού Καθαρισμού Ηρακλείου	
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<ol style="list-style-type: none">1. Απαιτείται η επέκταση του Βιολογικού Καθαρισμού Ηρακλείου2. Έγκαιρη ολοκλήρωση των πολεοδομικών μελετών3. Ενίσχυση της περιβαλλοντικής ευαισθησίας των κατοίκων, μέσω της ενημέρωσης και σωστή αστυνόμευση μπορούν να συμβάλλουν στη μείωση των προβλημάτων.4. Προετοιμασία για ένταξη έργων στο ΕΣΠΑ (Ε.Π. «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013» και ΠΕΠ Κρήτης 2007-2013).	

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Πολεοδομικός Σχεδιασμός, οικοδομική στέγαση, σχέση πόλης και περιαστικών – αγροτικών περιοχών

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Καθυστερήσεις στην ένταξη περιοχών σε σχέδιο πόλης (εφαρμογή Γ.Π.Σ.).2. Καθυστερήσεις στην υλοποίηση των εγκεκριμένων πολεοδομικών σχεδίων (πράξεων εφαρμογής).3. Ανεπάρκεια πόρων για την υλοποίηση των προβλεπόμενων υποδομών στις εντός σχεδίου περιοχές.4. Άναρχη δόμηση στις εκτός σχεδίου περιοχές.5. Ανεπαρκής έλεγχος χρήσεων γης.6. Έλλειψη επαρκούς σχεδίου	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Κομβική θέση.2. Αναβάθμιση υφισταμένων υποδομών.3. Αρχαιολογικοί χώροι.4. Εμβέλεια ερευνητικών – πανεπιστημιακών ιδρυμάτων.5. Σχετικά υψηλοί οικονομικοί δείκτες.6. Ήδη προωθείται η προκήρυξη του ΓΠΣ για επέκτασή του στα Διοικητικά όρια του Δήμου, ενώ ταυτόχρονα γίνεται προσπάθεια για την αύξηση της Βιοτεχνικής ζώνης της περιοχής Φοινικιάς σχεδόν μέχρι τον οικισμό αυτόν.

<p>προστασίας ευαίσθητων περιοχών.</p> <p>7. Εντεινόμενη καταστροφή της γεωργικής γης.</p> <p>8. Κυκλοφορικό αδιέξοδο.</p> <p>9. Περιβαλλοντική υποβάθμιση.</p> <p>10. Έλλειψη πολιτικής στέγασης λόγω περιορισμών θεσμικού πλαισίου.</p> <p>11. Δυσλειτουργία θεσμικού πλαισίου, χρονοβόρες διαδικασίες, συγκεντρωτισμός και έλλειψη πόρων.</p> <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <p>1. Η γεωργική γη συμπιέζεται στα όρια του Δήμου καθώς ασκείται μεγάλη οικιστική πίεση. Ταυτόχρονα αλλάζει και η σύνθεση του πληθυσμού της πόλης που οφείλεται και σ' άλλους παράγοντες (π.χ. μόρφωση, άνοδο επιπέδου, νέες ασχολίες κλπ.).</p> <p>2. Η Βιομηχανική ζώνη από έντονα γεωργική γη τείνει και προωθείται σε καθαρά βιοτεχνική που σημαίνει αλλαγή του τοπίου του περιβάλλοντος και των γύρω περιοχών.</p> <p>3. Ιδίως δε το υδάτινο δυναμικό της περιοχής και η ροή του ποταμού προς βορρά με πιθανή μόλυνσή του (υπάρχει και ο βιολογικός δίπλα) θα προκαλέσει προβλήματα στα βόρεια παράλια στον κόλπο του Ηρακλείου.</p>	<p>7. Η τακτοποίηση των βιοτεχνικών δραστηριοτήτων προσφέρει οργάνωση στη ζωή των Ηρακλειωτών και προγραμματισμό δραστηριοτήτων. Αποδιώχνει το ανακάτεμα επενδύσεων αναμεμειγμένων με κατοικία.</p> <p>8. Η επέκταση δε του ΓΠΣ θα οργανώσει και τις περιοχές κατοικίας σε θέσεις προεπιλεγμένες που (έστω κι αν μειώνουν την αγροτική γή) θα διευκολύνουν τους νέους οικιστές για προγραμματισμό στέγασης και αποφυγή νέας γενιάς αυθαιρέτων.</p> <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <p>1. Αξιοποίηση εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων.</p> <p>2. Δικτύωση.</p> <p>3. Αξιοποίηση τεχνογνωσίας.</p>
---	---

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

1. Έλεγχος χρήσεων γης και εκτός σχεδίου δόμησης.
2. Τήρηση πολεοδομικών κανονισμών στις εντός σχεδίου περιοχές.
3. Υλοποίηση έργων υποδομής.
4. Αξιοποίηση των πόρων του ΕΣΠΑ (Ε.Π. «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013» και ΠΕΠ Κρήτης 2007-2013).

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Αναβάθμιση υποβαθμισμένων περιοχών

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Το Ηράκλειο -λαμβάνοντας υπόψη τις ευρωπαϊκά αποδεκτές παραμέτρους- είναι μια πόλη υποβαθμισμένη, χωρίς πράσινο, χωρίς πλατείες (με την πραγματική έννοια που έχει η λέξη αυτή), χωρίς χώρους περιπάτου, με αναξιοποίητους τους φυσικούς πόρους. Η ειδοποιός διαφορά της «υποβάθμισης» μιας περιοχής μέσα στην πόλη αυτή είναι η έλλειψη café-bar και υπηρεσιών. Έτσι η κοινωνική ζωή εκτυλίσσεται μόνο στο κέντρο της πόλης.2. Αντιδράσεις από ορισμένους κατοίκους που θίγονται κατά την εφαρμογή του σχεδίου πόλης.3. Καθυστερήσεις στις μετατοπίσεις των στύλων της ΔΕΗ.4. Δυσκολίες στην ολοκλήρωση της κατασκευής ή αντικατάστασης των	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Πληθυσμός της πόλης δεκτικός (αλλά ανεκπαίδευτος) σε νέες προτάσεις.2. Ενδιαφέρον των πολιτών για τις μεθόδους που προάγουν την ποιότητα ζωής μέσα στην πόλη.3. Υπάρχουν πολλά αιτήματα από τα δημοτικά διαμερίσματα για διανοίξεις και αναπλάσεις σε υποβαθμισμένες περιοχές.4. Οι υποβαθμισμένες περιοχές βρίσκονται σε άμεση συχνά επαφή με το κέντρο της πόλης και το σύνολο των δραστηριοτήτων της, συνεπώς δεν είναι δύσκολη ή αδύνατη η αξιοποίησή της.5. Έχει συναφθεί πρωτόκολλο συνεργασίας του Δήμου με το Τμήμα Κοινωνικών Λειτουργιών του ΤΕΙ Ηρακλείου.

<p>δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης</p> <p>5. Ύπαρξη περιοχών υποβαθμισμένων εντός των ορίων της παλιάς πόλης ή πολύ κοντά σε αυτήν όπως είναι η Αγ. Τριάδα, περιοχή Εφόδου, Ανάληψης, περιοχές γύρω από την οδό Σπιναλόγκας, περιοχή Βίγλας – Πεδιάδος, τα Καμίνια) που χρήζουν ειδικής μελέτης με στόχο την αναβάθμισή τους και την προσέλκυση σε αυτές επιχειρηματιών.</p> <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <p>1. Η εγκατάλειψη του κέντρου ως περιοχή κατοικίας- τουλάχιστον για τους πιο εύπορους</p> <p>2. Η ανομοιογενής και απότομη ανάπτυξη της περιφέρειας</p> <p>3. Η εξαθλίωση των λεγόμενων «υποβαθμισμένων» περιοχών της πόλης</p> <p>4. Αρκετές φορές όπου υπάρχει συναίνεση πραγματοποιούνται οι διανοίξεις για την εφαρμογή του σχεδίου πόλης και διαμορφώσεις κοινόχρηστων χώρων πριν τις μετατοπίσεις των στύλων της ΔΕΗ, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος πρόκλησης ατυχήματος.</p> <p>5. Συχνά το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο δεν αφήνει περιθώρια για παροχή κινήτρων στους ιδιοκτήτες των ακινήτων να προβούν σε εργασίες αποκατάστασης των ιδιοκτησιών</p>	<p>6. Σύντομα θα λειτουργήσουν Δημοτικά Ιατρεία στις νοτιοανατολικές και νοτιοδυτικές συνοικίες της πόλης.</p> <p>7. Λειτουργία Γραφείου Κοινωνικών και Υποστηρικτικών Υπηρεσιών του Δήμου στα Καμίνια (Τάλως).</p> <p>8. Κοινωνικές και πολιτιστικές παρεμβάσεις Διαμερισμάτων με τη συνεργασία φορέων της πόλης.</p> <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <p>1. Μελέτες σε εξέλιξη για την αξιοποίηση και ανάδειξη των φυσικών πόρων.</p> <p>2. Μεταφορά υπηρεσιών στις περιοχές αυτές.</p> <p>3. Εκπαίδευση και ενημέρωση των πολιτών με προγράμματα της Ε.Ε για την απόκτηση οικολογικής και κοινωνικής συνείδησης.</p> <p>4. Έργα ανάπλασης εντάσσονται στο ΕΣΠΑ.</p> <p>5. Ένα σύνολο μελετών αξιοποιήθηκε στα πλαίσια των κοινοτικών επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΠΕΠ και πιο ειδικά του URBAN και που στόχευε στην ανάπτυξη των περιοχών αυτών. Εν όψει του νέου Κ.Π.Σ. η προσπάθεια αυτή θα συνεχιστεί.</p> <p>6. Στο ήδη υπάρχον πολεοδομικό συγκρότημα της πόλης του Ηρακλείου γίνεται προσπάθεια αναβάθμισης περιοχών (π.χ.</p>
--	--

<p>τους άμεσα και αποτελεσματικά.</p> <p>6. Δεν υπάρχουν χρηματοδοτικά προγράμματα τέτοια σε αριθμό και σε ύψος ώστε να προσελκύσουν νέους επιχειρηματίες.</p> <p>7. Συχνά λείπουν τα φαινόμενα αντιδράσεων – ενστάσεων των ιδίων των κατοίκων σε νέες προτάσεις του Δήμου για αλλαγή του ρυμοτομικού και δημιουργία χώρων πρασίνου και σεβασμό σε κτίρια με αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον.</p> <p>8. Για τη διάνοιξη των δρόμων που βρίσκονται στο παλιό σχέδιο χρειάζονται να προωθηθούν πράξεις αναλογισμού π.χ. Ατσαλένιου, Καμίνια κλπ. Στις περιοχές των νέων επεκτάσεων δεν χρειάζονται πράξεις αναλογισμού μεν αλλά προώθηση των πράξεων εφαρμογής και θέληση διάνοιξης δρόμων και κοινοχρήστων χώρων (χρηματοδότηση κλπ.).</p>	<p>Αγ.Τριάδας, Πανανείου κλπ.) και επίσης του πολιτιστικού Κέντρου της παλιάς πόλης (Λιοντάρια, 25^{ης} Αυγούστου κλπ.).</p> <p>7. Ανάγκη έχουν επίσης οι περιοχές της πρώτης γενιάς αυθαιρέτων (προ του '68) που βρίσκονται στο παλιό σχέδιο και έχουν πυκνοδομηθεί με στενούς δρόμους.</p> <p>8. Ευκολότερα αλλά περισσότερη δουλειά χρειάζονται οι περιοχές της 2^{ης} (προ του '77) και τρίτης (προ του '83) γενιάς αυθαιρέτων που εντάχθηκαν στις επεκτάσεις του Ν. 1337/83.</p>
--	--

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

1. Η «γκετοποίηση» της πόλης
2. Η εγκατάλειψη των λεγόμενων «υποβαθμισμένων περιοχών» από τους μόνιμους κατοίκους
3. Η τοποθέτηση υπηρεσιών στις περιοχές αυτές
4. Η αξιοποίηση των φυσικών πόρων των περιοχών αυτών.
5. Έλλειψη υποδομών που εντάσσονται στο σχέδιο πόλης
6. Υποβαθμισμένοι ή ανύπαρκτοι κοινόχρηστοι χώροι
7. Άμεση αναθεώρηση του ρυμοτομικού εντός της παλιάς πόλης και θεσμοθέτηση ειδικών όρων δόμησης σε αυτές τις περιοχές

8. Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας σε αυτές τις περιοχές και δημιουργία κινήτρων έτσι ώστε να δημιουργηθούν συνθήκες για μια ποιοτική διαβίωση των κατοίκων που ήδη διαμένουν εκεί ή δραστηριοποιούνται επαγγελματικά.
9. Αξιοποίηση πόρων από το Ε.Π. «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013» και το ΠΕΠ Κρήτης 2007-2013.

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Υπαίθριοι Κοινόχρηστοι Χώροι, Αστικό και Περιαστικό Πράσινο

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Πολλά δέντρα που έχουν φυτευτεί στα πεζοδρόμια από τους ιδιώτες δεν αποτελούν το κατάλληλο είδος και δεν είναι φυτεμένα στην κατάλληλη θέση με αποτέλεσμα να δημιουργούν προβλήματα κυκλοφορίας των πεζών, των αναπήρων, κλπ.2. Επίσης κάποια από αυτά τα δέντρα δημιουργούν προβλήματα με το ριζικό τους σύστημα επειδή δεν είναι κατάλληλα για φύτευση σε πεζοδρόμια.3. Δεν υπάρχουν σε όλες τις περιοχές της πόλης του Ηρακλείου χώροι πρασίνου (πάρκα, παιδικές χαρές, παρτέρια), επειδή στις περιοχές που υπάρχει σχέδιο πόλεως, αυτό δεν έχει υλοποιηθεί, ειδικά όσον αφορά την απόδοση των προβλεπόμενων κοινόχρηστων χώρων και τη διάνοιξη δρόμων.	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Οι καιρικές συνθήκες είναι ευνοϊκές για την ανάπτυξη της χλωρίδας στην περιοχή του Δήμου Ηρακλείου.2. Οι κάτοικοι και οι φορείς της πόλης μπορούν να συμβάλλουν σημαντικά στη διατήρηση του πρασίνου, αν ευαισθητοποιηθούν. <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Οι χρηματοδοτήσεις από περιφερειακά και ευρωπαϊκά προγράμματα2. Οι χώροι πρασίνου έχουν αυξηθεί πάρα πολύ τα πέντε τελευταία χρόνια και σύμφωνα με τις εξαγγελίες του Δημάρχου για το «Πράσινο Ηράκλειο», την επόμενη πενταετία αναμένεται η εφαρμογή του σχεδίου πόλεως σε όλες τις περιοχές και κατά συνέπεια η απόδοση των κοινόχρηστων χώρων λόγω της διάνοιξης σημαντικών

<p>4. Υπάρχουν μεγάλες περιοχές που έχουν οικοδομηθεί αυθαίρετα χωρίς πρόβλεψη για κοινόχρηστους χώρους.</p> <p>5. Επειδή το ισοζύγιο του διαθέσιμου νερού στο Ηράκλειο είναι εύθραυστο, η υπηρεσία πρασίνου προσπαθεί η απαιτούμενη ποσότητα νερού για τις φυτεύσεις που υλοποιεί βάσει των μελετών της να είναι η ελάχιστη δυνατή.</p> <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <p>1. Κίνδυνος υφίσταται από την πιθανότητα κάποια χρονιά οι ετήσιες βροχοπτώσεις να είναι ιδιαίτερα χαμηλές και το Ηράκλειο να αντιμετωπίσει πρόβλημα υδροδότησης. Στην περίπτωση αυτή θα δοθεί προτεραιότητα στην ύδρευση και θα υπάρξει κίνδυνος για το πράσινο.</p>	<p>δρόμων. Αυτό είναι μια ευκαιρία για να αναπτυχθεί το πράσινο στην πόλη του Ηρακλείου στα επιθυμητά επίπεδα.</p>
--	--

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

1. Η μείωση της στάθμης του υπόγειου υδροφόρου ορίζοντα εξαιτίας της υπεράντλησης και των μειωμένων βροχών, θα πλήξει πρωτίστως τα πηγάδια άρδευσης, τα οποία εκ των πραγμάτων δεν αποτελούν την λύση σε περίοδο κρίσης.
2. Η αξιοποίηση των λυμάτων του βιολογικού καθαρισμού ως νερό άρδευσης θα δώσει σημαντικές ποσότητες πόσιμου νερού στην πόλη και θα μειώσει τον κίνδυνο σε περίοδο κρίσεως.
3. Στα πλαίσια του πολεοδομικού σχεδιασμού της πόλης του Ηρακλείου (νέες διανοίξεις, αναπλάσεις οδών, δημιουργία νέων κοινόχρηστων χώρων), θα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη η ένταξη του πρασίνου με την εκπόνηση

αντίστοιχων μελετών.

4. Αξιοποίηση του οικοπέδου Λυδάκη

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Οδοποιία

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Δημιουργία των δρόμων κατόπιν ανοικοδόμησης.2. Έλλειψη μακροπρόθεσμων στόχων και στρατηγικών αποφάσεων για τη δημιουργία νέων αρτηριών ή την αξιοποίηση των παλαιών.3. Δύσβατοι δρόμοι με κακοτεχνίες που απειλούν τη ζωή των πολιτών. <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Αδιαβροχοποίηση του εδάφους- Έλλειψη πρασίνου με όλες τις συνέπειες που το φαινόμενο αυτό αποφέρει στην ποιότητα ζωής, στη δημόσια υγεία, στην αισθητική και τη λειτουργικότητα της πόλης.2. Ελλείπει προβλέψεων για την ανάπτυξη (πληθυσμιακή, κοινωνικοπολιτική) της πόλης, οποιαδήποτε εφαρμογή μελέτης κατά την ολοκλήρωσή της κρίνεται ανεπαρκής.	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Πληθυσμός της πόλης δεκτικός σε νέες προτάσεις.2. Ενδιαφέρον των πολιτών για τις μεθόδους που προάγουν την ποιότητα ζωής. <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Χρηματοδοτήσεις από το ΕΣΠΑ.2. Μελέτες σε εξέλιξη.
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	

1. Η αύξηση των ατυχημάτων λόγω της επικινδυνότητας των δρόμων και η άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού.
2. Η κυκλοφοριακή συμφόρηση.
3. Οι πλημμύρες που προκαλούνται λόγω της αδιαβροχοποίησης του εδάφους.
4. Αύξηση των πεζοδρομήσεων
5. Δημιουργία ποδηλατοδρομιών
6. Παρεμβάσεις για τη μείωση των ατυχημάτων- διόρθωση των κακοτεχνιών .
7. Επαρκής σήμανση και συντήρηση των δρόμων.
8. Δημιουργία νέων Αρτηριών για την αποσυμφόρηση του κέντρου της πόλης.

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Τοπική κυκλοφορία, Μεταφορές και Στάθμευση

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Έλλειψη θέσεων στάθμευσης στο κέντρο και περιμετρικά του κέντρου της πόλης προκειμένου ο πολίτης να σταθμεύει το αυτοκίνητο και χρησιμοποιώντας την αστική συγκοινωνία να εξυπηρετείται στον κεντρικό δακτύλιο.2. Έλλειψη θέσεων στάθμευσης συγκριτικά με τον αριθμό των οχημάτων που υπάρχουν.3. Αδυναμία των πεζών να κυκλοφορήσουν στο κέντρο της πόλης.4. Ανεπαρκές σύστημα αστικής	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Πληθυσμός της πόλης δεκτικός σε νέες προτάσεις.2. Ενδιαφέρον των πολιτών για τις μεθόδους που προάγουν την ποιότητα ζωής. <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Χρηματοδοτήσεις από το ΕΣΠΑ2. Μελέτες σε εξέλιξη (Δημιουργία νέων χώρων στάθμευσης εκ των οποίων κάποιοι είναι υπόγειοι, χρήση minibus) με σεβασμό στο περιβάλλον.3. Λειτουργία ως περιφερειακών πάρκινγκ για Ι.Χ., στο λιμάνι και στο

<p>συγκοινωνίας</p> <p>5. Απουσία στοχευμένης και κυκλοφοριακής μελέτης.</p> <p>6. Υπάρχον ιστός με μορφή λαβυρίνθου- ανεπαρκής για την κυκλοφορία στο κέντρο της πόλης με αυτοκίνητα. Η δημιουργία των δρόμων θεωρείται απλώς συνέπεια της ανοικοδόμησης.</p> <p>7. Λεωφορεία-Φυσαρμόνικες κυκλοφορούν ακόμα στο κέντρο της πόλης</p> <p>8. Η ασυνείδητη οικονομικά ασύμφορη και επιβλαβής για την υγεία χρήση του αυτοκινήτου</p> <p>9. Τροφοδοσία καταστημάτων</p> <p>10. Έλλειψη περιφερειακών πάρκινγκ</p> <p>11. Κυκλοφοριακή συμφόρηση που δημιουργείται για όλους τους παραπάνω λόγους</p> <p>12. Η δημιουργία πεζοδρόμων με αποτέλεσμα να μειώνονται οι οδοί κυκλοφορίας και να αυξάνεται η κίνηση περιφερειακά.</p> <p>13. Έλλειψη μακροπρόθεσμων στόχων και στρατηγικών αποφάσεων για την εξοικονόμηση ενέργειας.</p> <p>14. Απουσία υπογείων σταθμών για την αναβάθμιση της ποιότητας της ζωής μέσα στον ιστό της πόλης.</p> <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p>	<p>οικόπεδο Λυδάκη και αφετηρία των Mini-Bus από εκεί, προς το κέντρο της πόλης.</p> <p>4. Εκπαίδευση και ενημέρωση των πολιτών με προγράμματα της Ε.Ε για την απόκτηση οικολογικής και κοινωνικής συνείδησης.</p> <p>5. Δημιουργία ποδηλατοδρόμων στην Λεωφ. Κνωσού και στην παραλιακή οδό.</p>
--	--

<ol style="list-style-type: none">1. Αύξηση των επικίνδυνων ρύπων με συνέπειες στη δημόσια υγεία2. Ελλείψει προβλέψεων για την ανάπτυξη (πληθυσμιακή, κοινωνικοπολιτική) της πόλης, οποιαδήποτε εφαρμογή μελέτης κατά την ολοκλήρωσή της κρίνεται ανεπαρκής.3. Πληθυσμός της πόλης συνηθισμένος στη χρήση του αυτοκινήτου για παραμικρές μετακινήσεις4. Αύξηση της επικινδυνότητας κατά την κυκλοφορία στους δρόμους για πεζούς και οδηγούς.5. Υποβάθμιση της ποιότητας ζωής, αφού ένα μεγάλο μέρος της ημέρας σπαταλείται άσκοπα στους ανεπαρκείς δρόμους της πόλης.6. Αισθητική και λειτουργική υποβάθμιση για την πόλη7. Ελλείψει προβλέψεων για την ανάπτυξη (πληθυσμιακή, κοινωνικοπολιτική) της πόλης, οποιαδήποτε εφαρμογή μελέτης κατά την ολοκλήρωσή της κρίνεται ανεπαρκής.8. Αισχροκέρδεια ιδιωτών που προσφέρουν θέσεις στάθμευσης.9. Καταπάτηση της πολιτιστικής κληρονομιάς (συχνά παρατηρείται στο κέντρο της πόλης η κατεδάφιση κτιρίων που έχουν ανακηρυχθεί ή είναι προτεινόμενα, προκειμένου να διατεθούν ως χώροι στάθμευσης).	
--	--

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

1. Η αύξηση των επικίνδυνων ρύπων λόγω της ασύδοτης χρήσης των ιδιωτικών οχημάτων, επιβαρύνει το περιβάλλον.
2. Η κυκλοφοριακή συμφόρηση.
3. Η φθίνουσα ποιότητα ζωής των πολιτών.
4. Δημιουργία υπογείων χώρων στάθμευσης και ποδηλατοδρόμων.
5. Η κυκλοφοριακή συμφόρηση λόγω της έλλειψης ουσιαστικής κυκλοφοριακής ρύθμισης.
6. Συνδυασμός περιφερειακών πάρκινγκ και mini bus.
7. Παρεμβάσεις για τη μείωση των ατυχημάτων.
8. Απομάκρυνση κάδων απορριμμάτων από φωτεινούς σηματοδότες, σταυροδρόμια, δίπλα σε ράμπες αναπήρων καθώς και σε οδούς αυξημένης κυκλοφορίας.
9. Γραμμογράφηση σε όλο το κέντρο του Ηρακλείου με ιδιαίτερη βαρύτητα στις διαβάσεις πεζών (καθώς οι πεζοί διασχίζουν ανεξέλεγκτα τους δρόμους).
10. Αλλαγή ωραρίου τροφοδοσίας καταστημάτων.
11. Ο περιορισμός της κυκλοφορίας των αυτοκινήτων-τουλάχιστον στο κέντρο της πόλης με τη χρήση των minibuses και των ποδηλάτων.
12. Η εκπαίδευση των πολιτών για τη χρήση των νέων μέσων μεταφοράς (mini bus, ποδήλατα).

Θεματικός τομέας : Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Προσχολική ηλικία

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">Δεν επαρκούν οι υπάρχοντες Παιδικοί Σταθμοί για την κάλυψη των αναγκών της πόλης και των συνεννοούμενων περιοχών. Θα έπρεπε σε κάθε συνοικία να λειτουργεί τουλάχιστον ένας (1) Παιδικός Σταθμός ενώ σε κάποιες πυκνοκατοικημένες και αναπτυσσόμενες περιοχές περισσότεροι από δύο (2).Στα Δημοτικά διαμερίσματα δεν υπάρχει κανένας Παιδικός Σταθμός, επομένως απαιτείται η λειτουργία τουλάχιστον ενός (1) σε κάθε Δημοτικό Διαμέρισμα.Όσον αφορά, το Α' Κέντρο Ολοκληρωμένης Φροντίδας (γιαΑμΕΑ) θα πρέπει να δημιουργηθούν και άλλα σε περισσότερες συνοικίες, διότι το ένα που υπάρχει είναι δυναμικότητας 10 παιδιών και δεν επαρκεί να καλύψει τις ανάγκες του Δήμου.Το Κέντρο Φροντίδας Οικογένειας θα πρέπει να επανδρωθεί με	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">Το προσωπικό που υπηρετεί ήδη στους Παιδικούς Σταθμούς είναι πλήρως καταρτισμένο και έμπειρο. Επιμορφώνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα με την παρακολούθηση ειδικών εκπαιδευτικών σεμιναρίων που διοργανώνει ο πρώην Δ.Ο.Π.Α.Ε.Η. Ως εκ τούτου η δημιουργία και λειτουργία νέων Παιδικών Σταθμών, είναι εφικτή.Ο πρώην Δ.Ο.Π.Α.Ε.Η. έχει τη δυνατότητα και συνεργάζεται με τους Συλλόγους Γονέων & Κηδεμόνων των φιλοξενούμενων παιδιών και η συνεργασία αυτή αποφέρει αρκετά οφέλη. Ενδεικτικά αναφέρουμε: εποπτικό υλικό, διοργανώσεις εορταστικών εκδηλώσεων, καλοπισμό αύλιων χώρων, εκπαιδευτικών εκδρομών κλπ..Ο Δήμος Ηρακλείου εκτός των παιδικών σταθμών που ήδη λειτουργούν, έχει συστήσει τον «Ειδικό Παιδικό Σταθμό» που

περισσότερο εξειδικευμένο προσωπικό για να καλύψει τις ανάγκες όλων των ΚΕ.Π.Α. του Δήμου Ηρακλείου και των ευπαθών ομάδων.

Κίνδυνοι ή Περιορισμοί

1. Η ραγδαία ανάπτυξη των περιοχών του νέου Δήμου Ηρακλείου μεγαλώνει την ανάγκη των πολιτών για παραπάνω Παιδικούς Σταθμούς που ο πρώην Δ.Ο.Π.Α.Ε.Η., με την υπάρχουσα υποδομή, δεν έχει τη δυνατότητα να καλύψει τις ανάγκες αυτές.
2. Το 2010 θα σταματήσει η επιχορήγηση από το Υπουργείο Υγείας που αφορά στη μισθοδοσία του προσωπικού και την τροφοδοσία των σταθμών.

φιλοξενεί παιδιά με ειδικές ανάγκες και είναι μοναδικός σε όλη την Κρήτη. Στεγάζεται στην Μάχης Κρήτης και είναι ενταγμένος στο URBAN για τρία χρόνια.

Ευκαιρίες

1. Χρηματοδοτήσεις από Ευρωπαϊκά Προγράμματα για την ίδρυση περισσότερων Παιδικών Σταθμών και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.
2. Πρόθεση του Δήμου είναι να στηρίξει την περαιτέρω λειτουργία του «Ειδικού Παιδικού Σταθμού» όταν λήξουν τα τρία χρόνια, με την οικονομική κρατική αρωγή προκειμένου να λειτουργήσει σε μόνιμη βάση.

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

1. Ίδρυση παιδικών σταθμών, υπό την προϋπόθεση να μπορούν να συντηρηθούν, στις συννενοούμενες Δημοτικές Ενότητες και τουλάχιστον ενός ακόμα Κέντρου Ολοκληρωμένης Φροντίδας (για ΑμΕΑ).
2. Ίδρυση βρεφικών τμημάτων, με τις απαραίτητες προϋποθέσεις (π.χ. επαρκής στελέχωση και απαιτούμενος ειδικός εξοπλισμός).
3. Εξεύρεση νέων πόρων.

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Τρίτη ηλικία

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Η ηλικιακή αυτή ομάδα έχει αυξημένες ανάγκες υπηρεσίας υγείας και πρόνοιας.2. Υψηλό ποσοστό φαινόμενων εγκατάλειψης και ανέχειας στην 3^η ηλικία.3. Ανεπαρκείς δομές παροχής υπηρεσιών για την τρίτη ηλικία, κυρίως για τα άτομα που δεν είναι αυτοϋπηρετούμενα.4. Ανυπαρξία δομής 24ωρης φροντίδας τόσο σε περιστασιακή βάση με τη μορφή ξενώνα ηλικιωμένων όσο και σε μόνιμη βάση με την μορφή οίκων ευγηρίας <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης με αποτέλεσμα την αύξηση του ποσοστού των ατόμων της 3ης ηλικίας στον συνολικό πληθυσμό.	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Η επιτυχημένη λειτουργία των ΚΑΠΗ αποτελεί παράδειγμα της αποδοχής από τους πολίτες ενός θεσμού που καλύπτει μέρος των αναγκών αυτής της ηλικιακής ομάδας.2. Η αυξημένη ζήτηση παροχής ημερήσιας φροντίδας μας προϋδεάζει για την ανάγκη λειτουργίας τέτοιων δομών.3. Δημιουργία αίθουσας 3^{ης} ηλικίας στο νέο πολιτιστικό κέντρο του Δήμου. <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Πολιτικές Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας.2. Προγράμματα χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<ol style="list-style-type: none">1. Η επιβάρυνση τόσο των υπηρεσιών Υγείας (π.χ. Νοσοκομεία), όσο και των οικογενειών (φροντιστές ηλικιωμένων), από τις ελλειπείς δομές παροχής υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας.2. Η ποιότητα ζωής των ατόμων της τρίτης ηλικίας, ως δείκτης κοινωνικής	

ευαισθησίας της πολιτείας και επιπέδου πολιτισμού της Κοινωνίας.

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Υγεία

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <p>Η μέχρι σήμερα συμμετοχή από την πλευρά του Δήμου Ηρακλείου σε θέματα αμιγώς υγείας, είναι η λειτουργία δυο δημοτικών ιατρείων.</p> <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p>	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Τα θέματα υγείας καλύπτονται κυρίως από τα δύο μεγάλα δημόσια Νοσοκομεία και τις ιδιωτικές κλινικές.2. Ο Δήμος συμμετέχει έμμεσα σε θέματα υγείας μέσω των τμημάτων ή γραφείων κοινωνικών παροχών όπως το ΚΕΣΑΝ, το Κέντρο Φροντίδας Οικογένειας το Γραφείο Κοινωνικών Υποστηρικτικών Παροχών κλπ. προσφέροντας υπηρεσίες σε ειδικές ομάδες (π.χ. βοήθεια στο σπίτι σε ηλικιωμένους) <p><u>Ευκαιρίες</u></p>
<p>Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης</p> <ol style="list-style-type: none">1. Ανάγκη για περαιτέρω πρωτοβουλίες από την πλευρά του δήμου στο χώρο της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας	

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Κοινωνική μέριμνα και ενσωμάτωση ειδικών ομάδων, Πρόληψη Παραβατικότητας

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p>	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Ο Δήμος συμμετέχει στον τομέα της κοινωνικής μέριμνας, είτε μέσω των αρμοδίων τμημάτων του, όπως το ΚΕΣΑΝ, το Κέντρο Φροντίδας Οικογένειας είτε μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων στα οποία υπάγεται το Γραφείο Κοινωνικών Υποστηρικτικών Παροχών το Βοήθεια στο Σπίτι κλπ.). Ωφελοούμενοι είναι ειδικές ομάδες, (μετανάστες, τοξικομανείς, μονογονεϊκές οικογένειες, αποφυλακισμένοι, άστεγοι, τσιγγάνοι ΑμεΑ, κακοποιημένες γυναίκες, κλπ.2. Στην ευρύτερη περιοχή υπάρχουν επίσης η Πρόνοια, και πλήθος εθελοντικών κοινωνικών οργανώσεων με τις οποίες συνεργάζεται ο Δήμος.
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<ol style="list-style-type: none">1. Αξιοποίηση του Τοπικού Συμβουλίου Παραβατικότητας (έχει ήδη υλοποιήσει δράσεις)2. Ολοκλήρωση- επέκταση του Αστικού Προγράμματος ανάπτυξης της παλιάς πόλης.3. Κοινωνική ενσωμάτωση μεταναστών	

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Πολιτιστικές Δομές και Δραστηριότητες

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <p>1. Δυστυχώς λείπει ακόμη η αναγκαία υποδομή για δραστηριότητες πολιτιστικού χαρακτήρα, λείπουν οι αίθουσες για εκθέσεις, για θεατρικές παραστάσεις, η Δημοτική πινακοθήκη υπολειτουργεί.</p> <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <p>1. Πολλές φορές η βούληση και η διάθεση του Δήμου για τη δημιουργία χώρων πολιτισμού εμποδίζεται από τις εσωτερικές γραφειοκρατικές διαδικασίες/ αδειοδοτήσεις/ εγκρίσεις των εμπλεκόμενων υπουργείων με αποτέλεσμα πολλές φορές να υπάρχει κίνδυνος μη απορρόφησης κονδυλίων.</p>	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <p>1. Ο Δήμος Ηρακλείου έχει τη δυνατότητα να προσφέρει «πολιτισμό», αφού στο χώρο του δραστηριοποιούνται πολλοί σύλλογοι καλλιτεχνικοί και πολιτιστικοί, εικαστικές ομάδες συνεπώς υπάρχει η ανάγκη έκφρασης από τη μια και από την άλλη πλευρά μπορούν να διαμορφωθούν ειδικοί χώροι για να καλύψουν αυτή την ανάγκη όπως είναι για παράδειγμα οι πύλες και οι στοές του ενετικού περιβόλου, τα νεώρια, ο Κούλες κλπ.</p> <p>2. Υπάρχει πληθώρα εκδηλώσεων τόσο από τους Πολιτιστικούς Συλλόγους όσο και από τον Δήμο Ηρακλείου ο οποίος έχει καθιερώσει συνέδρια και εκδηλώσεις δια των αρμοδίων τμημάτων του, με διεθνή εμβέλεια και αναγνώριση, όπως το 1^ο Παγκόσμιο Φιλοσοφικό Συνέδριο: «Ηθική και Πολιτική».</p> <p>3. Δημιουργία νέων υποδομών όπως το <i>Πολιτιστικό Κέντρο</i>, η ίδρυση <i>Αστικής μη-Κερδοσκοπικής Εταιρείας Κρήτη</i> και Κινηματογράφος (η οποία έχει στόχο την διοργάνωση του ετήσιου Διεθνούς Φεστιβάλ Κινηματογράφου, κλπ.)</p> <p>4. Το πολιτιστικό και καλλιτεχνικό</p>

	<p>πρόγραμμα του Δήμου.</p> <p>5. Έχουν οργανωθεί εκθέσεις για μεγάλους Κρητικούς όπως ο Δομίνικος Θεοτοκόπουλος, ο Νίκος Καζαντζάκης κ.α.</p> <p>6. Ο Δήμος με μελέτες που εκπονεί και που καλύπτει χρηματοδοτικά με δικούς του πόρους αξιοποιεί χώρους για πολιτιστικές χρήσεις και πρόκειται να εντάξει τα έργα αυτά σε διάφορα χρηματοδοτικά προγράμματα.</p> <p>7. Δυνατότητα ηλεκτρονικής περιήγησης στην ιστορία και τον πολιτισμό της πόλης μέσω του Portal του Δήμου.</p> <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <p>1. Αξιοποίηση ευρωπαϊκών προγραμμάτων (ΠΕΠ 2007-2013) που αφορούν πολιτιστικές δράσεις και υποδομές (όπως έγινε για παράδειγμα με τη δημιουργία του θερινού δημοτικού κινηματογράφου στη χαμηλή πλατεία Βηθλεέμ).</p>
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<p>1. Εκπόνηση και έγκριση μελετών που ως στόχο θα έχουν την αξιοποίηση ήδη υπαρχόντων χώρων για χρήση πολιτισμού ή τη δημιουργία νέων έτσι ώστε να είναι ώριμες για το 4^ο Κ.Π.Σ.</p> <p>2. Ολοκλήρωση εργασιών στη Βικελαία Βιβλιοθήκη και το Πολιτιστικό Κέντρο.</p> <p>3. Προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς.</p> <p>4. Εξεύρεση πόρων για τη συντήρηση, ανάδειξη και αξιοποίηση μνημείων.</p>	

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Ανάπτυξη Αθλητικών Υπηρεσιών στο Δήμο Ηρακλείου

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Έλλειψη ικανού δικτύου αθλητικών υποδομών στο Δήμο τα οποία καλύπτουν όλο το εύρος αθλητικών υπηρεσιών και αθλημάτων.2. Έλλειψη αθλητικής συνείδησης των Δημοτών σε σχέση με την Φυσική Αγωγή την Άσκηση και Υγεία.3. Έλλειψη ελεύθερου χρόνου των δημοτών ο οποίος μπορεί να αξιοποιηθεί στα πλαίσια αθλητικών υπηρεσιών.4. Έλλειψη οργανωμένων δομών διοίκησης και διαχείρισης αθλητικών χώρων.5. Μικρές έως καθόλου οικονομικές επιχορηγήσεις από την Πολιτεία για την λειτουργία και συντήρηση των αθλητικών χώρων του Δήμου.6. Αδυναμία εφαρμογής αθλητικών υπηρεσιών σε όλη την διάρκεια του χρόνου χωρίς διακοπές.7. Υψηλά ποσοστά δημοτών οι οποίοι δεν έχουν πρόσβαση σε αθλητικές υπηρεσίες λόγω κόστους ή λιγοστού χρόνου.8. Χαμηλό επίπεδο ποιότητας και περιεχομένου αθλητικών υπηρεσιών	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Αξιοποίηση υφιστάμενων αθλητικών χώρων - σε επίπεδο διαχείρισης και λειτουργίας - από τον Οργανισμό προς όφελος των Δημοτών.2. Δυνατότητα ολοκλήρωσης νέων αθλητικών υποδομών την επόμενη τριετία.3. Υψηλά ποσοστά δημοτών ενδιαφέρονται για ποιοτικές υπηρεσίες αθλητισμού.4. Ανάπτυξη δικτύου ενημέρωσης και ευαισθητοποίηση των δημοτών για τον αθλητισμό.5. Δυνατότητες συνεργασίας με φορείς που καλλιεργούν τον αθλητισμό στο Δήμο.6. Δυνατότητα ανάπτυξης του εσωτερικού και διεθνή Αθλητικού Τουρισμού στον Δήμο7. Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας σε διαφορετικούς τομείς απασχόλησης.8. Αναβάθμιση ποιότητας και περιεχομένου των αθλητικών υπηρεσιών του Δήμου.9. Μεγάλος πληθυσμός που ζει στον Δήμο.

<p>στον σχολικό και δημοτικό αθλητισμό.</p> <p>9. Χαμηλό επίπεδο επιμόρφωσης και δια του βίου εκπαίδευσης σε θέματα υπηρεσιών αθλητισμού σε εξειδικευμένο προσωπικό.</p> <p>10. Χαμηλά έσοδα από εμπορικές ή άλλες ενέργειες για τον αθλητισμό.</p> <p>11. Υψηλό κόστος λειτουργίας των υφιστάμενων και των νέων χώρων άθλησης.</p> <p>12. Έλλειψη ακινήτων για την κατασκευή αθλητικών εγκαταστάσεων.</p> <p>13. Ανεπαρκής κατανομή των αθλητικών εγκαταστάσεων στο νέο Δήμο Ηρακλείου. Δεν καλύπτονται επαρκώς αθλήματα κλασσικού αθλητισμού.</p> <p>14. Έλλειψη κλειστών εγκαταστάσεων μαζικού αθλητισμού στις Δημοτικές Κοινότητες του Δήμου Ηρακλείου.</p> <p>15. Έλλειψη εγκαταστάσεων κλειστών ή ανοιχτών κολυμβητηρίων.</p> <p>16. Ελλιπής χρηματοδότηση υπουργείου αθλητισμού για κατασκευή νέων αθλητικών εγκαταστάσεων.</p> <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <p>1. Ανύπαρκτη ή πολύ μικρή χρηματοδότηση της λειτουργίας και συντήρησης των αθλητικών υποδομών του Δήμου.</p> <p>2. Ασυνέπεια της Πολιτείας σε θέματα χρηματοδοτήσεων για την οργάνωση</p>	<p>10. Δυνατότητα κατασκευής δύο κολυμβητηρίων σε δύο ξεχωριστές ιδιοκτησίες του Δήμου Ηρακλείου.</p> <p>11. Δυνατότητα κατασκευής νέου κλειστού αθλητικού πολυχώρου σε οικόπεδο ιδιοκτησίας του Δήμου Ηρακλείου.</p> <p>12. Δυνατότητα ανάπτυξης ενός ευέλικτου συστήματος διοίκησης και λειτουργία των υφιστάμενων και νέων αθλητικών υποδομών του Δήμου.</p> <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <p>1. Αξιοποίηση οικονομικών πόρων από την συμμετοχή των δημοτών σε αθλητικές υπηρεσίες στα πλαίσια της κοινωνικής πολιτικής.</p> <p>2. Αξιοποίηση προγραμμάτων άθλησης από το «Πρόγραμμα αθλητισμός για Όλους» της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού.</p> <p>3. Εφαρμογές νέα τεχνολογίας (βιοκλιματισμός – εναλλακτικές πηγές ενέργειας) για μείωση του κόστους λειτουργίας των αθλητικών χώρων στο Δήμο Ηρακλείου.</p> <p>4. Απορρόφηση οικονομικών πόρων από προγράμματα που σχετίζονται με τον αθλητικό τουρισμό για την υλοποίηση αθλητικών υποδομών στον Δήμο.</p> <p>5. Απορρόφηση εργατικού δυναμικού</p>
---	--

και λειτουργία αθλητικών υπηρεσιών.	από προγράμματα του Ο.Α.Ε.Δ.
3. Συνεχής αύξηση του λειτουργικού κόστους των αθλητικών υποδομών.	6. Συνεργασία με τοπικούς και εθνικούς φορείς ανάπτυξης του αθλητισμού σε θέματα αξιοποίησης των υφιστάμενων και νέων αθλητικών υποδομών του Δήμου.
4. Πολιτικές απασχόλησης σε εξειδικευμένους τομείς απασχόλησης που σχετίζονται με τις αθλητικές υπηρεσίες.	7. Ένταξη των αθλητικών υπηρεσιών σε προγράμματα χρηματοδότησης των πακέτων στήριξης από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
5. Έλλειψη Ανώτατου Επιστημονικού φορέα (Τμήμα Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού) στην περιοχή το οποίο θα συνέβαλε σημαντικά στην αναβάθμιση του αθλητισμού.	
6. Καθυστέρηση στην επιλογή και απασχόληση εξειδικευμένου προσωπικού με εποχικό χαρακτήρα για τις ανάγκες των αθλητικών υπηρεσιών του Δήμου.	
7. Μικρή και ελλιπής επιμόρφωση εξειδικευμένου προσωπικού για τις αθλητικές υπηρεσίες του Δήμου.	
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
1. Αυξανόμενη ανάγκη άθλησης από τους πολίτες σε υψηλού επιπέδου αθλητικές εγκαταστάσεις.	
2. Χαμηλό επίπεδο παροχής αθλητικών υπηρεσιών προς όλες τις ηλικιακές και κοινωνικές ομάδες των πολιτών.	
3. Έλλειψη αθλητικών υποδομών .	
4. Διαχείριση και λειτουργία αθλητικών υποδομών σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα.	
5. Αξιοποίηση αθλητικών υποδομών στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου.	
6. Κάλυψη αναγκών των πολιτών σε θέματα αθλητικών υπηρεσιών.	
7. Συνεργασία με τοπικούς, εθνικούς και διεθνείς φορείς ανάπτυξης του αθλητισμού.	

Θεματικός τομέας : Τοπική Οικονομία και Απασχόληση	
Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Απασχόληση, Ανεργία και Επαγγελματική Κατάρτιση	
Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Περαιτέρω ανάπτυξη μεγάλων επιχειρήσεων σε βάρος των ΜΜΕ.2. Έλλειψη μηχανισμών ενσωμάτωσης γνώσης και πρακτικών. <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Το μεγάλο ποσοστό ανεργίας στο Δήμο (πολύ μεγαλύτερο από ότι σε επίπεδο Νομαρχίας, Περιφέρειας και Χώρας).2. Οι χαμηλές επαγγελματικές δεξιότητες στο ανθρώπινο δυναμικό αλλά και οι μη πιστοποιημένες, δημιουργούν δυσκολίες και αποκλεισμούς στην εργασιακή ένταξη ομάδων πληθυσμού.	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Η προσέλκυση νέων οικιστών.2. Το Δ' ΚΠΣ και ο εθνικός προγραμματισμός θα αποτελέσουν μία ακόμη ευκαιρία, για την τοπική ανάπτυξη της πόλης.3. Η γειτνίαση με τους μεγάλους κόμβους μεταφορών (Λιμάνι, Αεροδρόμιο, ΒΟΑΚ). <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Το αρκετά υψηλό μορφωτικό επίπεδο των ανέργων, δίνει την ευκαιρία για εξειδικευμένη απασχόληση.2. Η συνεχιζόμενη εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση των απασχολούμενων και ανέργων, πρέπει στοχευμένα να επιλεγούν σε κλάδους που μπορούν να αναπτυχθούν στο ανταγωνιστικό πλαίσιο της αγοράς (π.χ. πράσινα επαγγέλματα).3. Η ανάπτυξη των υπηρεσιών προς τον πολίτη παραμένει ένας τομέας με πολλά περιθώρια ανάπτυξης και δημιουργία εξειδικευμένων θέσεων εργασίας, ιδιαίτερα σε τομείς που η

	<p>ιδιωτική πρωτοβουλία έχει χαμηλή παρέμβαση και είναι τομείς της λεγόμενης «κοινωνικής οικονομίας».</p> <p>4. Η βελτίωση των δεξιοτήτων μέσω των προσφερόμενων προγραμμάτων και δυνατοτήτων των νέων τεχνολογιών.</p> <p>5. Οι ευέλικτες μορφές απασχόλησης.</p> <p>6. Η βελτίωση των κοινωνικών υποδομών που διευκολύνουν τις γυναίκες.</p> <p>7. Οι συντονισμένες προσπάθειες του εθνικού στρατηγικού σχεδιασμού συμβάλλουν στην προώθηση της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού και τη μετάβαση σε ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης των ανέργων.</p>
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<p>1. Συντονισμένη λειτουργία δομών κατάρτισης, δια βίου μάθησης και προώθησης της απασχόλησης</p> <p>2. Στοχευμένες δράσεις αντιμετώπισης της ανεργίας των γυναικών</p>	

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Στήριξη της Επιχειρηματικότητας

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <p>1. Περαιτέρω ανάπτυξη μεγάλων επιχειρήσεων σε βάρος των ΜΜΕ</p> <p>2. Έλλειψη μηχανισμών ενσωμάτωσης</p>	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <p>1. Η προσέλκυση νέων οικιστών.</p> <p>2. Οι δυνατότητες και τα πλεονεκτήματα που η πόλη διαθέτει</p>

<p>γνώσης και πρακτικών</p> <p>3. Για πολλά ζητήματα της τοπικής οικονομίας οι αποφάσεις για βιώσιμη οικονομία τοπικής κλίμακας λαμβάνονται σε επίπεδα εκτός Δήμου</p> <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <p>1. Η χωρίς στρατηγική και οργανωμένο σχέδιο δημιουργία μικρών-ατομικών επιχειρήσεων, με σκοπό την αποφυγή της ανεργίας, δημιουργεί προβλήματα αυξημένου ρίσκου και μη βιώσιμες μονάδες</p>	<p>για μια οικονομία σε τοπικό επίπεδο βιώσιμη και αναπτυσσόμενη στηρίζονται στη γεωγραφική - χωροταξική θέση της πόλης και στην υψηλού βαθμού πολεοδομική της συγκρότηση και ανάπτυξη.</p> <p>3. Τα περιθώρια βιώσιμης ανάπτυξης στηρίζονται στην αξιολόγηση, ανάδειξη και αξιοποίηση των δυναμικών κλάδων της τοπικής οικονομίας, ιδιαίτερα των Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ) που διαμορφώνονται ως δυναμικός τομέας, σε συνδυασμό με τα περιθώρια που προκύπτουν από την εξέλιξη της ευρύτερης περιοχής.</p> <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <p>1. Οι πολιτικές ανάπτυξης και ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας, και διάχυσης των ΤΠΕ στις επιχειρήσεις, τους εργαζομένους και την εκπαίδευση.</p> <p>2. Η ραγδαία αύξηση της κατασκευής νέων κατοικιών που συντελείται τα τελευταία χρόνια στη περιοχή, δημιουργούν τις προϋποθέσεις για οικονομική ανάπτυξη.</p> <p>3. Ευνοϊκή είναι η ευρωπαϊκή συγκυρία για την τοπική ανάπτυξη και τον πρωταγωνιστικό ρόλο της «πόλης» σ' αυτήν. Ο Ευρωπαϊκός και Εθνικός σχεδιασμός για την ανταγωνιστικότητα και τον τεχνολογικό εξοπλισμό των ΜΜΕ αποτελεί ευκαιρία στήριξης και</p>
--	--

	<p>ανάπτυξης της τοπικής αγοράς.</p> <p>4. Ο έγκαιρος σχεδιασμός για μια βιώσιμη ανάπτυξη της πόλης, η αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της, μπορεί να επιτρέψει την ανάπτυξη μιας τοπικής οικονομίας συνδυασμένης με την αειφορία.</p> <p>5. Οι πολιτικές ενίσχυσης των ΜΜΕ ένταξη στον αναπτυξιακό νόμο. ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, διάχυση των ΤΠΕ στις επιχειρήσεις και την εκπαίδευση, η συνεχιζόμενη εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση πρέπει στοχευμένα να επιλεγούν σε κλάδους που μπορούν να εισχωρήσουν και να αναπτυχθούν στο διαμορφωνόμενο ανταγωνιστικό πλαίσιο.</p>
--	---

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

1. Αξιοποίηση της προνομιακής πλέον γεωγραφικής θέσης, σε συνδυασμό με την ανάπτυξη κυρίως των κλάδων υπηρεσιών, εμπορίου και αγροτικής ανάπτυξης.
2. Δραστηριοποίηση του Δήμου για συμμετοχή σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας, έρευνας - καινοτομίας - τεχνολογικής ανάπτυξης και εφαρμογής σύγχρονων τεχνικών πληροφορικής και επικοινωνίας
3. Ανταγωνιστικότητα και βιωσιμότητα των ΜΜΕ
4. Τόνωση και σχεδιασμένη ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας-διαρκής υποστήριξη
5. Επανασχεδιασμός της αγροτικής ανάπτυξης της ευρύτερης περιοχής
6. Σχεδιασμένη ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας-διαρκής υποστήριξη της τοπικής αγοράς για τη βιωσιμότητα της

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Αξιοποίηση Δημοτικής Περιουσίας

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <p>Η περιουσία του Δήμου Ηρακλείου έχει καταγραφεί, αποτιμηθεί και χωρίζεται σε:</p> <p>1. αστική: α: εντός πόλης Ηρακλείου, β. σε περιοχές εκτός πόλης Ηρακλείου.</p> <p>2. αγροτική: α) πλησίον της πόλης του Ηρακλείου, β) σε περιοχές απομακρυσμένες από την πόλη του Ηρακλείου.</p> <p>3. Δημοτική Λαχαναγορά Ηρακλείου που περιλαμβάνει 48 καταστήματα και έχει αξιοποιηθεί με εκμίσθωση των 41 καταστημάτων, τα υπόλοιπα θα εκμισθωθούν μετά την ψήφιση του κανονισμού της λαχαναγοράς και</p> <p>4. α. Σχολικά Κτίρια και β. η περιουσία τους.</p> <p>Για τις περιπτώσεις 1^α και 2^α έχουν αξιοποιηθεί μερικώς με την εκμίσθωση αυτών. Υπάρχουν προβλήματα ως προς την εκμετάλλευση και αξιοποίηση της περιουσίας των περιπτώσεων 1β και 2β που προέρχονται από την απόσταση, διότι είναι δύσκολος ο έλεγχος και η αξιοποίηση τους.</p> <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <p>1. Τα περισσότερα ακίνητα και ειδικά οι περιπτώσεις 1β και 2β προέρχονται από δωρεά ή είναι κληροδοτήματα</p>	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <p>Υπάρχει δυνατότητα περαιτέρω αξιοποίησης των ακινήτων των περιπτώσεων 1α και 2α με την άρση των περιορισμών ως προς την εκποίηση των ακινήτων 1β, 2β και 4β (με την εκποίηση θα εξοικονομηθούν πόροι που θα διατεθούν στην περαιτέρω αξιοποίηση των αστικών ακινήτων).</p> <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <p>Υπάρχουν ευκαιρίες περαιτέρω αξιοποίησης που προέρχονται από προγράμματα και ήδη τις έχει εκμεταλλευτεί ο Δήμος. Θα μπορούσε να αξιοποιήσει την περιουσία του ο Δήμος Ηρακλείου εκμεταλλευόμενος τις κατά καιρούς ευκαιρίες προς πώληση των περιπτώσεων 1β, 2β και 4β με την άρση των περιορισμών περί εκποίησης ώστε να διατεθεί το προϊόν της εκποίησης για την αξιοποίηση της υπόλοιπης περιουσίας.</p>

<p>με περιορισμούς ως προς την εκποίηση τους. Όσον αφορά την περίπτωση 4 β υπάρχει περιορισμός από τη νομοθεσία για την εκποίηση τους.</p> <p>2. Υπάρχει ο κίνδυνος καταπάτησης των ακινήτων των περιπτώσεων 1β και 2β λόγω του περιορισμένου ελέγχου που απορρέει από την απόσταση.</p>	
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<p>1. Άρση των περιορισμών για την εκποίηση ακινήτων</p> <p>2. Αύξηση των ελέγχων για την αποφυγή καταπατήσεων</p>	
Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Αδειοδοτήσεις και Έλεγχοι	

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p>α) Καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος</p> <p>1. Λειτουργία καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος χωρίς άδεια.</p> <p>2. Λειτουργία καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος χωρίς άδεια μουσικών οργάνων.</p> <p>3. Δεν υπάρχει απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου για την χρήση γης, εντός του κέντρου της πόλης, με αποτέλεσμα τον κορεσμό του κέντρου (πεζόδρομοι) από καφετέριες.</p> <p>4. Το τμήμα που αδειοδοτεί τα</p>	<p>α) Καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος</p> <p>1. Εφαρμογή των άρθρων Δήμων & Κοινοτήτων για τη λειτουργία των καταστημάτων και για τη χρήση γης στο κέντρο την πόλης (πεζόδρομοι).</p> <p>β) Λαϊκές Αγορές</p> <p>1. Αλλαγή του τρόπου λειτουργίας των λαϊκών αγορών και μείωση τους αριθμού τους (3 τουλάχιστον)</p> <p>2. Εύρεση χώρων που μπορούν να λειτουργήσουν χωρίς να δημιουργούν κυκλοφοριακά</p>

<p>καταστήματα δεν έχει μηχανογράφηση</p> <p>5. Μη εφαρμογή της μελέτης της Τεχνικής Υπηρεσίας (απόρριψη της, από την Αρχαιολογική Υπηρεσία) για ενιαίες τέντες στους κοινόχρηστους χώρους για την τοποθέτηση των τραπεζοκαθισμάτων.</p> <p>β) Λαϊκές Αγορές</p> <p>1. Καθυστέρηση έκδοσης αδειών σε εμπόρους Λαϊκής Αγοράς, γεγονός που δυσχεραίνει τον έλεγχο</p> <p>2. Πολλές λαϊκές και μεγάλες (6 εβδομαδιαίως) για τον Δήμο μας</p> <p>3. Δεν έχει γίνει σωστή τοποθέτηση των εμπορών (αριθμημένες θέσεις από την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση), γεγονός που δυσκολεύει τον έλεγχο για την τήρηση της Καθαριότητας</p> <p>γ) Στάσιμο και Πλανόδιο Εμπόριο</p> <p>1. Δεν έχουν οριστεί, σύμφωνα με τον Κώδικα Δήμων & Κοινοτήτων, οι θέσεις για το στάσιμο εμπόριο. Οι καντίνες για παράδειγμα (7 στο σύνολο), λειτουργούν χωρίς άδειες, από το 2002.</p>	<p>προβλήματα, προβλήματα καθαριότητας, και προβλήματα στην πολιτική προστασία (επέμβαση πυροσβεστικής, ΕΚΑΒ)</p> <p>γ) Στάσιμο και Πλανόδιο Εμπόριο</p> <p>1. Εφαρμογή του Κώδικα Δήμων & Κοινοτήτων, για το Στάσιμο & Πλανόδιο Εμπόριο.</p>
<p>Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης</p>	
<p>1. Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου για την χρήση γης, εντός του κέντρου της πόλης</p> <p>2. Επιτάχυνση των διαδικασιών έκδοσης αδειών</p> <p>3. Σωστή τοποθέτηση εμπορών στις λαϊκές αγορές.</p> <p>4. Εφαρμογή των σχετικών άρθρων του νέου δημοτικού και κοινοτικού κώδικα για</p>	

τη λειτουργία των καταστημάτων και για τη χρήση γης στο κέντρο την πόλης (πεζόδρομοι) και για το στάσιμο & πλανόδιο εμπόριο.

5. Καλύτερη οργάνωση των λαϊκών αγορών και εύρεση νέων, κατάλληλων χώρων λειτουργίας.

Θεματικός τομέας : Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Ανάπτυξη συνεργασιών με φορείς ΤΠΕ

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <p>Εκτιμάται ότι παρατηρείται αδυναμία συνεργασίας των φορέων (Δήμος, πανεπιστήμιο ΤΕΙ κτλ) στα πλαίσια μιας προγραμματικής συμφωνίας.</p> <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <p>Πιθανή αρνητική εξέλιξη είναι η κατάργηση του ENISA σαν οργανισμού.</p>	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <p>Η ύπαρξη του Πανεπιστημίου Κρήτης, των ΤΕΙ, του ΙΤΕ και του ENISA παρέχουν μεγάλες δυνατότητες ανάπτυξης συνεργασιών που συμβάλλουν και στην ανάπτυξη του τόπου αλλά και:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Την σύνδεση των φορέων αυτών με την τοπική κοινωνία.2. Την καλύτερη οργάνωση του Δήμου και βελτίωση της παροχής υπηρεσιών στους Δημότες. <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <p>Η δημιουργία εταιρείας διαχείρισης των δικτύων οπτικών ινών, η λειτουργία του Portal του Δήμου υποχρεώνουν τον Δήμο σε αναζήτηση συμβούλου. Το Πανεπιστήμιο Κρήτης είναι ένας κατάλληλος συνεργάτης.</p>
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	

1. Περαιτέρω ανάπτυξη των Ευρυζωνικών Δικτύων
2. Περαιτέρω ανάπτυξη των υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών στους πολίτες και τις επιχειρήσεις

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Χαμηλό ποσοστό ευρυζωνικών συνδέσεων κυρίως των δημοτών, μικρή χρήση του διαδικτύου κυρίως από τις μεγαλύτερες ηλικίες.2. Ο ρόλος των ΚΕΠ είναι διαμεσολαβητικός (πολίτης-φορέας/ υπηρεσία) και καθοδηγούμενος μέσω του ON-LINE συστήματος του Υπουργείου Εσωτερικών ΟΔΕ ΚΕΠ για τις αιτήσεις των πολιτών. Όμως σε όλες τις αιτήσεις απαιτείται η αυτοπρόσωπη ή εξουσιοδοτημένη παρουσία των πολιτών για την ασφαλή παραλαβή των εγγράφων τους. <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Κίνδυνο θα αποτελέσει η καθυστέρηση στην αύξηση χρήσης των ευρυζωνικών συνδέσεων2. Απαραίτητη προϋπόθεση για την ασφαλή παραλαβή των αιτούμενων εγγράφων είναι η αυτοπρόσωπη ή εξουσιοδοτημένη παρουσία των	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Η ανάπτυξη του Ευρυζωνικού μητροπολιτικού δικτύου στο νέο Δήμο αλλά και σε όλες τις μεγάλες πόλεις της Κρήτης, η δημιουργία ιδιωτικών υποδομών ευρυζωνικότητας, η ανάπτυξη ψηφιακού πολιτιστικού περιεχομένου από τον Δήμο και άλλους φορείς, η δημιουργία πολιτιστικής ηλεκτρονικής πύλης από την Περιφέρεια Κρήτης, η παροχή υπηρεσιών ψηφιακής εξυπηρέτησης των δημοτών από τον Δήμο αλλά και από τους άλλους Δήμους της Κρήτης αρχίζουν να δημιουργούν τη βάση για την ανάπτυξη των υπηρεσιών των Τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών.2. Μόνο εάν αλλάξει η παρούσα νομοθεσία που αφορά την ασφάλεια στην διακίνηση εγγράφων μπορεί να υπάρξει δυνατότητα βελτίωσης στην ηλεκτρονική παροχή υπηρεσιών.3. Καλύτερη λειτουργία ασύρματου δικτύου στο κέντρο της πόλης.4. Επέκταση του Μητροπολιτικού

πολιτών.	<p>Δικτύου Οπτικών Ινών.</p> <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Οι γενναίες χρηματοδοτήσεις στα πλαίσια του 3^{ου} ΚΠΣ και του ΕΣΠΑ ανοίγουν πολλές ευκαιρίες για δημιουργία υποδομών, ψηφιακού περιεχομένου και υπηρεσιών.2. Η ON-LINE σύνδεση των εμπλεκόμενων φορέων- υπηρεσιών του δημοσίου για την ταχύτερη διακίνηση των εγγράφων μεταξύ των υπηρεσιών και κατά συνέπεια την ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών.
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<ol style="list-style-type: none">1. Περαιτέρω ανάπτυξη Ευρυζωνικών δικτύων2. Περαιτέρω ανάπτυξη υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης3. Εκσυγχρονισμός του συστήματος έκδοσης των πιστοποιητικών από τις διάφορες υπηρεσίες του Δήμου Ηρακλείου (Δημοτολόγιο, Ληξιαρχείο).	

Θεματικός τομέας : Ζητήματα Καθημερινότητας

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Εξυπηρέτηση του πολίτη – πρόσβαση στις Υπηρεσίες

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Η μεγάλη προσέλευση των πολιτών σε δυο κύρια σημεία στέγασης των ΚΕΠ του Δήμου με συνέπεια την μη έγκαιρη εξυπηρέτηση καθώς και τη δύσκολη πρόσβαση τους.	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Εξυπηρέτηση των πολιτών & επιχειρήσεων μέσω του Portal του Δήμου Διαδικτύου.2. Έχει συνταχθεί οδηγός εξυπηρέτησης του Δημότη στις συναλλαγές του με τις υπηρεσίες

<p>2. Κυκλοφοριακό πρόβλημα.</p> <p>3. Έλλειψη χώρου στάθμευσης.</p> <p>4. Έλλειψη ενημέρωσης δημοτών για την στέγαση των υπηρεσιών.</p> <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <p>1. Η ύπαρξη μόνο δύο ΚΕΠ στο κέντρο της πόλης του Ηρακλείου υποχρεώνει τους πολίτες να συνωστίζονται για την εξυπηρέτηση τους σ' αυτά. Λόγω των συνεχώς αυξανόμενων πιστοποιημένων διαδικασιών από τα ΚΕΠ προς τους πολίτες θα αυξάνεται συνεχώς και η προσέλευση τους σ' αυτά.</p>	<p>του Δήμου.</p> <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <p>1. Για την δημιουργία νέων παραρτημάτων ΚΕΠ ενδέχεται να χρηματοδοτηθούν από το Υπουργείο Εσωτερικών με αποτέλεσμα χωρίς σημαντική ιδίαν δαπάνη να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις βελτίωσης της εξυπηρέτησης των πολιτών του Δήμου.</p>
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<p>1. Ανάγκη βελτίωσης της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών.</p> <p>2. Χρήση νέων τεχνολογιών και συνεχής επιμόρφωσης των υπαλλήλων.</p> <p>3. Βελτίωση των αστικών συγκοινωνιών.</p> <p>4. Στήριξη ευπαθών ομάδων, φροντίδα ανθρώπων με αναπηρία για ευκολότερη πρόσβαση στις υπηρεσίες.</p> <p>5. Δημιουργία δύο νέων παραρτημάτων ΚΕΠ στην πόλη του Ηρακλείου (Ανατολικά, Νότια) και από ένα στο κάθε δημοτικό διαμέρισμα, στελεχωμένα ανάλογα με τις κατά τόπους ανάγκες. Μόνο με αυτό τον τρόπο θα γίνει ευκολότερη η πρόσβαση των πολιτών στις υπηρεσίες του Δήμου.</p>	

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Αστυνόμευση – Ασφάλεια

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
1. Έλλειψη αστυνόμευσης της πόλης,	

από την ΕΛ.ΑΣ., μετά τις 22:00	
2. Δεν υπάρχει πλέον, το μικτό συνεργείο με την ΕΛ.ΑΣ., από τον Νοέμβριο του 2007.	
3. Καταργήθηκε η πεζή περιπολία.	
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
1. Περιπολίες εποχούμενες και πεζές από την ΕΛ.ΑΣ.	
2. Δημιουργία Άμεσης Επέμβασης (ομάδα Ζ).	

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Πολιτική Προστασία – Διαχείριση Κρίσεων

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Ανάγκες</u></p> <ol style="list-style-type: none">Άμεση οργάνωση του γραφείου πολιτικής προστασίας του Δήμου με επιστημονικό προσωπικό (πολιτικό Μηχανικό, γεωλόγο, περιβαλλοντολόγο, τοπογράφο), γραμματειακή υποστήριξη καθώς και οδηγό.Λόγω έλλειψης προσωπικού απουσιάζει ο οργανωτικός σχεδιασμός.Έλλειψη ικανού χώρου 100μ2 καθώς και έλλειψη εξοπλισμού (εργαλεία, αυτοκίνητο).Έλλειψη σταθερής σχέσης με εθελοντικές οργανώσεις και προγράμματα εκπαίδευσης. <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ol style="list-style-type: none">Η περιοχή του Δήμο είναι	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">Έχει ολοκληρωθεί το πρόγραμμα RED CODE με αρκετές εμπειρίες και κάλυψη κόστους μελετών οριοθέτησης χώρων καταφυγής στην πόλη μαςΈνταξη του Δήμου σε νέο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα STOP FIRE.Ένταξη του Δήμου στο πρόγραμμα PATCH για την πολιτική προστασία στην Αγία Τριάδα.Ύπαρξη Προγραμμάτων Κατάρτισης Εθελοντών Πολιτικής Προστασίας που θα υλοποιηθούν μόλις ολοκληρωθεί το καταστατικό του Συλλόγου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Ηρακλείου. <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <p>Η αξιοποίηση των πόρων του Ε.Π.</p>

<p>σεισμογενής.</p> <p>2. Υπάρχει τεράστιο κυκλοφοριακό πρόβλημα που σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης θα διογκωθεί εξ αιτίας του πανικού.</p> <p>3. Έλλειψη θέσεων στάθμευσης και δομών για άτομα με ειδικές ανάγκες</p> <p>4. Λόγω των αρκετών αυθαιρέτων υπάρχει έλλειψη χώρων καταφυγής σε περίπτωση σεισμού</p> <p>5. Κίνδυνοι από αυθαίρετα που έχουν κατασκευαστεί χωρίς να πληρούν στοιχειώδεις προδιαγραφές.</p> <p>6. Κίνδυνοι από μπαζώματα για πιθανές καταστροφές από πλημμύρες</p> <p>7. Δυσκολία στην αντίληψη της σπουδαιότητας της Πολιτικής Προστασίας με αποτέλεσμα την έλλειψη πολιτικής στήριξης άρα και υλοποίησης των παραπάνω αναγκών</p>	<p>Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-2013, και ευρωπαϊκών προγραμμάτων, για την ανάπτυξη δράσεων που ενδυναμώνουν την πολιτική προστασία.</p>
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<p>1. Οργάνωση, στελέχωση και εξοπλισμός Γραφείου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου</p> <p>2. Αξιοποίηση Εθνικών και Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων.</p>	

Θεματικός τομέας : Διακυβέρνηση	
Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων μεταξύ πόλεων	
Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες

<u>Προβλήματα</u>	<u>Δυνατότητες</u>
<ol style="list-style-type: none">1. Όσο αφορά τις διεθνείς συνεργασίες ως πρόβλημα εμφανίζεται η ελλιπής στελέχωση του γραφείου Ευρωπαϊκών προγραμμάτων, η έλλειψη προσωπικού με πολύ καλή γνώση κυρίως της Αγγλικής γλώσσας που να συνδυάζει στοιχεία manager.2. Οι διαδημοτικές σχέσεις που έχουν αναπτυχθεί, γίνονται κυρίως μέσω Προγραμμάτων δικτύωσης, λείπουν όμως οι συνεργασίες μεταξύ πόλεων, που θα στηρίζονταν σε κοινά χαρακτηριστικά (είτε αναφέρονται στην ιστορία τους, ή στην αρχιτεκτονική κλπ.).3. Δεν υπάρχει κατάλληλη στελέχωση και οι απαραίτητες γνώσεις.	<ol style="list-style-type: none">1. Ο Δήμος Ηρακλείου έχει ισχυρό brandname στην Ευρωπαϊκή Ένωση λόγω του ισχυρού τουριστικού ρεύματος της Κρήτης. Αυτό μας δίνει την δυνατότητα να είμαστε ευπρόσδεκτοι partners σε όποια projects μας ενδιαφέρουν.2. Ο Δήμος Ηρακλείου, λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του, της μακραίωνης αφενός ιστορίας του και της διαφορετικότητας των αρχιτεκτονικών στοιχείων που παρουσιάζει μέσα κυρίως από τα μνημεία που διασώζονται, δύναται να συνάψει σχέσεις συνεργασίας είτε σε επίπεδο δικτύωσης, μέσω προγραμμάτων, είτε σε επίπεδο αδελφοποιήσεων.3. Η πόλη του Ηρακλείου έχει τη δυνατότητα να εκμεταλλευτεί τη θέση της (γεωγραφικά, ιστορικά, πολιτιστικά) με σκοπό να αναπτύξει εταιρικές σχέσεις.4. Πολλές πόλεις αντιμετωπίζουν κοινά προβλήματα με την πόλη μας (διαχείριση απορριμμάτων, αδέσποτα κλπ) και υπάρχει δυνατότητα συνεργασίας για την κοινή αντιμετώπιση των προβλημάτων.5. Προβολή της πόλης μέσω των τουριστών.6. Ο Δήμος Ηρακλείου ήδη συμμετέχει
<u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u>	
<ol style="list-style-type: none">1. Λόγω των παραπάνω προβλημάτων υπάρχει ο κίνδυνος του απομονωτισμού.2. Οι διαδικασίες που καθορίζουν τη σύναψη των διαδημοτικών σχέσεων, εκτός προγραμμάτων δικτύωσης, όπως είναι για παράδειγμα οι αδελφοποιήσεις, είναι μάλλον περίπλοκες αφενός και αφετέρου δεν υπάρχει προηγούμενο, τέτοιο που να δημιουργεί ανάλογες προϋποθέσεις.	

	<p>σε διάφορα δίκτυα εντός Ελλάδος και στα δίκτυα πόλεων Eurocities και Eurotowns τα οποία μας ενημερώνουν για όλα τα ευρωπαϊκά προγράμματα και τις δυνατές συνεργασίες μεταξύ των Ευρωπαϊκών πόλεων.</p> <p>7. Εντός Ελλάδας συμμετέχουμε σε διάφορα δίκτυα τα οποία μπορούμε να εκμεταλλευτούμε καλύτερα.</p> <p style="text-align: center;"><u>Ευκαιρίες</u></p> <p>1. Δημιουργούνται συχνά ευκαιρίες από τα διάφορα χρηματοδοτικά ευρωπαϊκά προγράμματα που καλύπτουν θέματα πολιτιστικού/πολεοδομικού ενδιαφέροντος, θέματα ανάπλασης στα πλαίσια δικτυώσεων.</p>
--	---

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

1. Ανάπτυξη τουρισμού με προορισμό την πόλη
2. Ανάπτυξη πολιτιστικών, αθλητικών και κοινωνικών υπηρεσιών
3. Ο Δήμος Ηρακλείου σε συνεργασία και με άλλους φορείς, όπως Περιφέρεια, Εφορείες Αρχαιοτήτων και άλλους γειτονικούς Δήμους μπορεί να προβεί σε τέτοιες ενέργειες και σε σύναψη σχέσεων αδελφοποίησης ή δικτύωσης, αξιοποιώντας κάποια ευρωπαϊκά προγράμματα.
4. Καλύτερη αξιοποίηση των υφιστάμενων συνεργασιών

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Συνεργασία με εθνικές και διεθνείς αρχές και φορείς

Προβλήματα & Περιορισμοί

Δυνατότητες & Ευκαιρίες

<p style="text-align: center;"><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Δυσλειτουργία τοπικών και κεντρικών υπηρεσιών 2. Γραφειοκρατικές διαδικασίες 3. Έλλειψη έγκαιρης πληροφόρησης / ενημέρωσης <p style="text-align: center;"><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Δυσλειτουργία θεσμικού πλαισίου 2. Χρονοβόρες διαδικασίες 3. Συγκεντρωτισμός 4. Δεν είναι αποσαφηνισμένες οι αρμοδιότητες σε πολλές υπηρεσίες με αποτέλεσμα να υπάρχει σύγκρουση των εμπλεκόμενων φορέων. 	<p style="text-align: center;"><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Αξιοποίηση εμπειρίας, τεχνογνωσίας 2. Προγραμματικές Συμβάσεις <p style="text-align: center;"><u>Ευκαιρίες</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Δικτύωση 2. Ευρωπαϊκά Προγράμματα, Πρωτοβουλίες 3. Συνεργασία σε διάφορα επίπεδα με τοπικές αρχές και φορείς με σκοπό το κοινωνικό όφελος 4. Συνεργασία με διεθνείς φορείς μέσω Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Από κοινού σχεδιασμός, οργάνωση, λειτουργία μητροπολιτικής περιοχής 	

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Αποκέντρωση

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<ol style="list-style-type: none"> 1. Απουσία του κοινωνικού προσώπου του Δήμου στις περισσότερες νέες Τοπικές Κοινότητες. Η έλλειψη ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΠΗ αξιολογείται πολύ αρνητικά από τους κατοίκους των τοπικών κοινοτήτων. Δεν είναι μόνο η απουσία ψυχαγωγίας της τρίτης ηλικίας, αλλά και η απουσία 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Υλοποίηση σχεδίου πόλης για την κατασκευή δρόμων, υποδομών και κοινόχρηστων χώρων 2. Αξιοποίηση πλουτοπαραγωγικών, πολιτιστικών και άλλων πόρων των τοπικών και δημοτικών διαμερισμάτων.

<p>Φυσιοθεραπευτή, ψυχολόγου Κοινωνιολόγου, & ειδικοτήτων δηλαδή που θα απαλύνει τον πόνο και τα προβλήματα μεγάλων ανθρώπων μα και νεότερων. Η ιατρική περίθαλψη καλύπτεται μερικώς.</p> <p>2. Η γραφειοκρατία & η δυσλειτουργία που παρουσιάζουν οι περισσότερες υπηρεσίες καθιστούν την παρουσία των Τοπικών Συμβουλίων ανύπαρκτη.</p> <p>3. Η αποπεράτωση δικτύων και του βιολογικού καθαρισμού</p> <p>4. Αποδυνάμωση των τοπικών συμβουλίων και μη συμμετοχή των προέδρων στο δημοτικό συμβούλιο.</p>	
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<p>1. Περιβάλλον (καθαριότητα, πράσινο, ανακύκλωση, αναδάσωση).</p> <p>2. Ισόρροπη κοινωνική πολιτική και ανάπτυξη.</p> <p>3. Μόνιμες βάσεις δεδομένων σε έμπυχο δυναμικό και εξοπλισμό.</p> <p>4. Υποστηρικτικές δομές.</p> <p>5. Καλύτερη εξυπηρέτηση πολιτών</p> <p>6. Περισσότερες αρμοδιότητες στις κατά τόπους υπηρεσίες</p> <p>7. Διεύρυνση και αναβάθμιση των αποκεντρωμένων υπηρεσιών.</p> <p>8. Βελτίωση συγκοινωνιακής σύνδεσης</p> <p>9. Βελτίωση της συνεργασίας κέντρου και περιφέρειας (αμεσότητα στην πληροφορία, επικοινωνία, δραστηριότητα)</p>	

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">Δεν υπάρχουν μηχανισμοί υποβοήθησης της συμμετοχής των πολιτών στην διαδικασία λήψης των αποφάσεων.Έλλειψη ενδιαφέροντος και διάθεσης από τους πολίτες συμμετοχής τους στα κοινά. <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <p>Πάντοτε ο μεγαλύτερος κίνδυνος είναι η χαμηλή αξιολόγηση της αξίας συμμετοχής των πολιτών πριν την διαδικασία λήψη των αποφάσεων.</p>	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <p>Μέσω της διαδικτυακής πύλης του Δήμου Ηρακλείου στηρίζεται ο θεσμός της δημόσιας διαβούλευσης π.χ. η δημοτική πολιτική για το πράσινο Ηράκλειο, την δημιουργία φόρουμ συζητήσεων και προτάσεων των πολιτών και τις ηλεκτρονικές ψηφοφορίες. Πιστεύουμε ότι αποτελούν εργαλείο υποβοήθησης και για τους πολίτες αλλά και για την δημοτική αρχή.</p> <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ol style="list-style-type: none">Οι χρηματοδοτήσεις από τα Κοινοτικά πλαίσια και η πολιτική του ΥΠΕΣΑΗΔ.Σήμερα οι κάτοικοι όλοι στο σύνολό τους είναι πιο συνειδητοποιημένοι. Έχουν κατανόηση μεγαλύτερη και ανοχή.Ενθάρρυνση συμμετοχής των πολιτών σε οργανωμένους φορείς της Πόλης.Ενημέρωση πολιτών μέσω Διαδικτύου και ΜΜΕ για την δυνατότητα συμμετοχής τους στα κοινά.Αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών.
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<ol style="list-style-type: none">Ανάπτυξη ευρυζωνικών δικτύων	

2. Ανάπτυξη υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης
--

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΕΑΣ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΟΥ

Η ομάδα έργου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης για τη Δ.Ε. Νέας Αλικαρνασσοῦ.

Θεματικός τομέας 1 : Περιβάλλον και ποιότητα ζωής	
Θέμα 1.Α : Φυσικό Περιβάλλον	
1. Προστασία και ανάδειξη περιοχών	
<u>Προβλήματα</u>	<u>Δυνατότητες</u>
<ul style="list-style-type: none">• Κίνδυνος απομάκρυνσης η/και εξαφάνισης ειδών (χλωρίδα και πανίδα) από ρύπανση λόγω έλλειψης σχεδιασμού προστασίας και φύλαξης περιοχών φυσικού κάλλους• Καταπάτηση δημοτικών εκτάσεων• Ανεξέλεγκτη απόρριψη απορριμμάτων σε παραθαλάσσιες εκτάσεις• Οι έντονοι ρυθμοί οικιστικής και βιομηχανικής ανάπτυξης των τελευταίων ετών σε συνδυασμό με την άναρχη δόμηση και την κατασκευή μικρών έργων υποδομής που αν και περιστασιακά έλυναν προβλήματα έγιναν χωρίς σχεδιασμό, είχαν ως συνέπεια πλημμυρικά φαινόμενα τους χειμερινούς μήνες από όμβρια ύδατα.	<ul style="list-style-type: none">• Δημιουργία μηχανισμού διαχείρισης και ανάδειξης φαραγγιού Καρτερού ποταμού• Ύπαρξη μεγάλης δημοτικής έκτασης κοντά στην είσοδο του φαραγγιού του Καρτερού ποταμού• Αδόμητη δημοτική έκταση στην περιοχή Δύο Αοράκια• Αποβολή καταπατητών• Οριοθέτηση και Διευθέτηση του ρεμάτων Δήμου (Πρασσανό, Σιλαμιανό, Καρτερού, Μακράς Πεζούλας).• Ανάπλαση περιοχών• Παραχώρηση χρήσης ακινήτων δημοσίου• Αποκατάσταση χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων και αξιοποίηση των χώρων• Αξιοποίηση δημοτικής έκτασης που έχει ήδη αποκατασταθεί στη θέση «Δύο Αοράκια»
<u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u>	<u>Ευκαιρίες</u>
<ul style="list-style-type: none">• Καταστροφή του περιβάλλοντος από ανεξέλεγκτη πρόσβαση στο φαράγγι και σε προστατευόμενες περιοχές.• Κίνδυνος καταστροφής ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.• Κίνδυνος διάβρωσης του εδάφους, ή/και κατάληψης αιγιαλού λόγω του ανάγλυφου και της απορροής των ομβρίων στους ΧΑΔΑ της ενότητας.	<ul style="list-style-type: none">▪ Χρήση εθνικών και ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων (ΥΠΕΧΩΔΕ, ΥΠΕΣΔΔΑ και της ΕΕ).▪ Θεσμοθέτηση περιοχών ως περιοχές φυσικού κάλλους▪ Παρουσία φορέων με ενδιαφέρον και εμπειρία σε

	<p>θέματα προστασίας και ανάδειξης τοπικής χλωρίδας και πανίδας</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Σύσταση φορέα λειτουργίας και διαχείρισης του παραγγιού ως χώρος αναψυχής , εκπαίδευσης (σχολικών εκδρομών) και τουρισμού,▪ Κατασκευή έργων υπερτοπικού χαρακτήρα στην περιοχή (έργο Αποσελέμη)▪ Μελλοντική απομάκρυνση αεροδρομίου Ν. Καζαντζάκης▪ Εφαρμογή ΓΠΣ δημοτικής ενότητας▪ Αξιοποίηση τμήματος πρώην ΧΑΔΑ στη θέση «Δύο Αοράκια», σε συνδυασμό με τη λειτουργία του Μεγάλου Κλειστού Γυμναστηρίου σε όμορο ακίνητο
--	--

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

Η ομάδα έργου του Δήμου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:

- Έλλειψη φύλαξης του παραγγιού.
- Κίνδυνος καταστροφής και κλοπής ιστορικών και πολιτιστικών μνημείων.
- Υπερχείλιση ρεμάτων
- Ρύπανση επιφανειακών υδάτων ρεμάτων

Για το λόγο αυτό προτείνεται:

- Η εφαρμογή του ΓΠΣ.
- Οριοθέτηση- διευθέτηση ρεμάτων
- Σύσταση φορέα λειτουργίας και διαχείρισης του παραγγιού Καρτερού ως χώρος αναψυχής , εκπαίδευσης (σχολικών εκδρομών) και τουρισμού.
- Υψηλή φύτευση σε περιοχές που προτείνονται από το ΓΠΣ της δημοτικής ενότητας
- Διοικητικές αποβολές καταπατητών
- Αυστηρή εφαρμογή κανονισμού καθαριότητας για τους ρυπαίνοντες
- Σχεδιασμός έργων σε συνεργασία με εμπλεκόμενους φορείς (κτηματική υπηρεσία, ΕΟΤ. Γ.Γ. Αθλητισμού κλπ) για βέλτιστη ανάδειξη και αξιοποίηση περιοχών.

2. Ρύπανση περιβάλλοντος - Προστασία περιοχών από χρήσεις βιομηχανίας -βιοτεχνίας

<p><u>Προβλήματα</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Επιχειρήσεις χαμηλής όχλησης εντός σχεδίου πόλης και οικισμών (βαφεία- ξυλουργία κλπ)• Κορεσμός ΒΙΠΕΗ• Παρουσία εγκαταστάσεων σε εκτός θεσμοθετημένων χώρων περιοχές• Εκκρεμείς δίκες για τέλη φωτισμού και καθαριότητας στη ΒΙΠΕΗ• Διεκδίκηση δημοτικών εκτάσεων από ΒΙΠΕΗ <p><u>Κίνδυνοι –περιορισμοί :</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Χρονοβόρες διαδικασίες έως την έκδοση δικαστικών αποφάσεων	<p><u>Δυνατότητες:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Ρυμοτομικός σχεδιασμός ΒΙΟΠΑ και μεταφορά εντός αυτού επιχειρήσεων που σήμερα λειτουργούν σε ακατάλληλους χώρους• Επέκταση ΒΙΠΕΗ σε εκτάσεις στις οποίες ήδη λειτουργούν βιομηχανίες• Διεκδίκηση αποζημίωσης του Δήμου για απαλλοτριώσεις ΒΙΠΕΗ• Διεκδίκηση οφειλών για οφειλόμενα τέλη προς το Δήμο• Αξιοποίηση εκτάσεων ΒΙΠΕΗ που δεν συμπεριλαμβάνονται στο ρυμοτομικό σχέδιο αυτής• Αξιοποίηση υδάτων από βιολογικό ΒΙΠΕΗ <p><u>Ευκαιρίες:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Χρήση εθνικών και ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων (ΥΠΕΧΩΔΕ, ΥΠΕΣΔΔΑ και της ΕΕ).• Εφαρμογή ΓΠΣ Δημοτικής Ενότητας
---	--

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

Η ομάδα έργου του Δήμου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:

- Αναξιοποίητη έκταση νότια της ΒΙΠΕ
- Πολυδιάσπαση οχλουσών εγκαταστάσεων

Για το λόγο αυτό προτείνεται:

- Εκκαθάριση ιδιοκτησιακού καθεστώτος στη ΒΙΠΕ
- Ρυμοτόμηση ΒΙΟΠΑ
- Συγκέντρωση οχλουσών εγκαταστάσεων σε θεσμοθετημένους χώρους
- Υψηλή φύτευση σε περιοχές που προτείνονται από το ΓΠΣ της δημοτικής ενότητας
- Παραχώρηση στο Δήμο Νέας Αλικαρνασσοῦ εκτάσεων νότια της ΒΙΠΕ, για την αξιοποίησή τους.
- Διαμόρφωση Δημοτικών εκτάσεων για τη βέλτιστη λειτουργία και αξιοποίηση όμορων εγκαταστάσεων του Δήμου ή άλλων φορέων του Δημοσίου

3. Ρύπανση περιβάλλοντος- Προστασία περιοχών από ειδικές χρήσεις (αεροδρόμιο – στρατιωτικές εγκαταστάσεις –φυλακες κλπ)

<u>Προβλήματα</u>	<u>Δυνατότητες</u>
<ul style="list-style-type: none">• Το αεροδρόμιο Ηρακλείου, το οποίο βρίσκεται στην περιοχή του Δήμου Ν. Αλικαρνασσοῦ, επιβαρύνει το περιβάλλον με ηχορύπανση, με ατμοσφαιρική ρύπανση και αποτελεί καθημερινή απειλή για τις ζωές των πολιτών που κατοικούν στο Δήμο.• Κυκλοφοριακή φόρτιση του οικιστικού ιστού της Ν. Αλικαρνασσοῦ λόγω της διαμπερούς κυκλοφορίας οχημάτων από και προς το Αεροδρόμιο.• Καταπάτηση οικοπεδικής έκτασης του Δήμου από το Αεροδρόμιο και τα στρατόπεδα.• Αναξιοποίητες στρατιωτικές εγκαταστάσεις που δεν χρησιμοποιούνται πλέον• Δυσκολία πλήρους αξιοποίησης δημοτικής περιουσίας δίπλα σε στρατιωτικές εγκαταστάσεις• Μη καταβολή αποζημίωσης	<ul style="list-style-type: none">• Μεταφορά του αεροδρομίου στο Καστέλι και αξιοποίηση του χώρου που καταλαμβάνει αυτό.• Μεταφορά φυλακών στη Νεάπολη και αξιοποίηση του χώρου που καταλαμβάνουν.• Εφαρμογή της Υπ. Αριθ. 660/2007 Απόφασης Δημοτικού Συμβουλίου που αφορά τη δημιουργία δύο κυκλικών κόμβων, έναν βόρεια της Εθνικής από την μεριά του Αεροδρομίου και έναν νότια. Με αυτόν τον τρόπο λύνεται οριστικά το θέμα της κυκλοφοριακής σύνδεσης τόσο της ΒΙΠΕ, του Κλειστού Γυμναστηρίου αργότερα, του Αστυνομικού Μεγάρου, όσο και από τη βόρεια πλευρά της Λαχαναγοράς, του Σταθμού Μεταφόρτωσης, του Κέντρου Διαλογής Ανακυκλώσιμων υλικών και του Αεροδρομίου.• Διεκδίκηση καταληφθέντων οικοπεδικών εκτάσεων του Δήμου Νέας Αλικαρνασσοῦ από το Αεροδρόμιο Ηρακλείου, το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, τον ΟΤΕ κλπ με Νομικές διαδικασίες.
<u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u>	<u>Ευκαιρίες</u>
<ul style="list-style-type: none">• Η ηχορύπανση της περιοχής λόγω της προετοιμασίας απογείωσης- προσγείωσης των αεροσκαφών, αλλά και η δημιουργία επικίνδυνων συνθηκών λόγω των δεξαμενών καυσίμων που υπάρχουν στο αεροδρόμιο, υποβαθμίζουν την περιοχή και προκαλούν κίνδυνο στους κατοίκους.• Κίνδυνος ατυχημάτων, λόγω της αυξημένης κυκλοφορίας στη Λ. Ικάρου και στη Λ. Καζαντζήδη.	<ul style="list-style-type: none">• Το θεσμικό πλαίσιο που αφορά την προστασία των πολιτών από τον θόρυβο είναι το Π.Δ. 1180 της 6-10-81 (ΦΕΚ 293/6-10-81) με το οποίο καθορίστηκαν για όλη τη χώρα τα ανώτατα επιτρεπόμενα όρια θορύβου των πάσης φύσεως εγκαταστάσεων.• Προμελέτη του ΒΟΑΚ για την δημιουργία δύο κόμβων εκατέρωθεν της Εθνικής οδού Ηρακλείου – Αγ. Νικολάου (Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Νέας Αλικαρνασσοῦ με αριθ. 660/2007)

		<ul style="list-style-type: none">• Ρυμοτόμηση περιοχών εγκαταλελειμμένων στρατοπέδων μέσω της Υπηρεσίας Μετεγκατάστασης στρατοπέδων
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης		
<p>Η ομάδα έργου του Δήμου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:</p> <ul style="list-style-type: none">• Η ηχορύπανση, η ατμοσφαιρική ρύπανση και η καθημερινή απειλή για τις ζωές των πολιτών που κατοικούν στο Δήμο.• Κυκλοφοριακή φόρτιση του οικιστικού ιστού της Ν. Αλικαρνασσού.• Καταπάτηση οικοπεδικών εκτάσεων του Δήμου. <p>Για το λόγο αυτό προτείνεται:</p> <ul style="list-style-type: none">• Μεταφορά του αεροδρομίου στο Καστέλι και αξιοποίηση του χώρου που καταλαμβάνει αυτό. Διεκδίκηση αποζημιώσεων για χρήση δημοτικής έκτασης μέχρι τη μεταφορά• Μεταφορά φυλακών στη Νεάπολη και αξιοποίηση του χώρου που καταλαμβάνουν. Διεκδίκηση αποζημιώσεων για χρήση δημοτικής έκτασης μέχρι τη μεταφορά• Ολοκλήρωση πολεοδομικών μελετών σε εγκαταλελειμμένα στρατόπεδα• Δημιουργία δύο κόμβων εκατέρωθεν της Εθνικής οδού Ηρακλείου – Αγ. Νικολάου.• Νομική διεκδίκηση καταληφθέντων οικοπεδικών εκτάσεων του Δήμου Ηρακλείου.		
4. Οδική πρόσβαση οικισμών		
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ul style="list-style-type: none">▪ Μη καλή κατάσταση τοπικού αγροτικού δικτύου για την πρόσβαση των κατοίκων των οικισμών του Δήμου (Καλλιθέα , Πρασσάς, Καρτερός), στις περιουσίες τους. <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ul style="list-style-type: none">▪ Μη επαρκής εξυπηρέτηση των δημοτών.<ul style="list-style-type: none">• Δυσχέρεια στην υλοποίηση έργων στην αρχαιολογική ζώνη Κνωσού		<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ul style="list-style-type: none">▪ Μελέτη οδοποιίας σε εξέλιξη <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <p>Αξιοποίηση χρηματοδοτήσεων</p>
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης		
<p>Η ομάδα έργου του Δήμου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:</p> <ul style="list-style-type: none">• Μη καλή κατάσταση τοπικού αγροτικού δικτύου για την πρόσβαση των κατοίκων των οικισμών του Δήμου (Καλλιθέα , Πρασσάς, Καρτερός), στις περιουσίες τους. <p>Για το λόγο αυτό προτείνεται:</p> <ul style="list-style-type: none">• Ολοκλήρωση μελέτης και υλοποίηση έργου διάνοιξης οδού που συνδέει Καρτερό –Πρασσά-		

Καλλιθέα -Κνωσό

5 . Κοιμητήρια

Προβλήματα

- Ανεπάρκεια χωρητικότητας στα Κοιμητήρια των οικισμών της Ν. Αλικαρνασσοῦ και Πρασά.
- Δεν υπάρχει αίθουσα παραμονής νεκρών και αίθουσας συλλυπητηρίων στο κοιμητήριο της Νέας Αλικαρνασσοῦ

Κίνδυνοι ή Περιορισμοί

- Κορεσμός και αδιέξοδο στο οποίο θα βρεθεί ο Δήμος για τον ενταφιασμό των νεκρών.
- Δυσχέρεια στην αδειοδότηση νέου κοιμητηρίου λόγω υφιστάμενων μπαζών χωρίς αδειοδότηση
- Απαιτείται τροποποίηση σχεδίου πόλης ώστε να υπάρχουν όροι δόμησης στο χώρο όπου σήμερα βρίσκεται το νεκροταφείο Νέας Αλικαρνασσοῦ

Δυνατότητες

- Για την κατασκευή νέου Κοιμητηρίου του Δήμου προτείνεται από το ΓΠΣ έκταση μεταξύ ΒΙΠΕ και νοτίως του ρέματος του Κατσαμπά.
- Κατεδάφιση υφιστάμενης αίθουσας και στη θέση αυτής κατασκευή νέων τάφων.
- Ολοκλήρωση μελέτης για κατασκευή καινούργιας αίθουσας ή αιθουσών νότια του Κοιμητηρίου της Νέας Αλικαρνασσοῦ σε οικόπεδο του Δήμου.

Ευκαιρίες

- Ὑπαρξη κατάλληλου χώρου για τη δημιουργία νέου κοιμητηρίου.
- Ὑπαρξη οικοπέδου του Δήμου νότια του Κοιμητηρίου της Νέας Αλικαρνασσοῦ για την κατασκευή αιθουσών.

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

Η ομάδα έργου του Δήμου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:

- Ανεπάρκεια χωρητικότητας στα Κοιμητήρια των οικισμών της Ν. Αλικαρνασσοῦ και Πρασά.
- Ἐλλειψη μεγάλης αίθουσας συλλυπητηρίων στο κοιμητήριο της Νέας Αλικαρνασσοῦ.

Για το λόγο αυτό προτείνεται:

- Κατασκευή νέου Κοιμητηρίου σύμφωνα με ΓΠΣ
- Κατεδάφιση υφιστάμενης αίθουσας και στη θέση αυτής κατασκευή νέων τάφων.
- Ἐλεγχος συμβολαίων κοιμητηρίων στους οικισμούς Καλλιθέας και Πρασά
- Εκτέλεση έργου Κατασκευή καινούργιας αίθουσας ή αιθουσών νότια του Κοιμητηρίου της Νέας Αλικαρνασσοῦ σε οικόπεδο του Δήμου

Θέμα 1.Β :

Οικιστικό Περιβάλλον

1. Οικιστική και πολεοδομική ανάπτυξη περιοχών

Προβλήματα

Δυνατότητες

<ul style="list-style-type: none">• Έλλειψη χωρητικότητας για τις οικιστικές ανάγκες του πληθυσμού.• Άναρχη δόμηση στους οικισμούς και στην έδρα της Δημοτικής Ενότητας.• Υποβάθμιση περιοχών με κατοικίες χαμηλού ποιοτικού επιπέδου και έλλειψη υποδομών ύδρευσης – αποχετευσης - ομβρίων.• Δυσχέρειες στην εφαρμογή του σχεδίου πόλης λόγω ιδιαίτερου ιδιοκτησιακού καθεστώτος• Δυσχέρεια στην οδική σύνδεση Καλλιθέα-Κνωσό, λόγω περιορισμών (περιοχή αρχαιολογικού ενδιαφέροντος) <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Η συνέχιση της άναρχης επέκτασης χρήσεων γης που χωροθετούνται στον περιαστικό χώρο και οι οποίες ασκούν έντονες πιέσεις στο φυσικό περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένης και της γεωργικής γης.• Η καθυστέρηση των διαδικασιών έγκρισης επέκτασης σχεδίου πόλης και πράξεων εφαρμογής.	<ul style="list-style-type: none">• Έχουν ήδη εντοπιστεί οι περιοχές για τις οποίες απαιτείται πολεοδομικός σχεδιασμός (επέκταση πόλης ή πολεοδομικό σχέδιο σε οικισμούς)• Διάνοιξη οδών του σχεδίου πόλης μετά από ολοκλήρωση διαδικασιών αποζημίωσης δικαιούχων σε πράξεις ρυμοτομίας που έχουν ολοκληρωθεί• Ολοκληρωμένες προτάσεις τροποποίησης σχεδίου πόλης που έχουν εγκριθεί από το ΔΣ της Νέας Αλικαρνασσοῦ.• Πολεοδομικές μελέτες σε εξέλιξη (εγκαταλελειμμένα στρατόπεδα)• Ολοκληρωμένες κτηματογραφίες σε περιοχές που εντάσσονται σε σχέδιο πόλης (Καλλιθέα, Δυο Αοράκια)• Ολοκληρωμένη μελέτη ανάπλασης σε περιοχή που πρόκειται άμεσα να ενταχθεί σε σχέδιο πόλης (περιοχή Καπαζουρνα) <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Χρήση εθνικών και ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων (ΥΠΕΧΩΔΕ, ΥΠΕΣΔΔΑ και της ΕΕ).• Η εφαρμογή του ΓΠΣ.
--	--

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

Η ομάδα έργου του Δήμου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:

- Έλλειψη χωρητικότητας για τις οικιστικές ανάγκες του πληθυσμού.
- Άναρχη δόμηση στους οικισμούς και στην έδρα της Δημοτικής Ενότητας

Για το λόγο αυτό προτείνεται:

- Η εφαρμογή του ΓΠΣ.
- Διάνοιξη οδών εντός σχεδίου
- Άμεση ανάθεση μελέτης για επέκταση σχεδίου πόλης σε περιοχές που έχει ολοκληρωθεί η κτηματογράφηση.

- Κατασκευή δικτύου υποδομών σε υποβαθμισμένες περιοχές
- Τροποποίηση σχεδίου πόλης αυτού όπου υπάρχει σχετική απόφαση του ΔΣ Νέας Αλικαρνασσοῦ.
- Κατασκευή έργων υποδομής
- Ανάπλαση περιοχών μετά την ένταξη τους σε σχέδιο πόλης

2. Αποκατάσταση και Ανάπλαση Παραλιακού Μετώπου

Προβλήματα

- Υποβαθμισμένη περιοχή (δημοτικό ακίνητο εμβαδού περίπου 30.000 τετραγωνικών μέτρων) η οποία φιλοξενούσε έως και το πρόσφατο παρελθόν σφαγεία και καταυλισμό τσιγγάνων. Η περιοχή στη σημερινή της μορφή χαρακτηρίζεται από συσσωρευμένα απορρίμματα ενώ έχει τύχει εκτεταμένης απόρριψης μπαζών. Βόρεια του ακινήτου ο Δήμος έχει κατασκευάσει Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής, το οποίο και λειτουργεί.
- Περιοχή ανατολικότερα της προαναφερόμενης, εμβαδού περίπου 40.000 συγκυριότητας κατά 11/30 του Δήμου. Ομοίως χαρακτηρίζεται από συσσωρευμένα απορρίμματα, καταπατημένες εκτάσεις και μεγάλες ποσότητες μπαζών επί του αιγιαλού
- Αδυναμία αποζημίωσης καταληψιών επί δημοτικών ακινήτων όπου πρέπει να ρυμοτομηθούν
- Διεκδίκηση δημοτικών εκτάσεων από πρόνοια

Κίνδυνοι ή Περιορισμοί

- Ανεξέλεγκτη εναπόθεση μπαζών και άλλων απορριμμάτων λόγω της μη αξιοποίησης του χώρου.
- Υποβάθμιση της παράκτιας περιοχής του Δήμου και ανασταλτικός παράγοντας στην ανάπτυξη ολόκληρης της περιοχής του Δήμου.
- Καταπάτηση αιγιαλού

Δυνατότητες

- Ανάπλαση περιοχής Αγ. Νεκταρίου (ενεργοποίηση χρηματοδοτικών μηχανισμών, όπως τα ΣΔΙΤ), για την αναβάθμιση της περιοχής και την γενικότερη αξιοποίηση του παραλιακού μετώπου της Νέας Αλικαρνασσοῦ.
- Δημιουργία Μαρίνας στο παραλιακό μέτωπο της Νέας Αλικαρνασσοῦ για την προσέλκυση ποιοτικού τουρισμού στο Δήμο.
- Πρωτοβουλία ανάπτυξης καινοτόμων προσεγγίσεων στην ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση των πολιτών σε θέματα οικολογίας, προστασίας του περιβάλλοντος και αειφόρου ανάπτυξης

	<p>(δημιουργία αυτοσυντηρούμενου Οικολογικού Πάρκου – ECONA), ή εναλλακτική μορφή αξιοποίησης της περιοχής.</p> <ul style="list-style-type: none">• Λειτουργία του πάρκου Κυκλοφοριακής Αγωγής <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Χρήση εθνικών και ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων (ΥΠΕΧΩΔΕ, ΥΠΕΣΔΔΑ και της ΕΕ).• Δυνατότητες παραχώρησης τμήματος αιγιαλού για την υλοποίηση έργων καθαρισμού και έργων που θα αποτρέπουν την περαιτέρω υποβάθμιση της περιοχής• Ανυπαρξία πάρκου κυκλοφοριακής αγωγής στην ευρύτερη περιοχή• Έργα ανάπλασης που ήδη έχουν προγραμματι
--	--

	στεί στην ευρύτερη περιοχή <ul style="list-style-type: none">• Έργα ανάπλασης που έχουν ήδη υλοποιηθεί από άλλους φορείς
--	---

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

Η ομάδα έργου του Δήμου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:

- Υποβαθμισμένη περιοχή στο παραλιακό μέτωπο του Δήμου.
- Καταπατήσεις από ιδιώτες και δημόσιους φορείς
- Κίνδυνος περαιτέρω καταπατήσεων μετά την απομάκρυνση του αεροδρομίου

Για το λόγο αυτό προτείνεται:

- Εκκαθάριση ιδιοκτησιακού καθεστώτος στην περιοχή –ανταλλαγές ακινήτων με πρόνοια
- Μετατόπιση χερσαίας ζώνης
- Παρακολούθηση διαδικασιών τροποποίησης σχεδίου πόλης στην περιοχή θαλασσινών
- Διεκδίκηση δημοσίων εκτάσεων για την προστασία των παραθαλάσσιων υποδομών, τη διαμόρφωση του παραθαλάσσιου μετώπου και την εφαρμογή του σχεδίου πόλης
- Εκποίηση δημοτικών ακινήτων σε φερόμενους δικαιούχους σύμφωνα με ισχύουσα νομοθεσία και αποβολή καταπατητών
- Ανταλλαγή εκτάσεων με Πρόνοια
- Εφαρμογή σχεδίου πόλης στην περιοχή «θαλασσινά»
- Ανάπλαση περιοχής Αγ. Νεκταρίου, για την αναβάθμιση της περιοχής και την γενικότερη αξιοποίηση του παραλιακού μετώπου της Νέας Αλικαρνασσού.
- Δημιουργία Μαρίνας στο παραλιακό μέτωπο της Νέας Αλικαρνασσού.
- Διάνοιξη πρόσβασης σε όλο το παραλιακό μέτωπο της Δημοτικής Ενότητας
- Πρωτοβουλία ανάπτυξης καινοτόμων προσεγγίσεων στην ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση των πολιτών σε θέματα οικολογίας, προστασίας του περιβάλλοντος και αειφόρου ανάπτυξης (δημιουργία Οικολογικού Πάρκου), ή εναλλακτική μορφή αξιοποίησης της περιοχής.
- Συντήρηση και λειτουργία του Πάρκου Κυκλοφοριακής Αγωγής.

3. Ακίνητη Δημοτική Περιουσία

<u>Προβλήματα</u>	<u>Δυνατότητες</u>
<ul style="list-style-type: none">• Ενώ ο τέως Δήμος Ν. Αλικαρνασσού έχει μεγάλη ακίνητη περιουσία, δεν έχει αξιοποιηθεί αρκετά. Αυτό οφείλεται στο χαρακτηρισμό των ακινήτων του	<ul style="list-style-type: none">• Λειτουργία γραφείου ακίνητης περιουσίας του Δήμου, στελεχωμένο με κατάλληλες

<p>Δήμου ως κληροτεμάχια σε συνδυασμό με τις υφιστάμενες καταπατήσεις της δημοτικής περιουσίας.</p> <ul style="list-style-type: none">• Ανεπαρκής ενημέρωση του Δημοτικού Κτηματολογίου και μη χρήση σύγχρονων λογισμικών (GIS)• Μη διεκδίκηση απαλλοτριώσεων που έχουν κηρυχθεί και ισχύουν σήμερα.• Υπάρχουν αρκετοί κοινόχρηστοι χώροι στο Δήμο Νέας Αλικαρνασσοῦ, οι οποίοι βρίσκονται σε χέρια ιδιωτών, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να εκμεταλλευτούν από τον Δήμο.• Υπόβαθρα διαφορετικών προβολικών συστημάτων και κλίμακας <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Χρονοβόρες διαδικασίες για αποβολές καταληψιών δημοτικών ακινήτων (Δικαστήρια κλπ)• Χρονοβόρες διαδικασίες για την έγκριση μελετών από αρμόδιες υπηρεσίες (ΓΠΣ, πολεοδομικές μελέτες, οριοθετήσεις ρεμάτων κλπ).	<p>ειδικότητες</p> <ul style="list-style-type: none">• Διερεύνηση διαδικασιών για αποχαρακτηρισμό τμημάτων κληροτεμαχίων από αρμόδιους φορείς, προκειμένου να αξιοποιηθούν.• Περίφραξη - Αξιοποίηση μη διεκδικούμενων από τρίτους τμημάτων ή εκμίσθωσή τους.• Αγορά σύγχρονων λογισμικών (GIS) για την ενημέρωση του Δημοτικού Κτηματολογίου. Ενημέρωση του λογισμικού με σύγχρονες αποτυπώσεις σε συνδυασμό με διοικητικές ενέργειες του παρελθόντος – ιστορικό, χρήσεις γης, δυνατότητες, αξίες.• Αποβολές και Δικαστήρια με φορείς όπως Αεροδρόμιο, Στρατόπεδα, ΟΤΕ και ιδιώτες• Ανάπλαση με σχέδιο Πόλης στην περιοχή Αγίου Νεκταρίου.• Νομικές διαδικασίες για απαλλοτριώσεις που πρέπει να γίνουν από τρίτους για ακίνητα που ήδη χρησιμοποιούν. <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Δημιουργία συστήματος GIS από το Δήμο Ηρακλείου• Νομικές διαδικασίες για ξεκαθάρισμα ιδιοκτησιακού καθεστώτος του Δήμου.
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<p>Η ομάδα έργου του Δήμου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:</p> <ul style="list-style-type: none">• Μη επαρκής αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας του Δήμου Ν. Αλικαρνασσοῦ.• Ανεπαρκής ενημέρωση του Δημοτικού Κτηματολογίου και μη χρήση σύγχρονων λογισμικών (GIS)	

- **Μη διεκδίκηση απαλλοτριώσεων που έχουν κηρυχθεί και ισχύουν σήμερα.**

Για το λόγο αυτό προτείνεται:

1. Στελέχωση γραφείου Δημοτικής Περιουσίας με άτομα κατάλληλης ειδικότητας
2. Διερεύνηση διαδικασιών για αποχαρακτηρισμό τμημάτων κληροτεμαχίων από αρμόδιους φορείς.
3. Περίφραξη – Αξιοποίηση μη διεκδικούμενων από τρίτους τμημάτων ή εκμίσθωσή τους.
4. Ενημέρωση GIS Ηρακλείου με στοιχεία του Δημοτικού Κτηματολογίου. Ενημέρωση του λογισμικού με σύγχρονες αποτυπώσεις σε συνδυασμό με διοικητικές ενέργειες του παρελθόντος – ιστορικό, χρήσεις γης, δυνατότητες, αξίες.
5. Αποβολές και Δικαστήρια με φορείς όπως Αεροδρόμιο, Στρατόπεδα, ΟΤΕ και ιδιώτες
6. Σχέδιο Πόλης μέσω προγράμματος ανάπλασης στην περιοχή Αγίου Νεκταρίου και κατάτμηση κληροτεμαχίου.
7. Διερεύνηση – διεκδίκηση από απαλλοτριώσεις που έχουν κηρυχθεί.
8. Νομικές διαδικασίες για απαλλοτριώσεις που πρέπει να γίνουν από τρίτους για ακίνητα που ήδη χρησιμοποιούν.

9.

9. Κοινόχρηστοι χώροι (χώροι πρασίνου, αναψυχής, πλατείες, προστασία κοινόχρηστων χώρων)

<u>Προβλήματα</u>	<u>Δυνατότητες</u>
<ul style="list-style-type: none">• Υπάρχουν αρκετοί κοινόχρηστοι χώροι στο Δήμο Νέας Αλικαρνασσού, οι οποίοι βρίσκονται σε χέρια ιδιωτών, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να εκμεταλλευτούν από τον Δήμο.• Έλλειψη χώρων πρασίνου. Σε αυτό το πρόβλημα συντελεί η υπέρβαση της χωρητικότητας του οικιστικού χώρου, καθώς και η αυθαίρετη, εκτός σχεδίου δόμηση.• Έλλειψη προστασίας κοινόχρηστων χώρων (παιδικές χαρές)	<ul style="list-style-type: none">• Απαλλοτριώσεις κοινόχρηστων χώρων, έτσι ώστε να αποδεσμευτούν και να εκμεταλλευθούν κατάλληλα από το Δήμο.• Δημιουργία χώρων αστικού πρασίνου (σύμφωνα με το Γ.Π.Σ.)• Συντήρηση και φύλαξη κοινόχρηστων χώρων και παιδικών χαρών με τα ακόλουθα μέτρα:<ol style="list-style-type: none">1. Δημιουργία και αυστηρή τήρηση Κανονισμού Προστασίας κοινόχρηστων χώρων και πάρκων (με επιβολή προστίμων βανδαλισμού) και ενημέρωση προς τους πολίτες2. Τακτικά δρομολόγια Δημοτικής Αστυνομίας απογευματινές ώρες σε όλα τα πάρκα και τους κοινόχρηστους χώρους3. Δημιουργία εθελοντικής ομάδας γειτονιάς για προστασία του πάρκου
<p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Η έλλειψη προστασίας δημοτικών κοινόχρηστων χώρων οδηγεί στον κίνδυνο καταπάτησης των εκτάσεων του Δήμου από ιδιώτες, με συνέπεια τη επιβράδυνση της ανάπτυξης των περιοχών αυτών λόγω χρονοβόρων δικαστικών ή άλλων διαδικασιών.	

	<p>4. Σύναψη σύμβασης με ιδιωτική εταιρία "security" που θα παρεμβαίνει άμεσα, θα καταγράφει τα στοιχεία του βανδαλιστή και θα επιβάλει πρόστιμο</p> <p>5. Τοποθέτηση ειδικής κάμερας παρακολούθησης πάρκου όπου απαιτείται.</p> <p>6. Διερεύνηση - διεκδίκηση από απαλλοτριώσεις που έχουν κηρυχθεί και ισχύουν σήμερα.</p> <p>7. Κήρυξη απαλλοτριώσεων ή απευθείας αγορών ακινήτων και ιδιαίτερα κοινόχρηστων χώρων για εφαρμογή πολεοδομικών μελετών</p> <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Χρηματοδοτήσεις από Ευρωπαϊκά ή άλλα Προγράμματα.• Διεκδίκηση οφειλών από οριστικές και αμετάκλητες Πράξεις Αναλογισμού Αποζημιώσεων.
--	--

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

Η ομάδα έργου του Δήμου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:

- Αδυναμία εκμετάλλευσης κοινόχρηστων χώρων.
- Έλλειψη κοινόχρηστων χώρων και χώρων πρασίνου.
- Έλλειψη προστασίας κοινόχρηστων χώρων (παιδικές χαρές)
- Αρκετοί κοινόχρηστοι χώροι στο Δήμο Νέας Αλικαρνασσού, οι οποίοι βρίσκονται σε χέρια ιδιωτών, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να εκμεταλλευτούν από τον Δήμο.

Για το λόγο αυτό προτείνεται:

- Απαλλοτριώσεις κοινόχρηστων χώρων, έτσι ώστε να αποδεσμευτούν και να εκμεταλλευθούν κατάλληλα από το Δήμο.
- Δημιουργία χώρων αστικού πρασίνου (σύμφωνα με το Γ.Π.Σ.)
- Συντήρηση και φύλαξη κοινόχρηστων χώρων και παιδικών χαρών με τα ακόλουθα μέτρα:
 1. Δημιουργία και αυστηρή τήρηση Κανονισμού Προστασίας κοινόχρηστων χώρων και πάρκων (με επιβολή προστίμων βανδαλισμού) και ενημέρωση προς τους πολίτες
 2. Τακτικά δρομολόγια της Δημοτικής Αστυνομίας απογευματινές ώρες σε όλα τα πάρκα και τους κοινόχρηστους χώρους
 3. Δημιουργία εθελοντικής ομάδας γειτονιάς για προστασία του πάρκου
 4. Σύναψη σύμβασης με ιδιωτική εταιρία "security" που θα παρεμβαίνει άμεσα, θα

καταγράφει τα στοιχεία του βανδαλιστή και θα επιβάλει πρόστιμο

5. Τοποθέτηση ειδικής κάμερας παρακολούθησης πάρκου όπου απαιτείται

10. Καθαριότητα οδών και κοινόχρηστων χώρων-Αποκομιδή απορριμμάτων

<u>Προβλήματα</u>	<u>Δυνατότητες</u>
<ul style="list-style-type: none">Μεγάλη ποσότητα όγκου απορριμμάτων. <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ul style="list-style-type: none">Ρύπανση των οδών και κοινόχρηστων χώρωνΔημιουργία άσχημης εικόνας του Δήμου.	<ul style="list-style-type: none">Ανακύκλωση οργανικών ουσιών, οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν και ως λίπασμα, με αποτέλεσμα τη μείωση του χρόνου εργασίας και τη μείωση του όγκου των απορριμμάτων. <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ul style="list-style-type: none">Η χρήση του Κανονισμού Καθαριότητας του Δήμου ΗρακλείουΑξιοποίηση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

Η ομάδα έργου του Δήμου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:

- Ανεπάρκεια προσωπικού για την καθαριότητα οδών και κοινόχρηστων χώρων και την αποκομιδή απορριμμάτων.
- Έλλειψη οχήματος καθαρισμού οδών.
- Μεγάλη ποσότητα όγκου απορριμμάτων.

Για το λόγο αυτό προτείνεται:

- Ανακύκλωση οργανικών ουσιών.

11. Κυκλοφορία – στάθμευση – αστική συγκοινωνία

<u>Προβλήματα</u>	<u>Δυνατότητες</u>
<ul style="list-style-type: none">Η αυξημένη κυκλοφοριακή φόρτιση του οικιστικού ιστού της Ν. Αλικαρνασσοῦ λόγω της διαμπερούς κυκλοφορίας οχημάτων από και προς το αεροδρόμιο καθώς και τη συγκέντρωση πολλών Τραπεζών και Υπηρεσιών στο Δήμο.Μη τακτικά αστικά δρομολόγια (ΚΤΕΛ) στις περιοχές της Καλλιθέας, του Καρτερού, της Μέσα Αλικαρνασσοῦ και ιδιαίτερα του Πρασά (Πρόβλημα συγκοινωνίας υπάρχει στην περιοχή της Νέας Αλικαρνασσοῦ, νότια της εθνικής οδού – όρια ΒΙΠΕ, όπου υπάρχει μεγάλη οικιστική ανάπτυξη και αυξημένες ανάγκες συγκοινωνιών)	<ul style="list-style-type: none">Αξιοποίηση Δημοτικού Λεωφορείου για ενδοσυγκοινωνία μεταξύ των περιοχών του Δήμου.Επιβολή προστίμου παράνομης στάθμευσηςΔημιουργία Δημοτικού Πάρκινγκ επί της λ. ΙκάρουΔυνατότητα διάνοιξης δρόμων, αφού έχουν προηγηθεί οι απαιτούμενες μελέτες και διαδικασίες.

<ul style="list-style-type: none">• Άναρχη στάθμευση οχημάτων• Ανάγκη δημοτικών χώρων στάθμευσης• Ανάγκη διάνοιξης δρόμων.• Μη σήμανση δρόμων με την απαιτούμενη κυκλοφοριακή μελέτη.• Βελτίωση υφιστάμενων προσβάσεων πάνω από οροθετημένα ρέματα σε κατοικημένες και μη περιοχές• Παράνομες διαφημιστικές πινακίδες <p style="text-align: center;"><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Μη επαρκής εξυπηρέτηση του πολίτη με κίνδυνο απώλειας πολύτιμου χρόνου από έντονο κυκλοφοριακό φόρτο στον οικιστικό ιστό της Ν. Αλικαρνασσού και ιδιαίτερα στην Λ. Ικάρου και επιβάρυνση παραλιακής οδού.	<ul style="list-style-type: none">• Κυκλοφοριακή μελέτη για την απαιτούμενη σήμανση των δρόμων.• Απομάκρυνση παράνομων διαφημιστικών πινακίδων• Διάνοιξη και αισθητική αναβάθμιση οδών υψίστης σημασίας για την κυκλοφορία της πόλης (Ικάρου, Σεφέρη κλπ) <p style="text-align: center;"><u>Ευκαιρίες</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Έσοδα από το Δημοτικό Πάρκινγκ και από πρόστιμα παράνομης στάθμευσης.• Αξιοποίηση χρηματοδοτήσεων για την υλοποίηση έργων και μελετών (π.χ. ΣΑΤΑ).• Εφαρμογή του Νόμου 2696/1999 άρθρο 11 (ΚΟΚ) και του Νόμου 2946/2001 άρθρο 2 για την απομάκρυνση των παράνομων διαφημιστικών πινακίδων• Σε εξέλιξη μελέτη mastel plan Λιμένα Ηρακλείου
<p style="text-align: center;">Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης</p>	
<p>Η ομάδα έργου του Δήμου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:</p> <ul style="list-style-type: none">• Μη συχνή αστική συγκοινωνία στην περιοχή του Πρασά και της Άνω Αλικαρνασσού• Ανύπαρκτη ενδοσυγκοινωνία μεταξύ των οικισμών του Δήμου• Άναρχη στάθμευση οχημάτων• Ανάγκη δημοτικών χώρων στάθμευσης• Ανάγκη διάνοιξης δρόμων.• Μη σήμανση δρόμων με την απαιτούμενη κυκλοφοριακή μελέτη. <p>Για το λόγο αυτό προτείνεται:</p> <ul style="list-style-type: none">• Η αξιοποίηση του Δημοτικού Λεωφορείου για ενδοσυγκοινωνία μεταξύ των περιοχών του Δήμου.• Επιβολή προστίμου παράνομης στάθμευσης.• Δημιουργία Δημοτικού Πάρκινγκ.	

- Διάνοιξη δρόμων, αφού έχουν προηγηθεί οι απαιτούμενες μελέτες και διαδικασίες.
- Ολοκλήρωση και εφαρμογή κυκλοφοριακών μελετών μελέτη.
- Απομάκρυνση παράνομων διαφημιστικών πινακίδων

Θέμα 1.Γ :

Υποδομές – Δίκτυα

1. Ύδρευση – Άρδευση –Αποχέτευση

Προβλήματα

- Ανεπάρκεια αρδευτικού και αποχετευτικού δικτύου και ανάγκη συντήρησης του υπάρχοντος.

Κίνδυνοι ή Περιορισμοί

- Κίνδυνος καταστροφής καλλιεργειών και φυτών, από την μη άρδευση αγροτικών εκτάσεων και ΚΧ.
- Μόλυνση θάλασσας στην περιοχή Αγ. Νεκταρίου

Δυνατότητες

- Αφαλάτωση του θαλάσσιου νερού και χρησιμοποίησή του στο αρδευτικό δίκτυο της περιοχής.
- Αξιοποίηση υδάτων Βιολογικού Βιομηχανικής Περιοχής
- Διαχείριση νερού, που βρίσκεται σε μεγάλη ποσότητα σε πηγάδι στην περιοχή του Καρτερού, σε συνεργασία με το Δήμο Χερσονήσου και την ΔΕΥΑΗ.

Ευκαιρίες

- Διάθεση πηγαδιού στον Καρτερό με μεγάλη ποσότητα νερού.
- Χρηματοδότηση από Προγράμματα

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

Η ομάδα έργου του Δήμου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:

- Ανεπάρκεια αρδευτικού δικτύου και ανάγκη συντήρησης του υπάρχοντος

Για το λόγο αυτό προτείνεται:

- Εξέταση δυνατότητας αφαλάτωσης του θαλάσσιου νερού και χρησιμοποίησή του στο αρδευτικό δίκτυο της περιοχής.
- Μελέτη για εγκατάσταση βιολογικού καθαρισμού στην περιοχή Πρασά
- Κατασκευή δικτύου αποχέτευσης στην Καλλιθέα
- Εγκατάσταση αποχετευτικού δικτύου στον Αγ. Νεκτάριο
- Διαχείριση νερού, που βρίσκεται σε μεγάλη ποσότητα σε πηγάδι στην περιοχή του Καρτερού, σε συνεργασία με το Δήμο Χερσονήσου.
- Διαχείριση νερού εγκαταστάσεων βιολογικού καθαρισμού

2. Οδοποιία , πεζόδρομοι

<u>Προβλήματα</u>	<u>Δυνατότητες</u>
<ul style="list-style-type: none">• Η τεχνική υποδομή του νοτίου τμήματος του Δήμου, Αγροτική Οδοποιία, παρουσιάζει υστέρηση.• Δεν υπάρχει ασφαλτοστρωμένος δρόμος μέχρι την είσοδο του φαραγγιού.• Έλλειψη πεζοδρομίων, σύμφωνα με τις απαιτούμενες προδιαγραφές (π.χ. 1,20m πλάτος), στη Ν. Αλικαρνασσό.• Καταλήψεις πεζοδρομίων από ιδιώτες και επιχειρήσεις για ιδιοχρησία.• Έλλειψη πεζόδρομων και ποδηλατοδρόμων. <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Μη αναβαθμισμένες περιοχές.• Δυσχέρεια στη ρυμοτόμηση καταπατημένων δημοτικών ακινήτων	<ul style="list-style-type: none">• Τσιμεντοστρώσεις ή Ασφαλτοστρώσεις δρόμων στους οικισμούς Καλλιθέας, Πρασά και Καρτερού.• Ασφαλτόστρωση του δρόμου που οδηγεί στην είσοδο του φαραγγιού, αφού γίνουν απαλλοτριώσεις και Διάνοιξη του δρόμου, εάν απαιτείται, σε συνδυασμό με αξιοποίηση ακινήτου του Δήμου στην έξοδο του φαραγγιού.• Κατασκευή πεζοδρομίων σε όλη τη Ν. Αλικαρνασσό(αφού γίνουν απαλλοτριώσεις και Διανοίξεις δρόμων όπου απαιτείται).• Επιβολή προστίμων σε όσους κάνουν κατάχρηση των πεζοδρομίων.• Δημιουργία ποδηλατοδρόμου στο παραλιακό μέτωπο. <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ul style="list-style-type: none">ο Χρηματοδοτήσεις από Ευρωπαϊκά ή άλλα Προγράμματα.
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<p>Η ομάδα έργου του Δήμου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:</p> <ul style="list-style-type: none">• Η τεχνική υποδομή του νοτίου τμήματος του Δήμου, Αγροτική Οδοποιία, παρουσιάζει υστέρηση.• Μη ασφαλτοστρωμένος δρόμος μέχρι την είσοδο του φαραγγιού.• Έλλειψη πεζοδρομίων σε όλο το Δήμο.• Καταλήψεις πεζοδρομίων από ιδιώτες και επιχειρήσεις για ιδιοχρησία.• Έλλειψη πεζόδρομων και ποδηλατοδρόμων. <p>Για το λόγο αυτό προτείνεται:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Τσιμεντοστρώσεις ή Ασφαλτοστρώσεις δρόμων στους οικισμούς Καλλιθέας, Πρασά και Καρτερού.2. Ασφαλτόστρωση του δρόμου που οδηγεί στην είσοδο του φαραγγιού.3. Κατασκευή πεζοδρομίων σε όλο το Δήμο (αφού γίνουν απαλλοτριώσεις και Διανοίξεις δρόμων όπου απαιτείται).4. Επιβολή προστίμων σε όσους κάνουν κατάχρηση των πεζοδρομίων.	

5. Δημιουργία ποδηλατοδρόμου στο παραλιακό μέτωπο.

**Θεματικός τομέας 2 : Κοινωνική πολιτική, παιδεία,
πολιτισμός και αθλητισμός**

Θέμα 2.Α : Υγεία και Κοινωνική Πρόνοια

1. Δημοτικό ιατρείο

Προβλήματα

- Στα διοικητικά όρια της Δημοτικής Ενότητα Νέας Αλικαρνασσοῦ, υπηρεσίες υγείας παρέχονται μόνο από ένα ιατρείο του ΙΚΑ (υπάρχει άλλο ένα εντός του αεροδρομίου) που καλύπτει μόνο τις ανάγκες των ασφαλισμένων του Οργανισμού). Δεν υπάρχει κέντρο υγείας που να εξυπηρετεί την περιοχή.
- Αγροτικό ιατρείο δεν υπάρχει σε κανέναν από τους υπόλοιπους οικισμούς της Δημοτικής Ενότητας.

Κίνδυνοι ή Περιορισμοί

- Μη παροχή Α΄ βάθμιας Φροντίδας Υγείας. Ανεπάρκεια Πρωτοβάθμιας Φροντίδας από τα νοσηλευτικά ιδρύματα λόγω μεγάλης προσέλευσης πολιτών.

Δυνατότητες

- Σύσταση Δημοτικού Ιατρείου Νέας Αλικαρνασσοῦ και λειτουργία του.
- Συνένωση και συγκέντρωση στο Δημοτικό Ιατρείο των τριών δομών Α΄ βάθμιας Φροντίδας Υγείας που λειτουργούν στο Δήμο και επέκταση των παροχών τους σε όλους τους πολίτες (Βοήθεια στο Σπίτι, Γραφείο Παροχής Κοινωνικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών και Ιατροκοινωνικό Κέντρο)
- Επέκταση του Βοήθεια στο Σπίτι σε κατ' οίκων νοσηλεία
- Πρόσληψη γιατρών ειδικότητας γενικής ιατρικής και ανάπτυξη του θεσμού του οικογενειακού ιατροῦ
- Πρόσληψη νοσηλευτών
- Δημιουργία Σχολικής Μονάδας Υγείας με στόχο την πρόληψη και διάγνωση σωματικών, ψυχολογικών και κοινωνικών προβλημάτων υγείας των μαθητών.

Ευκαιρίες

- Νέα νομοθεσία για την δημιουργία Δημοτικών Ιατρείων. Χρηματοδότηση λειτουργίας του Ιατρείου από πρόγραμμα του Υπουργείου Υγείας και ΕΣΠΑ.

	<ul style="list-style-type: none">• Οικόπεδο του Δήμου Νέας Αλικαρνασσοῦ εμβαδού 2.500 τετρ.μ. στην Λ. Καζαντζίδη, δυτικά της εκκλησίας του Αγίου Φανουρίου.• Επίσης υπάρχει χώρος κατάλληλα διαμορφωμένος για Ιατρείο στο καινούριο Κλειστό Γυμναστήριο Ηρακλείου, που βρίσκεται στην περιοχή Δύο Αοράκια.
--	--

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

Η ομάδα έργου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:

- Δεν υπάρχει Δημοτικό Ιατρείο που να εξυπηρετεί την περιοχή

Για το λόγο αυτό προτείνεται:

1. Δημιουργία Δημοτικού Ιατρείου στην περιοχή της Νέας Αλικαρνασσοῦ.

2. Βρεφονηπιακοί και παιδικοί σταθμοί

<u>Προβλήματα</u>	<u>Δυνατότητες</u>
<ul style="list-style-type: none">• Λειτουργεί μόνο ένας δημοτικός Παιδικός Σταθμός (Μαυσώλου και Ηρακλείτου) σε όλη την περιοχή, ο οποίος δεν επαρκεί για τις ανάγκες της περιοχής• Δεν υπάρχει βρεφονηπιακός σταθμός σε όλη την περιοχή	<ul style="list-style-type: none">• Ίδρυση Βρεφονηπιακού και Παιδικού Σταθμού στην Άνω Αλικαρνασσό.
<u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u>	<u>Ευκαιρίες</u>
<ul style="list-style-type: none">• Ελλιπής κοινωνική πρόνοια.	<ul style="list-style-type: none">• Έρευνα για επιχορηγήσεις δομών

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

Η ομάδα έργου του Δήμου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:

- Δεν επαρκεί ένας παιδικός σταθμός για ολόκληρη την Δημοτική Ενότητα.
- Δεν υπάρχει βρεφονηπιακός σταθμός στην Δημοτική Ενότητα.

Για το λόγο αυτό προτείνεται:

1. Ίδρυση Βρεφονηπιακού και Παιδικού Σταθμού στην Άνω Αλικαρνασσό.

3. Κέντρα φροντίδας ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η)

<u>Προβλήματα</u>	<u>Δυνατότητες</u>
<ul style="list-style-type: none">• Ύπαρξη ενός Κ.Α.Π.Η. σε όλη την περιοχή του Δήμου Νέας Αλικαρνασσοῦ• Μη ύπαρξη οχήματος για τη μεταφορά και εξυπηρέτηση μελών του Κ.Α.Π.Η. από τις περιοχές Καλλιθέας, Καρτερού και Πρασσά όπου δεν υπάρχει κατάλληλη υποδομή• Έλλειψη προσωπικού διαφόρων ειδικοτήτων <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Μη επαρκής κάλυψη των αναγκών όλων των ηλικιωμένων των οικισμών Καλλιθέας, Καρτερού και Πρασσά.	<ul style="list-style-type: none">• Δημιουργία δεύτερου Κ.Α.Π.Η. στην Άνω Αλικαρνασσό στην περιοχή Ανδριανού, πρώην ιδιοκτησία Λιονή, σε προβλεπόμενη από το Σχέδιο Πόλης έκταση.• Πρόσληψη μόνιμων υπαλλήλων διαφόρων ειδικοτήτων (για ποιοτικότερη παροχή υπηρεσιών στα μέλη του)• Αγορά οχήματος για μεταφορά μελών του Κ.Α.Π.Η.• Δημιουργία Κ.Η.Φ.Η. στις εγκαταστάσεις του υπάρχοντος Κ.Α.Π.Η. <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Επιχορήγηση Δράσεων μέσω Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

Η ομάδα έργου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:

- Ύπαρξη ενός Κ.Α.Π.Η. σε όλη την περιοχή της Δημοτικής Ενότητας Νέας Αλικαρνασσοῦ
- Μη ύπαρξη οχήματος
- Έλλειψη προσωπικού διαφόρων ειδικοτήτων

Για το λόγο αυτό προτείνεται:

1. Δημιουργία δεύτερου Κ.Α.Π.Η. στην Άνω Αλικαρνασσό, σε προβλεπόμενη από το Σχ. Πόλης έκταση.
2. Πρόσληψη μόνιμου προσωπικού διαφόρων ειδικοτήτων
3. Αγορά οχήματος για μεταφορά μελών του Κ.Α.Π.Η.
4. Δημιουργία Κ.Η.Φ.Η. με επιχορήγηση από προγράμματα

4. Δράσεις για την πρόληψη και αντιμετώπιση χρήσης ναρκωτικών ουσιών

<p><u>Προβλήματα</u></p> <ul style="list-style-type: none">Χρήση ναρκωτικών ουσιών από εφήβους και νέους της περιοχής.Στην περιοχή υπάρχουν οι Φυλακές Νέας Αλικαρνασσοῦ, όπου γίνεται διακίνηση ναρκωτικών και κατά καιρούς έχουν εντοπιστεί εγκαταλελειμμένα πακέτα με ποσότητες ναρκωτικών στον αύλιο χώρο των Φυλακών. Επίσης έχουν βρεθεί σύριγγες σε πάρκα της περιοχής. <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ul style="list-style-type: none">Η εξάρτηση από τις ναρκωτικές ουσίες με επιπτώσεις στην υγεία του ίδιου του χρήστη, στην οικογένεια του και γενικότερα στο κοινωνικό σύνολο.Κίνδυνος αρνητικής επιρροής για τους νέους της περιοχής και γενίκευσης του φαινομένου.	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ul style="list-style-type: none">Συνεργασία με το Ιατροδικαστικό τμήμα του Πανεπιστημίου Κρήτης για την πραγματοποίηση Έρευνας σε μαθητές Γυμνασίου και Λυκείων της περιοχής για την εξακρίβωση του ποσοστού των μαθητών που κάνουν χρήση ουσιών, τον εντοπισμό των αιτιών που ωθούν τους νέους στα ναρκωτικά, με σκοπό την αντιμετώπιση του προβλήματος και την πρόληψη του.Συνεργασία με το ΚΕΘΕΑ (Κοινότητα «Αριάδνη», που λειτουργεί στην περιοχή)Αναζήτηση διεξόδων επιβεβαίωσης, έκφρασης των ατόμων αυτών και ανάπτυξη δράσεων, για την κοινωνική ενσωμάτωσή τους. <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ul style="list-style-type: none">Χρηματοδότηση από ΕΣΠΑ για την πραγματοποίηση Έρευνας με σκοπό την πρόληψη και αντιμετώπιση της χρήσης ναρκωτικών ουσιών.
<p>Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης</p>	
<p>Η ομάδα έργου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:</p> <ul style="list-style-type: none">Χρήση ναρκωτικών ουσιών από εφήβους και νέους της περιοχής <p>Για το λόγο αυτό προτείνεται:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Συνεργασία με το Ιατροδικαστικό τμήμα του Πανεπιστημίου Κρήτης για την	

- πραγματοποίηση Έρευνας σε μαθητές Γυμνασίου και Λυκείων της περιοχής.
2. Συνεργασία με το ΚΕΘΕΑ (Κοινότητα «Αριάδνη», που λειτουργεί στην περιοχή).
3. Αναζήτηση διεξόδων επιβεβαίωσης, έκφρασης των απόψεων αυτών και ανάπτυξη δράσεων, για την κοινωνική ενσωμάτωσή τους.

Θέμα 2.Β : Κοινωνική Μέριμνα, Κοινωνική Ενσωμάτωση

1. Παλιννοστούντες, μετανάστες, πρόσφυγες, αθίγγανοι

Προβλήματα

- Η απομάκρυνση από την περιοχή «Δύο Αοράκια» των Ρομά και η κατεδάφιση των καλυβών τους.
- Καταπάτηση δημοτικών εκτάσεων στην Δημοτική Ενότητα Νέας Αλικαρνασσοῦ από τους Ρομά.
- Πάνω από 10% του πληθυσμού του Δήμου προέρχεται από μετανάστες και Ρομά, γι' αυτό είναι απαραίτητη η κοινωνική ενσωμάτωσή τους, ώστε να είναι ενεργοί πολίτες.

Κίνδυνοι ή Περιορισμοί

- Η εκταμίευση των δανείων για την κοινωνική ένταξή τους, χωρίς να φεύγουν από τις καλύβες τους (που βρίσκονται στα Δύο Αοράκια).

Δυνατότητες

- Αξιοποίηση όλων των δανείων που έχουν εγκριθεί στο πλαίσιο του προγράμματος της Κοινωνικής ένταξης των Ελλήνων Τσιγγάνων , για την αγορά οικοπέδου ή κατοικίας για τους Τσιγγάνους της Αλικαρνασσοῦ
- Εφαρμογή του ΦΕΚ 780/29-06-2006 άρθρο 7 παρ. 5 (Αρ. Απόφ. 33165) για άμεση απομάκρυνση των τσιγγάνων από τις παράγκες τους και κατεδάφισή τους με τη συμβολή της υπηρεσίας καθαριότητας του Δήμου.
- Πλήρης αποκατάσταση της περιοχής του καταυλισμού και αξιοποίησή της
- Αξιοποίηση των εμπειριών & τεχνογνωσίας από τη συμμετοχή του Δήμου σε Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα ανταλλαγής εμπειριών προκειμένου να δημιουργηθούν σωστές συνθήκες για την κοινωνική ενσωμάτωση των μεταναστών & Ρομά (Πρόγραμμα MILE)
- Δημιουργία Κέντρου Εκπαίδευσης & Πολιτισμού στο οποίο θα διδάσκεται ως προτεραιότητα η ελληνική γλώσσα (απαραίτητη για τη

	<p>κοινωνική ενσωμάτωση), ελληνικός πολιτισμός, ανθρώπινα δικαιώματα και υποχρεώσεις του πολίτη απέναντι στο κράτος και στο κοινωνικό σύνολο, υπηρεσίες «μιας στάσης» για την υποστήριξή τους σε θέματα κοινωνικής αλληλεγγύης και προώθηση στην απασχόληση. Επίσης, το Κέντρο Εκπαίδευσης και Πολιτισμού θα απευθύνεται σε όλες τις κοινωνικές ευπαθείς ομάδες.</p> <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Αξιοποίηση Ε.Σ.Π.Α στον τομέα της κοινωνικής ενσωμάτωσης για την δημιουργία Κέντρου Εκπαίδευσης και Πολιτισμού• Πρόγραμμα URBACT• Αξιοποίηση του ΦΕΚ 780/29-06-2006 άρθρο 7 παρ. 5 (Αρ. Απόφ. 33165) με τη συμβολή της υπηρεσίας καθαριότητας του Δήμου
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<p>Η ομάδα έργου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:</p> <ul style="list-style-type: none">• Η απομάκρυνση από την περιοχή «Δύο Αοράκια» των τσιγγάνων και η κατεδάφιση των καλυβών τους• Καταπάτηση δημοτικών εκτάσεων στην Νέας Αλικαρνασσού από τους Ρομά• Ανάγκη για κοινωνική ενσωμάτωση μεταναστών και Ρομά <p>Για το λόγο αυτό προτείνεται:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Εφαρμογή του ΦΕΚ 780/29-06-2006 άρθρο 7 παρ. 5 (Αρ. Απόφ. 33165) για άμεση απομάκρυνση των τσιγγάνων από τις παράγκες τους και κατεδάφιση τους με τη συμβολή της υπηρεσίας καθαριότητας του Δήμου Ν. Αλικαρνασσού2. Πλήρης αποκατάσταση της περιοχής του καταυλισμού και αξιοποίησή της3. Αξιοποίηση των εμπειριών & τεχνογνωσίας από τη συμμετοχή του Δήμου σε Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα ανταλλαγής εμπειριών προκειμένου να δημιουργηθούν σωστές συνθήκες για την κοινωνική ενσωμάτωση των	

μεταναστών & Ρομά (Πρόγραμμα MILE)

4. Δημιουργία Κέντρου Εκπαίδευσης & Πολιτισμού

Θέμα 2.Γ : Εκπαίδευση

1. Σχολικά Κτίρια

Προβλήματα

- Συστέγαση του 5^{ου} και του 2^{ου} Δημοτικού σχολείου Ν. Αλικαρνασσοῦ με αποτέλεσμα να μην επαρκούν οι αίθουσες.
- Πρόβλημα στενότητας χώρου αντιμετωπίζει το Γυμνάσιο και το Λύκειο. Το κτίριο είναι κατασκευασμένο για την στέγαση πολύ μικρότερου αριθμού μαθητών.
- Μη καταλληλότητα του κτιρίου του 3^{ου} ΕΠΑΛ που καλύπτει ανάγκες μαθητών της ευρύτερης περιοχής, σε μισθωμένο κτίριο.
- Μη κατάλληλος αύλιος χώρος (λιμνάζοντα νερά) στο Δημοτικό σχολείο της Καλλιθέας (στον ίδιο χώρο αυλίζεται και το Νηπιαγωγείο)
- Στέγαση του Νηπιαγωγείου Καρτερού σε μισθωμένο κτίριο, χωρίς κατάλληλα διαμορφωμένο αύλιο χώρο.
- Αίθουσες πολλαπλών χρήσεων, Βιβλιοθήκες δεν υπάρχουν σε όλα τα σχολεία του Δήμου.
- Δεν υπάρχουν υποδομές στα σχολικά κτίρια για ασχολίες και δραστηριότητες των παιδιών, όπως Κολύμβηση, Ζωγραφική, κ.λ.π.

Κίνδυνοι ή Περιορισμοί

- Το 2^ο και 5^ο Δημοτικό γειτνιάζει με πρατήριο καυσίμων , το οποίο μπορεί να αποβεί επικίνδυνο για τα σχολεία.
- Επίσης, το 4^ο Δημοτικό βρίσκεται χωροθετημένο ακριβώς δίπλα στις φυλακές Ν. Αλικαρνασσοῦ.
- Κίνδυνος για την σωματική ακεραιότητα των μαθητών, λόγω της ακαταλληλότητας του κτιρίου στέγασης

Δυνατότητες

- Αγορά οικοπέδου για την ανέγερση 5^{ου} Δημοτικού σχολείου Ν. Αλικαρνασσοῦ (εκκρεμεί απαλλοτρίωση οικοπέδου, που βρίσκεται νότια της Λ. Ικάρου στο Ο.Τ. 100 και περικλείεται από τις οδούς Αναπαύσεως, Αναγεννήσεως και Γρηγορίου Λαμπράκη).
- Δημιουργία νέου Σχολικού Συγκροτήματος στο Στρατόπεδο Μπετεινάκη.
- Ανέγερση 3^{ου} ΕΠΑΛ στην περιοχή «Δύο Αοράκια» του Δήμου.
- Δημιουργία νέου κατάλληλου Νηπιαγωγείου στο Καρτερό

Ευκαιρίες

- Αξιοποίηση χρηματοδοτήσεων για σχολική στέγαση (Υπουργείο , Νομαρχία, Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων).

του 3 ^{ου} ΕΠΑΛ. <ul style="list-style-type: none">• Η έλλειψη οικοδομικών αδειών στα σχολεία έχει σαν αποτέλεσμα την αδυναμία επέκτασης των σχολείων και την οποιαδήποτε εκμετάλλευση τους.	
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<p>Η ομάδα έργου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:</p> <ul style="list-style-type: none">• Συστέγαση του 5^{ου} και του 2^{ου} Δημοτικού σχολείου Ν. Αλικαρνασσοῦ• Πρόβλημα στενότητας χώρου στο Γυμνάσιο.• Μη καταλληλότητα του κτιρίου του 3^{ου} ΕΠΑΛ που καλύπτει ανάγκες μαθητών της ευρύτερης περιοχής, σε μισθωμένο κτίριο.• Μη κατάλληλος αύλιος χώρος στο Δημοτικό σχολείο της Καλλιθέας• Στέγαση του Νηπιαγωγείου Καρτερού σε μισθωμένο κτίριο, χωρίς κατάλληλα διαμορφωμένο αύλιο χώρο.• Αίθουσες πολλαπλών χρήσεων, Βιβλιοθήκες δεν υπάρχουν σε όλα τα σχολεία του Δήμου.• Δεν υπάρχουν υποδομές στα σχολικά κτίρια για ασχολίες και δραστηριότητες των παιδιών. <p>Για το λόγο αυτό προτείνεται:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Αγορά οικοπέδου για την ανέγερση 5^{ου} Δημοτικού σχολείου Ν. Αλικαρνασσοῦ.2. Δημιουργία νέου Σχολικού Συγκροτήματος στο στρατόπεδο Μπετεινάκη.3. Ανέγερση 3^{ου} ΕΠΑΛ στην περιοχή «Δύο Αοράκια» του Δήμου.4. Δημιουργία νέου κατάλληλου Νηπιαγωγείου στο Καρτερό.	
2.Βιβλιοθήκη	
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Μη ύπαρξη Δημοτικής βιβλιοθήκης.• Οι κάτοικοι της Ν. Αλικαρνασσοῦ δεν έχουν την δυνατότητα να δανειστούν βιβλία, να αναζητήσουν ηλεκτρονικά βιβλιογραφικές πηγές και ανυπαρξία χώρου Ανάγνωσης – Μελέτης, για την αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου τους και την περαιτέρω μόρφωσή τους χωρίς οικονομική επιβάρυνση. <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Μη δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των νέων, με	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Δημιουργία Δημοτικής βιβλιοθήκης, η οποία μπορεί να στεγαστεί σε ιδιωτικό ή δημοτικό ακίνητο <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Αξιοποίηση Δημοτικών εκτάσεων• Δωρεές βιβλίων Λογοτεχνών και Ποιητών

κίνδυνο την αναζήτηση άλλων διεξόδων (παραβατική συμπεριφορά)	
<ul style="list-style-type: none">Χαμηλό μορφωτικό επίπεδο των κατοίκων της περιοχής	
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
Η ομάδα έργου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:	
<ul style="list-style-type: none">Μη ύπαρξη βιβλιοθήκης. Για το λόγο αυτό προτείνεται:	
1. Δημιουργία Δημοτικής Βιβλιοθήκης	
3. Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ)	
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ul style="list-style-type: none">Ανυπαρξία Κέντρου Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών προκειμένου για την απασχόληση και φύλαξη των παιδιών όλων των ηλικιών κατά τη θερινή περίοδο, την περίοδο των εορτών και τα απογεύματα, για την εξυπηρέτηση των εργαζόμενων μητέρων <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ul style="list-style-type: none">Μη εξυπηρέτηση των εργαζόμενων μητέρων με αποτέλεσμα να μην μπορεί να συνδυαστεί η επαγγελματική με την οικογενειακή ζωή. Οι συνέπειες είναι η απομάκρυνση των γυναικών από την απασχόληση και η αύξηση της ανεργίας των γυναικών.	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ul style="list-style-type: none">Αξιοποίηση των σχολικών κτιρίων (Νηπιαγωγείων, Δημοτικών) της περιοχής κατά τους θερινούς μήνες και την περίοδο των εορτών.Συνεργασία με φορείς (πχ. ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, κλπ.) για την στελέχωση και λειτουργία του ΚΔΑΠ. <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ul style="list-style-type: none">Συνεργασία με φορείς (πχ. ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, κλπ.) που αναλαμβάνουν την πλήρη οργάνωση και λειτουργία ΚΔΑΠ.Οικονομική συμμετοχή των γονιών για λειτουργικά έξοδα του ΚΔΑΠ.
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
Η ομάδα έργου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:	
<ul style="list-style-type: none">Ανυπαρξία Κέντρου Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών Για το λόγο αυτό προτείνεται:	
1. Αξιοποίηση των σχολικών κτιρίων (Νηπιαγωγείων, Δημοτικών) της περιοχής κατά τους θερινούς μήνες και την περίοδο των εορτών	

2. Συνεργασία με φορείς (πχ. ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, κλπ.) για την στελέχωση και λειτουργία του ΚΔΑΠ.

4. Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής (ΠΚΑ)

Προβλήματα

Ενώ υπάρχει Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής, δεν αξιοποιείται ικανοποιητικά, ώστε να μην υπάρχουν προβλήματα. Δηλαδή:

- Δεν δέχεται μεμονωμένους πολίτες
- Δεν λειτουργεί τις απογευματινές ώρες και τις μη εργάσιμες ημέρες
- Η φύλαξη του είναι ανύπαρκτη
- Το κόστος συντήρησής του είναι υψηλό.

Κίνδυνοι ή Περιορισμοί

- Μη απόκτηση εφοδίων σωστής κυκλοφοριακής αγωγής από τους πολίτες, ώστε να κινούνται με τη μέγιστη ασφάλεια σε ένα περιβάλλον αυξημένου κυκλοφοριακού φόρτου

Δυνατότητες

- Σωστή οργάνωση των υπηρεσιών του ΠΚΑ
- Συνεργασία με τις Δ/νσεις Α/βάθμιας και Β/βάθμιας Εκπαίδευσης του Νομού Ηρακλείου, ώστε να προγραμματίζονται από την αρχή του σχολικού έτους εκπαιδευτικές εκδρομές με στόχο την ανάπτυξη συνείδησης σωστής κυκλοφοριακής αγωγής στους μαθητές.
- Λειτουργία του ΠΚΑ ως χώρου αναψυχής τις απογευματινές ώρες. Κυκλικό ωράριο του προσωπικού για τη σωστή λειτουργία του.
- Προμήθεια καντίνας και λειτουργία της για τις ανάγκες των επισκεπτών του ΠΚΑ.
- Διοργάνωση ομιλιών – εκδηλώσεων για την ενημέρωση των πολιτών σε θέματα ΚΟΚ από υπηρεσίες και φορείς, ειδικών στο συγκεκριμένο θέμα.
- Ανάθεση σε εταιρεία Security την φύλαξη του ΠΚΑ.
- Οικονομική συμβολική συμμετοχή των παιδιών που επισκέπτονται το πάρκο, για την κάλυψη των εξόδων του.

Ευκαιρίες

- Αξιοποίηση του πλεονάζοντος προσωπικού για την απογευματινή

	<p>Λειτουργία του ΠΚΑ.</p> <ul style="list-style-type: none">Καθορισμός τοποθεσίας καντίνας σε χώρο ΠΚΑ.
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<p>Η ομάδα έργου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:</p> <ul style="list-style-type: none">Επίσκεψη μόνο από οργανωμένα γκρουπ και μετά από τηλεφωνικό ραντεβούΜη λειτουργία του ΠΚΑ τις απογευματινές ώρες και τις μη εργάσιμες ημέρεςΗ φύλαξη του είναι ανύπαρκτηΤο κόστος συντήρησής του είναι υψηλό. <p>Για το λόγο αυτό προτείνεται:</p> <ol style="list-style-type: none">Αξιοποίηση του πλεονάζοντος προσωπικού για την απογευματινή λειτουργία του ΠΚΑ.Λειτουργία καντίνας για τις ανάγκες των επισκεπτών του ΠΚΑ.Ανάθεση σε εταιρεία Security την φύλαξη του ΠΚΑ.Οικονομική συμβολική συμμετοχή των παιδιών που επισκέπτονται το ΠΚΑ, για την κάλυψη των εξόδων του.	
Θέμα 2.Δ : Πολιτισμός	
1. Πολιτιστικές υποδομές	
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ul style="list-style-type: none">Έλλειψη Ιστορικού και Λαογραφικού Μουσείου στην περιοχή, προκειμένου να αναδειχθεί και να προβληθεί η ιστορική και πολιτισμική κληρονομιά.Μη ύπαρξη Θεάτρου, για πολιτιστική αναβάθμιση της περιοχής και των κατοίκων. <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ul style="list-style-type: none">Κίνδυνος μη διατήρησης της πολιτιστικής και ιστορικής κληρονομιάς του τόπου.Χαμηλό μορφωτικό επίπεδο των κατοίκων.	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ul style="list-style-type: none">Κατασκευή Ιστορικού Λαογραφικού Μουσείου, που θα αναδεικνύει ιδιαίτερα τη Μικρασιατική πολιτισμική ταυτότητα της περιοχής.Δημιουργία Ανοιχτού Θεάτρου σε περιοχή που βρίσκεται βορειοδυτικά του αεροδρομίου και περιλαμβάνει χώρο πολιτισμού (σύμφωνα με το εγκεκριμένο Γ.Π.Σ. , Π.Ε. 41)Αξιοποίηση χώρων στο στρατόπεδο Μπετεινάκη.

	<u>Ευκαιρίες</u> <ul style="list-style-type: none">• Εκπόνηση μελέτης Ιστορικού Λαογραφικού Μουσείου ώστε το έργο να είναι ώριμο για χρηματοδότηση από Κοινοτικούς πόρους• Χρηματοδότηση για τον πολιτισμό από ΕΣΠΑ• Δωρεές εκθεμάτων από Καλλιτέχνες καθώς και αντικειμένων με ιστορική αξία από πολίτες
--	---

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

Η ομάδα έργου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:

- Έλλειψη Ιστορικού και Λαογραφικού Μουσείου στην περιοχή του Δήμου.
- Μη ύπαρξη Θεάτρου.

Για το λόγο αυτό προτείνεται:

1. Κατασκευή Ιστορικού Λαογραφικού Μουσείου, που θα αναδεικνύει ιδιαίτερα τη Μικρασιατική πολιτισμική ταυτότητα της πόλης, σε οικόπεδο του Δήμου.
2. Δημιουργία Ανοιχτού Θεάτρου σε περιοχή που βρίσκεται βορειοδυτικά του αεροδρομίου.
3. Αξιοποίηση χώρων στο στρατόπεδο Μπετεινάκη.

2. Δημοτικό Ωδείο

<u>Προβλήματα</u>	<u>Δυνατότητες</u>
<ul style="list-style-type: none">• Μη αξιοποίηση όλων των δυνατοτήτων που έχει το Ωδείο βάσει του καταστατικού ίδρυσής του• Μη επαρκής στελέχωση από μόνιμο προσωπικό (Δ/ντή Παρακολούθησης σπουδών, γραμματειακή υποστήριξη)• Αδυναμία ανταπόκρισης του Ωδείου στις ανάγκες όλων των κατοίκων για μουσική παιδεία, λόγω της μειωμένης χωρητικότητας του κτιρίου σε σχέση με την αύξηση του αριθμού των εκπαιδευομένων• Ανάγκη εκσυγχρονισμού του Ωδείου με τα κατάλληλα ηλεκτρονικά μέσα. Προμήθεια Η/Υ και του απαραίτητου Ηλεκτρονικού Μουσικού Λογισμικού για	<ul style="list-style-type: none">• Η αξιοποίηση της αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας «Δημοτικό Ωδείο» Νέας Αλικαρνασσού ως Επιχείρηση Πολιτισμού όπως προβλέπεται από το καταστατικό της. Εφαρμογή όλων των αρμοδιοτήτων που αναγράφονται στο καταστατικό ίδρυσής του• Επέκταση της δράσης της εταιρείας σε άλλες καλλιτεχνικές δραστηριότητες εκτός της Μουσικής (Ζωγραφική, Χορός, Αγιογραφία, Αγγειοπλαστική -

<p>την εκπαίδευση των μαθητών</p> <ul style="list-style-type: none">• Ανάγκη δημιουργίας ορχηστρικής παιδικής χορωδίας και ενηλίκων, προκειμένου για τη συμμετοχή των εκπαιδευομένων του Ωδείου στις εκδηλώσεις του Δήμου και την ανταλλαγή με άλλες περιοχές της Ελλάδας και του εξωτερικού, για την ανάδειξη της δραστηριότητας του Ωδείου <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Αδυναμία εξυπηρέτησης όλων των κατοίκων της περιοχής• Μη αναβάθμιση του πνευματικού και πολιτιστικού επιπέδου των δημοτών• Μη δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των πολιτών (όλων των ηλικιών) και μη αξιοποίηση και ανάδειξη των ταλέντων τους	<p>Κεραμική, Γλυπτική κλπ)</p> <ul style="list-style-type: none">• Αύξηση του αριθμού των εκπαιδευομένων με συνέπεια την αύξηση των εσόδων του Ωδείου• Δημιουργία ορχηστρικής παιδικής χορωδίας και ενηλίκων• Ανάθεση αρμοδιοτήτων στο Δημοτικό Ωδείο, προκειμένου για τη διοργάνωση όλων των εκδηλώσεων (πολιτιστικών, εκπαιδευτικών κλπ) από αυτό. Μεγαλύτερη χρονική διάρκεια των θερινών εκδηλώσεων με τις κατάλληλες προϋποθέσεις, που να αποφέρουν κέρδη• Δημιουργία ειδικού τμήματος εκπαίδευσης σε Ηλεκτρονικό Μουσικό Λογισμικό• Στελέχωση Ωδείου με μόνιμο προσωπικό• Συστέγαση σε μελλοντικό ακίνητο του Δήμου (Κέντρο Εκπαίδευσης και Πολιτισμού), και δημιουργία αίθουσας εκδηλώσεων και συναυλιών <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Συνεργασία με τη Δ/νση Προγραμματισμού με στόχο τον εντοπισμό και την αξιοποίηση Προγραμμάτων σχετικών με τον πολιτισμό. Αξιοποίηση του Ευρωπαϊκού Προγράμματος «Ευρώπη για τους Πολίτες» (πρόγραμμα χρηματοδοτούμενο κατά 70%), για ανταλλαγή καλλιτεχνικών ομάδων με άλλες Ευρωπαϊκές χώρες• Καθιέρωση καταβολής χρηματικού αντιτίμου από τους πολίτες για ορισμένες εκδηλώσεις (πολιτιστικές)• Στελέχωση από πλεονάζον
---	--

	προσωπικό
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<p>Η ομάδα έργου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:</p> <ul style="list-style-type: none">Μη αξιοποίηση όλων των δυνατοτήτων που έχει το Ωδείο βάσει του καταστατικού ίδρυσής τουΜη επαρκής στελέχωση από μόνιμο προσωπικό (Δ/ντή Παρακολούθησης σπουδών, γραμματειακή υποστήριξη)Μειωμένη χωρητικότητα του κτιρίου σε σχέση με την αύξηση του αριθμού των εκπαιδευομένων του ΩδείουΑνάγκη εκσυγχρονισμού του Ωδείου με τα κατάλληλα ηλεκτρονικά μέσαΑνάγκη δημιουργίας ορχηστρικής παιδικής χορωδίας και ενηλίκων <p>Για το λόγο αυτό προτείνεται:</p> <ol style="list-style-type: none">Η αξιοποίηση της αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας «Δημοτικό Ωδείο» Νέας Αλικαρνασσού ως Επιχείρηση ΠολιτισμούΕπέκταση της δράσης του Ωδείου σε άλλες καλλιτεχνικές δραστηριότητες εκτός της Μουσικής (Ζωγραφική, Χορός, Αγιογραφία, Αγγειοπλαστική – Κεραμική, Γλυπτική κλπ)Αύξηση του αριθμού των εκπαιδευομένων με συνέπεια την αύξηση των εσόδων του ΩδείουΔημιουργία ορχηστρικής παιδικής χορωδίας και ενηλίκωνΑνάθεση αρμοδιοτήτων από στο Δημοτικό Ωδείο, προκειμένου για τη διοργάνωση όλων των εκδηλώσεωνΔημιουργία ειδικού τμήματος εκπαίδευσης σε Ηλεκτρονικό Μουσικό ΛογισμικόΣτελέχωση Ωδείου με μόνιμο προσωπικόΣυστέγαση σε μελλοντικό ακίνητο του Δήμου (Κέντρο Εκπαίδευσης και Πολιτισμού), και δημιουργία αίθουσας εκδηλώσεων και συναυλιών.	
Θέμα 2.Ε : Αθλητισμός	
1. Αθλητικές εγκαταστάσεις και Δραστηριότητες	
<u>Προβλήματα</u>	<u>Δυνατότητες</u>
<ul style="list-style-type: none">Ενώ έχει ολοκληρωθεί η κατασκευή του νέου κλειστού Αθλητικού Κέντρου στη θέση «Δύο Αοράκια» (χωρητικότητας 5.000 θέσεων), δεν έχει λειτουργήσει ακόμηΈλλειψη χώρων άθλησης στην Δημοτική Ενότητα Ν. ΑλικαρνασσούΑνάγκη κατασκευής γηπέδων στην	<ul style="list-style-type: none">Άμεση αξιοποίηση και λειτουργία του νέου κλειστού Αθλητικού Κέντρου στη θέση «Δύο Αοράκια» από το Δήμο , αφού παραχωρηθεί από το Υπουργείο Πολιτισμού.Κατασκευή Αθλητικών Εγκαταστάσεων

<p>περιοχή</p> <ul style="list-style-type: none">Έλλειψη συντήρησης και φύλαξης των υπαρχόντων αθλητικών εγκαταστάσεων της περιοχής, λόγω της έλλειψης προσωπικού αλλά και της ανεπάρκειας οικονομικών πόρων <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ul style="list-style-type: none">Έλλειψη διεξόδων για τους πολίτεςΠροβλήματα υγείας των κατοίκων όλων των ηλικιών από την έλλειψη άσκησης	<ul style="list-style-type: none">Ανάπτυξη νέων αθλημάτων όπως τα θαλάσσια σπορ, δεδομένου του παραλιακού μετώπουΑπαλλοτριώσεις χώρων οι οποίοι είναι χαρακτηρισμένοι από το εγκεκριμένο Σχέδιο Πόλης του Δήμου στην περιοχή της Ν. Αλικαρνασσού <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ul style="list-style-type: none">Αξιοποίηση χώρων οι οποίοι είναι χαρακτηρισμένοι από το εγκεκριμένο Σχέδιο Πόλης του Δήμου στην περιοχή της Ν. ΑλικαρνασσούΑξιοποίηση του πλεονάζοντος προσωπικού
---	--

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

Η ομάδα έργου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:

- Μη αξιοποίηση νέου Αθλητικού Κέντρου
- Έλλειψη χώρων άθλησης στην περιοχή της Ν. Αλικαρνασσού
- Ανάγκη κατασκευής γηπέδων
- Έλλειψη συντήρησης και φύλαξης των υπαρχόντων αθλητικών εγκαταστάσεων

Για το λόγο αυτό προτείνεται:

- Άμεση αξιοποίηση και λειτουργία του νέου κλειστού Αθλητικού Κέντρου στη θέση «Δύο Αοράκια» από το Δήμο, αφού παραχωρηθεί από το Υπουργείο Πολιτισμού.
- Κατασκευή Αθλητικών Εγκαταστάσεων
- Ανάπτυξη νέων αθλημάτων όπως τα θαλάσσια σπορ
- Απαλλοτριώσεις χώρων οι οποίοι είναι χαρακτηρισμένοι από το εγκεκριμένο Σχέδιο Πόλης του Δήμου στην περιοχή της Ν. Αλικαρνασσού.

Θεματικός τομέας 3 : Τοπική οικονομία και απασχόληση

Θέμα 3.Α : Οικονομικές Δραστηριότητες

1. Προγράμματα Έρευνας και Τεχνολογίας

Προβλήματα

Δυνατότητες

<ul style="list-style-type: none">Περιορισμένο Δίκτυο Οπτικών Ινών το οποίο δεν καλύπτει σε εμβέλεια ιδιωτικές κατοικίες και επιχειρήσεις. <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ul style="list-style-type: none">Μη αξιοποίηση του εγκατεστημένου Δικτύου προς όφελος των πολιτών	<ul style="list-style-type: none">Επέκταση του Μητροπολιτικού Δικτύου Οπτικών Ινών με ασύρματο δίκτυο για την κάλυψη σε εμβέλεια ιδιωτικών κατοικιών και επιχειρήσεων.Σύσταση Εταιρείας του Δήμου, για τη διαχείριση και λειτουργία του Μητροπολιτικού Δικτύου Οπτικών Ινών προς όφελος των πολιτώνΣυνεργασία με Πανεπιστημιακά Ιδρύματα <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ul style="list-style-type: none">Χρηματοδότηση από ΕΣΠΑ ή άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία για την επέκταση του Μητροπολιτικού Δικτύου Οπτικών Ινών με ασύρματο δίκτυο
--	---

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

Η ομάδα έργου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:

- Περιορισμένο Δίκτυο Οπτικών Ινών το οποίο δεν καλύπτει σε εμβέλεια ιδιωτικές κατοικίες και επιχειρήσεις.

Για το λόγο αυτό προτείνεται:

- Επέκταση του Μητροπολιτικού Δικτύου Οπτικών Ινών με ασύρματο δίκτυο για την κάλυψη σε εμβέλεια ιδιωτικών κατοικιών και επιχειρήσεων.
- Σύσταση Εταιρείας του Δήμου, για τη διαχείριση και λειτουργία του Μητροπολιτικού Δικτύου Οπτικών Ινών προς όφελος των πολιτών
- Συνεργασία με Πανεπιστημιακά Ιδρύματα

2. Υπηρεσίες της Κοινωνίας της Πληροφορίας

<u>Προβλήματα</u>	<u>Δυνατότητες</u>
<p>Ελλείψεις ηλεκτρονικές υπηρεσίες:</p> <ul style="list-style-type: none">για ΑΜΕΑγια πληρωμή τελών στάθμευσης και έλεγχο πληρωμής από Δημοτική Αστυνομίαγια πληροφόρηση τουριστών	<ul style="list-style-type: none">υποστήριξη της δημιουργίας και λειτουργίας μιας ψηφιακής κοινότητας (on-line community) ατόμων με αναπηρία παρέχοντας την

<ul style="list-style-type: none">για προγραμματισμό δρομολογίων των δημοτικών οχημάτων, απορριματοφόρων, συνεργείων <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ul style="list-style-type: none">Ηλεκτρονικός κοινωνικός αποκλεισμός όλων των πολιτών.Μη ανάπτυξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών του Δήμου για τις υπηρεσίες του, την εξυπηρέτηση πολιτών και επιχειρήσεων	<p>απαραίτητη τεχνολογική και οργανωτική υποδομή.</p> <ul style="list-style-type: none">θα δίδουν την δυνατότητα άμεσης και φορητής (mobile) πληροφόρησης των τουριστών της πόλης κατά την επίσκεψή τους.Δημιουργία web site του Δήμου ειδικά σχεδιασμένο για πρόσβαση από κινητά τηλέφωνα.Καλύτερη οργάνωση και προγραμματισμός δρομολογίων για την εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών του Δήμουm-Parking: Αφορά την πληρωμή τελών στάθμευσης μέσω κινητού τηλεφώνου από τους πολίτες. <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ul style="list-style-type: none">Χρηματοδότηση από προγράμματα της Κοινωνίας της Πληροφορίας, ΕΣΠΑ, τομεακά προγράμματα
--	---

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

Η ομάδα έργου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:

Ελλείψεις ηλεκτρονικές υπηρεσίες:

- για ΑΜΕΑ
- για πληρωμή τελών στάθμευσης και έλεγχο πληρωμής από Δημοτική Αστυνομία
- για πληροφόρηση τουριστών
- για προγραμματισμό δρομολογίων των δημοτικών οχημάτων, απορριματοφόρων, συνεργείων

Για το λόγο αυτό προτείνεται:

1. Δημιουργία και λειτουργία μιας ψηφιακής κοινότητας (on-line community) ατόμων με αναπηρία

2. Φορητή (mobile) πληροφόρηση των τουριστών της πόλης κατά την επίσκεψή τους.
3. Δημιουργία web site του Δήμου
4. Ηλεκτρονικός προγραμματισμός δρομολογίων για οχήματα και συνεργεία του Δήμου
5. Πληρωμή τελών στάθμευσης μέσω κινητού τηλεφώνου από τους πολίτες.

3. Τουριστική ανάπτυξη – Εναλλακτικές μορφές τουρισμού

Προβλήματα

- Μερική αξιοποίηση της παραλίας του Καρτερού. Αν και είναι η μοναδική εντός των διοικητικών ορίων παραλία του Δήμου και από τις πιο αξιόλογες της περιοχής του Ηρακλείου, δεν έχει αξιοποιηθεί ικανοποιητικά
- Ελλιπής τουριστική ανάπτυξη στο παραλιακό μέτωπο της Δημοτικής Ενότητας Νέας Αλικαρνασσοῦ και άλλων περιοχών του Δήμου όπως το «Αστρακιανό-Κουναβιανό Φαραγγι Καρτερού», το Σπήλαιο στην περιοχή «Δύο Αοράκια» και ο Μύλος του Αριστείδη.
- Έλλειψη προστασίας χώρων τουριστικού ενδιαφέροντος

Κίνδυνοι ή Περιορισμοί

- Ρύπανση της παραλίας και των υδάτων από τους λουόμενους και τις υπάρχουσες επιχειρήσεις, που δρα ανασταλτικά για την προσέλκυση τουριστών
- Καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος από ανεξέλεγκτη πρόσβαση στο Φαράγγι
- Υποβαθμισμένη περιοχή στο παραλιακό μέτωπο.

Δυνατότητες

- Αξιοποίηση της παραλίας του Καρτερού με έργα ανάπλασης του περιβάλλοντα χώρου αφού γίνει η οριοθέτηση και διευθέτηση του ρέματος του Καρτερού.
- Μετά την ολοκλήρωση του έργου για την αξιοποίηση του Φαραγγιού (Διαδημοτική Συνεργασία), υπάρχει η δυνατότητα τουριστικής ανάπτυξης του «Αστρακιανού-Κουναβιανού Φαραγγιού Καρτερού» με την δημιουργία μιας διαδημοτικής αναπτυξιακής εταιρείας.
- Δυνατότητα τουριστικής ανάπτυξης μετά από ανάπλαση του παραλιακού μετώπου, με επενδύσεις ιδιωτών και Δήμου.
- Αξιοποίηση του Σπηλαιού στην περιοχή «Δύο Αοράκια» για την προσέλκυση τουριστών.
- Κατασκευή μιας οδού η οποία να συνδέει τον Καρτερό (δια της υφιστάμενης οδού Καρτερός-Πρασσάς-Καλλιθέα μέσω της υπόγειας διάβασής του στον ΒΟΑΚ) με την Κνωσσό και νοτιότερα με το Καστέλι και την Φαιστό, αφού πρώτα γίνει η απαιτούμενη μελέτη.

	<p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Αξιοποίηση Επενδυτικών ή άλλων προγραμμάτων Σύναψη συνεργασίας με ιδιωτικές εταιρίες του Δημοσίου (ΣΔΙΤ).
<p>Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης</p>	
<p>Η ομάδα έργου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:</p> <ul style="list-style-type: none"> Μερική αξιοποίηση της παραλίας του Καρτερού Ελλιπής τουριστική ανάπτυξη στο παραλιακό μέτωπο του Δήμου Νέας Αλικαρνασσοῦ και άλλων περιοχών του Δήμου όπως το «Αστρακιανό-Κουναβιανό Φαράγγι Καρτερού», το Σπήλαιο στην περιοχή «Δύο Αοράκια» και ο Μύλος του Αριστείδη. Έλλειψη προστασίας χώρων τουριστικού ενδιαφέροντος <p>Για το λόγο αυτό προτείνεται:</p> <ol style="list-style-type: none"> Αξιοποίηση της παραλίας του Καρτερού με έργα ανάπλασης του περιβάλλοντα χώρου αφού γίνει η οριοθέτηση και διευθέτηση του ρέματος του Καρτερού. Δημιουργία μιας διαδημοτικής αναπτυξιακής εταιρείας για την τουριστική ανάπτυξη του «Αστρακιανού-Κουναβιανού Φαραγγιού Καρτερού» Τουριστική ανάπτυξη του παραλιακού μετώπου με επενδύσεις ιδιωτών και Δήμου Αξιοποίηση του Σπηλαιού στην περιοχή «Δύο Αοράκια» Κατασκευή μιας οδού η οποία να συνδέει τον Καρτερό με την Κνωσό και νοτιότερα με το Καστέλι και την Φαιστό, αφού πρώτα γίνει η απαιτούμενη μελέτη. 	
<p>Θέμα 3.Β : Απασχόληση – ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού</p>	
<p>1. Προώθηση στην απασχόληση – Επιχειρηματικότητα – Επαγγελματική Κατάρτιση</p>	
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Υψηλά ποσοστά ανεργίας στην περιοχή της Νέας Αλικαρνασσοῦ, λόγω του χαμηλού επιπέδου εκπαίδευσης των πολιτών. Η ανεργία πλήττει ιδιαίτερα τις γυναίκες Ελλιπής εκπαίδευση και κατάρτιση εργαζομένων και ανέργων, για την αναβάθμιση του επιπέδου εκπαίδευσής 	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Ίδρυση και λειτουργία Κέντρου Εκπαίδευσης και Πολιτισμού μέσα στο οποίο θα λειτουργεί και γραφείο «Ενημέρωσης Πληροφόρησης και Συμβουλευτικής υποστήριξης» για τους

<p>τους και την προσαρμογή τους στην εξέλιξη της επιστήμης και της τεχνολογίας</p> <ul style="list-style-type: none">• Έλλειψη συμβουλευτικής υποστήριξης και ενημέρωσης στους ανέργους της περιοχής για εύρεση κατάλληλης εργασίας• Έλλειψη δομών για την αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Χαμηλό βιοτικό επίπεδο πολιτών• Στροφή σε μη κοινωνικά αποδεκτή συμπεριφορά για την εξεύρεση πόρων διαβίωσης• Χαμηλή αυτοεκτίμηση ανέργων• Στασιμότητα και μη αποδοτικότητα των μη καταρτισμένων ατόμων	<p>ανέργους του Δήμου.</p> <ul style="list-style-type: none">• Συνεργασία του γραφείου «Ενημέρωσης – Πληροφόρησης και Συμβουλευτικής Υποστήριξης» με τις επιχειρήσεις της περιοχής για την απορρόφηση των ανέργων• Συνεχής εκπαίδευση και κατάρτιση του πληθυσμού, ώστε να συμβαδίζει με την εξέλιξη και να μπορεί να συμβάλλει δυναμικά στην αγορά εργασίας. Η αναβάθμιση του επιπέδου εκπαίδευσης των πολιτών, θα οδηγήσει στην απορρόφηση των ανέργων και στην παραμονή των εργαζομένων στην εργασία• Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, για την ίδρυση νέων βιώσιμων επιχειρήσεων στην περιοχή με τη στήριξη του Γραφείου Ενημέρωσης• Συνέχιση της συνεργασίας του Δήμου με τη ΝΕΛΕ και το ΚΕΕ για την εκπαίδευση και κατάρτιση ανέργων πολιτών <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Χρηματοδότηση ΕΣΠΑ για την δημιουργία Κέντρου Εκπαίδευσης και Πολιτισμού για την καταπολέμηση της ανεργίας και την προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης• Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης από ΚΕΚ, ΝΕΛΕ και Κέντρα εκπαίδευσης ενηλίκων (ΚΕΕ)
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	

Η ομάδα έργου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:

- Υψηλά ποσοστά ανεργίας στην περιοχή της Νέας Αλικαρνασσοῦ, λόγω του χαμηλού επιπέδου εκπαίδευσης των πολιτών.
- Ελλιπής εκπαίδευση και κατάρτιση εργαζομένων και ανέργων
- Έλλειψη συμβουλευτικής υποστήριξης και ενημέρωσης στους ανέργους της περιοχής για εύρεση κατάλληλης εργασίας
- Έλλειψη δομών για την αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων

Για το λόγο αυτό προτείνεται:

1. Ίδρυση και λειτουργία Κέντρου Εκπαίδευσης και Πολιτισμού μέσα στο οποίο θα λειτουργεί και γραφείο «Ενημέρωσης Πληροφόρησης και Συμβουλευτικής υποστήριξης» για τους ανέργους του Δήμου.
2. Συνεργασία του γραφείου «Ενημέρωσης - Πληροφόρησης και Συμβουλευτικής Υποστήριξης» με τις επιχειρήσεις της περιοχής για την απορρόφηση των ανέργων
3. Συνεχής εκπαίδευση και κατάρτιση του πληθυσμού, ώστε να συμβαδίζει με την εξέλιξη και να μπορεί να συμβάλλει δυναμικά στην αγορά εργασίας.
4. Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, για την ίδρυση νέων βιώσιμων επιχειρήσεων στην περιοχή με τη στήριξη του Γραφείου Ενημέρωσης
5. Συνέχιση της συνεργασίας του Δήμου με τη ΝΕΛΕ και το ΚΕΕ για την εκπαίδευση και κατάρτιση ανέργων πολιτών.

1.11

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ ΓΟΡΓΟΛΑΪΝΗ-ΠΑΛΙΑΝΗΣ-ΤΕΜΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Σε προηγούμενο κεφάλαιο παρουσιάστηκαν τα βασικά χαρακτηριστικά των τριών περιφερειακών Δημοτικών Ενοτήτων. Έγινε μια προσπάθεια καταγραφής με άλλα λόγια των βασικών χαρακτηριστικών μιας περιοχής μελέτης, που λόγω των ιδιομορφιών που παρουσιάζει, είναι σκόπιμο να αποτελέσει μια άλλη αναπτυξιακή ενότητα που αναζητά τη θέση της σήμερα στο νέο μεγάλο Δήμο Ηρακλείου. Και πραγματικά αναφερόμαστε σε ένα μεγάλο Δήμο Ηρακλείου, αφού στην οικιστική ενότητα των 262,10 τετρ. χιλιομέτρων που αφορά στους πρώην Δήμους Ηρακλείου και Νέας Αλικαρνασσοῦ, προστέθηκαν 119,73 τετρ. χιλιόμετρα της ενδοχώρας του Ν.Ηρακλείου, ή αλλιώς ένα μεγάλο τμήμα της εύφορης και εύμορφης επαρχίας Μαλεβυζίου και μεγάλο τμήμα της επαρχίας Τεμένους. Η περιοχή αυτή μπορεί να αποτελέσει το <<οξυγόνο >> της πόλης του Ηρακλείου και να της δώσει νέες δυνατότητες και προοπτικές. Η οικονομία και η ζωή της πόλης του Ηρακλείου παλαιότερα πιο πολύ, αλλά και σήμερα, τροφοδοτείται από την ενδοχώρα της.

Επειδή η εδαφική διαμόρφωση, η ιδιαιτερότητα του τοπίου, η ιστορία, οι άνθρωποι, οι κοινωνικοοικονομικές συνθήκες καθιστούν την περιοχή των πρώην Δήμων Γοργοαΐνη, Τεμένους και Παλιανής μια ανθρωπογεωγραφική ενότητα με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, όμοια προβλήματα και δυνατότητές ανάπτυξης, θα σκιαγραφήσουμε το προφίλ της ως ενότητας με κοινά χαρακτηριστικά επισημαίνοντας διαφοροποιήσεις μόνο όταν ο βαθμός σημαντικότητας είναι υψηλός. Η περιοχή μελέτης αποτελεί μια κατεξοχήν αγροτική περιοχή, η οποία χαρακτηρίζεται από μια μεγάλη ποικιλία γεωμορφολογικών και οικολογικών χαρακτηριστικών.

Το μεγαλύτερο μέρος της περιοχής αποτελείται από καλλιεργημένες εκτάσεις (ελιές και αμπέλια), και η οικονομία της περιοχής έχει γεωργικό χαρακτήρα αφού το μεγαλύτερο ποσοστό των εισοδημάτων προέρχεται από τον **Πρωτογενή τομέα**. Κυριαρχούν οι καλλιέργειες της ελιάς και του αμπελιού. Τα αμπέλια (Σουλτανίνα) καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό στην συνολική παραγωγή και προορίζονται για σταφίδα, σαν επιτραπέζια και για οينوποίηση. Όσον αφορά την καλλιέργεια της ελιάς, το στοιχείο που προκύπτει είναι η αναδιάρθρωση των καλλιεργειών με φυτά ψιλολιάς.

Οι υπόλοιπες κατηγορίες φυτικής παραγωγής παίζουν ασήμαντο ρόλο στην οικονομία της περιοχής, ικανοποιώντας κυρίως τις ανάγκες των αγροτικών νοικοκυριών. Επίσης ένα μικρό ποσοστό των κατοίκων της περιοχής ασχολούνται με την κτηνοτροφία.

- Η προσκόληση σε παραδοσιακές καλλιέργειες (αμπέλι – ελιά) δημιούργησε διαχρονικά προβλήματα αποδοτικότητας και διάθεσης, το κόστος παραγωγής αυξήθηκε, ενώ η βελτίωση των ποικιλιών, ο εκσυγχρονισμός του τρόπου καλλιέργειας και η αλλαγή του χρόνου παραγωγής γίνεται με αργά βήματα και σε περιορισμένη κλίμακα.
- Η κτηνοτροφία με τη σημερινή της μορφή κρίνεται αναποτελεσματική και ασύμφορη με έντονα προβλήματα στην παραγωγή γάλακτος, κρέατος και αναπαραγωγής του ζωϊκού κεφαλαίου.
- Οι δύο βασικές δραστηριότητες, γεωργία και κτηνοτροφία, στηρίχθηκαν τα τελευταία χρόνια στις Κοινοτικές επιδοτήσεις, γεγονός που δημιούργησε αρνητικό προηγούμενο και ταυτόχρονα προδιαγράφει το μέλλον λίαν επισφαλές, λαμβάνοντας σαν δεδομένο τη σταδιακή μείωση των επιδοτήσεων αυτών σε σύντομο μάλιστα χρονικό διάστημα.

- Στα παραπάνω πρέπει να προσθέσουμε το σχετικά χαμηλό δείκτη άρδευσης της περιοχής που ενώ ο δείκτης διαφοροποιείται στις διάφορες Δημοτικές Ενότητες , τα προβλήματα ωστόσο δεν εκλείπουν στην ποσότητα, την διανομή , την κατάσταση των δικτύων άρδευσης και τελικά αποτελεί βασικό ανασταλτικό παράγοντα για την βελτίωση της αγροτικής παραγωγής.

Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων του πρωτογενή τομέα , κρίνεται απαραίτητη η αναβάθμιση της αγροτικής παραγωγής, με διαφοροποίηση της παραγωγής, δηλαδή με την παραγωγή και άλλων γεωργικών προϊόντων πέραν των ήδη παραγόμενων από την ελιά και το αμπέλι. Βασική προϋπόθεση για την αλλαγή αυτή είναι η κατασκευή ικανού αρδευτικού δικτύου που θα μπορεί να υποστηρίξει τις υφιστάμενες αλλά και τις νέες παραγωγικές δραστηριότητες, παράλληλα με την αναβάθμιση του αγροτικού οδικού δικτύου. Για το σκοπό αυτό απαιτούνται δράσεις όπως:

1. Εκσυγχρονισμός και βελτίωση των μεθόδων και τεχνικών παραγωγής.
2. Επεξεργασία και τυποποίηση των γεωργικών – κτηνοτροφικών προϊόντων.
3. Προβολή και εμπορία αγροτικών – κτηνοτροφικών προϊόντων
4. Προώθηση νέων καλλιεργειών (π.χ ιπποφαές ,αλόη κ.λ.π)
5. Επέκταση – βελτίωση της αγροτικής οδοποιίας
6. Βελτίωση της διαχείρισης του υδάτινου δυναμικού
7. Πραγματοποίηση εγγειοβελτιωτικών έργων

Ο δευτερογενής τομέας δεν παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον αφού υπάρχει στην περιοχή μελέτης περιορισμένος αριθμός παραγωγικών μονάδων, κατέχοντας ασήμαντη θέση στην οικονομία της περιοχής.

Ουσιαστικά λειτουργούν ελάχιστες μικρές μεταποιητικές μονάδες κυρίως στον κλάδο των ποτών (ρακί-κρασί) και εντοπίζονται κυρίως στις πρώην κοινότητες Βενεράτου Ασιτών, Προφήτη Ηλία κ.α.

Βασική κατεύθυνση για την στήριξη της βιοτεχνίας είναι η τυποποίηση των αγροτικών προϊόντων , αφού σήμερα είναι περιορισμένη με αποτέλεσμα να υπάρχει έντονο πρόβλημα εμπορίας, διάθεσης αφού μέχρι τώρα τα προϊόντα διατίθενται ανώνυμα στην αγορά. Το επώνυμο τοπικό προϊόν, με δεδομένο την υψηλή του ποιότητα, αποτελεί πλέον μονόδρομο για να μπορεί να «σταθεί» στην αγορά και να αντέξει τον έντονο ανταγωνισμό.

Για την ενδυνάμωση του δευτερογενούς τομέα απαιτούνται

- Ενίσχυση και τεχνική υποστήριξη της τοπικής βιοτεχνίας και των μικρών επιχειρήσεων
- •Αξιοποίηση των πλουτοπαραγωγικών πόρων της περιοχής.
- •Ενημέρωση δημοτών για συμμετοχή τους σε επιδοτούμενα προγράμματα νέων επιχειρηματιών

Το εμπόριο εξυπηρετεί, στην περιοχή μελέτης, κυρίως τις ανάγκες των κατοίκων, σε καταναλωτικά αγαθά και είδη πρώτης ανάγκης (παντοπωλεία, κρεοπωλεία) είδη ένδυσης (ρούχα) καθώς και σε ζωοτροφές και φυτοφάρμακα.

Απουσιάζουν άλλων ειδών καταστήματα, αφού η εξυπηρέτηση των κατοίκων γίνεται από το Ηράκλειο, που βρίσκεται σε σχετικά μικρή απόσταση. Η γειτνίαση με την πόλη του Ηρακλείου δεν διαμορφώνει ευνοϊκές συνθήκες για την ανάπτυξη του εμπορίου.

Σε σχέση με **τον τουρισμό** δεν υπάρχει σημαντικός αριθμός επισκεπτών παρόλο που η περιοχή αποτελεί μια σαφή ανθρωπογεωγραφική και φυσική ενότητα με πλούσιο φυσικό, παραδοσιακό, ιστορικό και πολιτιστικό περιβάλλον και επιπλέον η περιοχή διαθέτει 8 αγροτουριστικές μονάδες υψηλής ποιότητας , με περίπου 200 κλίνες.

Υπάρχουν τεράστιες δυνατότητες τουριστικής ανάπτυξης της περιοχής, μιας και αναφερόμαστε σε μια περιοχή ιδιαίτερου φυσικού κάλλους με μνημεία, παλαιούς οικισμούς , σπήλαια , φαράγγια , αρχαιολογικούς χώρους το ορειβατικό-πεζοπορικό μονοπάτι Ε4 κ.α Για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων τουριστικής ανάπτυξης απαιτούνται :

- Προβολή και διαφήμιση της περιοχής.
- Δημιουργία αγροτουριστικής υποδομής (καταλύματα, χώροι αναψυχής κ.λ.π.)
- Κατασκευή ή αναστήλωση παραδοσιακών οικιών- οικισμών , για τη δημιουργία αγροτουριστικών καταλυμάτων
- Προώθηση των νέων μορφών τουρισμού (Αγροτουρισμός, Ορειβατικός, Φυσιολατρικός, Πολιτιστικός κ.λ.π.)
- Έργα βελτίωσης και αισθητικής εμφάνισης των οικισμών.

Ο συνεχώς φθίνων πρωτογενής τομέας πρέπει να τονωθεί με ιδιαίτερα μέτρα και συγκεκριμένες προτάσεις που εστιάζονται στο χωρικό επίπεδο με ταυτόχρονη αναβάθμιση της περιοχής. Πρέπει ο κόσμος να μπορεί να παραμείνει στον τόπο

του και να δραστηριοποιηθεί με τρόπο τέτοιο ώστε η αγροτική δραστηριότητα που θα βασίζεται και σε νέες καλλιέργειες να συνδυάζεται με την μεταποιητική την εμπορική και την αγροτουριστική δραστηριότητα.

Με άλλα λόγια η αγροτική και κτηνοτροφική παραγωγή να μπορούν να συνδυαστούν με μεταποιητική δραστηριότητα, δηλαδή την συσκευασία τους και την πώλησή τους σε ειδικό καταναλωτικό κοινό, είτε στην ίδια την περιοχή παραγωγής τους, είτε και σε ευρύτερη περιοχή. Στο πλαίσιο μιας τέτοιας αναπτυξιακής κατεύθυνσης, θα μπορούσε να συνδυασθεί το εμπόριο των πρότυπων προϊόντων, για το οποίο αναφερθήκαμε, με προϊόντα οικοτεχνίας της περιοχής μελέτης και της ευρύτερης περιοχής

Η περιοχή που μελετάμε θα πρέπει να αποτελέσει μελλοντικά ένα βασικό άξονα οικιστικής και οικονομικής ανάπτυξης όχι μόνο για τους ντόπιους αλλά και τους σημερινούς κατοίκους της πόλης του Ηρακλείου, αφού ως περιοχή συνδυάζει πολλά πλεονεκτήματα όπως φυσικό περιβάλλον, παραδοσιακούς οικισμούς, φτηνή αγορά γής, μικρή απόσταση από την πόλη του Ηρακλείου, καλής κατάστασης οδικά δίκτυα κ.λ.π. Στην δημοτική ενότητα Τεμένους και ιδιαίτερα στον οικισμό Αγ. Σύλλας και Προφήτης Ηλίας έχουν εγκατασταθεί τα τελευταία χρόνια πολλοί Ηρακλειώτες και έχουν δραστηριοποιηθεί ιδιαίτερα στον τομέα της μεταποίησης. Επίσης στη Δημοτική ενότητα Γοργολαΐνη και ιδιαίτερα στο Πενταμόδι την τελευταία δεκαετία έχουν οικοδομήσει πολλοί Ηρακλειώτες και έχουν εγκατασταθεί μόνιμα.

Η βασική αναπτυξιακή πρόταση με άλλα λόγια είναι ο εκσυγχρονισμός της γεωργικής παραγωγής και η σύνδεση της με την μεταποίηση και εμπορία των παραγόμενων προϊόντων, καθώς και την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού με στόχο τη συγκράτηση του πληθυσμού στην ύπαιθρο. Ταυτόχρονα, την κατασκευή έργων υποδομής και την ανάδειξη των περιοχών ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, την ανάδειξη των μνημείων και των παραδοσιακών οικισμών έτσι ώστε η περιοχή μελέτης να καταστεί ελκυστική και να αποτελέσει πόλο έλξης για την μετακίνηση πληθυσμού από τα αστικά κέντρα προς την ύπαιθρο.

Κατά την μελέτη της περιοχής που αποτελούν οι Δημοτικές ενότητες Γοργολαΐνη-Τεμένους-Παλιανής, εντοπίστηκαν τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης.

Θεματικός τομέας 1 : Περιβάλλον και ποιότητα ζωής	
Θέμα 1Α. : Υποδομές – Δίκτυα	
1. Ύδρευση - Άρδευση	
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ul style="list-style-type: none">Ανεπάρκεια αρδευτικού δικτύου ιδιαίτερα στην Δ.Ε Τεμένους και ανάγκη συντήρησης του υπάρχοντοςΑδυναμία διαχείρισης αρδευτικού νερού κατά την κρίσιμη αρδευτική περίοδο.Υψηλό κόστος στην ανόρυξη νερού , λόγω μεγάλου λειτουργικού κόστους των γεωτρήσεων <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ul style="list-style-type: none">Κίνδυνος καταστροφής καλλιεργειών και φυτών, από την μη άρδευση αγροτικών εκτάσεων.Κίνδυνος μείωσης των αποθεμάτων νερού , λόγω της εντατικής χρήσης του.	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ul style="list-style-type: none">Κατασκευή φράγματος Ασίων –Πρινιά . Υπάρχει μελέτη, είναι το πιο ώριμο έργο σε Πανελλαδικό επίπεδο και πρόκειται να λύσει τα πρόβλημα της άρδευσης νερού σε επίπεδο Δήμου , με χαμηλό κόστος.Αξιοποίηση της υδρογεωλογικής μελέτης της Δ.Ε Γοργολαίνη, σύμφωνα με την οποία προτείνεται η ανόρυξη 20 τουλάχιστον γεωτρήσεων , συμβάλλοντας στην επίλυση προβλημάτων ύδρευσης της πόλης του ΗρακλείουΝα συνταχτεί μελέτη για την εγκατάσταση συστημάτων φωτοβολταϊκών ή ανεμογεννητριών στις γεωτρήσεις ,με σκοπό την μείωση του κόστους ανόρυξης νερού.Σύνταξη μελετών και κατασκευή έργων αντικατάστασης δικτύων ύδρευσης όπου είναι απαραίτητο και επεκτάσεων δικτύων ύδρευσης και άρδευσης.Να λειτουργήσει Αποκεντρωμένη Υπηρεσία Ύδρευσης –Άρδευσης , για την καλύτερη διαχείριση και διανομή αρδευτικού και υδρευτικού νερού ιδιαίτερα κατά την αρδευτική περίοδο , και την ταχύτατη αποκατάσταση ζημιών που προκαλούνται πολύ συχνάΊδρυση επιχείρησης εμφιάλωσης-εμπορίας νερού στην Δ.Ε Γοργολαίνη <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ul style="list-style-type: none">Υδρογεωλογική μελέτη της Δ.Ε ΓοργολαίνηΜελέτη για την κατασκευή του φράγματος Ασίων-Πρινιά με χρηματοδότηση από Προγράμματα
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	

Η ομάδα έργου του Δήμου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:

- Ανεπάρκεια αρδευτικού δικτύου ιδιαίτερα στην Δ.Ε Τεμένους και ανάγκη συντήρησης του υπάρχοντος σε όλη την περιφέρεια
- Αδυναμία διαχείρισης αρδευτικού νερού κατά την κρίσιμη αρδευτική περίοδο.
- Υψηλό κόστος στην ανόρυξη νερού , λόγω μεγάλου λειτουργικού κόστους των γεωτρήσεων

Για το λόγο αυτό προτείνεται:

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

1. Κατασκευή φράγματος Ασίων -Πρινιά . Υπάρχει μελέτη, είναι το πιο ώριμο έργο σε Πανελλαδικό επίπεδο και πρόκειται να λύσει τα πρόβλημα της άρδευσης νερού σε επίπεδο Δήμου , με χαμηλό κόστος.
2. Αξιοποίηση της υδρογεωλογικής μελέτης της Δ.Ε Γοργολαίνης, σύμφωνα με την οποία προτείνεται η ανόρυξη 20 τουλάχιστον γεωτρήσεων , συμβάλλοντας στην επίλυση προβλημάτων ύδρευσης της πόλης του Ηρακλείου
3. Σύνταξη μελετών και κατασκευή έργων αντικατάστασης δικτύων ύδρευσης όπου είναι απαραίτητο και επεκτάσεων δικτύων ύδρευσης
4. Να λειτουργήσει Αποκεντρωμένη Υπηρεσία Ύδρευσης -Άρδευσης , για την καλύτερη διαχείριση και διανομή αρδευτικού και υδρευτικού νερού ιδιαίτερα κατά την αρδευτική περίοδο , και την ταχύτατη αποκατάσταση ζημιών που προκαλούνται πολύ συχνά
5. Ίδρυση επιχείρησης εμφιάλωσης-εμπορίας νερού στη Δ.Ε Γοργολαίνης

2. Οδοποιία

<u>Προβλήματα</u>	<u>Δυνατότητες</u>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ανάγκη διαπλάτυνσης Περιφερειακών δρόμων για την ασφαλή και συντομότερη μετακίνηση <<προς>> και <<από>> το Ηράκλειο ▪ Διαπλάτυνση και βελτίωση οδικού δικτύου για την συγκοινωνία των Δημοτικών Ενοτήτων μεταξύ τους. ▪ Ανάγκη για καθαρισμό και βελτίωση της αγροτικής οδοποιίας σε ετήσια βάση , για τη βελτίωση της προσβασιμότητας στις αγροτικές ιδιοκτησίες 	<ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμογή των υφιστάμενων απαλλοτριώσεων για την διαπλάτυνση Περιφερειακών δρόμων • Άσκηση πίεσης στους φορείς που θα υλοποιήσουν τις διαπλάτυνσεις των τμημάτων που βρίσκονται εκτός των ορίων των οικισμών που προτείνονται στις απαλλοτριωμένες εκτάσεις. • Ένταξη στα Ετήσια προγράμματα δράσης , μελετών και έργων καθαρισμών και βελτίωσης βατότητας αγροτικής οδοποιίας.
<u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u>	<u>Ευκαιρίες</u>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ατυχήματα και καθυστερήσεις στην μετακίνηση των κατοίκων στην έδρα του Δήμου ▪ Δυσκολία στην πρόσβαση των δημοτών στις περιουσίες τους ,ειδικότερα τους χειμερινούς μήνες 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αξιοποίηση χρηματοδοτήσεων (π.χ. ΕΣΠΑ, ΟΠΑΑΧ, Πράσινη Ανάπτυξη) . ▪ Υπάρχουν απαλλοτριώσεις τουλάχιστον 16 μέτρων για την διαπλάτυνση του δρόμου Πετροκέφαλο-Άνω Ασίτες , υπό εκτέλεση εγολαβίες (ενταγμένες σε προγράμματα), ασφαλοστρώσεων και τσιμεντοστρώσεων

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

Η ομάδα έργου του Δήμου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:

- Ανάγκη διαπλάτυνσης Περιφερειακών δρόμων για την ασφαλή και συντομότερη μετακίνηση <<προς>> και <<από>> το Ηράκλειο
- Διαπλάτυνση και βελτίωση οδικού δικτύου για την συγκοινωνία των Δημοτικών Ενοτήτων μεταξύ τους.
- Ανάγκη για καθαρισμό και βελτίωση της αγροτικής οδοποιίας σε ετήσια βάση , για τη βελτίωση της προσβασιμότητας στις αγροτικές ιδιοκτησίες τους.

Γα το λόγο αυτό προτείνεται:

1. Εφαρμογή των υφιστάμενων απαλλοτριώσεων για την διαπλάτυνση Περιφερειακών δρόμων
2. Άσκηση πίεσης στους φορείς που θα υλοποιήσουν τις διαπλάτυνσεις των τμημάτων που βρίσκονται εκτός των ορίων των οικισμών που προτείνονται στις απαλλοτριωμένες εκτάσεις.
3. Ένταξη στα Ετήσια προγράμματα δράσης , μελετών και έργων καθαρισμών και βελτίωσης βατότητας αγροτικής οδοποιίας.

3. Ρύπανση περιβάλλοντος από την παραγωγική δραστηριότητα

Προβλήματα

- Ανεξέλεγκτη απόθεση απορριμμάτων, προερχόμενη κυρίως από την έλλειψη οργανωμένων χώρων για τα ογκώδη αντικείμενα ή τα υλικά κατεδαφίσεων με αποτέλεσμα μερίδα κατοίκων να αναζητεί την πιο κοντινή και δωρεάν διάθεση ή σε ρέματα ή σε πρηνή δρόμων.
- Η ρύπανση που προέρχεται από τα ελαιοτριβεία και αφορά την πλημμυρή διάθεση του παραγόμενου από την επεξεργασία της ελιάς υγρού καταλοίπου (κατσίγαρος)
- Η ρύπανση που προέρχεται από τις κτηνοτροφικές μονάδες σταυλισμού των ζώων.
- Η ρύπανση που προέρχεται από τα αστικά λύματα των οικισμών, οι οποίοι δεν διαθέτουν εγκαταστάσεις Βιολογικών Σταθμών στις απολήξεις του Αποχετευτικού Δικτύου, με αποτέλεσμα την μόλυνση των ρεμάτων.

Κίνδυνοι ή Περιορισμοί

- Η ρύπανση του περιβάλλοντος υποβαθμίζει την εικόνα των οικισμών, απειλεί την υγεία των κατοίκων και γενικότερα συμβάλλει στην υποβάθμιση της ποιότητας ζωής
- Αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα στην προσέλκυση δυνητικών νέων κατοίκων

Δυνατότητες

- Αναζήτηση και χωροθέτηση οργανωμένων χώρων απόθεσης απορριμμάτων ιδιαίτερα για τα ογκώδη αντικείμενα και τα υλικά κατεδαφίσεων
- Απαγόρευση του σταυλισμού των ζώων μέσα σε κατοικημένες περιοχές και καθορισμός των χώρων που θα επιτρέπεται ο σταυλισμός
- Κατασκευή μονάδων βιολογικού καθαρισμού σε όλους τους οικισμούς των Δημοτικών Ενοτήτων.

Ευκαιρίες

- Αποφάσεις συλλογικών οργάνων, αλλά και οι υγειονομικές διατάξεις που αφορούν στις προϋποθέσεις για την κατοχή οικόσιτων ζώων και τις μονάδες σταυλισμού
- Ύπαρξη μελετών κατασκευής μονάδων επεξεργασίας και διάθεσης λυμάτων για το σύνολο σχεδόν των οικισμών σε όλες τις δημοτικές ενότητες και εξασφαλισμένες χρηματοδοτήσεις για το σύνολο σχεδόν της κατασκευής των έργων.

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

Η ομάδα έργου του Δήμου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:

- Ανεξέλεγκτη απόθεση απορριμμάτων, προερχόμενη κυρίως από την έλλειψη οργανωμένων χώρων για τα ογκώδη αντικείμενα ή τα υλικά κατεδαφίσεων
- Η ρύπανση που προέρχεται από τα ελαιοτριβεία και τον κατσίγαρο.
- Η ρύπανση που προέρχεται από τα αστικά λύματα των οικισμών, οι οποίοι δεν διαθέτουν εγκαταστάσεις Βιολογικών Σταθμών στις απολήξεις του Αποχετευτικού Δικτύου, με αποτέλεσμα την μόλυνση των ρεμάτων.
- Η ρύπανση που προέρχεται από τις κτηνοτροφικές μονάδες σταυλισμού των ζώων.

Για το λόγο αυτό προτείνεται:

1. Αναζήτηση και χωροθέτηση οργανωμένων χώρων απόθεσης απορριμμάτων ιδιαίτερα για τα ογκώδη αντικείμενα και τα υλικά κατεδαφίσεων
2. Απαγόρευση του σταυλισμού των ζώων μέσα σε κατοικημένες περιοχές και καθορισμός των χώρων που θα επιτρέπεται ο σταυλισμός
3. Κατασκευή μονάδων βιολογικού καθαρισμού σε όλους τους οικισμούς των Δημοτικών Ενοτήτων.

4. Προστασία και Διαχείριση Φυσικών Πόρων των Φαραγγιών <<Α.Αντωνίου>> στη Δ.Ε Γοργολαίνη και <<Α.Φανουρίου και Φανερωμένης στην Δ.Ε Παλιανής >>

<u>Προβλήματα</u>	<u>Δυνατότητες</u>
<ul style="list-style-type: none"> Πολλοί ιδιώτες έχουν περιουσία (βοσκότοποι) στο Φαράγγι, του Α.Αντωνίου στη Δ.Ε Γοργολαίνη, με αποτέλεσμα την καταπάτηση και περιφράξη Δημοτικών και μάλιστα ανηλεασμένων χώρων Έλλειψη Προσβασιμότητας, και μη αξιοποίηση του φαραγγιού λόγω περιφράξης από ιδιώτες Δημοτικών μονοπατιών . Η ρύπανση που προέρχεται από τις κτηνοτροφικές μονάδες σταυλισμού των ζώων που φτάνουν μέχρι και την ρύπανση σπάνιων σπηλαίων όπως ο <<Νυχτεριδόσπηλιος >> στον Α.Αντώνιο Έλλειψη χώρων αναψυχής στα φαράγγια <<Α.Φανουρίου>> και <<Φανερωμένης>> στη Δ.Ε Παλιανής , όπως Δημοτικό αναψυκτήριο. Προστασία της χλωρίδας και πανίδας από ρύπανση που δημιουργείται 	<ul style="list-style-type: none"> Κτηματογράφηση και πιθανόν απαλλοτριώσεις, για να καταγραφούν οι ιδιώτες των οποίων οι περιουσίες βρίσκονται εντός των φαραγγιών Προστασία των έργων υποδομής που έχουν εκτελεστεί (δημιουργία μονοπατιού φυσιολατρικής διαδρομής από φαράγγι Α.Αντωνίου προς Νυχτεριδόσπηλο και Α.Χαράλαμπο μέσα από το μονοπάτι Ε4) με τη σύσταση φορέα διαχείρισης των φαραγγιών ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες που η προσέλευση τουριστών είναι μεγάλη. Δημιουργία έργων υποδομής για την βελτίωση προσβασιμότητας και την ανάδειξη των φαραγγιών <<Α.Φανουρίου>> και <<Φανερωμένης>> στη Δ.Ε Παλιανής .
<u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u>	<u>Ευκαιρίες</u>
<ul style="list-style-type: none"> Καταστροφή του περιβάλλοντος από την επικίνδυνη καταπάτηση και εκμετάλλευση από κτηνοτρόφους. Κίνδυνος καταστροφής ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς. 	<ul style="list-style-type: none"> Η εξασφάλιση χρηματοδότησης για την δημιουργία υποδομών και παρεμβάσεων όπου χρειάζονται , από το ΕΣΠΑ Σύσταση φορέα λειτουργίας και διαχείρισης των φαραγγιών ως χώρος αναψυχής , εκπαίδευσης (σχολικών εκδρομών) και τουρισμού,

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

Η ομάδα έργου του Δήμου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:

- Περιουσία ιδιωτών μέσα στο Φαράγγι
- Έλλειψη Προσβασιμότητας, μη αξιοποίηση του φαραγγιού.
- Έλλειψη φύλαξης του φαραγγιού.
 - Κίνδυνος καταστροφής και κλοπής ιστορικών και πολιτιστικών μνημείων στο εσωτερικό του φαραγγιού.

Για το λόγο αυτό προτείνεται:

- Κτηματογράφηση και πιθανόν απαλλοτριώσεις, για να καταγραφούν οι ιδιώτες των οποίων οι περιουσίες βρίσκονται εντός του φαραγγιού και καταπατούν την δημοτική περιουσία
- Προστασία των έργων υποδομής που έχουν εκτελεστεί (δημιουργία μονοπατιού φυσιολατρικής διαδρομής από φαράγγι Α.Αντωνίου προς Νυχτεριδόσπηλο και Α.Χαράλαμπο μέσα από το μονοπάτι Ε4) με τη σύσταση φορέα διαχείρισης των φαραγγιών ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες που η προσέλευση τουριστών είναι μεγάλη.
- Δημιουργία έργων υποδομής για την βελτίωση προσβασιμότητας και την ανάδειξη των φαραγγιών <<Α.Φανουρίου>> και <<Φανερωμένης>> στη Δ.Ε Παλιανής.

5 . Κοιμητήρια

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α΄ ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

<p align="center"><u>Προβλήματα</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Ανεπάρκεια χωρητικότητας στα Κοιμητήρια των οικισμών όλων των Δημοτικών ενοτήτων Έλλειψη αιθουσών συλλυπητηρίων <p align="center"><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Κορεσμός και αδιέξοδο στο οποίο θα βρεθεί ο Δήμος για τον ενταφιασμό των νεκρών. 	<p align="center"><u>Δυνατότητες</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Υπάρχει δυνατότητα επέκτασης νεκροταφείων σε όλους σχεδόν τους οικισμούς των Δημοτικών ενοτήτων . Κατασκευή νέων νεκροταφείων , όπου είναι απαραίτητο, αξιοποιώντας ιδιόκτητα Δημοτικά ακίνητα. Κατασκευή αιθουσών –Πνευματικών Κέντρων σε νέα κοιμητήρια ως αίθουσες συλλυπητηρίων, μνημοσύνων κ.λ. <p align="center"><u>Ευκαιρίες</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Ύπαρξη κατάλληλων χώρων τόσο για επέκταση όσο και για τη δημιουργία νέων κοιμητηρίων. Ύπαρξη χώρων για την κατασκευή αιθουσών σε όλους τους οικισμούς που θα κριθεί απαραίτητο.
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<p>Η ομάδα έργου του Δήμου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ανεπάρκεια χωρητικότητας στα Κοιμητήρια των οικισμών όλων των Δημοτικών ενοτήτων Έλλειψη αιθουσών συλλυπητηρίων. <p>Για το λόγο αυτό προτείνεται:</p> <ol style="list-style-type: none"> Επέκταση νεκροταφείων σε όλους σχεδόν τους οικισμούς των Δημοτικών ενοτήτων . Κατασκευή νέων νεκροταφείων , όπου είναι απαραίτητο, αξιοποιώντας ιδιόκτητα Δημοτικά ακίνητα. Κατασκευή αιθουσών –Πνευματικών Κέντρων σε νέα κοιμητήρια ως αίθουσες συλλυπητηρίων, μνημοσύνων κ.λ. 	
Θέμα Β : Οικιστικό Περιβάλλον	
1. Καθαριότητα οδών και κοινόχρηστων χώρων-Αποκομιδή απορριμμάτων	
<p align="center"><u>Προβλήματα</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Ανεπάρκεια προσωπικού για την καθαριότητα οδών και κοινόχρηστων χώρων και την αποκομιδή απορριμμάτων. Έλλειψη οχήματος καθαρισμού οδών. Έλλειψη κάδων απορριμμάτων Μεγάλη ποσότητα όγκου απορριμμάτων. <p align="center"><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Ρύπανση των οδών και κοινόχρηστων χώρων με κίνδυνο στην υγεία των πολιτών. Δημιουργία άσχημης εικόνας των οικισμών 	<p align="center"><u>Δυνατότητες</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Αποκεντρωμένη Υπηρεσία Καθαριότητας στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου Ηρακλείου με μεταφορά και τοποθέτηση μόνιμου ή εποχιακού προσωπικού στην Αποκεντρωμένη υπηρεσία καθαριότητας. Διάθεση οχήματος καθαρισμού οδών στην Αποκεντρωμένη Υπηρεσία Καθαριότητας. Συνέχιση της σύμβασης Διαδημοτικής Συνεργασίας των πρώην Δ.Ε Γοργολαίνη ,Τέμενος , Παλιανής για τα ανακυκλώσιμα υλικά. <p align="center"><u>Ευκαιρίες</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Η συνένωση με το Δήμο Ηρακλείου δίνει τη δυνατότητα οργάνωσης και λειτουργίας Αποκεντρωμένης Υπηρεσίας καθαριότητας με τη χρήση των μέσων που διαθέτει ο Δήμος Αξιοποίηση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Η ομάδα έργου του Δήμου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:

- Ανεπάρκεια προσωπικού για την καθαριότητα οδών και κοινόχρηστων χώρων και την αποκομιδή απορριμμάτων.
- Έλλειψη οχήματος καθαρισμού οδών.
- Έλλειψη κάδων απορριμμάτων
- Μεγάλη ποσότητα όγκου απορριμμάτων.

Για το λόγο αυτό προτείνεται:

1. Αποκεντρωμένη Υπηρεσία Καθαριότητας στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου Ηρακλείου με μεταφορά και τοποθέτηση μόνιμου ή εποχιακού προσωπικού στην Αποκεντρωμένη υπηρεσία καθαριότητας.
2. Διάθεση οχήματος καθαρισμού οδών στην Αποκεντρωμένη Υπηρεσία Καθαριότητας.
3. Συνέχιση της σύμβασης Διαδημοτικής Συνεργασίας των πρώην Δήμων Γοργολαίνης, Τέμενος, Παλιανής για τα ανακυκλώσιμα υλικά.

2. Κοινόχρηστοι χώροι (χώροι πρασίνου, αναψυχής, πλατείες, προστασία κοινόχρηστων χώρων)

<u>Προβλήματα</u>	<u>Δυνατότητες</u>
<ul style="list-style-type: none">• Έλλειψη καθορισμού χώρων για πλατείες, δρόμους, πάρκα, χώρους πρασίνου, που οφείλεται κυρίως στην έλλειψη πολεοδομικού σχεδίου επέκτασης των οικισμών και στην συνακόλουθη άναρχη και αυθαίρετη δόμηση• Έλλειψη προστασίας κοινόχρηστων χώρων (παιδικές χαρές, πάρκα) <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Έλλειψη συντήρησης και φροντίδας των κοινοχρήστων χώρων (πλατείες, πάρκα, παιδικές χαρές κ.λ.π.), με αποτέλεσμα την υποβάθμιση των οικισμών που κυριαρχεί εικόνα εγκατάλειψης• Η έλλειψη προστασίας δημοτικών κοινόχρηστων χώρων οδηγεί στον κίνδυνο πρόκλησης ζημιών και καταστροφής κοινόχρηστων χώρων, με αποτέλεσμα την περεταίρω υποβάθμιση των οικισμών.	<ul style="list-style-type: none">• Σύνταξη Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου όπου θα καθορίζονται χώροι πρασίνου, πάρκα, παιδικές χαρές κ.λ.π.• Συντήρηση και φύλαξη κοινόχρηστων χώρων και παιδικών χαρών με τα ακόλουθα μέτρα:<ol style="list-style-type: none">8. Δημιουργία και αυστηρή τήρηση Κανονισμού Προστασίας κοινόχρηστων χώρων και πάρκων (με επιβολή προστίμων βανδαλισμού) και ενημέρωση προς τους πολίτες9. Επιθεωρήσεις από υπαλλήλους του Δήμου που θα ασκούν καθήκοντα εποπτείας σε όλα τα πάρκα, τις παιδικές χαρές και τους κοινόχρηστους χώρους10. Δημιουργία εθελοντικής ομάδας γειτονιάς για προστασία του πάρκου, σε συνεργασία με τους λοιπούς φορείς των τοπικών κοινωνιών π.χ πολιτιστικούς συλλόγους. <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Χρηματοδοτήσεις από Ευρωπαϊκά ή άλλα Προγράμματα.

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

Η ομάδα έργου του Δήμου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:

- Έλλειψη καθορισμού χώρων για πλατείες, δρόμους, πάρκα, χώρους πρασίνου, που οφείλεται κυρίως στην έλλειψη πολεοδομικού σχεδίου επέκτασης των οικισμών και στην συνακόλουθη άναρχη και αυθαίρετη δόμηση
- Η έλλειψη προστασίας δημοτικών κοινόχρηστων χώρων οδηγεί στον κίνδυνο πρόκλησης ζημιών και καταστροφής κοινόχρηστων χώρων, με αποτέλεσμα την περεταίρω υποβάθμιση των οικισμών.

Για το λόγο αυτό προτείνεται:

- Σύνταξη Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου όπου θα καθορίζονται χώροι πρασίνου, πάρκα, παιδικές χαρές κ.λ.π.
- Συντήρηση και φύλαξη κοινόχρηστων χώρων και παιδικών χαρών με τα ακόλουθα μέτρα:
 1. Δημιουργία και αυστηρή τήρηση Κανονισμού Προστασίας κοινόχρηστων χώρων και πάρκων (με επιβολή προστίμων βανδαλισμού) και ενημέρωση προς τους πολίτες
 2. Επιθεωρήσεις από υπαλλήλους του Δήμου που θα ασκούν καθήκοντα εποπτείας σε όλα τα πάρκα, τις παιδικές

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

χαρές και τους κοινόχρηστους χώρους

3. Δημιουργία εθελοντικής ομάδας γειτονιάς για προστασία του πάρκου, σε συνεργασία με τους λοιπούς φορείς των τοπικών κοινωνιών π.χ πολιτιστικούς συλλόγους.

3. Αισθητική οικισμών

Προβλήματα	Δυνατότητες
<ul style="list-style-type: none"> Απουσία χαρακτηρισμού πολλών οικισμών ως <<παραδοσιακοί>> ενώ υπάρχει δυνατότητα να χαρακτηρισθούν <<παραδοσιακοί>> , με αποτέλεσμα να μην γίνονται ομοιόμορφες παρεμβάσεις σε παλιές και νέες οικίες , καταστήματα κ.λ.π και να παρουσιάζεται άσχημη και ανομοιογενής εικόνα στα χωριά. Άσχημη εμφάνιση του Δήμου στις εισόδους και εξόδους των οικισμών σε όλες τις Δημοτικές ενότητες. Έλλειψη κατασκευής έργων ανάδειξης και αξιοποίησης πλατειών και μνημείων σε πολλούς οικισμούς . Έλλειψη αλλά και άσχημη εμφάνιση-όπου αυτές υπάρχουν - ενημερωτικών ταμπελών που αναγράφουν ονόματα των οικισμών ή άλλες πληροφορίες 	<ul style="list-style-type: none"> Έναρξη διαλόγου των κατοίκων και φορέων , των οικισμών που μπορούν να χαρακτηριστούν ως παραδοσιακοί , για την προώθηση των διαδικασιών χαρακτηρισμού τους. Σύνταξη μελετών και κατασκευή έργων ανάπλασης πλατειών , δρόμων , εισόδων –εξόδων οικισμών , αλλά και ανάδειξη μνημείων για την βελτίωση της εικόνας των οικισμών και την ανάδειξη των πλεονεκτημάτων που έχουν . Αντικατάσταση των πρόχειρων ταμπελών με Εφαρμογή του Νόμου 2696/1999 άρθρο 11 (ΚΟΚ) και του Νόμου 2946/2001 άρθρο 2 για την απομάκρυνση των παράνομων διαφημιστικών πινακίδων.
<p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Μη προσέλκυση τουριστών – επισκεπτών στην περιοχή. Μη αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχει ο χαρακτηρισμός οικισμών ως παραδοσιακοί . 	<p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Κάλεσμα σε διάλογο , των τοπικών κοινωνιών για το θέμα του χαρακτηρισμού των οικισμών ως <<παραδοσιακοί>> . Ένταξη μελετών και έργων ανάδειξης και εξωραισμού , κοινόχρηστων χώρων και μνημείων των οικισμών , έτσι ώστε σε συνδυασμό με την ιδιωτική πρωτοβουλία - στα πλαίσια του σεβασμού του φυσικού περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς ,- να επιτύχουμε την καλύτερη προβολή και αξιοποίηση των συγκριτικών τους πλεονεκτημάτων.

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

Η ομάδα έργου του Δήμου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:

- Απουσία χαρακτηρισμού πολλών οικισμών ως <<παραδοσιακοί>> ενώ υπάρχει δυνατότητα να χαρακτηρισθούν <<παραδοσιακοί>> , με αποτέλεσμα να μην γίνονται ομοιόμορφες παρεμβάσεις σε παλιές και νέες οικίες , καταστήματα κ.λ.π και να παρουσιάζεται άσχημη και ανομοιογενής εικόνα στα χωριά.
- Άσχημη εμφάνιση του Δήμου στις εισόδους και εξόδους των οικισμών σε όλες τις Δημοτικές ενότητες.
- Έλλειψη κατασκευής έργων ανάδειξης και αξιοποίησης πλατειών και μνημείων σε πολλούς οικισμούς .
- Έλλειψη αλλά και άσχημη εμφάνιση-όπου αυτές υπάρχουν - ενημερωτικών ταμπελών που αναγράφουν ονόματα των οικισμών ή άλλες πληροφορίες

Για το λόγο αυτό προτείνεται:

- Έναρξη διαλόγου των κατοίκων και φορέων , των οικισμών που μπορούν να χαρακτηριστούν ως παραδοσιακοί , για την προώθηση των διαδικασιών χαρακτηρισμού τους.
- Σύνταξη μελετών και κατασκευή έργων ανάπλασης πλατειών , δρόμων , εισόδων –εξόδων οικισμών , αλλά και ανάδειξη μνημείων για την βελτίωση της εικόνας των οικισμών και την ανάδειξη των πλεονεκτημάτων που έχουν .
- Δημιουργία τεσσάρων κυκλικών διασταυρώσεων – πλατειών στις εισόδους και εξόδους της πόλης, με σκοπό την αναβάθμιση της αισθητικής αλλά και την ρύθμιση της κυκλοφορίας. Η διαμόρφωση των κυκλικών πλατειών-παρτεριών θα περιλαμβάνει βραχόκηπο με σιντριβάνι, κρυφό φωτισμό, φυτά, γκαζόν και έργα τέχνης από χαλκό, πέτρα ή πηλό

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

3. Αντικατάσταση των πρόχειρων ταμπελών με Εφαρμογή του Νόμου 2696/1999 άρθρο 11 (ΚΟΚ) και του Νόμου 2946/2001 άρθρο 2 για την απομάκρυνση των παράνομων διαφημιστικών πινακίδων.

4. Οικιστική και πολεοδομική ανάπτυξη περιοχών

<u>Προβλήματα</u>	<u>Δυνατότητες</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Άναρχη δόμηση στους οικισμούς του Δήμου. • Έλλειψη προγράμματος Γενικού Πολεοδομικού Σχεδιασμού και χρήσεων γης • Έλλειψη καθορισμού ορίων των οικισμών • Υποβάθμιση των οικισμών λόγω επέκτασης τους , με ταυτόχρονη παραβίαση των αρχών σεβασμού του φυσικού και αγροτικού τοπίου και των φυσικών πόρων γενικότερα. <p align="center"><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Η συνέχιση της άναρχης δόμησης των οικισμών , και η έλλειψη καθορισμού χρήσεων γης , οδηγούν στην άσκηση έντονων πιέσεων στο φυσικό περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένης και της γεωργικής γης. • Έλλειψη καθορισμού χώρων για πλατείες, δρόμους, πάρκα , χώρους άθλησης . 	<ul style="list-style-type: none"> • Πρέπει να εξετασθεί η πρόβλεψη και η δυνατότητα επεκτάσεων , αλλά σε συνδυασμό με την γενικότερη αρχή του σεβασμού του φυσικού και αγροτικού τοπίου και των φυσικών πόρων γενικότερα • Καθορισμός σχεδίου Γενικού Πολεοδομικού Σχεδιασμού , και χρήσεων γης , έτσι ώστε η ανάπτυξη και επέκταση των οικισμών να συντελείται με σεβασμό στο φυσικό περιβάλλον και τους φυσικούς πόρους. • Καθορισμός σχεδίου δόμησης με παραχωρήσεις χώρων για την δημιουργία κοινοχρήστων χώρων, δρόμοι, πάρκα κ.λ.π , για την αναβάθμιση των οικισμών <p align="center"><u>Ευκαιρίες</u></p>

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

Η ομάδα έργου του Δήμου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:

- Άναρχη δόμηση στους οικισμούς του Δήμου.
- Έλλειψη προγράμματος Γενικού Πολεοδομικού Σχεδιασμού και χρήσεων γης
- Έλλειψη καθορισμού ορίων των οικισμών
- Υποβάθμιση των οικισμών λόγω επέκτασης τους , με ταυτόχρονη παραβίαση των αρχών σεβασμού του φυσικού και αγροτικού τοπίου και των φυσικών πόρων γενικότερα.

Για το λόγο αυτό προτείνεται:

1. Πρέπει να εξετασθεί η πρόβλεψη και η δυνατότητα επεκτάσεων , αλλά σε συνδυασμό με την γενικότερη αρχή του σεβασμού του φυσικού και αγροτικού τοπίου και των φυσικών πόρων γενικότερα
2. Καθορισμός σχεδίου Γενικού Πολεοδομικού Σχεδιασμού , και χρήσεων γης , έτσι ώστε η ανάπτυξη και επέκταση των οικισμών να συντελείται με σεβασμό στο φυσικό περιβάλλον και τους φυσικούς πόρους.
3. Καθορισμός σχεδίου δόμησης με παραχωρήσεις χώρων για την δημιουργία κοινοχρήστων χώρων, δρόμοι, πάρκα κ.λ.π , για την αναβάθμιση των οικισμών

5. Ακίνητη Περιουσία του Δήμου

<u>Προβλήματα</u>	<u>Δυνατότητες</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Έλλειψη καταγραφής της Δημοτικής περιουσίας, καθώς και των διαδικασιών απόκτησης τίτλων ιδιοκτησίας • Καταπάτηση δημοτικής περιουσίας από ιδιώτες ειδικότερα σε περιοχές που υπάρχουν βοσκότοποι, σε 	<ul style="list-style-type: none"> • Αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προκύπτουν από τη συνένωση με τον Δήμο Ηρακλείου, όπου διαθέτει οργανωμένες νομικές υπηρεσίες και τμήμα περιουσίας, για την καταγραφή και αποτίμηση της περιουσίας των δημοτικών ενότητων.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

<p>φαράγγια και περιοχές φυσικού κάλλους καθώς και σε αγροτεμάχια</p> <ul style="list-style-type: none"> Ανεπαρκής ενημέρωση του Δημοτικού Κτηματολογίου και μη χρήση σύγχρονων λογισμικών Μη επαρκής αξιοποίηση δημοτικής περιουσίας. Έλλειψη Τμήματος ή έστω και Γραφείου καταγραφής και αξιοποίησης δημοτικής περιουσίας, λόγω περιορισμένων δυνατοτήτων ανάπτυξης των υπηρεσιών των Δημοτικών ενοτήτων. <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Χρονοβόρες διαδικασίες για το ξεκαθάρισμα του ιδιοκτησιακού καθεστώτος και των αποβολών καταληψιών δημοτικών ακινήτων (Δικαστήρια κλπ) 	<ul style="list-style-type: none"> Νομικές διαδικασίες απόκτησης τίτλων ιδιοκτησίας όπου απαιτείται, (δικαστήρια, μεταβιβάσεις σχολικής περιουσίας, κ.λ.π) Σύσταση οργανωμένου Τμήματος αξιοποίησης δημοτικής περιουσίας με την ανάλογη στελέχωση από επιστημονικό προσωπικό. Περίφραξη – προστασία της δημοτικής περιουσίας που δεν τίθεται υπό αμφισβήτηση και αξιοποίηση μη διεκδικούμενων από τρίτους τμημάτων ή εκμίσθωσή τους. Αγορά σύγχρονων λογισμικών (GIS) για την ενημέρωση του Δημοτικού Κτηματολογίου. Ενημέρωση του λογισμικού με σύγχρονες αποτυπώσεις σε συνδυασμό με διοικητικές ενέργειες του παρελθόντος – ιστορικό, χρήσεις γης, δυνατότητες, αξίες. <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Νομικές διαδικασίες για ξεκαθάρισμα ιδιοκτησιακού καθεστώτος του Δήμου.
--	---

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

Η ομάδα έργου του Δήμου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:

- Έλλειψη καταγραφής της Δημοτικής περιουσίας, καθώς και των διαδικασιών απόκτησης τίτλων ιδιοκτησίας
- Καταπάτηση δημοτικής περιουσίας από ιδιώτες ειδικότερα σε περιοχές που υπάρχουν βοσκότοποι, σε φαράγγια και περιοχές φυσικού κάλλους καθώς και σε αγροτεμάχια
- Ανεπαρκής ενημέρωση του Δημοτικού Κτηματολογίου και μη χρήση σύγχρονων λογισμικών
- Μη επαρκής αξιοποίηση δημοτικής περιουσίας.
- Έλλειψη Τμήματος ή έστω και Γραφείου καταγραφής και αξιοποίησης δημοτικής περιουσίας, λόγω περιορισμένων δυνατοτήτων ανάπτυξης των υπηρεσιών των Δημοτικών ενοτήτων.

Για το λόγο αυτό προτείνεται:

- Αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προκύπτουν από τη συνένωση με τον Δήμο Ηρακλείου, όπου διαθέτει οργανωμένες νομικές υπηρεσίες και τμήμα περιουσίας, για την καταγραφή αποτίμηση και άμεση αξιοποίηση της περιουσίας των δημοτικών ενοτήτων.
- Νομικές διαδικασίες απόκτησης τίτλων ιδιοκτησίας όπου απαιτείται, (δικαστήρια, μεταβιβάσεις σχολικής περιουσίας, κ.λ.π)
- Σύσταση οργανωμένου Τμήματος αξιοποίησης δημοτικής περιουσίας με την ανάλογη στελέχωση από επιστημονικό προσωπικό.
- Περίφραξη – προστασία της δημοτικής περιουσίας που δεν τίθεται υπό αμφισβήτηση και αξιοποίηση μη διεκδικούμενων από τρίτους τμημάτων ή εκμίσθωσή τους.
- Αγορά σύγχρονων λογισμικών (GIS) για την ενημέρωση του Δημοτικού Κτηματολογίου. Ενημέρωση του λογισμικού με σύγχρονες αποτυπώσεις σε συνδυασμό με διοικητικές ενέργειες του παρελθόντος – ιστορικό, χρήσεις γης, δυνατότητες, αξίες.

Θεματικός τομέας 2 : Τοπική οικονομία και απασχόληση

Θέμα 2.Α : Οικονομικές Δραστηριότητες

1. Πρωτογενής τομέας

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

<u>Προβλήματα</u>	<u>Δυνατότητες</u>
<ul style="list-style-type: none">• Η προσκόληση σε παραδοσιακές καλλιέργειες (αμπέλι – ελιά) δημιούργησε διαχρονικά προβλήματα αποδοτικότητας και διάθεσης• Υψηλό κόστος παραγωγής , ενώ η βελτίωση των ποικιλιών, ο εκσυγχρονισμός του τρόπου καλλιέργειας και η αλλαγή του χρόνου παραγωγής γίνεται με αργά βήματα και σε περιορισμένη κλίμακα.• Η κτηνοτροφία με τη σημερινή της μορφή κρίνεται αναποτελεσματική και ασύμφορη με έντονα προβλήματα στην παραγωγή γάλακτος, κρέατος και αναπαραγωγής του ζωϊκού κεφαλαίου.• Οι δύο βασικές δραστηριότητες, γεωργία και κτηνοτροφία, στηρίχθηκαν τα τελευταία χρόνια στις Κοινοτικές επιδοτήσεις, γεγονός που δημιούργησε αρνητικό προηγούμενο και ταυτόχρονα προδιαγράφει το μέλλον λίαν Περιορισμένο . <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Σοβαρή απώλεια εισοδημάτων και χαμηλό βιοτικό επίπεδο• Ερήμωση των οικισμών και υψηλά επίπεδα γηραιού πληθυσμού	<ul style="list-style-type: none">• Υλοποίηση επιμορφωτικών δράσεων για τον εκσυγχρονισμό και βελτίωση των μεθόδων και τεχνικών παραγωγής και την προώθηση νέων καλλιεργειών• Σύσταση και λειτουργία ενός δημοτικού φορέα αγροτικής ανάπτυξης με κατάλληλη στελέχωση ο οποίος θα παρέχει την κατάλληλη πληροφόρηση και καθοδήγηση των αγροτών σε θέματα : <ol style="list-style-type: none">1.Εκσυγχρονισμός μεθόδων παραγωγής και νέων καλλιεργειών2.Επεξεργασία και τυποποίηση των γεωργικών – κτηνοτροφικών προϊόντων.3.Προβολή και εμπορία αγροτικών – κτηνοτροφικών προϊόντων <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Χρηματοδότηση από ΕΣΠΑ ή άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία για την ένταξη δράσεων του πρωτογενή τομέα
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<p>Η ομάδα έργου του Δήμου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:</p> <ul style="list-style-type: none">• Η προσκόληση σε παραδοσιακές καλλιέργειες (αμπέλι – ελιά) δημιούργησε διαχρονικά προβλήματα αποδοτικότητας και διάθεσης• Υψηλό κόστος παραγωγής , ενώ η βελτίωση των ποικιλιών, ο εκσυγχρονισμός του τρόπου καλλιέργειας και η αλλαγή του χρόνου παραγωγής γίνεται με αργά βήματα και σε περιορισμένη κλίμακα.• Η κτηνοτροφία με τη σημερινή της μορφή κρίνεται αναποτελεσματική και ασύμφορη με έντονα προβλήματα στην παραγωγή γάλακτος, κρέατος και αναπαραγωγής του ζωϊκού κεφαλαίου.• Οι δύο βασικές δραστηριότητες, γεωργία και κτηνοτροφία, στηρίχθηκαν τα τελευταία χρόνια στις Κοινοτικές επιδοτήσεις, γεγονός που δημιούργησε αρνητικό προηγούμενο και ταυτόχρονα προδιαγράφει το μέλλον λίαν Περιορισμένο . <p>Για το λόγο αυτό προτείνεται:</p> <ol style="list-style-type: none">4. Υλοποίηση επιμορφωτικών δράσεων για τον εκσυγχρονισμό και βελτίωση των μεθόδων και τεχνικών παραγωγής και την προώθηση νέων καλλιεργειών5. Σύσταση και λειτουργία ενός δημοτικού φορέα αγροτικής ανάπτυξης με κατάλληλη στελέχωση ο οποίος θα παρέχει την κατάλληλη πληροφόρηση και καθοδήγηση των αγροτών σε θέματα όπως : <p>α).Εκσυγχρονισμός μεθόδων παραγωγής και νέων καλλιεργειών</p> <p>β).Επεξεργασία και τυποποίηση των γεωργικών – κτηνοτροφικών προϊόντων.</p> <p>γ).Προβολή και εμπορία αγροτικών – κτηνοτροφικών προϊόντων</p>	

2. Τουριστική ανάπτυξη – Εναλλακτικές μορφές τουρισμού

<u>Προβλήματα</u>	<u>Δυνατότητες</u>
<ul style="list-style-type: none"> Ασήμαντος αριθμός επισκεπτών παρόλο που η περιοχή αποτελεί μια σαφή ανθρωπογεωγραφική και φυσική ενότητα με πλούσιο φυσικό, παραδοσιακό, ιστορικό και πολιτιστικό περιβάλλον. Ελλιπής τουριστική ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού, όπως φυσιολατρικός, ορειβατικός κλ.π, παρά τις απεριόριστες δυνατότητες ανάπτυξης που προσφέρει το φυσικό περιβάλλον της περιοχής(φαράγγια, ποτάμια, εναλλαγές τοπίων, ορειβατικό καταφύγιο κ.λ.π). Έλλειψη οργανωμένων τουριστικών πακέτων με ολοκληρωμένα προγράμματα φιλοξενίας, αξιοποιώντας το πλούσιο φυσικό, πολιτιστικό και παραδοσιακό περιβάλλον. Έλλειψη διασύνδεσης με τουριστικά πρακτορεία εσωτερικού και εξωτερικού, όπου με κατάλληλη ενημέρωση και συντονισμό θα μπορούσαν να κατευθύνουν μεγάλο αριθμό επισκεπτών, στην περιοχή. Έλλειψη προστασίας χώρων τουριστικού ενδιαφέροντος <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Υποβαθμισμένες περιοχές εξαιτίας της ρύπανσης του φυσικού περιβάλλοντος που δρα ανασταλτικά για την προσέλκυση τουριστών Περαιτέρω υποβάθμιση έως και καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος από ανεξέλεγκτη πρόσβαση σε περιοχές φυσικού κάλλους. 	<ul style="list-style-type: none"> Ίδρυση και λειτουργία δημοτικού φορέα τουριστικής ανάπτυξης, ο οποίος θα παρέχει την κατάλληλη πληροφόρηση και καθοδήγηση σε θέματα όπως : <ol style="list-style-type: none"> Ενημέρωση και υποβοήθηση των ενδιαφερόμενων για υποβολή προτάσεων τουριστικών υποδομών, σε διάφορα χρηματοδοτικά προγράμματα, Προβολή και διαφήμιση της περιοχής Δημιουργία ολοκληρωμένων πακέτων φιλοξενίας, με συμμετοχή όσο το δυνατόν περισσότερων επιχειρήσεων εστίασης και αναψυχής Δημιουργία διαδρομών πεζοπορίας με αξιοποίηση του φυσικού, ιστορικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος. Εκπαίδευση και υποβοήθηση των επιχειρηματιών που ασχολούνται με τον τουρισμό για τη χρήση δικτύου επικοινωνίας, με τουριστικούς πράκτορες και γενικότερα για την αξιοποίηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Αξιοποίηση Επενδυτικών ή άλλων προγραμμάτων Σύναψη συνεργασίας με ιδιωτικές εταιρίες του Δημοσίου (ΣΔΙΤ).
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<p>Η ομάδα έργου του Δήμου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ασήμαντος αριθμός επισκεπτών παρόλο που η περιοχή αποτελεί μια σαφή ανθρωπογεωγραφική και φυσική ενότητα με πλούσιο φυσικό, παραδοσιακό, ιστορικό και πολιτιστικό περιβάλλον. Ελλιπής τουριστική ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού, όπως φυσιολατρικός, ορειβατικός κλ.π, παρά τις απεριόριστες δυνατότητες ανάπτυξης που προσφέρει το φυσικό περιβάλλον της περιοχής(φαράγγια, ποτάμια, εναλλαγές τοπίων, ορειβατικό καταφύγιο κ.λ.π). Έλλειψη οργανωμένων τουριστικών πακέτων με ολοκληρωμένα προγράμματα φιλοξενίας, αξιοποιώντας το πλούσιο φυσικό, πολιτιστικό και παραδοσιακό περιβάλλον. Έλλειψη διασύνδεσης με τουριστικά πρακτορεία εσωτερικού και εξωτερικού, όπου με κατάλληλη ενημέρωση και συντονισμό θα μπορούσαν να κατευθύνουν μεγάλο αριθμό επισκεπτών, στην περιοχή. Έλλειψη προστασίας χώρων τουριστικού ενδιαφέροντος <p>Για το λόγο αυτό προτείνεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ίδρυση και λειτουργία δημοτικού φορέα τουριστικής ανάπτυξης, ο οποίος θα παρέχει την κατάλληλη πληροφόρηση και καθοδήγηση σε θέματα όπως : <ol style="list-style-type: none"> Ενημέρωση και υποβοήθηση των ενδιαφερόμενων για υποβολή προτάσεων τουριστικών υποδομών, σε διάφορα χρηματοδοτικά προγράμματα, 	

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

2. Προβολή και διαφήμιση της περιοχής
3. Δημιουργία ολοκληρωμένων πακέτων φιλοξενίας , με συμμετοχή όσο το δυνατόν περισσότερων επιχειρήσεων εστίασης και αναψυχής
4. Δημιουργία διαδρομών πεζοπορίας με αξιοποίηση του φυσικού , ιστορικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος.
5. Εκπαίδευση και υποβοήθηση των επιχειρηματιών που ασχολούνται με τον τουρισμό για τη χρήση δικτύου επικοινωνίας, με τουριστικούς πράκτορες και γενικότερα για την αξιοποίηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

Θέμα 2.Β : Απασχόληση – ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού

1. Προώθηση στην απασχόληση – Επιχειρηματικότητα – Επαγγελματική Κατάρτιση

<u>Προβλήματα</u>	<u>Δυνατότητες</u>
<ul style="list-style-type: none"> Υψηλά ποσοστά ανεργίας στην περιοχή των Δημοτικών ενοτήτων, λόγω του χαμηλού επιπέδου εκπαίδευσης των πολιτών. Η ανεργία πλήττει ιδιαίτερα τις γυναίκες Ελλιπής εκπαίδευση και κατάρτιση εργαζομένων και ανέργων, για την αναβάθμιση του επιπέδου εκπαίδευσής τους και την προσαρμογή τους στην εξέλιξη της επιστήμης και της τεχνολογίας Έλλειψη συμβουλευτικής υποστήριξης και ενημέρωσης στους άνεργους της περιοχής για εύρεση κατάλληλης εργασίας <p align="center"><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Χαμηλό βιοτικό επίπεδο πολιτών Στροφή σε μη κοινωνικά αποδεκτή συμπεριφορά για την εξεύρεση πόρων διαβίωσης Χαμηλή αυτοεκτίμηση ανέργων Στασιμότητα και μη αποδοτικότητα των μη καταρτισμένων ατόμων 	<ul style="list-style-type: none"> Ίδρυση και λειτουργία γραφείου «Ενημέρωσης Πληροφόρησης και Συμβουλευτικής υποστήριξης» για τους άνεργους του Δήμου. Συνεργασία του γραφείου «Ενημέρωσης – Πληροφόρησης και Συμβουλευτικής Υποστήριξης» με τις επιχειρήσεις του Δήμου για την απορρόφηση των ανέργων Συνεχής εκπαίδευση και κατάρτιση του πληθυσμού, μέσα από εκπαιδευτικά προγράμματα, ώστε να συμβαδίζει με την εξέλιξη και να μπορεί να συμβάλει δυναμικά στην αγορά εργασίας. Η αναβάθμιση του επιπέδου εκπαίδευσης των πολιτών, θα οδηγήσει στην απορρόφηση των ανέργων και στην παραμονή των εργαζομένων στην εργασία Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, για την ίδρυση νέων βιώσιμων επιχειρήσεων στην περιοχή με τη στήριξη του Γραφείου Ενημέρωσης Συνεργασίας του γραφείου με τη ΝΕΛΕ και διάφορα Κ.Ε.Κ και Κ.Ε.Ε για την εκπαίδευση και κατάρτιση ανέργων πολιτών <p align="center"><u>Ευκαιρίες</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Χρηματοδότηση ΕΣΠΑ για την δημιουργία γραφείου «Ενημέρωσης Πληροφόρησης και Συμβουλευτικής υποστήριξης» για τους άνεργους του Δήμου. Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης από ΚΕΚ, ΝΕΛΕ και Κέντρα εκπαίδευσης ενηλίκων (ΚΕΕ)

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

Η ομάδα έργου του Δήμου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:

- Υψηλά ποσοστά ανεργίας στην περιοχή των Δημοτικών ενοτήτων , λόγω του χαμηλού επιπέδου εκπαίδευσης των πολιτών. Η ανεργία πλήττει ιδιαίτερα τις γυναίκες
- Ελλιπής εκπαίδευση και κατάρτιση εργαζομένων και ανέργων, για την αναβάθμιση του επιπέδου εκπαίδευσής τους και την προσαρμογή τους στην εξέλιξη της επιστήμης και της τεχνολογίας
- Έλλειψη συμβουλευτικής υποστήριξης και ενημέρωσης στους άνεργους της περιοχής για εύρεση κατάλληλης εργασίας

Για το λόγο αυτό προτείνεται:

6. Ίδρυση και λειτουργία γραφείου «Ενημέρωσης Πληροφόρησης και Συμβουλευτικής υποστήριξης» για τους άνεργους του Δήμου.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

7. Συνεργασία του γραφείου «Ενημέρωσης – Πληροφόρησης και Συμβουλευτικής Υποστήριξης» με τις επιχειρήσεις του Δήμου για την απορρόφηση των ανέργων
8. Συνεχής εκπαίδευση και κατάρτιση του πληθυσμού, μέσα από εκπαιδευτικά προγράμματα, ώστε να συμβαδίζει με την εξέλιξη και να μπορεί να συμβάλλει δυναμικά στην αγορά εργασίας. Η αναβάθμιση του επιπέδου εκπαίδευσης των πολιτών, θα οδηγήσει στην απορρόφηση των ανέργων και στην παραμονή των εργαζομένων στην εργασία
9. Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, για την ίδρυση νέων βιώσιμων επιχειρήσεων στην περιοχή με τη στήριξη του Γραφείου Ενημέρωσης
10. Συνεργασίας του γραφείου με τη ΝΕΛΕ και διάφορα Κ.Ε.Κ και Κ.Ε.Ε για την εκπαίδευση και κατάρτιση ανέργων πολιτών

Θεματικός τομέας 3 : πολιτισμός και αθλητισμός

Θέμα 1. : Υποδομές Πολιτισμού

Προβλήματα

- Έλλειψη χώρου και εξοπλισμού για τη στέγαση και λειτουργία Πολιτιστικού Κέντρου , με στόχο την διοργάνωση πολιτιστικών καλλιτεχνικών και κοινωνικών εκδηλώσεων.
- Έλλειψη κατάλληλου χώρου και εξοπλισμού για τη στέγαση Πολύκεντρου νεολαίας- , με στόχο την ενασχόληση των νέων με δράσεις που θα αναβαθμίσουν την ποιότητα ζωής τους.
- Έλλειψη δημοτικής βιβλιοθήκης με δυνατότητα πρόσβασης στο διαδίκτυο . Έτσι οι νέοι σήμερα δεν έχουν την δυνατότητα να δανειστούν βιβλία, να αναζητήσουν ηλεκτρονικά βιβλιογραφικές πηγές και ανυπαρξία χώρου Ανάγνωσης – Μελέτης, για την αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου τους και την περαιτέρω μόρφωσή τους χωρίς οικονομική επιβάρυνση.

Κίνδυνοι ή Περιορισμοί

- Μη δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των νέων, με κίνδυνο την αναζήτηση άλλων διεξόδων (παραβατική συμπεριφορά)
- Χαμηλό μορφωτικό επίπεδο των κατοίκων της περιοχής

Δυνατότητες

- Δημιουργία Πολιτιστικού Κέντρου , σε οικισμούς που έχουν την ανάγκη αλλά και την δυνατότητα για τη διοργάνωση πολιτιστικών, καλλιτεχνικών και κοινωνικών εκδηλώσεων
- Δημιουργία Πολύκεντρου Νεολαίας , σε οικισμούς με νεαρό πληθυσμό με στόχο την ενασχόληση των νέων με δράσεις που θα αναβαθμίσουν την ποιότητα ζωής τους.
- Δημιουργία Δημοτικής βιβλιοθήκης, με πρόσβαση στο διαδίκτυο, η οποία μπορεί να στεγαστεί σε δημοτικό ακίνητο.

Ευκαιρίες

- Αξιοποίηση Δημοτικών ακινήτων
- Δωρεές βιβλίων Λογοτεχνών και Ποιητών
- Δυνατότητα συνεργασίας με τους Πολιτιστικούς Συλλόγους.

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

Η ομάδα έργου του Δήμου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:

- Έλλειψη χώρου και εξοπλισμού για τη στέγαση και λειτουργία Πολιτιστικού Κέντρου , με στόχο την διοργάνωση πολιτιστικών καλλιτεχνικών και κοινωνικών εκδηλώσεων.
- Έλλειψη κατάλληλου χώρου και εξοπλισμού για τη στέγαση Πολύκεντρου Νεολαίας, με στόχο την ενασχόληση των νέων με δράσεις που θα αναβαθμίσουν την ποιότητα ζωής τους.
- Έλλειψη δημοτικής βιβλιοθήκης με δυνατότητα πρόσβασης στο διαδίκτυο . Έτσι οι νέοι σήμερα δεν έχουν την δυνατότητα να δανειστούν βιβλία, να αναζητήσουν ηλεκτρονικά βιβλιογραφικές πηγές και ανυπαρξία χώρου Ανάγνωσης – Μελέτης, για την αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου τους και την περαιτέρω μόρφωσή τους χωρίς οικονομική επιβάρυνση.

Για το λόγο αυτό προτείνεται:

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2011-2014
Α' ΦΑΣΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

1. Δημιουργία Πολιτιστικού Κέντρου , σε οικισμούς που έχουν την ανάγκη αλλά και την δυνατότητα για τη διοργάνωση πολιτιστικών, καλλιτεχνικών και κοινωνικών εκδηλώσεων
2. Δημιουργία Πολύκεντρου Νεολαίας , σε οικισμούς με νεαρό πληθυσμό ,με στόχο την ενασχόληση των νέων με δράσεις που θα αναβαθμίσουν την ποιότητα ζωής τους.
- 3. Δημιουργία Δημοτικής βιβλιοθήκης, με πρόσβαση στο διαδίκτυο, η οποία μπορεί να στεγαστεί σε δημοτικό ακίνητο.

Θέμα 2. : Υποδομές αθλητισμού

1. Αθλητικές εγκαταστάσεις και Δραστηριότητες

Προβλήματα

- Έλλειψη κλειστού αθλητικού κέντρου στην ευρύτερη περιοχή των Δ.Ε Γοργολαΐνη-Παλιανή-Τέμενος .
- Έλλειψη χώρων άθλησης για άλλα , εκτός του ποδοσφαίρου αθλήματα (μπάσκετ, βόλεϋ , στίβος).
- Έλλειψη συντήρησης και προστασίας των υφιστάμενων γηπέδων ποδοσφαίρου

Κίνδυνοι ή Περιορισμοί

- Έλλειψη διεξόδων για τους πολίτες
- Προβλήματα υγείας των κατοίκων όλων των ηλικιών από την έλλειψη άσκησης

Δυνατότητες

- Μελέτη και κατασκευή κλειστού αθλητικού κέντρου σε περιοχή των Δημοτικών ενοτήτων που θα εξυπηρετεί όσο το δυνατόν μεγαλύτερο αριθμό Δημοτών.
- Δημιουργία γηπέδων μπάσκετ και βόλεϋ καταναμεμένα σε οικισμούς σύμφωνα με τον πληθυσμό και τις ανάγκες τους.
- Έργα συντήρησης των υφιστάμενων εγκαταστάσεων και σύσταση φορέα για την φύλαξη και προστασία τους

Ευκαιρίες

- Αξιοποίηση δημοτικών ακινήτων που μπορούν να μετατραπούν σε αθλητικούς χώρους μα πολύ μικρές παρεμβάσεις και κόστος .

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

Η ομάδα έργου του Δήμου εντόπισε τα επόμενα κρίσιμα ζητήματα:

- Έλλειψη κλειστού αθλητικού κέντρου στην ευρύτερη περιοχή των Δ.Ε Γοργολαΐνη-Παλιανή-Τέμενος .
- Έλλειψη χώρων άθλησης για άλλα , εκτός του ποδοσφαίρου αθλήματα (μπάσκετ, βόλεϋ , στίβος).
- Έλλειψη συντήρησης και φύλαξης των υφιστάμενων αθλητικών εγκαταστάσεων (γηπέδων ποδοσφαίρου)

Για το λόγο αυτό προτείνεται:

5. Μελέτη και κατασκευή κλειστού αθλητικού κέντρου σε περιοχή των Δημοτικών ενοτήτων που θα εξυπηρετεί όσο το δυνατόν μεγαλύτερο αριθμό Δημοτών.
6. Δημιουργία γηπέδων μπάσκετ και βόλεϋ καταναμεμένα σε οικισμούς σύμφωνα με τον πληθυσμό και τις ανάγκες τους.
3. Έργα συντήρησης των υφιστάμενων εγκαταστάσεων και σύσταση φορέα για την φύλαξη και προστασία τους.